39

SAN-ANTONIO

TÂLHĂRIA DE LA UNCHIUL TOM

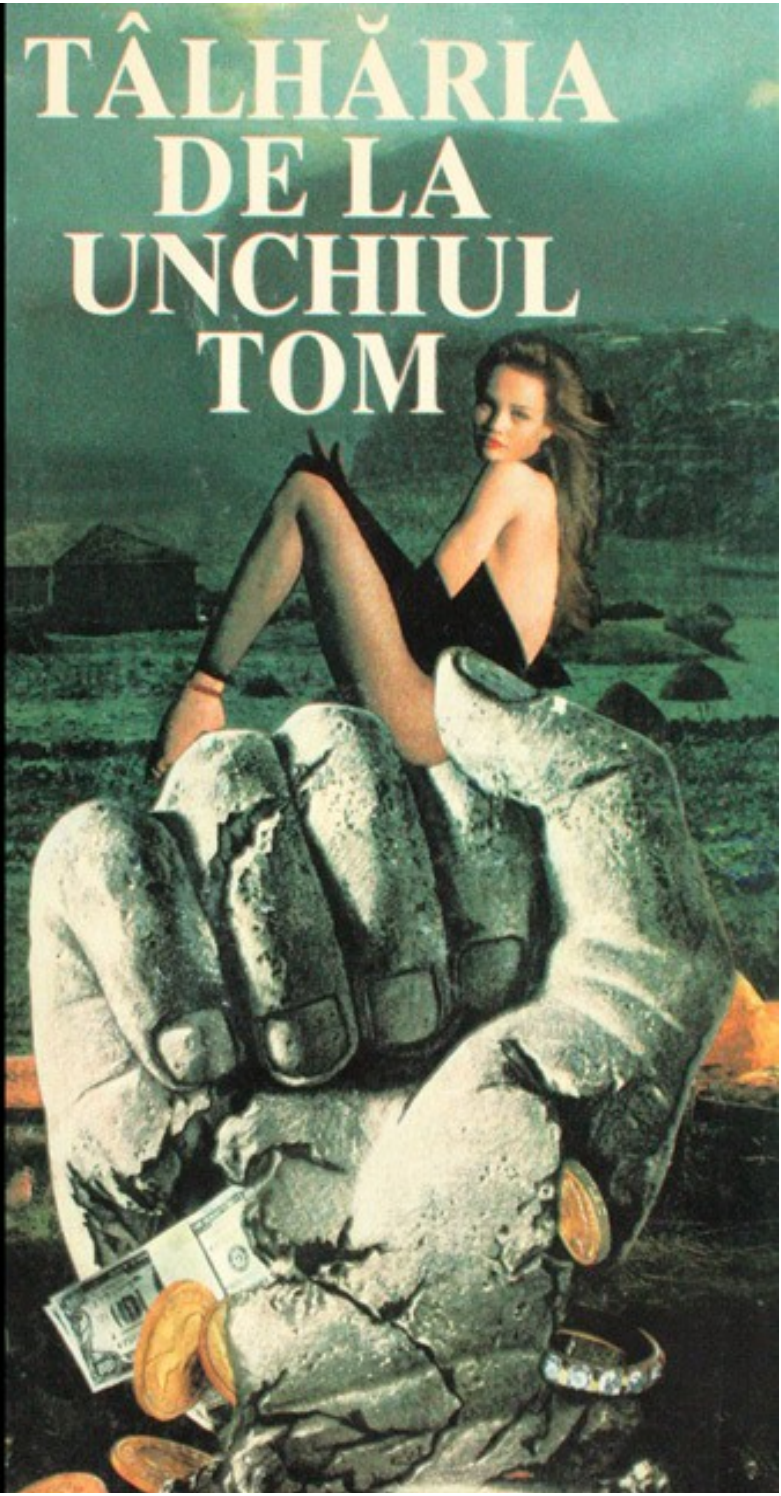

Editura FORUM

SAN-ANTONIO

TÂLHĂRIA DE LA UNCHIUL TOM

Original: LE CASSE DE L'ONCLE TOM

Colecţia San-Antonio nr. 39

Traducere de
Mărgărita Vavi Petrescu

Editura Forum
1997

Suzannei Beaufils, întru aducere aminte
cu toată afecţiunea,

S.-A.

— Ce nu-ţi merge cum trebuie?
— Viaţa.
— Ştiu: sunt Stan Păţitul.

(*Extras dintr-un dialog purtat*
***între Frédéric Dard şi San Antonio.*)**

FIRST PART[1]

ANCHETA DOMNULUI BLANC[2]

[1] Partea întâi (limba engleză în original) (n. tr.).

[2] Blanc, alb în limba franceza, e numele unui negru senegalez. Patronimele folosite de autor în roman, deseori argotice, au o puternică tentă peiorativ-ironică. Ele contribuie suplimentar la individualizarea personajelor (n. tr.).

În zilele noastre, nu ajungi prea departe cu un milion de franci, mai ales dacă trebuie să-i asiguri paza.

Mama şi tata m-au învăţat că, în loc de mai multe argumente proaste, e de preferat unul şi bun. Asta aşa-i. Dar, când e vorba de unchiul Tom, mă văd obligat să declar că-şi datora porecla unui număr de două considerente cam evazive. Primul, fiindcă îl chema Thomas, şi al doilea pentru că fabrica *tomme*[1] la ferma lui din Savoie. Ca să fiu cinstit cu mine însumi, cred că a fost nevoie de această dublă justificare poltronă, pentru că una singură n-ar fi fost destul. De unde reiese că niciodată nu trebuie să iei de bune declaraţiile celor vârstnici ai tăi. E o greşeală să-ţi închipui că au întotdeauna dreptate, având în vedere că şi ei sunt cel puţin la fel de idioţi ca tine.

○

Totul a început aşa. Mă aflam în Brazilia, în compania unei dame formidabile de patruzeci de ani, care-şi declara doar douăzeci şi arăta de treizeci. Genul de femeie fără ocupaţie, ultrabogată şi zgomotoasă, plină de capricii, pentru care nu poţi face mare lucru, şi de dorinţe, pentru care poţi face totul. Am dus acolo un trai ca-n basme cu strigăte şi şoapte, cu iluminaţii *agiorno*, băuturică, iahturi albe şi chiolhanuri care se terminau în zori. Viaţa mea semăna cu acele filme dinaintea ultimului război, în care detectivi particulari cu mutre seducătoare se culcau cu fiice de miliardari.

Îţi începi ziua la patru după-amiaza într-o piscină pardosită cu smaralde; iei micul dejun cu icre negre, îţi schimbi costumul de baie pe un smoching alb. Eşti purtat într-un Rolls Camargue alb, decapotabil la o petrecere unde se înghesuie prinţi decăzuţi, vedete decepţionate şi curve la modă. Te îmbeţi cu băuturi alese, făcând glume pe tema Sidei. Dansezi. Ţi se mângâie drăgălaş mădularul, distribui pupături pasionate la dreapta şi la stânga. Gagici, care au luat-o razna, fără să lase adresa, îţi şuşotesc baliverne la infinit, în măsură să-ţi dea furnicături în nădragi şi sfârşeşti de cele mai multe ori prin paturi adânci ca nişte tomberoane pentru a perpetra zbenguieli de proastă calitate. Pe scurt, eşti înghiţit până la plăsele, te ţii de tot felul de prostii, faci amor şi ridici pretenţia ca violonistul care-ţi scârţâie la ureche *Dunărea albastră* să-şi bage arcuşul în fund – şi el o face cu plăcere – pentru că nu a fost angajat să cânte, ci să se lase penetrat de obiecte lungi – respectiv contondente.

Simţi cum te ticăloşeşti, cum devii putred, abject, depravat. Te prăbuşeşti lin, aşteptându-ţi excomunicarea prin telefon. Simţul tău moral se clatină. Dar mai ales, te plictiseşti ca cincisprezece şobolani morţi în spatele lăzii mari din pod, cea în care dormitează un coif cu vârf ascuţit, adus din primul război mondial, şi umbrela bunicii.

---

[1] Brânză cilindrică presată, fabricată în Savoie din lapte de vacă (n. tr.).

Am cunoscut-o pe Daisy Casanova într-un hotel parizian în care murise camerista ei din pricina unei overdoze. Cum mi se întâmplă adesea, trebuie s-o mărturisesc, am terminat ancheta în pat. N-a fost nevoie decât de o singură repriză, pe nepusă masă, ca tipesa să devină isterică. M-a îmbarcat autoritară pentru America de Sud, ceea ce coincidea cu concediul meu.

Trecuseră două săptămâni de când practicam acest *forcing*, calificându-mă gunoi, şi pretextând vag, pentru liniştea conştiinţei mele, că mă comportam astfel din curiozitate, ca să capăt informaţii mai extinse – ca linia transsiberianului – asupra moravurilor dezmăţate ale ultimelor femei de bani gata. Intenţionam să scriu într-o bună zi despre acest subiect, ca să fac un schimb de binefaceri cu sora Tereza. Să dau şi eu niţel cu nasul prin desfrâu, mă înţelegi? Mereu numai abatele Pierre[1], mereu numai Cantinele de binefacere ale răposatului Coluche[2], mereu cerşetoria pentru abisinieni, încep să plictisească publicul. Trebuie să-i mai variezi meniul. Să-i oferi o porţie de picanterii. Aveam de gând să-i servesc senzaţii tari! Partide de amor modern, în grup, eroic: toţi pe la spate, toţi pe la spate şi el singur înainte, săracul! Să mai şi sugă puţin ca să reziste tuturor poponarilor îndopaţi cu bani şi melesteie.

Dar materia primă începea să-mi facă greaţă. Mă culcam în desfrâu şi mă sculam demn de plâns. Membrul meu considerabil striga destul. O limbă permanent amară îmi cobora până în stomac. Şi atunci, am primit de la Félicie această scrisoare recomandată, care a stopat contorul ca prin minune.

Ţi-o citesc:

Dragul meu băiat,

Sper că vacanţa ta în Brazilia e plăcută şi te vei întoarce acasă bronzat. Dar ai grijă cu soarele, îţi atrag atenţia, că-i destul de înşelător pe meleagurile acelea. Ar trebui să-ţi pui ceva pe cap.

Am aflat din ziare o veste foarte proastă. Îţi mai aduci aminte de unchiul Tom? *La drept vorbind, nu era chiar unchiul tău, pentru că a trăit cu sora mea Mathilde în ultimii zece ani ai vieţii ei, fără, s-o fi luat de nevastă. După decesul scumpei mele surori mai mari, nu ne-am mai văzut cu Thomas, fiind o fiinţă puţin sociabilă; ceea ce nu înseamnă că sfârşitul lui înspăimântător nu m-ar impresiona. Imaginează-ţi că a fost găsit mort în pivniţă, spânzurat de picioare. Ziarele pretind că a fost schingiuit cumplit, fără a da amănunte. Hotărât lucru, în zilele noastre, violenţa a ajuns peste tot, până şi în satele cele mai tihnite. Să se întâmple aşa ceva în frumoasa Savoie! Parcă s-ar fi întors timpurile lui Mandrin*[3]*.*

---

[1] Henri Gronès, zis Abatele Pierre (1912) – călugăr capucin, fondează în 1949 asociaţia Emmaus pentru ajutorarea celor fără adăpost (n. tr.).

[2] Michel Colucci, zis Coluche (1944-l986), artist de varieteu care a denunţat violent minusurile societăţii contemporane, lansează în 1985 cantinele de binefacere (n. tr.).

[3] Louis Mandrin (1724-l755) – aventurier francez – căpetenie de contrabandişti care-i jefuiau pe

Nu ştiu dacă bandiţii, care l-au omorât în chinuri pe unchiul Tom, vor fi arestaţi. Dar dacă sunt prinşi, pedeapsa pe care o vor căpăta va fi un fleac în raport cu ticăloşia comisă de ei. Zău aşa, dragul meu Antoine, când îmi aduc aminte de tinereţea mea, şi mă uit la zilele noastre, îmi dau seama că Satana câştigă teren!

Am telefonat la primăria din Saint-Joice-en-Valdingue ca să aflu când va avea loc înmormântarea lui Thomas, dar n-au putut să-mi dea un răspuns, pentru că Tribunalul e cel care va elibera autorizaţia de înhumare. Am rugat să fiu anunţată, fiindcă aş vrea să-l conduc pe ultimul lui drum, în amintirea scumpei mele Mathilde.

Să cojeşti fructele înainte de a le mânca şi să bei numai apă minerală, fiindcă eşti într-o ţară plină de viruşi.

Te sărut cu toată dragostea.

Distracţie plăcută.

Mama.

„Distracţie plăcută!”. Are Félicica nişte expresii delicioase. Urarea ei mi-a biciuit sufletul. Frumoase distracţii mai aveam în compania lui Daisy Casanova şi a clicii ei de pierde-vară!

Ce părere ai, doar nu intenţionam să mă scufund în dolce vita, să mă înec în scotch şi amoruri mondene, fir-ar al naibii! Eu, fiul Féliciei! Ea, mămica mea mi-a scris negru pe alb: Satana câştigă teren şi pune laba pe tricoul galben! Spiritele infernale ne înhaţă inexorabil! Răul devine epidemic. Ciuma neagră! Trebuia să reacţionez urgent.

Pentru a evita explicaţii prea tumultoase, mi-am pregătit valiza pe când Daisy îşi lubrifia comoara şi periferiile în camera de baie. Exerciţiul îi lua cel puţin două ceasuri. E de lucru nu glumă când ai împlinit patruzeci de ani şi vrei să arăţi de douăzeci! Nu te mai zgârceşti la Dermaderm, la alge marine în concentrat, la măşti cu spermă de tigru şi masaje electrice.

Păturindu-mi smochingul de lucru şi slipurile de ceremonie în geamantan, mă gândeam la unchiul Tom. Nu-l văzusem decât de vreo două trei ori pe bătrânul crab! Îmi rămăsese amintirea unui soi de ciocan din lemn de cimişir „lucrat de mână”. O moacă de pasăre de pradă jumulită sub o şapcă cu cozoroc, lucind de jeg. Nasul coroiat, bărbia căzută. Gura numai colţi cariaţi ca sâmburii negri dintr-o felie de pepene. Avea ochi reci, unchiul Tom. Fără o culoare anume. În tonuri de cenuşiu spălăcit, dar care exprimau inteligenţă, vă rog să mă credeţi.

Eram copil pe atunci şi tata mai trăia. Mergeam să petrecem vacanţele în Savoia şi treceam să-i zicem un „bună ziua” şi mătuşii Mathilde, mai înainte de a ne întoarce la Paris, în ultima săptămână. Trăgeam la ei fără să ne fi anunţat, cum se obişnuieşte în provincie. Mătuşa radia de bucurie că-şi revedea surioara. Dar moş Thomas, să avem iertare. De fiecare dată,

fermieri. Moare tras pe roată (n. tr.).

dispoziţia lui scârţâia când dădea cu ochii de noi. Zgârcit până în măduva oaselor, îi tremura mâna pentru o omletă cu slănină, o salată de grădină cu crutoane şi nişte clătite. Plus un litru de poşircă pe care-l scotea din pivniţă!

Deşi veneam cu carne de porc şi cu câte o plăcintă Saint-Genix mare cât toate zilele, moşului îi cădeau greu mesele în familie fie ele şi frugale. Îşi sudase o dată pentru totdeauna baierele pungii cu flacără oxihidrică! Pentru el, o vizită echivala cu cheltuială. Şi dacă ar fi fost nevoit să scoată trei firfirici s-ar fi simţit nenorocit, cuprins de spaime metafizice. Ne făceam că nu băgăm de seamă. Ne căzneam să fim veseli. Mai ales tata! Mathilde îşi stăpânea cu greu bucuria. Ce idee mai avusese şi ea să se însoţească cu un asemenea babuin! La noi acasă, nimeni n-a putut s-o priceapă. O femeie aşa de delicată, care fusese învăţătoare şi confecţiona abajururi încântătoare, decorate în întregime de mână, vă rog să-mi daţi crezare! Bun, rămâne văduvă, ceea ce-i o fatalitate în familia dinspre mama. Trec câţiva ani, iese la pensie. Şi pe urmă, într-o bună zi, bum! Thomas Dugadin o seduce şi o aduce la ferma lui şubredă. Ce calităţi o fi putut găsi la acest cinocefal zgârie-brânză? Mister! Nu-i exclus să fi făcut dragoste ca un zmeu? În privinţa asta, trebuie că repurta succese serioase, infamul, presimt eu. N-ai mai văzut boşorogi abjecţi care se dovedesc campioni la pat? Dar merită oare, ca pentru un coit vulgar, să-ţi consacri ultimele zile din viaţă unui personaj atât de sordid?

A rezistat zece ani, mai înainte ca blestematul de unchieş să-i vină de hac. Thomas Dugadin şi-a urmat însă traiectoria. În momentul când a fost lichidat, trebuie că avea o vârstă fenomenală, moşneagul, fiindcă, pe când eu eram un puştan, îi dădeam aproape suta. Hai să zicem că tinerii nu apreciază cum trebuie vârsta adulţilor, cu toate asta, falsul meu unchi bătuse recordul matusalemic, lucru cert! Optzeci şi cinci? Nouăzeci sau mai mult? E cumplit totuşi să-ţi sfârşeşti zilele în felul ăsta, torturat până-ţi dai duhul. Agresorii or fi reuşit să scoată de la el locul unde-şi ascundea avutul? Mă îndoiesc. Pentru unchiul Tom, banii reprezentau toată viaţa lui. Ţinea mai mult la ei ca la ochii din cap.

Valiza gata, eu pregătit de drum, mă aplec asupra unei foi de hârtie cu antetul hotelului gravat pe ea. Trebuie să mă retrag fără tremolo şi fără cinism. Tact, sobrietate, eleganţă. Îi scriu:

Dau o fugă până la Paris să-mi cumpăr ţigări. Mulţumesc pentru vacanţa asta fabuloasă. Plec cu inima plină şi boaşele goale. Kiss! *Kiss*! *Kiss*![1]

Poliţistul amorurilor tale

Frumos, nu? Sobru. Şi în final, potrivit stilului ei preferat: *kiss* de trei ori. O să dea apă la şoareci, o să bată din picioare, dar e imposibil să nu aprecieze.

Hai, *bye*!

Bag de seamă că nici nu ţi-am vorbit despre Daisy. N-are nici o importanţă.

[1] Sărutare (limba engleză în original) (n. tr.).

O curvă, ce-ai vrea să-ţi spun? O.K., fie, sexul ei avea gust de căpşuni. Acum eşti mulţumit?

Nu mă interesează dacă într-o zi voi sta la dreapta Tatălui; mi-ar place mai mult să stau în faţa lui.

Latura plăcută, dacă mori asasinat, e că vine lume multă la înmormântarea ta. Dar faptul nu comportă decât o importanţă secundară pentru că: ori nu există viaţă dincolo de moarte, şi deci n-ai cum să vezi, ori există, şi atunci prea puţin îţi mai pasă de ce se întâmplă acolo jos!

În ce mă priveşte, ţi-i fac cadou pe toţi aceşti tâmpiţi. Cu cât se adună mai mulţi oameni într-un loc, cu atât te bălăceşti mai mult în ipocrizie.

Moartea unchiului Tom ar fi trecut neobservată în cazul în care ar fi fost naturală. Dacă bătrânul ţărănoi ar fi fost găsit ţeapăn ca un lemn în bucătăria lui, n-ar fi atras nici măcar o pisică. Fără familie, Thomas ar fi avut drept la o îngropăciune făcută în pripă! Din două mişcări s-ar fi rezolvat esenţialul: o sumară partidă de aghezmuire în biserica din Saint-Joice-en-Valdingue, şi apoi, trap până la cimitir, unde ar fi fost debarcat în cavoul familiei Dugadin, înţesat cu boşorogi morţi la optzeci de ani, sau în jur de, cu excepţia unui fecior căzut în Nouă sute paişpe, al cărui medalion încrustat în piatra tombală îi perpetuă alura marţială. Grăunţă de erou, a cărui moarte reprezintă germinarea logică. Şmecherii ăştia de ulani cu chipie falnice. *Achtung*![1] nu-i cumva Dugadin-fiul care se iţeşte acolo? Dugadin salvatorul din Saint-Joice-en-Valdingue, Savoie? Ia te uită cum se fudulească, nebunaticul, în frumoasa lui uniformă purpurie! *Feuer*![2] Poc, poc!

Da, l-ar fi azvârlit pe unchiul Tom în pământul argilos fără prea multă ceremonie, de faţă cu vreo doi trei moşnegi din generaţia Iui, fericiţi nevoie mare că au mai plantat un recrut, cum nu se poate mai bine. Of! Şi cu bătrânii ăştia, ultima lor bucurie e de a-şi îngropa prietenii. Încearcă o fericire aprigă de a le fi supravieţuit. Ca şi când sfârşitul contemporanilor lor le-ar asigura un supliment de oxigen. Ca şi când ei ar moşteni cele câteva luni sau ani pe care defunctul i-ar mai fi putut trăi.

Dar aşa, mort asasinat, după ce a îndurat torturi cumplite, iată că are succes, concubinul mătuşii Mathilde. S-a adunat lume din toate satele învecinate şi chiar din Chambéry. Veterani de război, o delegaţie a prefecturii, primarul, fanfara din Morzyleuil, jandarmi, domni străini, veniţi de prin alte meleaguri, ziarişti de la *Dauphiné Libéré*, copii de şcoală ca să cânte *veşnica pomenire* la cimitir. În biserică, doi preoţi, un armoniu încins la roşu, corala din Foumeldan, flamurile asociaţiilor recunoscute ca fiind de utilitate publică:

[1] Atenţie (limba germană în original) (n. tr.).

[2] Foc (limba germană în original) (n. tr.).

„Prietenii brânzei topite la ceaun”, „Bula savoyardă”, „Amatorii de Roussette[1]”, „Confreria dioţilor[2]”, etc.

Un ţăran de prin partea locului, bătrân ca un Stradivarius, scânceşte la urechea fiică-sii că e frumos ca la nişte funeralii naţionale. Şi ce dreptate are!

Până şi femeia e de aceeaşi părere. Parcurg asistenţa din ochi, căutând-o pe mama. Simt că Félicie a mea e prezentă. Îi captez undele dragi. Trebuie că s-a făcut mică într-un colţ, pentru că bătrânicii mele nu-i place să sară în ochi. Pariez că s-a pitit în spatele vreunei coloane sau pe lângă confesional. Îmi întind gâtul mai să-mi disloc cervicalele.

— Îl cauţi pe asasin? îmi şopteşte o voce.

Îl descopăr alături de mine pe comisarul Bavochard (cel pătat de cerneală) de la Siguranţa din Chambéry. Ne-am cunoscut cândva, nu-mi mai amintesc în ce împrejurări extrapoliţieneşti. Un congres, pare-se. Regele calamburului subcutanat, aproximativ lamentabil. Mă întreb dacă nu cumva „Bonaparte-pinguin imperial” nu-i scornit de el, ca şi faimosul „Hai noroc, măi catafalc”. Nu se împrumută decât celor bogaţi, dar şi săracilor. Îi strâng cei cinci cârnăciori păroşi, pe care mi-i întinde în dreptul feselor voluminoase ale unei mezelărese, cufundată în rugăciune.

— Mă bucur că te văd, îl asigur eu, sincer.

— Şi eu de asemeni, îmi dă el replica.

— Te ocupi de anchetă?

— Îţi închipui că mă aflu aici ca să ascult *Ave Maria* de Gounod, cântat de zece gâşte neregulate?

Aceeaşi moacă rubicondă, cu pleoape umflate ca nişte burţi de broscoi. Păcatul lui, nu tocmai mărunt, e băuturica. Zilnic dă pe gât cam treizeci de doze mici, numite pe aici „mominettes[3]”. Poartă un costum maro în carouri, care-l îngraşă, o cămaşă cu guler răsfrânt în tonuri de galben spălăcit. Semne distinctive: cară întotdeauna după el o duzină de stilouri în buzunarul superior al hainei, subliniat de o dâră albăstrie. Ce-mi place la el e cum îşi tunde părul. Întrucât i s-a cam rărit chica, o aduce în faţă, stil Nero sau Cezar, nu mai ştiu exact. La prima vedere, de departe, ai crede că are bila încununată cu lauri. Mutra congestionată, care urmează mai jos, merită să-i dai ocolul; mai ales că are nişte ochi mici de vier, pe punctul de a escalada purceaua preferată.

— Ar trebui să tragem o cinzeacă, îmi şopteşte respectabilul confrate, nu prea cred că asasinul va prezenta un număr la înmormântarea victimei lui.

— S-a făcut, dar mai înainte aş vrea s-o reperez pe bătrâna mea. Când m-am întors din Brazilia, ea era deja plecată la funeralii.

— Eraţi rude cu Thomas Dugadin?

— Cu ani în urmă făcuse o lipitură cu sora mai mare a mamei.

— Ah! aşa se explică, murmură comisarul ca pentru sine.

---

[1] Vin alb delicios din Savoie.(n.a.).

[2] Cârnaţi de porc delicioşi fierţi într-un sos din vinul alb amintit mai sus (n.a.).

[3] Cinzeacă (n. tr.).

— Ce anume se explică?

— Lasă că-ţi povestesc când ieşim la aer liber; te aştept în cârciuma primăriei. Serviciul religios mă calcă pe nervi, nu sunt un agnostic, ci un claustrofob.

Eu cred că mai degrabă voia să-şi stingă arşiţa, amicul! În curând o să ajungă să-şi administreze rachiul intravenos.

Exact în clipa aceea, băiatul din cor sună clopoţelul şi asistenţa îngenunchează. Rămân în picioare pentru a baleia mai eficient sectorul. Am presupus corect: mama e în spatele unei coloane din fundul bisericii, sub statuia Sfântului Iosif. Mă apropii cât mai delicat posibil. Îngenunchez alături de ea, înghiontind-o puţin pe domnişoara Valentine Laruelle (Ulcioară), şaizeci şi patru de anişori, fără copii, cu un picior bont, faţa plină de angioame, privire saşie, buză de iepure: un fenomen!

Cufundată în rugăciuni, Félicie nu-mi observă prezenţa. Cu ochii închişi, recită un pomelnic lung, scris în caietul ei de rugăciuni. Pun rămăşag că trebuie să fie vorba despre mine. Îl imploră pe Dumnezeu din tot sufletul şi din toată inima să mă apere de rele. Să nu mă lase să cad în ispită! Să-l ocrotească întotdeauna pe frumosul Antoine. Îl roagă în cuvinte pe care le ghicesc pline de umilinţă şi de dragoste. Oh! da, Doamne, ascult-o; ascult-o bine şi împlineşte pentru ea cea ce-ţi cere pentru mine! Amin.

— Să ştii că eşti tare frumoasă când te rogi!

Tresare, deschide ochii, mă învăluie cu privirea şi îngână ca într-o imensă uşurare:

— Antoine…

Aproape un alexandrin! Felul cum mama îmi rosteşte numele.

Un sărut pe părul fin de deasupra urechii.

— Ne vedem la ieşirea din cimitir, acum mă aşteaptă colegul meu din Chambéry.

Mă subtilizez. Cântările reîncep în forţă. Glorie! Glorie unchiului Tom, fraierul care s-a lăsat torturat şi spânzurat de picioare ca un bătrân liliac ce se afla.

○

Bavochard a şi dat pe gât două cincizeci.

— Am băut şi porţia ta, aşteptându-te, se explică el, după ce a înregistrat că periscopul meu se oprise pe cele două păhăruţe goale. Trebuie să le bei cât sunt reci, altminteri îţi cad greu. Chelner, încă un rând!

Cu faţa lui roşie şi cămaşa galbenă seamănă cu drapelul spaniol.

Bun poliţist, dacă ar fi să mă iau după ştatele lui de serviciu. Cam aiurit, asta-i indiscutabil. Îşi îndrăgeşte frumoasele meleaguri natale, amicii, cârciumioarele, pescuitul pe lacul Aiguebelette şi casa pe care a botezat-o cu umorul lui răsuflat „Ţucalul cu secrete”.

Cârciumarul, scund şi brunet, din ultima generaţie transalpină, schimbă paharele. Pare distrat tipul, dar în realitate urmăreşte la televizor reluarea

performanţelor lui Becker Bum-Bum[1] de la Quimebledonne[2].

— Ei? face Bavochard.

— Ei? i-o întorc eu (prefer să scriu „întorc”, e mai nostim).

Iată-ne lansaţi în *Dialogul Carmelitelor*! Nu mai ştii de unde s-o apuci.

— Am avut impresia că vreai să-mi spui ceva, Gaston?

— Curioasă afacere, începe colegul meu, dând peste cap doza de rachiu, ca pe un medicament pe care trebuie să-l expediezi urgent.

Continuă după un plescăit din limbă:

— La noi la ţară, crimele sunt de obicei mai simple. Un argat care violează o puştoaică, vecini în vendetă care trag unii în alţii cu alice, o gospodină dezmăţată care pune arsenic în ciorba bărbatului… Aş putea să-ţi întocmesc o listă exhaustivă de crime comise pe la noi. Dar asta de acum e sadică şi, în acelaşi timp, misterioasă.

— Într-adevăr?

— Stai aşa!

Pescuieşte de sub masă o servietă din carton veritabil, ale cărei fermoare din metal s-au stricat, şi o ţine închisă cu ajutorul unei curele vechi de la pantaloni. Amicul meu Gaston dezleagă cordonul de piele şi depune pe masă cutia Pandorei. Scoate din ea un plic format 18x24, dintr-o hârtie grosolană, şi mi-l întinde.

— Fotografiile de constatare judiciară…

Prima reprezintă un plan general al unchiului Tom, spânzurat de picioare. Capul îi atârnă la zece centimetri de pământ, iar mâinile i se târăsc pe jos. Poate că a încercat să se sprijine în ele o vreme, dar sângele care-i curge din cap l-a făcut să-şi piardă cunoştinţa, fiind grav rănit. Bietul bătrân e plin de sânge, iar trupul sfâşiat înspăimântător. A doua fotografie prezintă un prim plan al feţei. Ce oroare! Obrajii i-au fost sfârtecaţi cu briciul de la nări până la urechi, astfel încât carnea îi atârnă şi craniul arată ca de mort mai înainte de a-şi fi dat duhul. Pantalonul i-a fost sfâşiat în dreptul sexului şi i s-a despicat burta de la pubis până la buric. Încet, încet, din cauza greutăţii, măruntaiele i-au ieşit afară. În plus, membrul i-a fost secţionat în două ca o banană. Restul fotografiilor redau planuri apropiate ale acestor mutilări.

— Păcătoasă treabă, ce zici? articulează Bavochard, cerându-i cârciumarului încă un rând, fiindcă îmi băuse pentru a doua oară păhărelul, considerându-mă prea puţin grăbit.

— Aici e vorba de ură, declar eu. Sau torţionarul bătrânului e un dement sau îi purta rău sâmbetele. Şi gospodăria în ce stare se află?

— La fel. Un măcel în toată legea. Totul spart, sfâşiat, distrus. Nu vorbesc numai de casa propriu-zisă, ci şi de acareturi. I-a fost omorâtă vaca şi caprele,

[1] Boris Becker (1967) – jucător de tenis german, învingător la Wimbledon în 1985, 1986, 1989 (n. tr.).

[2] Wimbledon (în transcriere à la Frédéric Dard) – cartier din sud-vestul Londrei – situl campionatelor de tenis din 1877 (n. tr.).

săpat pământul din grajd în unele locuri.

— Ceea ce dovedeşte că moş Dugadin n-a dezvăluit ascunzătoarea comorii lui, dacă o fi avut vreuna. Altminteri nu s-ar fi scormonit în locuri diferite.

— Foarte just, Augustule. Să ştii că am tras şi noi concluzia asta înaintea ta!

— Comit o indiscreţie dacă te întreb în ce stadiu vă aflaţi cu ancheta?

— Nici o indiscreţie, fiindcă se află la punctul zero, dragul meu! Ştii că gospodăria bătrânului e departe de sat, ca şi de drumul vicinal care duce într-acolo. Trei sute de metri de făgaşuri, o pădurice ca o perdea. Condiţii ideale pentru a filma o nouă versiune pentru „*Şoferii din Drôme*". S-au descoperit urme de pneuri şi credem că ar fi vorba de un Renault 25, ştii cum arată maşina asta care e în stare să te ia la poceală dacă n-ai închis bine portiera. Nici o amprentă. Briciul sau scalpelul, cu care a fost hăcuit bietul tău unchi, a fost luat de agresor sau agresori. Până şi data crimei e aproximativă. Conform autopsiei, ar fi putut să aibă loc săptămâna trecută, joi sau vineri.

— Dumnezeule mare, fac eu bătând în fotografia care-l arată pe unchiul Tom spânzurat. A sângerat ca un animal, bietul om! Uite ce baltă e sub el! Asasinul lui s-a putut mişca fără să-şi bage piciorul în ea?

— Aşa s-ar părea.

— Şi Renault-ul 25 n-a fost zărit de nimeni în văgăuna aia?

— Oamenii se culcă devreme prin partea locului, oftează Bavochard. Ei comedie, ce mai aştepţi, bea-ţi o dată cinzeaca! Ai prefera o bere?

— Funeraliile mi-au tăiat cheful.

Ca pentru a-mi sublinia spusele, se aude dangătul clopotelor, semn că a luat sfârşit serviciul religios. Acum, Thomas Dugadin va fi dus la groapa cea de pe urmă. Acolo va avea loc probabil o alocuţiune oarecare, ţinută de un preşedinte oarecare, aparţinând unei societăţi oarecare. Poate chiar de primari. Asta-i, de primar!

— E momentul să-ţi mai arăt ceva, Sana. Ştiu bine că nu-i prea legal, dar între poliţişti ne putem permite, nu?

Al doilea plic. Scoate din el fotocopia unui document care fusese mototolit şi parţial ars. Specialiştii în materie au încercat să recupereze ce s-a mai putut şi au reuşit adevărate performanţe tehnice pentru a restitui textul.

— Asta ce mai e, Gaston?

— Criminalul a ars în vatră tot felul de lucruri, printre care şi testamentul olograf al bătrânului. Printr-o minune, cea mai mare parte a acestuia a scăpat, nimerind sub o pirostie.

Încep să citesc:

Eu… semnat, Tho… Dugadin, în deplinătatea facultăţilor fizice şi… las prin testament tota… bunurilor mele comunei nata…

Totuşi, dacă voi muri de moarte violentă, îi cer comis… San-Anto… de la Paris, pe care-l cunosc de când era mic co… şi care e tare în Poliţie, după câte am auzit, să-l găs… pe asas… meu.

Dacă reuşeşte, lui îi va reveni.... toată moşt...
Încheiat la St. J...
12. ian... 975.
(Semnătura perfect lizibilă)

Las fotocopia pe masă şi îmi beau în cele din urmă cinzeaca, mai înainte ca Bavochard să şi-o toarne pe gât de parcă ar fi fost vorba de *Frumoasa Dunăre albastră*.

— Am rămas cu gura căscată, fac eu.

— Interesant document, nu? mă şicanează Bavochard. Ceea ce demonstrează două lucruri: de mai bine de zece ani, bătrânul se aştepta să fie lichidat. Şi, necunoscând legile, îşi închipuia că ar fi posibil ca victima să-l desemneze pe anchetatorul însărcinat să-l prindă pe criminal. Haios, nu?

Într-un colţişor ascuns al sufletului meu, răsună ca un cântec slab de cerşetor. Unchiul Tom se ştia ameninţat şi se baza pe mine să-l răzbun, în cazul unei nenorociri. Ai mai citit aşa ceva în capodoperele mele? Vreascul ăsta îşi mai amintea de un băieţel cu chip inteligent (ţin să-i mulţumesc) care venea la ei pe nepusă masă cu părinţii lui într-o anumită duminică de august. Nenea Tom mi-a urmărit cariera. Şi, în mod fatal, din pricina spaimei care-l măcina, am ocupat un anume loc în viaţa lui.

Mă ridic.

— Încotro, Celebrule? se nelinişteşte confratele meu.

— Să stropesc şi eu mortul cu puţină aghiazmă, cât nu-i prea târziu. Dar stai liniştit, mă întorc înainte de a-ţi bea a douăzeci şi şasea cinzeacă.

Femeile sunt camere de hotel.

Nimeni, căruia să-i poţi strânge mâna. A murit singur, bătrânul păcătos! După momentul de reculegere din faţa mormântului, în adâncul căruia lucesc podoabele coşciugului, nimeni nu mai ştie ce să facă. Lumea se simte oarecum descumpănită. Vremea e frumoasă. Albinele zumzăie în jurul florilor proaspete. Notabilii discută doct, salutaţi cu zel de căpitanul de jandarmi, care n-ar vrea ca pentru un fleac să-şi rateze viitoarea avansare. Cioclii îşi adună marafeturile. Preotul şi enoriaşii împânzesc aleile. Curată debandadă. Uf! ce bine e să-ţi vezi de ale tale, să-ţi continui căcăcioasa viaţă, după acest uşor vârtej produs de curentul morţii.

Făcând calea întoarsă, îi povestesc mamei istoria cu testamentul. E răvăşită, draga de ea. Îi dau lacrimile. Ceea ce simte ea se aseamănă cu reacţia avută de mine în prezenţa confratelui Bavochard. Ceva confuz, alcătuit din nostalgie. Mereu blestemata de nostalgie. Mâinile ei cu ventuze ţi se aşează pe inimă şi încep s-o gâdile. Înduioşarea urcă, urcă şi te demolează! Încerci s-o alungi şi atunci se piteşte tăcută. Consideri că ai scăpat de ea, începi să-ţi dai aere şi bum! Uite-o că iese iar la suprafaţă!

— Ai să te ocupi de cazul ăsta, fiule? mă întreabă ea.

— Imposibil, mami; absolut imposibil. Pe de o parte, crima e de competenţa justiţiei şi poliţiei din Savoie; pe de altă parte, acum când colegii mei cunosc clauza asta aiuristică din testament, vor crede că o fac din lăcomie.

— Alo, Celebrule! mă strigă Bavochard.

Surprins, mă întorc şi-l văd ieşind din cimitir cu servieta lui peticită în mână şi mutra congestionată.

— Ia te uită, nu m-ai aşteptat în cârciumă, observ eu.

— Am ţinut să-l însoţesc pe autorul testamentului până la ultima lui locuinţă.

Îl prezint Féliciei şi reciproca. Se salută cum se cuvine în stil grav şi plin de compasiune.

— Ai tras vreo concluzie din aceste funeralii, Gaston?

— Da: că-i mai bine să stai în picioare decât întins pe spate, glumeşte amicul meu. Ai vrea să dăm o roaită pe la locul crimei?

— La ce bun?

— Păi, presupun că ai să încerci să pui mâna pe moştenire, nu? Să întreprinzi o anchetă personală. Gospodăria cu hectarele ei de pământ arabil ar justifica-o.

Sarcasmul lui subînţeles mă irită. Toţi sunt o apă şi-un pământ, şi cei răi ca şi cei buni, tâmpiţii ca şi minţile geniale: banul! Tânăr sau bătrân, bărbat sau femeie, toţi nutresc o adâncă veneraţie nu-mai pentru avere. Din moment ce s-a prefigurat la orizont această moştenire, îşi închipuie că am să mă arunc asupra unei asemenea ocazii nesperate, dând din mâini şi din picioare, făcând acte de vitejie (cum mi-e obiceiul) ca să-i reduc la zero şi, imediat după triumful meu, să mă prezint cu surle şi cu trâmbe în faţa notarului pentru a-mi reclama drepturile.

— Agricultura nu intră în perspectivele mele de viitor, Gaston. Drept pentru care n-am să mişc nici un deget pentru a încerca să-l prind pe asasinul unchiului meu. Fă-ţi meseria, băiete, şi încearcă să nu mai tragi atâta la măsea; păhăruţele mici fac butoaiele mari.

O apuc pe mama de braţ şi o forţez să grăbească pasul. Descumpănit, Bavochard aleargă după noi.

— Aşteaptă! Am impresia că te-am jignit?

— Şi eu am aceeaşi impresie.

— Am spus-o în glumă.

— Prefer calamburile tale, sunt idioate, dar nu şi răutăcioase.

— Antoine! N-o să ne supărăm acum pentru o nimica toată!

Încetinesc pasul şi-l privesc drept în ochi.

— Ba da, îi spun. Nu trebuie să umbli cu jumătăţi de măsură când onoarea ţi-e în joc.

○

Punând lucrurile la punct, cum se zice în zilele noastre, ne îmbarcăm *nach*

Paris, mama şi cu mine, în frumoasa mea maşinuţă albă care, împreună cu ceasul Pasha, constituie principala mea avere. Cum acest început de vară mă incită la excese, fac un ocol prin Vézelay unde istoria şi hrana răzbesc abundent din pământ. E noapte târziu când ajungem la căsuţa noastră din Saint-Claud.

Mama, mereu îngrijorată, dă fuga în camera lui Toinet să se asigure că băiatul e acolo, bine sănătos şi că doarme cuminte. Liniştită, se întoarce la mine.

— Maria a fost la înălţime mă asigură ea.

— Pentru că i-a pregătit haleala şi l-a împiedicat să dea foc la casă? o şicanez eu.

Sunt tocmai pe cale să mă lupt cu un mesaj lăsat de portugheza noastră care vorbeşte franceza ca vai de lume. Îmi transmite exact următoarele: *Lo negro Blanco a telefonato dos ore per urgente.*

Ceea ce, tradus din limba ei păsărească ar însemna că prietenul meu negru, domnul Blanc, mi-a telefonat de două ori pentru un motiv urgent.

Dar, mai înainte de a merge mai departe, mă văd obligat, dragă cititorule, să-ţi pun o întrebare insidioasă. Ai citit oare precedenta mea lucrare, operă de largă inspiraţie, animată de un suflu puternic pe care am intitulat-o judicios „Sărbătoarea perechilor”? Dacă da, treci peste acest paragraf, care ţi s-ar părea superflu. Dacă nu, lasă-mă să te trag de urechi pentru neglijenţa ta şi să te informez că în amintita carte, am făcut cunoştinţă în mod accidental cu un straşnic măturător de stradă senegalez, pe nume Jérémie Blanc, tatăl unei familii numeroase şi soţul fericit al unei dame pe care o cheamă (vai, ce plăcere) Ramadé. Numitul domn Blanc, un băiat atletic, haios şi inteligent, mi-a devenit prieten. Surprins de calităţile lui de investigaţie, l-am ajutat să intre în poliţie, unde urmează deocamdată cursuri de instrucţie generală: exerciţii de tir, lectura amprentelor, redactarea rapoartelor, etc. Instructorii lui nu mai contenesc cu laudele. Toţi sunt de aceeaşi părere că dl. Blanc reprezintă un recrut de calitate, cu care merită să-ţi pierzi timpul. De notat: prezenţa lui printre noi îl scoate din sărite pe Bérurier, pe care Jérémie nu-l scuteşte de înţepături, şi care se simte ulcerat de interesul ce-l port acestui nou venit.

Şi acum, chestiunile esenţiale fiind clarificate aşa cum se cuvine în aceste pagini, să continuăm povestirea, care nu va întârzia să te surprindă şi să te antreneze foarte curând în peripeţii nebune. Vei avea dovada şi te vei convinge de adevărul spuselor mele mai înainte de a cântă de trei ori cocoşul din turla bisericii Saint-Joice-en-Valdingue.

Primul meu reflex e de a-mi consulta orologiul. Îmi spune că-i trei şi zece dimineaţa! Cum n-am nici un motiv să pun la îndoială cuvântul unui ceas de o asemenea valoare, mă hotărăsc să împing cu mâna (şi pe mâine) telefonul pentru negroteiul meu.

Un pupic miorlăit pentru Félicie şi *go to bed*![1]

[1] Treci la culcare (limba engleză în original) (n. tr.).

Curios, pe drumul de întoarcere, n-am pomenit nici o vorbă între noi despre unchiul Tom. De parcă am fi socotit, de comun acord, subiectul ca fiind penibil, după altercaţia avută cu comisarul Bavochard. Atitudinea noastră seamănă a pudoare. În fond, unchiul s-a dovedit jenant lăsându-şi moştenirea „cu condiţia demascării criminalului" său. Primul moment de emoţie fiind consumat, îmi dau seama că modul lui de a proceda îi exprimă mentalitatea de avar sordid, care îndura mii de morţi ospătându-ne cu o omletă şi o salată. „Demască-mi asasinul şi pui mâna pe avere!" Îmi dai, îţi dau, cu alte cuvinte.

Ceea ce mă tracasează, mă sâcâie, mă roade, mă mănâncă, mă irită (alege şi bifează ce nu-ţi convine) este această previziune funestă a bătrânului Dugadin. Era conştient că într-o bună zi avea să fie lichidat. Deci, nu era cu conştiinţa împăcată. Sau, ştia că-i era ameninţată fatal viaţa. Şi totuşi pericolul nu s-a dovedit ceva foarte presant, fiindcă fusese hăcuit după treisprezece ani de la previziunile lui testamentare.

Ce deţinea el aşa de important, în magherniţa lui din Saint-Joice-en-Valdingue? Un obiect, un document sau un secret? Bani, diamante, planuri? Pare improbabil din partea unui ţăran bătrân, înţelenit pe ogorul lui moştenit din tată în fiu, ducându-şi viaţa între vacă şi capră, cultivând o palmă de pământ şi făcând brânză (din lapte nepasteurizat) în manieră artizanală. Pe vremuri, muncise la căşăria din sat şi furase secretul pregătirii acestui caşcaval moale şi gustos cu o crustă crăpăcioasă ca pielea elefantului. Thomas nu-şi părăsise niciodată glia. Doar când a trebuit să meargă la război. Târgul din Chambéry reprezenta pentru el principala plimbare anuală. Mai mergea să se uite cum evolua Turul Franţei, când nu trecea prea departe de casa lui. Cum nu avea maşină, folosea o veche motoretă Solex, care pârâia, scotea fum şi scuipa ulei.

Mă calcă rău pe nervi tipul cu testamentul lui idiot, care mă împiedică să intru în acţiune. Dacă s-ar fi abţinut şi n-ar fi inclus clauza aia stupidă, cum m-aş mai fi aruncat în luptă, paralel cu colegii mei din Chambéry. Dar vai, el mi-a tăiat aripile. Îşi închipuia că totul se cumpără? Că toată lumea e de vânzare? Zgârcioaba! Gândacul! Arăta bine cu maţele pe dinafară, cu obrajii sfârtecaţi şi membrul despicat ca o banană decojită. Torţionarul (sau torţionarii) a (sau au) găsit ceea ce venise(ră) să caute? M-aş mira că Bavochard şi fina lui echipă să străpungă bezna acestui mister, cum a scris aşa de nobil monseniorul abate Soury în textul de prezentare a celebrului Elixir al tinereţii, care a contribuit la alegerea lui în Academia franceză. Nu-i vorbă că aş pune la îndoială competenţa colegilor mei savoyarzi, reţine aspectul, dar simt că în această afacere e nevoie de inspiraţie, de divinaţie. L-am cunoscut pe moşneag. Sigur, eram un puştan timid pe atunci, cu toate astea, ştiam să-i cântăresc pe oameni într-o oarecare măsură. N-am făcut bine refuzând să vizitez locul crimei, mânat cum eram de sentimentul mândriei. Defectul meu: „Să nu mă luaţi drept ceea ce credeţi voi că aş putea fi!" Drapat în mantia lui, Antonio! Are şi Zorro preţul lui! Trufaş! Puiul de vultur! „La Paris se botează

mai bine decât se înmormântează la Viena!” Impulsivii se răfuiesc cu ei înşişi. Se pun în situaţii că-ţi vine să urli.

Hai, hai, nu-ţi mai rumega amarul, Tonio! La culcare! Asasinarea unchiului Tom nu te priveşte. Roagă-te pentru odihna sufletului său ingrat. Poate că acum a ajuns să vadă lumina, concubinul mătuşii Mathilde; bunătatea celui Veşnic e infinită…

Trag pe dreapta rapid. Adorm adânc şi imediat. Ca o piatră aruncată într-o fântână, ricoşând la nesfârşit înainte de a face pleosc. Şi piatra bocăne. Toc, toc, tong, tang, ting… Dar, în loc ca zgomotul să se piardă în profunzimi, el se înteţeşte. Valorosul comisar sare în sus: bate cineva în uşa mea.

— Cine-i acolo? gâfâi eu, buimăcit ca orice om trezit brusc din primul somn.

— Eu sunt, Maria, Musiu!

Mă ridic să-i deschid. Stă în faţa mea, destul de apetisantă, într-o cămaşă de noapte, cusută cu aţă albă, cu pletele în vrac pe umeri, picioarele goale şi pulpele păroase. E aproape sexi, tipa. Cămaşă ei de noapte nu-i încheiată decât la gât, restul e desfăcut, descoperind un piept delicat, rotund, ca de porumbiţă, sănătos şi tare, în măsură să facă cinste Portugaliei.

— Telefono. Domna nu auzit ca sona.

Într-adevăr, e cu totul neobişnuit din partea Féliciei; s-ar părea că oboseala drumului, mâncarea îmbelşugată, au răpus-o.

Maria nu se miră că nici eu n-am auzit soneria. Îmi explică:

— Tot negro, Musiu.

Ia uite, a căpiat domnul Blanc! Ce s-o fi întâmplat, a luat foc Sena?

Cobor scara în viteză, pentru că aparatul din camera mea e distrus, ca urmare a meşterelilor îndoielnice operate de Toinet, căruia îi place la nebunie să facă autopsia tuturor lucrurilor. Vreau să sper că se va opri aici.

Glasul proaspăt al tuciuriului meu amic, e gata pregătit de vocalize.

— În sfârşit! exclamă el. Să ştii, bătrâne, că eşti mai greu de abordat decât preşedintele Republicii!

Dar eu nu-s pe lungimea lui de undă. Când sunt smuls din braţele lui Morfeu, nu apreciez glumele.

— Ce vrei, Cioroiule?

— Cred că am descoperit ceva care arde, bătrâne!

— Arde chiar în aşa hal că n-ai putut aştepta până mâine?

— Nu ştiu sigur, dar s-ar putea!

— Bine, oftez eu, te ascult.

— Ar dura prea mult, n-ai putea veni până la mine?

Asta-i chiar din cale afară de neplăcut.

— Ia ascultă. Floare tropicală, am mers şapte ore cu avionul, pe urmă două sute de kilometri cu maşina, plus o înmormântare şi o masă copioasă într-un local de trei stele. Am şi eu dreptul la câteva clipe de odihnă, nu?

— Atunci, lasă că vin eu, decide peremptoriu Jérémie.

— Cu taxiul?

— Ce taxi! De ieri am maşina mea personală, ce părere-ţi faci? Dacă vrei să ştii, sunt un curcan fără pereche! Renault 5 extra. La ora asta, îţi traversez Place de la Concorde în patru secunde, pui pariu?

— Ai apucat să-ţi obţii permisul de conducere?

— Încă nu, dar am o legitimaţie de poliţist, bătrâne, şi e mai straşnică decât un permis de conducere! Toată lumea are un permis de conducere, dar o legitimaţie de la Prefectură, ba! Asta-i poanta! O.K. am sosit!

Şi închide, iar eu mă comport ca în filmele stupide. Ştii cum, ţi-am spus-o: tipul, fulgerat de o veste brutală, se uită la receptor ca la un glob de cristal mai înainte de a-l depune în şa.

Mă decid, în cele din urmă, şi mă întorc spre Maria, care a venit după mine, şi aşteaptă în cadrul uşii. Abia în acest moment îmi dau seama că n-am pe mine decât bluza de pijama, potrivit bunului meu obicei. Şi pe deasupra sunt şi uşor erect din cauza oboselii. Cocoşelul bate măsura languros. Nu-i deloc impetuos, dar încrezător în viitorul lui. Promiţător, ce mai! Fapt e că tânăra slujnică n-are ochi decât pentru el. Fascinată, literalmente!

Ah! aşa ceva nu, doar n-am să mă încurc cu o servitoare! Astea sunt slăbiciuni nefaste pentru bunul mers al unei case. Subreta cu care ai făcut dragoste se crede ridicată în rang şi te face s-o simţi pe pielea ta. Ca să nu mai vorbim de cele date naibii care, chiar în timpurile astea ale pilulelor vândute pe nimica toată, o fac pe virginele nenorocite, însărcinate de patronul dezgustător!

Trag de pulpanele pijamalei, aplecându-mă înainte pentru a dispune de cât mai multă pânză. Grăbesc în direcţia scării. Dar mădularul meu războinic se animă, capătă vigoare, se înverşunează şi, hop! îmi scapă de sub control ca să danseze Chantecler! Gagul o face pe Maria să râdă! Din toată inima, zău! E aşa de spontană, de… firească, da: firească, încât o socotesc incapabilă să dea o turnură perversă unei eventuale apropieri sociale.

— E frumoasă! şopteşte ea, veselă (şi admirativă).

— Dacă te interesează să experimentezi un produs francez, draga mea, am putea încerca să rezolvăm problema.

— Nu ştiu, face Maria pe un ton care consimte, iar privirea ei a şi început să caute un loc ad hoc perpetrării acestei acuplări improvizate.

Fiindcă fata îşi dă seama că ar fi exagerată pretenţia de a urca scara, acest traiect riscând să compromită vâlvătaia care ne-a aprins. Treburile astea ori le faci pe loc ori mai bine o laşi baltă. La minut, aici, pe jos. Frâu liber impulsului, haida!

O strâng în braţe. Miroase a somn şi puţin a leşie, dar şi a fată săracă. Mirosuri care, reunite şi apreciate de un expert olfactiv, pot zămisli fantasme delicioase. Executăm un soi de dans de grizzly ameţiţi de băutură şi ajungem la canapeaua din salon. Să-i sumeci cămaşa de noapte e o adevărată fericire. Fata e zdravănă, sănătoasă, puţin cam plinuţă, cu ligamente puternice. Îi confirm intenţiile prin câteva dezmierdări curtenitoare. Ei comedie, dacă faci

dragoste cu servitoarea trebuie s-o iei peste picior? Are şi ea dreptul la consideraţie ca şi celelalte demoazele care beneficiază de elanurile tale, ţi-o spun eu! La indispensabilul preambul. Majoritatea animalelor subscriu acestui procedeu, nu? Îi administrez, deci, un badijonaj circular cu degetul mijlociu încorporat. Nu mă aventurez la alte galanterii, având în vedere faptul că telefonul a trezit-o în miez de noapte şi n-a avut când să se pregătească pentru asemenea gală. Dar fata nu-i exigentă. E genul: la dispoziţia dumneavoastră, frumosul meu stăpân. Nu ştie ce-i aia caiet de reclamaţii şi de sarcini. Pretenţiile încep să vină când repeţi experimentul, or, eu am de gând să mă opresc aici. Îi fac acest cadou şi punct!

N-am de gând s-o înnădesc. Doar o interpretare în trombă a „Spălătoreselor din Portugalia". Având ca urmare logică, o dată forcingul operat, „Aprilie în Portugalia", într-o gamă minoră, pentru perioada dulce care te poartă spre cursa finală. Maria habar n-are să facă dragoste. Nu există femei mai voluptoase, crede-mă, niciodată n-am să ţi-o repet destul, ca nevestele fără ocupaţie ale târgoveţilor. De aia cu toţii sunt nişte încornoraţi. Au consoarte prea talentate, prea dependente de amorul fizic; ele nu-şi pot permite să fie fidele. Ca şi cum o infirmieră valoroasă ar putea îngriji doar un singur pacient. Gentila mea iberică e, simplu, genul care-şi dă fustele peste cap. O copulare fără complicaţii. La atac, băiete, te primesc cu braţele deschise! Se culcă cu un bărbat pentru că aşa trebuie, iar instinctul animal al reproducerii e prezent şi-i dă ghes, dar s-ar putea foarte bine şi lipsi, să se bage slujnică la un preot catolic, să intre la mănăstire sau să-şi ducă altfel traiul în castitate. O ţărancă de ispravă, care se prostituează cum ar spăla vasele sau ar face curăţenie prin casă. Plăcere? Da, neîndoios, dar fără a depăşi limita. Şi doar fiindcă a încăput pe mâinile unui maestru în ale amorului! E străbătută şi ea de unde de şoc, care o gâdilă jos. Emite nişte gemete de bun augur. Nu din politeţe, nu, dimpotrivă: ar vrea să se abţină, temându-se să nu pară indiscretă. O saltă un val din adânc. Viteaza împinge din răsputeri, se cramponează de mine (ca gripa spaniolă), îşi răstoarnă capul de la stânga la dreapta, cum a văzut la cinema în filmele mai puţin catolice. O port până în al nouălea cer, o las să-şi execute finalul, după care îi plasez ultimul meu număr secret.

Gata. Bona mea e servită! Fiecare la rândul lui. Retrăgându-mă, constat că Maria se afla într-o postură teribil de excitantă. Un picior peste speteaza canapelei, celălalt întins pe mochetă, braţele în cruce, cămaşa ridicată până la bărbie, dezgolind nişte sâni superbi, alunecaţi care încotro. Compoziţie de prestigiu! În aceste cazuri, supreme, mai aplici un ultim pupic partenerei, gângurindu-i o delicată nerozie. În ceea ce mă priveşte, am grijă de acest *post coitum* al nostru. Nu-i indicat să faci promisiuni de viitor, dar nici să te dovedeşti mitocan. Optez pentru o mângâiere pe obraz, punctată de o şopârlă:

— Ei bine, frumos din partea ta, şmecheriţo! Dacă ar afla mama…

Procedeu laş, ce zici? Ba chiar dezgustător, am impresia. Pe scurt, prin

aceste cuvinte, am aruncat în spatele ei întreaga responsabilitate a îmbrăţişării noastre. Păcatul e trecut în creditul Mariei, eu nu-s decât un biet şi aproape pocăit complice al acestei zbânţuieli. Ah! că păcătoşi mai sunt bărbaţii! Mi-e şi ruşine! Dar e aşa de prudent procedând astfel!

Maria se retrage cu paşi mărunţi în apartamentele ei. Eu urc să trag pe mine un pantalon de pijama şi halatul de casă de culoarea cartofului. Dar uite că negro, puturosul ăsta fără pereche, a şi ajuns şi sună.

Iată-l pe noul inspector, pe somptuosul inspector: jeanşi care i se mulează pe fese şi pe picioarele lui lungi de dansator negru, tricou alb, bluzon din imitaţie de piele, roşu-bordo. Pe tricou e scris în englezeşte: „Da, am una mare, ei şi?" Tare-mi place genul ăsta de mesaje indirecte: ele îl definesc pe cel care le vehiculează.

— Ţi-ai lăsat mustaţă, domnule Blanc?

— Da, un negru cu mustaţă te bagă mai dihai în răcori, aşa consider eu, tu nu?

— S-ar putea. Ia zi, cazacule, care-i problema aia ultraurgentă?

Jérémie scoate o limbă roz-păsărică, o plimbă peste crăpăturile enormelor lui buze negre; să-şi umezească bine orificiul mai înainte de a începe măcinatul.

— Îţi aminteşti că am fost măturător mai înainte ca tu să mă bagi în căcăcioasa ta de poliţie?

— Sigur: toţi comersanţii de pe Saint-Germain-des-Prés se masturbau privindu-te muncind.

— Nu mai începe cu porcăriile tale! Nu ştii să vorbeşti decât de cur şi de regulat. Ce respect mai aveţi şi voi pentru dragoste în ţara asta de păcătoşi!

— Numai la aşa ceva ne stă mintea, glumesc eu. Sper ca ăsta să nu fie un impediment şi să-mi povesteşti ce te frământă.

— Acum, în locul meu e un fost coleg: Melchior Troulala (Scrântitorul). Trec uneori dimineaţa prin cartier să-l văd cum se descurcă. E cam bătut în cap, nu mult, puţin, din care cauză nu ştie să-şi plaseze sacul la gura de scurgere a rigolei, pentru a opri apa, te prinzi? Greşeala lui e că-l pune prea în bie, şi apa continuă să curgă. I-am zis de nu ştiu câte ori… Nu-i chiar idiot, Melchior, dar nu-i prea merge mintea!

— Interesant, îl aprob eu, mă simt fericit că ai venit în toiul nopţii să-mi debitezi toate astea. Şi când mă gândesc că aş fi putut dormi în necunoştinţă de cauză!

— Lasă-te de ironii, ăsta-i preambulul.

— Dacă şi urmarea e de aceeaşi calitate, punem totul negru pe alb şi aşteptăm următorul premiu Goncourt!

Jérémie ridică din umeri.

— E greu să poarte omul o discuţie serioasă cu tine. Vrei să-ţi fac o cafea? Eu unul aş simţi nevoia să beau.

— Îţi sugerez să te simţi ca la tine acasă, îi dau eu încuviinţarea.

Ne deplasăm la bucătărie, unde Jérémie trece la treabă, găsind fără probleme diferitele elemente ale ingredientelor de care are nevoie.

— Revin la amicul meu Melchior, face el, pregătind cafetiera.

— Tocmai voiam să te rog, fiindcă mi s-a făcut un dor nebun după el.

— Melchior a fost intrigat de instalarea pe trotuarul străzii Piquebise a unei barăci pentru întreţinerea drumurilor.

— De ce?

— Nu i se părea că-i conformă.

— Conformă cu ce, tuciuriul meu prieten?

— Cu celelalte folosite de serviciile reţelelor de întreţinere pentru lucrările pe drumurile publice. Mi-a arătat-o şi, într-adevăr, e o copie mai mult sau mai puţin apropiată a barăcii tip 28 ameliorată, care se utilizează actualmente în capitală. Când eşti de meserie îţi dai imediat seama de diferenţă.

— Şi?

— Toate sunt numerotate. I-am luat numărul şi m-am dus să-l verific la depozit. Numărul 608 A liniuţă 08.

— Foarte bine, şi pe urmă?

— Pe urmă, ciuleşte bine urechile tale de poliţist: baraca 608 A liniuţă 08 există într-adevăr, dar se află în piaţa 29 iunie din Courbevoie[1] unde se procedează la reparaţia canalizării.

O aromă plăcută de cafea se răspândeşte în aer reanimându-mi energia pe ducă.

— Eminamente interesant, domnule Blanc.

— Nu-i aşa? Acum să revin la falsa baracă. E plasată în faţa unei sucursale a băncii de Credit Lyonez.

— Aş fi pariat.

— În clipa de faţă, nişte oameni lucrează sub pământ. Se aud ciocane pneumatice, bubuind înfundat. Dacă vrei părerea mea, şefule, o bandă de pungaşi reeditează spargerea din Nisa, prin conductele de canalizare. O furgonetă e oprită în apropierea barăcii şi doi tipi stau în ea la pândă, gata să intervină dacă apare vreo problemă.

— N-ai mai prevenit pe nimeni altcineva, domnule Blanc?

— Ca să-mi sufle afacerea? Eşti din ce în ce mai stupid, bătrâne, nu-ţi merge mintea deloc. Să le povestesc superiorilor, ca ei să organizeze o poteră şi pe mine să mă lase cu buzele umflate!

Surâsul meu îl agasează.

— Bine, bine, ştiu că aşa arăt, ricanează Jérémie, dar afacerea asta eu am descoperit-o. Îmi aparţine, dom’le comisar. Nu vreau să fie rezolvată în spatele meu. De asta te-am aşteptat. Operăm noi doi, bine şi rapid, de acord?

— Noi doi, e puţin cam insuficient, mai ales dacă suspecţii tăi se aşteaptă la

[1] Ţin să precizez pentru inculţii care eventual s-ar strecura în mulţimea cititorilor mei că 29 iunie este data mea de naştere. Mulţumesc municipalităţii din Courbevoie căreia i-a făcut plăcere s-o imortalizeze. San-A.

un atac. Avem nevoie de Bérurier şi de Mathias. Dar eşti sigur, cel puţin, pe ce susţii?

— Ei, fir-ar să fie, tu eşti Toma Necredinciosul!

Tresar. Toma! Unchiul Tom!

Jérémie toarnă cafeaua. Miroase grozav. Şi e tare aşa cum trebuie, din fericire, pentru că nu voi doborî în seara asta recordul mondial la soilit pe saltea relaxa multispire.

○

O oră mai târziu, totul e pus la cale. Nu vreau nici să-mi şterg nasul cu mâneca, nici să-mi dau şuturi în fund, dar ca organizator, pe cuvânt, îmi merit gradul şi reputaţia.

Bérurier îşi manifestă nemulţumirea mai să-şi decapeze mucoasele. E de părere că unul ca mine trebuie consumat în porţii mici, mersi! Prea mult îţi provoacă reumatisme auriculare acute. Bun, plec în Brazilia pe şest. Abia dacă-i aduc la cunoştinţă Bătrânului. Prietenii? Cotul şi pişcotul! Şi pe urmă, ies la suprafaţă la orele patru dimineaţa ca să dau o lovitură, stil comando sinucigaş, împotriva unor indivizi pe care un tâmpit de negru, poliţist abia de două zile, îi consideră răufăcători de mare clasă! El, abia dacă a închis ochii de o oră, pentru că Apollon-Jules, descendentul lui, are rujeolă şi urlă cât îl ţine gura. Fiţi siguri, băieţi: el, Alexandre-Benoît, o să crape de râs dacă presupuşii bandiţi se vor dovedi a fi cu adevărat lucrători la canalizare! Ar paria că cioroiul s-a înşelat. De ce şi-ar bate, mă rog, picioarele ca să se războiască împotriva unor muncitori cinstiţi? Ce-a ajuns Poliţia!

În cele din urmă, domnul Blanc, înţepat, îl asigură pe Bérurier că dacă s-ar abţine să mai zdrăngăne ca o giruxetă ruginită în furtună, s-ar observa mai puţin cât e de prost. Într-un caz atât de disperat ca al lui Béru se recomandă o tăcere absolută. Îi spune că, mut, cu ochelari negri şi cu pălăria înfundată bine, ar risca să facă impresie. Lumea l-ar putea crede normal, obez, dar normal!

Cum erau gata să se ia la bătaie, pun capăt scandalului urlând la ei din rărunchi. Cât despre Mathias, el se ocupă de ustensila lui: un soi de pompă cu ţeavă lungă, cum folosesc viticultorii la stropitul viei. Eu fac o recapitulare a operaţiunii. Cei trei războinici ai mei mă aprobă. Pentru această intervenţie, Bérurier a ţinut morţiş să meargă cu maşina lui, ceea ce-i un lucru bun. Îţi amintesc că Mamutul posedă un vehicul Citroën, din seria apărută imediat după război, atât de dezarticulat că trebuie să-i dai ocol de vreo două trei ori mai înainte de a te pronunţa asupra mărcii lui. Parbrizul a fost înlocuit cu o bucată de placaj, în care a practicat o ferăstruică îngustă. Nu mai are apărători împotriva noroiului la roţile din faţă; portierele se mai ţin doar fiind legate cu nişte sârme şi un cufăr din trestie, răscumpărat probabil de la un călău, a cărui funcţie a fost suprimată, ţine loc de portbagaj.

— Bun, cum arată maşina lor? tună Umflatu în picioare lângă bolidul lui, ca un alergător la Grand Prix, pozând unei reviste de sport.

— E o furgonetă Juvaquatre, albă. N-ai cum să te înşeli. Staţionează la doi metri de baracă.

— O.K.! Păzea!

Demarează vijelios din strada învecinată, de unde ne lansăm operaţiunea. În mers, Citroënul Grasului îţi face impresia că se rostogoleşte o maşinărie inexorabilă; că nimic (dar mai ales frânele vechi) n-ar mai putea-o opri; doar un obstacol considerabil. Zgomotul de batoză e în stare să te bage în răcori. Un vacarm asurzitor, ca o sută de tinichele legate de coada a o sută de câini! Opacitatea parbrizului înspăimântă. Te duce cu mintea la un marţian care şi-a meşterit de unul singur racheta.

Şi, hodoronga, tronca, pleosc, trosc, bum! A luat-o din loc. Venerabila troacă se angajează pe strada Piquebise. Demarez la rândul meu cu Jérémie alături şi Mathias în spate cu ustensila în braţe. Nu-ţi poţi imagina maşina lui Béru prin Parisul adormit! O comedie burlescă! Film mut! Goneşte, balansându-se când pe dreapta, când pe stânga, fiindcă direcţia e stricată şi nu mai are amortizoare.

Grasu nu şi-a pus centura de siguranţă, pentru simplul motiv că nu are în dotare aşa ceva. Dar se cramponează zdravăn de volan. Se încordează din răsputeri, alegându-şi poziţia ideală. Îi văd rabla navigând împotriva vântului şi scoţând nori de fum negru.

Alertat de această apariţie uruitoare, şoferul furgonetei Juva nu se poate împiedica să nu scoată capul prin portieră. Pe moment, tipul îşi închipuie că au năvălit ruşii. Când constată că nu-i vorba de un regiment de blindate, ci de această relicvă de pe vremea lui Stan şi Bran, se pune pe râs.

Nu pentru multă vreme. Rabla a început să ruleze hotărât pe stânga străzii, deşi aceasta are sens dublu. Şi apoi, brusc, de parcă ar fi scăpat de sub controlul şoferului, se aruncă în Juva. Urmează izbitura! Un zgomot de tablă deghizată în hârtie igienică, a cărei utilizare va fi iminentă.

Tăcerea care urmează, pare să mai rostogolească încă reverberaţiile impactului. Furgoneta s-a încastrat în spatele unui Mercedes staţionat înaintea ei. Apar şi eu într-o viteză nebună. O frână bruscă îmi aruncă fundul de-a curmezişul. Împreună cu domnul Blanc ieşim din maşină cu revolverul în mână.

Din două salturi ajungem în dreptul cabinei furgonetului. Şoferul e prins între fiare şi urlă mai ceva ca o nevăstuică în durerile facerii, în spate mai e un individ cam buimăcit. Ţine o mitralieră în mână şi o ridică în direcţia noastră.

Pac! Pac! face revolverul lui Jérémie. Băiatul dă drumul la Raskolnikov, fiindcă are ambele mâini rănite. Uf! E-n regulă! Domnul Blanc nu s-a înşelat.

Where is[1] Mathias? Ei bine, acest tată de familie numeroasă, îşi vede liniştit de treaba lui. Şi cu brio, vreau să sper. Calmul lui e impresionant. El nu se ocupa de latura Verdun[2] a operaţiunii, fiindcă ea ne revine nouă, celorlalţi. El

[1] Unde este (limba engleză în original) (n. tr.).

[2] Bătălia de la Verdun – 1916 – cea mai sângeroasă din primul război mondial, în care francezii

îşi execută partitura şi cu asta basta. Pentru a-şi demara prestaţia, loveşte puternic cu o sulă în tabla barăcii, ceea ce produce, în mod fatal, o gaură. Introduce ciocul pompei prin orificiu, acţionează levierul şi gazul conţinut în butelie trece din ea în baracă. Totul e de o asemenea precizie şi promptitudine, încât nu durează nici zece secunde. Un vis!

Imperturbabil, Roşcovanu scoate din buzunar două pene de lemn, subţiri şi lungi, pe care le strecoară în partea de jos şi de sus a uşii şi le înfundă cu un ciocan.

Se scurge un scurt timp mort. Şi iată că ceva începe să se agite în interiorul barăcii. O vânzoleală înnebunită. O grabă cumplită! Gemete. Cineva bate Ia uşă. Anemic.

— Efectul e imediat, ne asigură Mathias. După două trei minute putem să deschidem.

Profit de răgaz ca să telefonez din maşina mea la poliţie, pentru a ne trimite tot ce avem nevoie: oameni, ambulanţe, un paner cu salată.

Bérurier îşi examinează rabla care nu a suferit prejudicii noi în telescopajul voluntar executat atât de diabolic.

— Ai văzut în ce hal mi-au adus maşina? mă apostrofează el. Sper să mă despăgubească, și să capăt una nouă, nu?

După câte ştiu eu, Van Gogh[1] este singurul om care a putut dormi pe amândouă urechile.

În zori, eu şi Jérémie ne prezentăm la Bătrânu, ca să-l punem la curent cu peripeţiile din timpul nopţii. Când spun „la Bătrânu” nu mă refer la biroul din Poliţie, ci la casa particulară din Neuilly[2]. Se întâmplă foarte rar să bat la poarta donjonului său, Achille fiind omul căruia îi displace total ca subordonaţii lui să păşească în luxul său privat. Prezenţa noului meu coleg îl face să fie şi mai nemulţumit. În sânul acestui univers Ludovic al XV-lea, stil pur, cu pereţii tapisaţi în mătase, tablouri delicate de Watteau şi Fragonard, vitrine conţinând colecţii de tabachere lucrate în aur, sau de flacoane cu săruri, apariția domnului Blanc aduce a „Culesul recoltei pe plantaţie” sau „Insurgenţi la guvernator”.

Pe drum, i-am explicat că, în meseria noastră, ceea ce se iartă cel mai greu sunt actele noastre de vitejie. Greşelile grosolane se uită repede, dar performanţele zămislesc nemulţumiri îndelungate.

— Victoria ta, Jérémie, i-am spus, trebuie s-o pui în contul instanţelor

au rezistat victorios ofensivei germane (n. tr).

[1] Van Gogh (1853-1890) – picior olandez, cu viaţa spirituală marcată de neliniști. În timpul unei crize, îşi taie o ureche (n. tr.).

[2] Cartier rezidenţial din Paris (n. tr.).

superioare, altminteri ţi se va da serios peste bot. Urmează-mă, ascultă-mă şi pune cruce la tot.

Aşadar, iată-ne într-unul dintre saloanele Pleşuvului. În picioare. El, în halat de casă din satin purpuriu cu revere şi manşete negre. De fapt, mai impresionant decât e în albastrul ecosez, din biroul lui de pe Quai des Orfèvres[1].

— Domnule director, mă adresez eu introductiv, am plăcerea să vă anunţ că am reuşit, graţie directivelor dumneavoastră, să ducem la bun sfârşit misiunea de intervenţie pe care ne-aţi încredinţat-o.

Ochiul lui drept se cască şi ajunge la fel de mare ca rozeta catedralei Notre Dame. Dar nu-i las timp să pună o întrebare pe care s-o regrete mai târziu.

— În noaptea asta, după ce inspectorul Jérémie Blanc, care a fost mai înainte de a intra în rândurile poliţiei, măturător de primă clasă la salubritate, m-a avertizat că a reperat nişte falşi colegi de-ai lui pe cale de a săpa în faţa unei sucursale a Creditului Lyonez de pe strada Piquebise, imediat am luat legătura cu dumneavoastră…

În acest punct precis al raportului meu, îi adresez Bătrânului Crab o mimică expresivă în cel mai înalt grad, schiţând o clipeală dintr-un ochi, dar fără a o executa până la capăt, şi ţuguindu-mi buzele într-un proiect de sărut, înfrânat pe loc, care-mi umple privirea elocventă de o maliţiozitate diabolică. Achille recepţionează mesajul, devenind şi mai imperturbabil.

Deci, continuu:

— De îndată ce v-am prevenit că inspectorul Blanc a reperat de asemeni şi oameni la pândă într-o furgonetă, aţi avut fericita idee de a ne sfătui să percutăm respectivul vehicul, misiune de care Bérurier s-a achitat cu eficacitatea pe care i-o cunoaşteţi; la fel, ingenioasa dumneavoastră idee, de a gaza baraca protectoare, care masca forajul gangsterilor, s-a dovedit rentabilă, pentru că am pus mâna pe întreaga bandă, fără a face uz de arme. Numai unul singur dintre pândari l-a obligat pe acest valoros Jérémie Blanc să tragă în legitimă apărare, puteţi fi convins. Pe scurt, operaţiunea s-a bucurat de succes deplin, ceea ce a demonstrat cât de bine inspirat aţi fost când aţi hotărât ca inspectoratul Blanc să fie admis în poliţie. Ca întotdeauna, aţi făcut dovadă de un fler uimitor, domnule director.

Sir Achille e perfect. Deloc descumpănit. De o majestate să te pişi pe tine. După ce am tăcut, şeful face un gest calm din mână.

— Iată ceva care îmi face plăcere, dragii mei, declară el. Luaţi loc. Şi dumneata. Blanc, nu înseamnă că dacă eşti negru să n-ai drept la un scaun. Sper că nu sunteţi demolaţi?

Şi râde. Râd şi eu, servil. Jérémie rămâne marmorean. Bătrânul îşi freacă mâinile de plăcere.

— Voi organiza o conferinţă de presă la prânz, declară Eminentul. Până atunci vom bea o cafea bună, o meritaţi.

[1] Sediul Poliţiei Centrale din Paris (n. tr.).

— N-am vrea să abuzăm, domnule director. E târziu şi au trecut peste şaizeci de ore de când n-am mai închis…

— Trebuie să-ţi spun ceva, San-Antonio. Să-ţi dau „alte" instrucţiuni. Am să-i spun valetului să ne pregătească micul dejun.

Şi iese din încăpere. Jérémie îşi prinde capul în amândouă mâinile.

— Eşti de groază, bătrâne! declară noul şi strălucitul recrut. Şi el e de groază! Cum de nu i-e ruşine! Cum de se lasă periat în halul ăsta, imbecilul! Ce tartine i-ai servit, o să-i crape cingătoarea!

— Scena ăsta să-ţi fie de învăţătură, fiule, îi răspund eu doct. E mai prudent să le oferim superiorilor noştri ceea ce oricum ne-ar lua, în felul ăsta ţin la noi şi n-au nimic a ne reproşa.

Cafeaua e delicioasă şi însoţită de o mulţime de patiserii englezeşti, fiindcă şoferul-valet al Bătrânului e britanic până în măduva oaselor. I-a fost livrat Şefului împreună cu un Rolls Phantom acum treizeci de ani şi de atunci nu şi-a mai părăsit serviciul.

— Spuneaţi, Şefu', ca aţi avea o altă misiune să-mi încredinţaţi?

Monarhul bea cu înghiţituri gingaşe, ţinând degetul mic în sus.

Nu se grăbeşte.

— Imaginează-ţi că ieri după-amiază, am avut o lungă discuţie cu confraţii din Chambéry.

— Cu comisarul Bavochard?

— Exact. Au în cârcă o afacere misterioasă de asasinat pe care nu ştiu cum s-o elucideze. Bavochard pretinde că-ţi este prieten şi ar vrea să ţi se încredinţeze cazul.

Afurisitul de Bavochard! N-a putut suporta violentul meu acces de furie şi, pentru a-i fi iertat sarcasmul uzează de mijloace ocolite ca să mă introducă în joc. Bravo, băiete!

— Nu-i legal, argumentez eu.

Bătrânul scoate din buze un pârţâit de fecioară.

— Dumneata şi legalitatea, dragă Sana, zău aşa! (Începe să râdă.) Nu te-am crescut făcând drepţi cu textele de lege sub pupitru! Bineînţeles, la început am refuzat, dar omul s-a dovedit atât de convingător, încât, până la urmă, a obţinut câştig de cauză. Aşa că, băiete, ia-o la drum cu direcţia Chambéry!

Urmează o tăcere. Gândesc în viteză, după care:

— Comisarul Bavochard v-a spus că eu cunoşteam victima?

Scalpatul tresare.

— Nu, nu mi-a pomenit nimic de aşa ceva. Cunoşteai victima?

— Am fost ieri la funeraliile ei. E vorba de un ţăran bătrân cu care a trăit o soră a mamei mele.

— Foarte bine, atunci, ai un motiv în plus să te ocupi de această anchetă, dragul meu!

Dragul lui nu i-o întoarce că ar avea unul şi mai valabil s-o refuze.

— Domnule director, aş vrea să solicit o favoare din partea extraordinarei

dumneavoastre bunăvoinţe.

— Totul mă îndeamnă să cred că ea îţi va fi acordată cu anticipaţie, gângureşte guguştiucul ăsta bătrân.

— Aş dori să-l însărcinaţi oficial cu această misiune pe inspectorul Blanc, aici de faţă; eu voi rămâne în umbră şi numele meu nu va apărea în nici un moment. Dacă obţinem rezultate pozitive, ele îi vor reveni în totalitate lui Jérémie.

— Unde naiba vrei să ajungi, San-Antonio?

— Nicăieri în mod deosebit, domnule director. Să zicem că mă simt moralmente exclus datorită faptului că l-am cunoscut pe mort.

Bătrânul îşi termină de băut cafeaua. Reflectează. Când gândeşte profund, ţeasta lui luceşte mai dihai ca un glob terestru luminat din interior.

— Facă-se precum ţi-e voia, băiete.

○

Extenuat, Antonio. Ce-i prea mult, strică. De câte ori în păcătoasa mea de viaţă n-am tras de aţă mai s-o rup? Găseşti că face bine la sănătate să stai zile şi nopţi de-a rândul fără să închizi un ochi?

— Pari terminat! remarcă Floarea de Baobab.

— Chiar sunt.

— Îmi spui şi mie ce-i cu afacerea din Chambéry?

Prima mea reacţie este să-l refuz, să amân pentru altădată. Dar, cum trebuie să-l conduc la mine acasă pentru a-şi recupera maşina, accept. Vorbitul mă va ţine treaz. Atunci, treacă de la mine, în cuvinte plictisite îi rezum expozeul. Noi, care odinioară mergeam în vizită la mătuşa Mathilde. Avarul nemulţumit de venirea noastră. Şi pe urmă, în 74 îşi face testamentul, prevăzându-şi moartea violentă şi, practic, încredinţându-mi mie ancheta care va urma. Efectiv, doisprezece ani mai târziu, unchiul Tom e hăcuit ceva înspăimântător! Cu membrul despicat, intestinele scoase afară, obrajii sfârtecaţi, spânzurat de picioare, până şi-a dat duhul. Nimeni n-a văzut şi n-a auzit nimic! Nici un indiciu! Un Renault 25, probabil.

Altminteri *the blackaut*[1] total!

Casc, corectez o deviere bruscă a maşinii mele, marca Maserati. E tare parşiv somnul când eşti la volan. Pune stăpânire pe tine fără să-ţi dai seama. Ai impresia că-l domini, iar el te-a şi antrenat spre extravaganţe.

— Ai grijă, bătrâne, să nu ne faci zob! bombăne Jérémie. Vrei să conduc eu?

— Un Maserati, fără permis?!

— Mai bine fără permis şi treaz, decât cu permis şi mort de somn!

Ies din Bois şi o apuc pe rampa dinspre Saint-Claud.

— Ai vreo idee cum va debuta ancheta? mă întreabă domnul Blanc.

— Nici cea mai vagă, vedem noi după ce mă recuperez.

— Eu ştiu.

— Glumeşti.

[1] Beznă deplină (limba engleză în original) (n. tr.).

— Trebuie început cu începutul.
— Şi care-i începutul, mă rog?
Jérémie ridică din umeri.
— Maică-ta!

Un prost este un prost, îi spune Lamartine Elvirei.

Briza uşoară a nopţii aduce adieri marine pe plaja de la Calamitybeach (Coasta de Est a Statelor Unite). La dreapta acestei localităţi balneare se află un mic port cu vasele lui înghesuite într-o vastă turmă albă. Multe bărci cu pânze. Funiile lor agitate de briză produceau un zbârnâit mărunt şi iritant, care semnalizează apropierea porturilor de agrement plimbăreţilor solitari. Cerul era jos, umflat şi cu dâre livide care-i dădeau o înfăţişare apocaliptică. Pe stânga, se întindea plaja, puţin atrăgătoare, fiind plină de pietre cenuşii. La capătul acesteia, un ponton înainta în mare. Era nefolosit, foarte vechi şi putrezit. Fusese construit înaintea portului pentru amararea bărcilor de pescari; dar de când apăruse portul, el pierea jalnic, negru şi înnămolit, nimănui, din consiliul municipal, netrecându-i prin cap să-l demoleze. Calamitybeach nu era socotită printre staţiunile la modă. Verile, reunea turişti modeşti provenind din Baltimore sau Philadelphia, înghesuiţi pe familii, adesea numeroase, în bungalouri cochet colorate.

Bărbatul purta un costum alb, boţit şi o cămaşă de un albastru închis. Avea cam cincizeci de ani, părul încărunţit rarefiindu-se în creştetul capului. Aproape că n-avea gât, ceea ce-i accentua aspectul masiv. De mai mult de o jumătate de oră bătea pontonul, fumând ţigară de la ţigară. Le arunca în mare pe jumătate consumate, întrebându-se dacă nu cumva a venit de pomană la întâlnirea fixată. Nu era pentru prima dată când lucra pentru acest „client”. Omul îi încredinţase până acum două afaceri de care se achitase perfect. Încasase banii conform contractului, fără nici o problemă şi, totuşi, în noaptea asta, poate (ba chiar foarte probabil), din pricina eşecului său, îl măcinau îndoielile.

Se auzea, purtată de valuri, o muzică de dans dinspre Neo-Atlantic, de pe partea cealaltă a golfului. Îi distingea licăririle foarte îndepărtate, undeva acolo pe apa întunecată.

Îşi privi cadranul luminos al ceasului antiacvatic, care arăta unsprezece şi zece: patruzeci de minute de întârziere! Tipul n-o să mai vină. Şi, cu toate astea, vocea de la telefon precizase cu hotărâre: „Să fii la zece treizeci pe pontonul din Calamitybeach şi să mă aştepţi”. Vreo piedică? Nu-i venea a crede. Clientul lui nu era genul „regret, a intervenit ceva neaşteptat”. Atunci? Ţinea să-l fiarbă fără apă pentru că trebuie să-i aducă un pachet de bani? Nu prea era sigur că-i va primi, fiindcă nu respectase în totalitate clauzele învoielii. Sigur, nu era vina lui, dar un contract e un contract şi clientul lui nu

prea ştia de glumă. Cu un bobârnac, expedie în Atlantic a nu ştiu câta ţigară, care sfârâi uşor la contactul cu apa.

Era pe cale să mai scoată una din buzunar, când farurile unui Cadillac negru străpunseră noaptea.

Maşina era neagră, nu numai caroseria, dar şi geamurile. O masă mare geometrică strălucitoare ca un bloc de cărbune.

Se opri în dreptul pontonului. O portieră din spate se deschise şi un bărbat ieşi fără grabă. Era îmbrăcat în negru, purta ochelari închişi la culoare şi avea pe cap o pălărie ciudată cu boruri largi, stil spaniol. Şchiopăta, sprijinindu-se într-un baston enorm de bambus cu mânerul din fildeş. Fără să zorească pasul, porni pe ponton şi mersul lui sacadat făcea scândurile acestuia să răsune straniu.

— Începusem să mă întreb dacă veţi mai veni sau nu! se adresă bărbatul în alb bărbatului în negru.

— Când spun că vin, vin, ripostă celălalt.

Vocea lui avea un accent uşor catifelat, care-i trăda originile latine şi, cu toate astea, rămânea impersonală, aproape mecanică precum cea a unui robot din serviciul de poştă. Nu-şi ceru scuze că întârziase şi continua să meargă pe ponton, încercând scândurile putrede cu vârful bastonului ca să se asigure de soliditatea lor. Părea că ţinea morţiş să se apropie de capătul acestei punţi şubrede, ca şi cum s-ar fi temut ca urechi indiscrete să nu stea la pândă undeva pe dedesubt. Un om precaut.

Tipul în alb încerca un soi de panică. Individul ăsta îl incomodase întotdeauna prin răceala lui distantă. Nu-i văzuse niciodată ochii, dar era convins că nu erau ochii unui fitecine.

Merseră împreună până la capătul pontonului. În acest loc, aveai impresia că te afli la prora unui vapor, fiind înconjurat de ape. Hula puternică îşi izbea valurile lipsite de vlagă de stâlpi şi vuietul de eternitate al oceanului creştea ameţitor.

— Cum s-au desfăşurat lucrurile? articulă şchiopul.

— Nu aşa cum am fi dorit, făcu celălalt.

— Adică?

— L-am supus la cele mai cumplite… încercări şi tot n-am scos nimic de la el.

Omul în negru nu reacţionă, aşteptând explicaţii suplimentare.

— Am făcut uz chiar şi de serul adevărului, completă tipul în alb. O doză de cal. A susţinut că era străin de toată istoria asta.

Interlocutorul lui nu răspunse.

— În orice caz, să fiţi convins de un lucru: nimeni n-ar fi putut să îndure tratamentul suferit de omul acesta fără să cedeze. Dacă n-a vorbit înseamnă că nu ştia nimic.

Aceeaşi tăcere. Bărbatul cu capul îndesat între umeri îşi drese glasul.

— l-am despicat membrul în două, făcu el coborând vocea. I-am sfârtecat

obrajii. I-am scos maţele afară, având grijă să nu-l omor. Cum îmi repeta mereu acelaşi lucru, m-am apucat să-i răscolesc casa şi dependinţele. Totul a fost percheziţionat, explorat la lupă, sondat. Am săpat pământul, ce să vă mai spun! Patru ore de trudă şi nimic! Am dat peste nişte acte, dar toate îl priveau pe el. Le-am dat foc din precauţie. Când am terminat treaba, bătrânul murise, ca urmare a rănilor.

Omul în negru luă în cele din urmă cuvântul:

— Pe scurt, eşec complet?

Celălalt tresări.

— Aşa cum vă daţi seama! N-am putut descoperi documente care nu existau la el. Fiindcă, e limpede că nu le avea. Vă repet, ar fi fost imposibil ca cineva să reziste tratamentului meu. Plângea, cerea îndurare, se ruga!

— Nimic nu poate fi mai îndărătnic ca un ţăran bătrân din Savoie, fu de părere bărbatul în baston.

— Rezistenţa omenească are limite. Bătrânul mă implora să-l omor; credeţi că s-ar fi încăpăţânat să-şi ţină gura pecetluită dacă ar fi stat în putinţa lui să oprească şedinţa?

— Un eşec! tună „clientul” către omul în alb. Mi-ai venit cu mâna goală şi acum ticălosul ăla bătrân e mort! Am greşit că ţi-am acordat încredere, domnule Burk.

Astfel apostrofat, ucigaşul păli. O răbufnire fierbinte, roşie ca moartea însăşi, îl făcu să-şi ducă mâna spre haină.

— Nu vă permit să-mi vorbiţi astfel! spuse el. N-am adus nimic, fiindcă nu era nimic de adus. Aşa că, faceţi bine şi daţi-mi banii datoraţi!

— Am să-ţi plătesc cu băţul, neisprăvitule! scrâşni interlocutorul lui, ridicând bastonul ca să-l lovească.

În subconştient, Burk fu surprins de încetineala mişcării lui; nici măcar nu apucase bastonul cu amândouă mâinile într-un reflex firesc. Omul în negru trase brusc în spate tija pentru a elibera o lamă lungă şi fină care se ascundea în interiorul tecii de bambus, apoi făcu un gest invers şi sabia îngustă pătrunse în burta lui Burk, fără a întâlni nici o rezistenţă. Ucigaşul rămase pe ponton, strângând în amândouă mâinile învelişul de bambus cu lama de oţel care-l străpunsese dintr-o parte în cealaltă. Agresorul lui îşi trase încet arma din pântecul victimei, apoi îşi ridică ochelarii pe frunte. Burk îi văzu ochii pentru prima şi ultima oară.

Erau de un albastru aproape fluorescent. Omul în negru îl fixa cu o furie nemăsurată.

— Neisprăvitule! repetă el. Neisprăvit blestemat!

Burk încercă să-şi apuce pistolul, dar acest simplu gest îl dezechilibra şi căzu în genunchi pe scândurile alunecoase. Teaca bastonului-sabie, pe care o mai strângea încă între degetele crispate, îi scăpă şi se rostogoli pe ponton, iar apoi căzu în mare. Omul în negru scoase o exclamaţie de furie. Ţinea mult la bastonul lui de care se servise de peste douăzeci de ani. Era un obiect

destul de rar, cumpărat pe vremuri de la un anticar din Roma.

Propti vârful lamei pe gâtul lui Burk exact în locul unde se afla carotida. O lovitură scurtă, ca cea aplicată de matador în bulbul rahidian, menită să pună capăt vieţii taurului în agonie. Se auzi un gâlgâit urât. Haina lui Burk se înroşi în dreptul gulerului şi al reverelor. Asasinul lui se aplecă spre valul înspumat. Hula îi ducea teaca de bambus spre larg; în clipa aceea îşi dori ca ea s-o poarte până în Africa.

Orice corp cufundat într-un lichid este împins de jos în sus, în cazul în care acest lichid nu-i acid sulfuric.

Pierdusem noțiunea timpului când am făcut ochi. În casă domneşte o anumită vânzoleală. Bâjbâi în direcţia noptierei pentru a-mi recupera ceasul. Citesc, cum te văd şi cum mă vezi, ora şase pe turnul lui de alarmă. Doar n-oi fi dormit numai o oră… *Sau*, mai ştii?! Perdelele trase energic îmi dezvăluie un proiect de asfinţit întins pe cer.

Mă târăsc sub duş. Rezervoarele sunt pline! Apă rece, caldă, fierbinte. *Very well* Saint-Claud. Un om nou se naşte. Cam târzior, dar în fine, iată-l. Mă îmbrac în trening. Nu că mi-ar place în mod deosebit, dar mami se dă în vânt după el. Costumaţia asta o asigură că nu-s pe punctul de a o părăsi. Am un complet frumos albastru-francez, cu alb pe umeri, care-mi pune în evidenţă genitalele şi pectoralii.

Atletul coboară din camera lui şi dă peste Maria – bona. Îi zâmbesc. Tocmai lustruia balustrada cu o piele de căprioară. Gătită ca o prinţesă. Ţoale, să te ia ameţeala. Un decolteu adânc ca prăpastia Padirac[1], danteluţe, brizbrizuri, zorzonele, iar pe deasupra abia dacă şi-a înnodat un şorţuleţ de recuzită, cum poartă subretele când anunţă „Doamna e servită”.

— Ia te uită, te-ai pregătit să ieşi la plimbare în seara asta? o întreb.

O privire ca două tunele care străpung masivul Lépine (dar acesta n-are decât unul singur, care încă nu s-a deschis şi probabil nu se va deschide niciodată) plină de extaz, de melancolie şi invitaţie la vals, mă învăluie din cap până la poale. Abia atunci îmi vine în minte repriza expresă de amor din ajun. Surâsul meu se stinge. Nici pomeneală să încep un roman de dragoste cu gentila portugheză păroasă ca un păianjen.

Mă opresc la jumătatea scării tulburat de o viziune anormală. Un pui de negru traversează în goană culoarul. Şi în urma lui altul. Apoi Toinet şi un al treilea negrişor. Şi încă trei, de data asta fetiţe în rochiţe galbene.

Reuşesc să cobor scara şi mă îndrept spre bucătărie. O găsesc aici pe mama, pe inspectorul Blanc şi pe Ramadé, soţia lui. Aceasta din urmă se află în faţa sacrosanctei maşini de gătit a Féliciei, pe cale de a prepara ceva.

[1] Prăpastie de 75 m. şi râu subteran din comuna cu acelaşi nume (n. tr.).

Rostesc un bună ziua, năucit de această invazie senegaleză.

— Sper că nu te-au trezit copiii, mă întreabă Jérémie; le-am tot zis să stea cuminţi, dar ştii cum e?

Da, ştiu, cum să nu. Aş putea să nu ştiu când văd mobilele din salon răsturnate, balansierul anticei noastre pendule legat de mânerul uşii şi căsuţa din mijlocul culoarului, confecţionată din tablourile care de obicei se mulţumesc onorându-ne pereţii?

— Mi-am petrecut ziua cu mămica ta, o femeie întâia, continuă Jérémie. M-a întrebat cum e bucătăria pe la noi şi atunci m-am dus după Ramadé să ne pregătească ceva bun.

Arunc o privire spre cele zece kile de ardei iute tronând în piramidă pe mijlocul mesei. Mâine dimineaţă vor răzbi gemete din closetul nostru, ascultă-mă pe mine, amice!

Domnul Blanc e aşezat în capătul amintitei mese în faţă cu un caiet de şcolar, liniat, căruia i-a înnegrit o sumedenie de pagini.

— Scrii un roman? îl întreb. O nouă versiune a *Mizerabililor* sau a *Amantului doamnei Păsărică-Zburătoare*?

— Am luat notiţe în legătură cu afacerea noastră.

— Ce afacere?

— Asta-i bună?! Tu încă mai dormi sau ce-i cu tine? Unchiul Tom, bătrâne!

— Bravo! nu ţi-ai pierdut timpul.

Observ un pachet de scrisori aşezat în vrac dinaintea lui.

— Şi astea ce-s, originalele marchizei de Sévigné?[1]

— Nu. Toate scrisorile pe care mătuşa Mathilde le-a trimis mamei tale în perioada în care a trăit cu Thomas Dugadin.

Ce zici, nu-i deloc trăsnit, artistul! Când ţi-am spus eu că Jérémie e un superdotat al poliţiei ! În seara în care i-am bătut în uşă, am făcut mult pentru gloria apărătorilor legii din Franţa![2]

Mă aşez alături de el, ameţit încă de somnul meu diurn.

— N-ai la îndemână un gât de cafea, mami? mă informez eu.

Bineînţeles că are, draga de ea.

Mama funcţionează pe stil vechi.

Aşa se explică mesele ei tihnite şi faptul că totul merge strună în jurul ei. Cuptorul nu i se răceşte niciodată, ca furnalele înalte din Creusot[3]. Şi, în permanenţă se află lângă burlan o imensă cafetieră emailată, albă cu motive bleu, reprezentând cireşele. Ţuţuroiul, ca un gât de lebădă, e îngălbenit. Cred că Félicie, care-i întruchiparea curăţeniei, lasă anume să se formeze acest

---

[1] Marchiza de Sévigné (1626-1696) – literat francez – scrisorile ei constituie timp de treizeci de ani o pitorească mărturie a moravurilor timpului (n. tr.).

[2] Ascultă-mă, nu fi prost: trebuie neapărat să citeşti *Sărbătoarea perechilor*. De vânzare prin toate gările din reţeaua naţională şi suburbană. Dacă n-ai bani, citeşte-o la un librar, dar să n-o furi, asta nu! Cinstea fiind ultimul lux pe care ni-l mai putem permite în zilele noastre (n. a.).

[3] Centru al industriei metalurgice din Franţa.(n. tr.).

strat brun. El menţine aroma profundă a cafelei.

Hai: „Cui îi mai torn!” cum strigă chelnerii prin baruri. Îmi place tare mult cafeaua reîncălzită. Nu, nu reîncălzită, retractez, „menţinută”. Trebuie să rămână mereu la o temperatură corespunzătoare, fără să dea în fiert, pentru că ştii cum se spune „cafea fiartă, cafea terminată”.

Mama îmi pune cele trei bucăţele de zahăr în ceaşcă.

Ramadé aşteaptă încă un copil în curând. O să bată recordul nevestei lui Mathias într-o zi, aşa cum se prezintă situaţia. E o femeie durdulie, tăcută şi de o gentileţe nemărginită. Trăieşte agăţată de soţul ei ca arborele de vanilie de trunchiul pe care-l parazitează. Soţia-liană, pricepi? Fără Jérémie se prăbuşeşte, se usucă şi moare.

Mă priveşte pe furiş, impresionată de majestatea care radiază din mine. Pentru a-i linişti temerile, inerente oricărei admiraţii, îi punctez surâsuri bine dozate: uşoare, discrete, binevoitoare.

Bucatele pe care le prepară încep să miroasă a noroi african. Din pricina ingredientelor speciale, originare de prin „partea locului” pe care le fierbe în ulei. Mami, eroică, continuă să afişeze o expresie „încântată”. Ca şi când ceea ce găteşte Ramadé ar ferici-o; chestii total incomestibile pentru bietele noastre stomacuri civilizate.

Şi când te gândeşti la grămada de ardei iute care se va adăuga în curând restului, aşa cum presimt! Ah, o să fie durere, mâncarea doamnei Blanc!

— Ai găsit ceva interesant? îl întreb pe Jérémie.

Domnul Blanc îşi afundă apărătoarea pixului Bic în ureche, să şi-o curețe. Are expresia inspirată a celui pe cale să atingă orgasmul. Parcă ar fi gata să agite un picior ca un câine care se scarpină. Îşi retrage obiectul din pâlnie, culege produsul excavărilor sale între degetul mare şi arătător, îl face cocoloş şi aruncă bila obţinută de-a curmezişul bucătăriei, fără să-şi facă probleme unde avea să nimerească. Cade alături de cratiţa în care fierb mocnit produsele obscure ale lui Ramadé.

Îmi spun că-i ca o fatalitate. Indiferent că-s albi sau negri, întotdeauna cei mai buni amici ai mei se comportă de-a dreptul dezgustător.

— Ai ratat! îi atrag atenţia.

— Ce?

— Cocoloşul de cerumen n-a nimerit în cratiţă. Crezi că va avea de suferit calitatea mâncării?

Mă priveşte nehotărât.

— Oh! am înţeles. Nu se cuvine să-ţi cureţi urechile.

— În camera de baie e chiar recomandabil, băiete. Dar în public şi într-o bucătărie e mai puţin apreciat. Dacă într-o zi ai să conduci o anchetă în lumea bună, ai grijă să nu-ţi faci nevoile în glastrele cu flori din salon, gestul riscă să pară dezinvolt.

E de aceeaşi părere şi el.

— Ai dreptate, trebuie să mă înveţi, murmură Jérémie. Bunicul a avut parte

numai de preoţi misionari, sesizezi, bătrâne? Iar eu, dacă citesc articolele lui Michel Droit din *Figaro*, nu înseamnă că ştiu tot ce se poate şti din educaţia voastră nesuferită! Dă-mi timp să ajung ipocrit.

Pune la loc apărătoarea pixului Bic, această minune a geniului uman.

— Hai să-ţi rezum…

Închide caietul şi-l redeschide la prima pagină.

— Mătuşa ta a decedat în 1975. A trăit nouă ani şi şapte luni cu Dugadin. Aceste scrisori reflectă prin urmare, o perioadă din viaţa bătrânului care merge din 65 în 75.

Jérémie e metodic. Analitic. Esenţial, pentru a practica cu succes această meserie de tâmpit.

Miresmele suave, care răzbesc din ceaunul infernal al madamei Ramadé, sunt din ce în ce mai obsedante. Zău aşa, mă cuprinde neliniştea şi mă întreb dacă fiertura ei este nu comestibilă, ci pur şi simplu „apropiabilă". Mă sfredelesc uriaşe spaime stomacale.

— La drept vorbind, continuă amicul meu, existenţa acestui Dugadin părea să fie monotonă. Se scula cu noaptea-n cap, se ocupa de animale, apoi pornea pe ţarină, mânca ceva frugal şi se culca cu găinile. Mătuşa ta, într-adevăr, avea instincte monahale de a putut trăi în preajma acestui om. Melancolia ei răzbeşte în filigran. O totală resemnare. Era credincioasă, nu? Accepta viaţa asta doar pentru a şi-o pregăti pe cea eternă; prin mortificare. (Jérémie ridică din umeri.) În fine, fiecare cu… aveţi voi o vorbă? Ciudăţeniile lui?

— Sticleţii! Fiecare cu sticleţii lui, îl informez eu.

Începe să râdă.

— Tare mi se par caraghioase zicalele astea, bătrâne! Indiferent care! Cu cât sunt mai neclare cu atât vă impresionează mai tare! Vă apucă o nevoie să vă gargarisiţi cu formule şi proverbe. E destul o frază răsunătoare şi începeţi să ejaculaţi pe toate părţile, în aşa hal vă electrizează, bătrâne.

Îmi aşez delicat mâna, cândva manicurată, pe antebraţul lui de eben.

— Ia spune, Sublimule. Ai citit vreodată operele preşedintelui tău poet dl. Senghor, de la Academia Franceză?

— Le ştiu pe de rost.

— Bravo. Atunci să revenim la unchiul Tom.

Jérémie mângâie cu degetele lui lungi şerveţelele care-i servesc să-şi şteargă nasul.

— Eşti un caz, bătrâne, îngână el, într-adevăr, eşti un caz. Dar cu toate astea ţin mult la tine. Deci, zece ani din viaţa unchiului (65- 75). Omul şi-a scris faimosul testament, în 74, mă urmăreşti?

— Mi se întâmplă chiar să ţi-o iau şi înainte.

— Dacă în 1974 se considera a fi în pericol de moarte, înseamnă că evenimentul susceptibil să-i motiveze asasinatul s-a produs cu puţin timp înainte.

— De ce?

O privire dezaprobatoare a gloriei mele senegaleze.

— Dacă s-ar fi scurs nişte ani, moşul s-ar fi crezut în afara oricărui pericol şi n-ar mai fi menţionat această eventualitate.

— Şi totuşi a fost ciopârţit după mai bine de doisprezece ani.

— Exact. Aici rezidă misterul. El se temea pentru un viitor apropiat fiindcă se produseseră anumite evenimente care-i dădeau de gândit.

— Felicitările mele, Jérémie.

— Pentru deducţii?

— Nu, pentru vocabularul tău. Te exprimi din în zi cu mai multă uşurinţă şi rafinament. Pe scurt, te cultivi.

— Ce părere-ţi faci, citesc ca un nebun, bătrâne! O bună-parte din noapte. Şi întotdeauna am un *book*[1] la îndemână în timpul zilei.

Bagă mâna în buzunarul din spate şi scoate din jeanşi o cărticică boţită editată de Casa Garnier, pe care o salut în trecere: *Mitridate* de Jean Racine.

— Dovada, face el.

— Jos pălăria.

— Numai clasicii sunt valoroşi, declară el, restul – artificii superficiale!

Ramadé întreabă ceva în dialectul ţării natale. Domnul Blanc îi traduce mamei mele.

— Scumpa mea soţie ar avea nevoie de untură de cămilă, spune el, dar bineînţeles că nu aveţi?

Negare disperată a Féliciei.

Traducerea inversă a soţului.

Apoi, răspunsul bucătăresei emerite.

— Spune că ceara de parchet ar putea înlocui grăsimea de cămilă, dacă s-ar mai adăuga puţin oţet.

Aceste probleme culinare fiind reglate, intrăm serios în miezul problemei.

— În virtutea flerului meu privind data evenimentului, reia Jérémie, m-am condus în special după faptele semnalate de mătuşa ta, şi care s-au produs între 72 şi 75.

— Vrei să limitezi cele întâmplate la această marjă temporală de trei ani?

— Aşa simt, recunoscu el ruşinat, după un moment de nehotărâre.

— Asta-i cel mai bun răspuns, băiete. Pentru că meseria pe care o faci se bazează în special pe fler, ai avut o dovadă recentă în cazul falşilor muncitori de la canalizare.

Jérémie se apleacă asupra foii de hârtie.

— 18 decembrie 1972. Thomas Dugadin e spitalizat la Chambéry pentru o ocluzie intestinală. La început mătuşa Mathilde s-a alarmat, temându-se ca omul ei să nu aibă un cancer; dar foarte repede investigaţiile dovedesc că nu era nimic grav. Plictisit de doctori şi spital, după trei zile bătrânul se întoarce la gospodăria lui.

„Pe 23 iulie 1973 are un uşor accident de motocicletă. Pe şoseaua naţională

[1] Carte (limba engleză în original) (n. tr.).

e răsturnat de o maşină mare americană. Bilanţul: entorsă la o mână, echimoze pe faţă, dar motoreta lui stricată rău. Conducătorul auto, un străin, se înţelege pe cale amiabilă cu unchiul şi-i dă 5000 de franci ca să se îngrijească şi să-şi cumpere o motoretă nouă. Moşul se va mulţumi să-şi repare bolidul şi să se lecuiască la un vraci din împrejurimi. Cei 5000 de franci îi va plasa în bonuri de Tezaur."

Jérémie se opreşte să-şi tragă sufletul. Adulmecă aburii care se înalţă din ceaunul unde Ramadé a lui a dat drumul şi ardeiului iute.

— Miroase bine, ce zici? exultă el, o să vă regalaţi, doamna Mamă! Iisuse, parcă am fi la noi acasă! (Apoi, revenind la caietul lui.) În fine, pe 14 septembrie al aceluiaşi an, moşul e martorul unui accident de elicopter. Pe când îşi muncea ogorul, atenţia i-a fost atrasă de zgomotul unui giroavion, zburând la joasă altitudine. Deodată, vede aparatul dirijându-se drept spre cablurile unei linii de înaltă tensiune care trece peste câmp. Se pare că pilotul n-o zărise. Paletele ating firele. Aparatul explodează. Trupurile celor din interior zboară care încotro. Înspăimântat, unchiul aleargă spre locul sinistrului. Nu găseşte decât rămăşiţe fumegânde şi trei cadavre înnegrite de formidabila descărcare electrică. Dă imediat alarma. Sosesc jandarmii. Îi este înregistrată mărturia.

Domnul Blanc îşi drege glasul.

— Bucatele gătite de scumpa mea nevastă mă fac să salivez, bătrâne! I-a mai rămas din fericire nişte sos negru, numit pe la noi oksekaka. Pui într-o mâncare, bătrâne, şi miroase pe toată strada.

— Îmi dau seama, îl asigur eu. S-au şi adunat vecinii în faţa porţii noastre, crezând că am scos la lumina zilei cadavrele dintr-o groapă comună. Când preparaţi felul ăsta în apartamentul vostru nu se alertează serviciile de salubritate sau pompierii?

Jérémie dă din umeri.

— Eşti de groază, bătrâne. Simţi nevoia să iei totul în derâdere fir-ar să fie! Şi cu toate asta, Doamna Mamă pare aşa de cumsecade. Nu semănaţi deloc.

— Din păcate nu, recunosc eu.

— Ghinionul tău. Bun, asta-i tot în legătură cu unchiul Tom. Imediat după accidentul de elicopter, mătuşa ta Mathilde a căzut bolnavă. Ea chiar făcuse un cancer. Dar era o femeie curajoasă şi îndura durerile fără să se plângă prea mult, mai ales că – se deduce din ultimele ei scrisori – bătrânul maimuţoi n-o menaja deloc. Când s-a dus la doctor era prea târziu. A fost operată în regim de urgenţă şi a murit la începutul lui ianuarie 1974. Aşa stau lucrurile.

Félicie a mea se întoarce cu spatele ca să-şi ascundă lacrimile.

Mă duc s-o strâng în braţe. Avem între noi morţii noştri: tata, mătuşa Mathilde, şi alte rude mai puţin apropiate, dar a căror amintire ne face sufletul să sângereze. Dacă n-am stropi din când în când cu lacrimile noastre memoria lor, la ce bun am mai trăi, poţi să-mi spui? Jérémie, mâhnit de durerea pe care a răscolit-o, ni se alătură. Îşi lasă laba mare pe umărul

Féliciei.

— Tare îmi pare rău, Doamna Mamă, se bâlbâie el. Un cretin de negru, vedeţi cum dă în gropi?

— Nu, nu! protestează mămica mea dragă.

Îl sărută pe Jérémie. Acum lui i s-au înroşit ochii. Gata, gata!

Pentru a schimba atmosfera, Ramadé râgâie răsunător. Mai puţin tare decât o face Béru, dar ca pentru o femeie nu-i rău deloc, zău aşa!

○

Puii familiei Blanc, aşezaţi la masă, reprezintă un adevărat spectacol. Merită să-i vezi înfulecând lacom grozăvia pregătită de *their mather*[1], puşlamalele!

Toinet, el nu se încurcă în perifraze. Mirosind farfuria în mijlocul căreia se etalează o materie cu aspect de excremente, declară:

— Eu n-aş putea să înghit aşa ceva pentru nimic în lume. Aş încerca mai bine un rahat de-adevăratelea pentru ca să-mi dovedesc bunăvoinţa, dar o porcărie ca asta, pe cuvântul meu, numai cineva din străinătate poate să-ţi bage sub nas!

— Toinet! îl ceartă mama scandalizată. Cum îţi permiţi! Doamna Blanc şi-a pus tot sufletul când a pregătit mâncarea asta!

Puştiul e de acord.

— O.K.! O.K.! mamă mare, atunci încearcă şi gustă! Haide, ce mai stai, ne uităm toţi la tine.

Biata Félicie! Dragostea mea din totdeauna şi pentru totdeauna! Ştiu de pe acum că acest moment se va încrusta în amintirile hazlii ale familiei. Iat-o strânsă cu uşa pe draga mea bătrânică, să-şi pună onoarea la încercare. Şi oroarea! Ia o furculiţă din „comedia” preparată de Ramadé şi o duce la gură. Pe loc, ochii ei plini de constantă compasiune se umplu de lacrimi. Aşa-i de cumplită şi de iute mâncarea asta sălbatică! Îngrozitoare în cel mai înalt grad. Agresivă, corozivă, decapantă. Lampă de sudură care-ţi pătrunde în gură! Cu stoicism, curajoasa mea mamă mestecă o dată, de două ori, cât să poată înghiţi. Of! hei rup! Gata, s-a dus. Dar comedia îşi continuă acţiunea devastatoare mai departe, arzând bietele noastre măruntaie europene.

Satisfăcută, familia Blanc porneşte să hăpăie cu poftă.

Ramadé îşi întreabă omul din ochi, neliniştită. I-a reuşit mâncarea? Îi răspunde că da. Oh! Desigur, se simte lipsa grăsimii de cămilă dar ce să-i faci? Mai adăugând o mână de ardei iuţi, se poate trece cu vederea.

Abia la a treia înghiţitură mama se declară forfet, spre indicibilul triumf al lui Toinet. Trădătorul începe să strige:

— Ar fi trebuit să faci ca Antoine, mamă mare. El are pe genunchi o pungă de hârtie în care aruncă porcăria asta după ce s-a făcut c-o duce la gură.

Ceea ce nu ne-a împiedicat să petrecem o seară plăcută.

E ora la care, pe cealaltă parte a oceanului Atlantic, sergentul Springer din

[1] Mama lor (limba engleză în original) (n. tr.).

Calamitybeach depune pe biroul şefului său teaca unui baston-sabie pe care fluxul a aruncat-o pe pietrele plajei.

Frate, priveşte cum îţi atârnă coada![1]

Infirmiera şefă e o damă care are de pe acum la activ destule ore de zbor; nu-s de neglijat, mulţumesc, şi dumneavoastră? Pensionarea se profilează la orizont. Încă un sprint şi, of! a ajuns la potou. Genul de femeie înaltă şi scorojită, cu un început de ciroză, consecinţă a meseriei care o ţine întruna aplecată asupra mizeriei semenilor. Unele riduri îi pleacă dinspre gură, altele de la ochi, ceea ce compune trei sori mici şi haioşi pe faţa ei palidă. Îşi frunzăreşte registrul, pe nas cu o pereche de ochelari în ramă de fier.

— Mi-aţi cerut! face ea, mi-aţi cerut, domnilor?

Are un plăcut accent provincial (sau de la țară, cum spun unii).

— Optsprezece decembrie, şaptezeci şi doi, reiterează inspectorul Blanc.

— Gata, l-am găsit. Dugadin, spuneţi? Dugadin Thomas?

— Afirmativ, răspunde amicul meu bronzat, cu importanţa unui şef de armată pregătit să declanşeze măcelul pe câmpul de bătaie.

Dama, cu cei trei sori plini de raze, bate cu indexul un rând scris cu cerneală.

— A fost spitalizat la chirurgie într-o cameră cu patru paturi, numărul 14.

— E neapărat necesar să aflăm numele celorlalţi pacienţi, doamnă, declară Jérémie ca perempţiune (cuvântul perempţiune, a cărui rădăcină consider că se află în peremptoriu, adjectiv pozitiv, nu exista încă pe atunci, dar, uf! acum iată-l).

Infirmiera îşi ridică privirea, ochelarii şi poalele halatului.

— O, la, la! Ce-mi cereţi! Ce-mi cereţi! Păi, au trecut de atunci vreo cincisprezece ani!

Eu, ca să fiu sincer, găsesc că exigenţa inspectorului Blanc e perfect justificată.

S-a înţolit într-un pantalon bej deschis, un bluzon verde şi un tricou bleu pastel. Ai jura că-i un papagal gigant! Aerul lui grav, vocea ponderată, impun. Pare vechi în meserie şi-i imită pe şoferii bătrâni din poliţie, care se dau mari şi tari.

— Vă cerem, pentru că avem nevoie, dragă doamnă, îi dă replica acest Blanc (alb) în negativ.

Fraza îi dă de gândit infirmierei şefe. După câteva rânduri de gânduri tricotate în viteză, ridică telefonul.

— Aici Germaine Pranduront, Floarea de Lumină e azi de serviciu? Da? Atunci, trimiteţi-o de urgenţă la mine în birou. (Închide.) Aveţi noroc, ne spune ea. E vorba de o femeie de serviciu care munceşte aici de peste douăzeci de ani şi posedă o memorie de elefant.

[1] În memoria lui P.S. (n. a.).

Persoana în chestiune îşi face apariţia. O asiatică. Mare cât o tabacheră, cu părul negru, pana corbului, tăiat scurt, până în dreptul urechilor.

O salutăm.

— De ce denumiţi această persoană „Floare de Lumină”? întreabă sever Jérémie, gata să întreprindă o cruciadă împotriva rasismului: „Nu vă atingeţi de protejatul meu!”

Fără să se piardă cu firea, şefa îi răspunde:

— Pentru că numele ei adevărat este Tu Lag Dân Leku şi am considerat că Floare de Lumină e mai uşor de pronunţat şi mai adecvat pentru persoana în cauză pe meleagurile noastre barbare.

Râd pe sub mustaţă. Încuviinţarea morocănoasă a domnului Blanc parcă ar spune: „treacă de la mine, dar să nu se mai repete”.

— Domnii sunt de la poliţie, rosteşte infirmiera şefă. Vor să-ţi pună câteva întrebări în legătură cu unul dintre bolnavii noştri. Dată fiind memoria dumitale uimitoare, ai putea probabil să-i ajuţi. Eu vă las.

Iese, ducându-şi începutul de cocoaşă: în cincisprezece ani va ajunge o băbuţă în echer.

— Luaţi loc, domnişoară Tu Lang Dân Leku, o invită Jérémie ceremonios, săltându-şi fundul de pe scaun cu vreo şase centimetri.

Asiatica se aşează pe locul cald al superioarei ei.

— Pe optsprezece decembrie una mie nouă sute şaptezeci şi doi, a fost internat în secţia de chirurgie, în salonul 14, un ţăran bătrân pe nume Thomas Dugadin, vă spune ceva?

— Bineînţeles, răspunde domnişoara Gălbenescu.

Ne scapă amândoura un suspin de uşurare. Drăguţa de fetiţă din ţara sampanelor şi a ricşelor, ce fenomen!

— Vă mai amintiţi numele celorlalţi trei pacienţi, care au stat cu el în acelaşi, salon, domnişoară Te Lai în Leku? întrebă neatentul meu anchetator delegat.

Ea nu remarcă greşeala, resemnată din pricina multiplelor combinaţii la care se pretează patronimul ei şi afirmă:

— Nu era decât unul singur, fiindcă în preajma sărbătorilor sfârşitului de an, oamenii fac în aşa fel încât să scape de spital.

— Ne-aţi putea vorbi de bolnavul în chestiune?

Ea schiţează un zâmbet.

— Cu atât mai uşor cu cât nu era un bolnav obişnuit.

— Adică? orăcăi eu, în ciuda hotărârii de a nu interveni direct în ancheta „elevului” meu.

— Era un răufăcător, ne asigură Floarea de Lumină. Fusese împuşcat în abdomen în cursul unui *hold-up*[1] comis la Chambéry. Un jandarm stătea de pază în permanenţă pe culoar.

Ne privim cu ochi în flăcări, negroteiul şi cu mine. Ia spune, chiar să fi

[1] Atac banditesc (limba engleză în original) (n. tr.).

nimerit cu mâna în cheseaua cu dulceaţă de la începutul jocului? Te stimulează un asemenea rezultat.

— Vă mai amintiţi de numele acestui răufăcător?

— Nu, fiindcă nu era trecut pe uşă ca în cazul celorlalţi pacienţi.

— N-are importanţă, fac eu, nu ne va fi greu să-l aflăm. Mai aveţi ceva deosebit de semnalat cu privire la acest bandit?

— A murit la trei zile după operaţie, o emoragie internă.

— Mulţumesc, domnişoară Te Bag În Leku, îi spune tuciuriul ridicându-se. Ajutorul dumneavoastră va fi neprecupeţită!

— Neprecupeţit, îl corectez eu. Şi, fiindcă între noi nu-s secrete, Jérémie, află că „ajutor" se acordă la singular cu masculinul.

— Mersi pentru lecţie, dar nu mă mai bate la cap de faţă cu terţi, ripostează ingratul.

○

— Asta-i, am găsit! exclam eu în micul birou aparţinând publicaţiei *Dauphiné Libéré*, unde se păstrează colecţia completă a ziarului de la numărul special consacrat bătăliei de la Bouvines[1] până la ediţia de mâine dimineaţă.

Pe prima pagină a numărului datat 16 decembrie 1972, am descoperit: „Scenă de western în centrul oraşului Chambéry". Ăsta-i titlul. Superb. Iar subtitlul precizează: „Un individ periculos, certat cu legea, atacă o bijuterie de pe strada Caquelon. Îl omoară pe bijutier, înainte de a fi grav rănit de un gardian public".

Băieţii din agenţie, foarte săritori, îmi fac o copie a articolului şi o fotografie care-l arată pe agresor întins pe targă. Un anume Xavier Lagrosse (Babanul), cunoscut în lumea interlopă sub porecla de „Catâraşul". Răufătorul tocmai părăsise închisoarea Saint-Paul după ce ispăşise o detenţie de patru ani pentru atac cu braţ armat.

○

Ajunşi în stradă, căutăm un mic restaurant simpatic, unde să mâncăm. Trecând prin faţa fântânii celor patru fără cur (numită astfel fiindcă se compune dintr-o splendidă sculptură reprezentând patru elefanţi lipsiţi de partea posterioară), Jérémie se opreşte visător. Îi recit din Hérédia[2] pentru a-i sublinia criza de nostalgie:

— *„Elefanţi prăfoşi, drumeţi domoli şi de temut, Merg către ţara natală, străbătând pustiuri"*.

Jérémie reacţionează, oftând din rărunchi. Apoi, îşi lasă mâna pe umărul meu:

— S-ar putea să fie asta pista noastră, nu?

— Nu-i sigur. Fereşte-te să te mai ambalezi, fratele meu cu palme albe.

---

[1] Bătălia de la Bouvines – 27 iulie 1214 – în care Philippe August, regele Franţei, repurtează o victorie răsunătoare asupra împăratului Otton al IV-lea şi a aliaților săi, considerată ca fiind prima victorie naţională a francezilor (n. tr.).

[2] José Maria de Hérédia (1842-1905) – poet francez (n. tr.).

— Ei drăcie, descoperim că unchiul a trăit mai multe zile la un loc cu un bandit periculos, nu-i asta o mană cerească?

— Continuă-ţi ideea.

— S-ar putea presupune că, simţindu-şi moartea aproape, i-a încredinţat unchiul Tom un secret suculent. Ca urmare, complicii…

— O iei alăturea cu drumul, fiule. Tipul ăla numai ce scăpase după patru ani de puşcărie. Dacă a avut o comoară ascunsă, ar fi dat fuga s-o dezgroape în loc să se bată ca la Fort Alamo[1] cu un bijutier indigen!

Domnul Blanc e prea dotat ca poliţist ca să nu realizeze temeinicia acestui argument. Rămâne tăcut, numărând trompele celor patru jumătăţi de elefanţi (care nu s-au văzut niciodată postaţi ca aici, săracii!).

— Ceea ce nu mă împiedică să-mi dea de gândit faptul că bătrânul s-a aflat în preajma acestui bandit. Când ştiu în ce fel şi-a sfârşit zilele…

○

După-amiază, ne ocupăm de punctul doi al programului trasat de Jérémie, respectiv de acel uşor accident de motoretă, datorită căruia unchiul Tom a recoltat câteva vânătăi şi cinci mii de franci în 1973 de la un turist grăbit şi generos.

În acest caz, ne bălăcim în evaziv, întâmplarea nefiind înregistrată nicăieri. Dar inspectorul Blanc are totuşi o idee pe care o consider valabilă. Şi astfel, ne prezentăm la negustorul (şi meşterul) de biciclete din Saint-Joice-en-Valdingue. Nu te aştepta la defunctele întreprinderi Manufrance. Moş Salcons (Năroդjegoianu) îşi are atelierul într-un hangar de dimensiuni modeste, lipit de căsuţa lui. O dugheană ultrajegoasă, în care păianjenii se simt la ei acasă, iar la subsol, o boxă de patru metri pe trei, unde se află depozitate câteva biciclete şi motorete noi, dar pline de praf, punctul de atracţie al puştilor din sat după ce ies de la şcoală.

Meşterul trebuie că-i la fel de bătrân ca unchiul când a dat ortul popii. E un tip gras, îmbrăcat tot în albastru, dar unsorile formează un soi de carapace pe salopeta lui de muncitor, de parcă ar fi un enorm scarabeu scăpat din filmele de groază sau de science fiction, smocuri de păr alb se iţesc pe lângă gulerul cămăşii. Are un nas butucănos numai vinișoare, călărit de ochelari reparaţi, cu lentile groase; şapca pleoştită i se scurge de pe cap ca o baligă proaspătă de vacă.

În clipa în care ne facem intrarea, e ocupat cu schimbatul spiţelor unei roţi avariate. Nu mai mult ca vederea lui, din care cauză râtul de mistreţ al moşului mai că atinge janta, ca un fenomenal sabot de frână.

— Ce doresc domnii? ne întreabă el, după ce ne-a aruncat o privire pe deasupra ochelarilor.

Îi servesc tartinele obişnuite: „Ne pare rău că vă deranjăm, domnule Salcons, facem parte din poliţie şi suntem în căutarea unor informaţii pe care

[1] Alamo – fort vechi situat pe râul San Antonio – Texas. În 1836, aici a fost ucis celebrul pionier Davy Crockett în luptă cu mexicanii (n. tr.).

dumneavoastră veţi fi poate în măsură să ni le furnizaţi. Uf!”

Îşi lasă lucrul şi se ridică.

— Şi ăsta-i tot poliţist? întreabă el arătând spre domnul Blanc cu ajutorul unei cârpe şiroind de unsori, de care are impresia că-şi şterge mâinile.

— Da, de ce, vi se pare nefiresc? se răţoieşte Jérémie.

— N-am spus asta, băiete, îl asigură bătrânul, dar pe la noi nu se prea întâlnesc poliţişti negri, de unde şi mirarea mea. Deci, cu ce vă pot fi de folos?

De el trebuie să mă ocup eu însumi. Nu neapărat că ar fi rasist, negustorul de biciclete, dar a mărturisit că nu-i obişnuit cu *colored men*[1].

Încep prin a-i spune că avem sarcina de a elucida misterul morţii lui moş Dugadin. Atunci, reuşesc să-i trezesc interesul. Vocea îi răguşeşte. Thomas era prieten cu Leone Salcons. Au fost amândoi recruţi. Înrolaţi voluntar în ’917 să ne câştige războiul; ca să nu mai pomenească de femeile uşoare pe care le răsturnau amândoi prin magaziile viilor căţărate pe costişe. Muieri frumoase cu popouri de spălătorese. Dacă v-aş povesti! Chiar ele te trăgeau de mânecă şi nu rămâneau gravide pe timpurile ălea când nu existau pilule. Prietenul lui Thomas, dacă ar pune mâna pe mizerabilul care i-a făcut una ca asta, ştiţi ce, dragii mei? I-ar introduce în cur criminalului furtunul pompei electrice de umflat pneuri şi ar băga în măruntaiele lui cinci şase atmosfere până i-ar plesni maţele! Dacă din întâmplare vom pune laba pe el, ne-ar deranja să mai trecem pe la moş Salcons cu tipul ca să asistăm la spectacol?

Îi promitem. S-a făcut, vom veni să-l vedem deghizat în aerostat pe abjectul netrebnic, atât doar că mai înainte ar trebui să-l prindem. Şi, dacă taica Salcons ar binevoi să ne ajute…

Ei, din toată inima, numai că nu vede în ce fel ar putea coopera cu noi. De această crimă atroce a aflat o dată cu tot satul. N-a văzut nimic, nimic, măi băieţi! Trăieşte singur şi repară pârţâitoare şi biciclete. Biata nevastă-sa e moartă de şase ani şi unica lor fiică, Adélaïde, face trotuarul la Grenoble, înhăitată cu un ţap.

— Am venit să vă consult şi într-o altă afacere, mai veche, domnule Salcons, şi care n-a lăsat nici o urmă. Vă mai amintiţi de accidentul avut de Thomas în 73? Motoreta lui făcută praf, iar el cu faţa plină de echimoze?

— Cum să nu? A ţinut morţiş să-i repar Solexul. Am încercat să-l conving că era în interesul lui să-şi cumpere unul nou, fiindcă cel vechi nu mai făcea două parale, chiar şi înaintea accidentului. Degeaba! Thomas: un adevărat catâr, băieţi! Puteai să-i cânţi Marseileza în bretonă, când îi intra o idee în cap nu i-o mai scotea nimeni. Reparaţia l-a costat cinci sute de franci, preţ ca între prieteni, dar nu mai termina să-l plătească, zgârcitul ăsta, în stare să mănânce de sub el.

— Domnule Salcons, Thomas v-a povestit despre tratativele purtate cu automobilistul care l-a răsturnat?

— Da, mi-a zis că s-au înţeles între ei prieteneşte. Tipul în chestiune era

[1] Oameni de culoare (limba engleza în original) (n. tr.).

străin, din care cauză, problemele de asigurare riscau să dureze. A preferat să-l despăgubească direct pe prietenul meu.

— Ştiţi care-a fost suma?

— Două sute cincizeci de franci, atât a pretins Dugadin. I-am zis că s-a lăsat tras pe sfoară ca un tâmpit. Cu aşa o sumă nu-şi acoperea nici paguba suferită de motocicletă. Zgârieturile de pe faţă se vindecau ele şi singure, dar nu şi avariile unui motor. Iată de ce n-am prea făcut gură că nu mi-a achitat restul facturii.

Ce bătrân ticălos, unchiul meu Tom! De netăgăduit! A fost în stare să-şi exploateze prietenul din tinereţe!

Jérémie fluieră ironic, rostogolind ocheade de mărimea siglei drapelului olimpic.

Eu, vezi, îţi repet într-una, simt când ceva urmează să se întâmple. Ca şi cum subconştientul meu ar fi citit mesajul cu mult timp înainte şi, bum! faptele înregistrate de el apar în mintea mea precedând cu puţin împlinirea lor. E ca un semnal. Un soi de paloare intensă din interiorul meu, punctată de un zgomot silenţios. Un zgomot căruia nu-i înregistrez decât vibraţiile, fără să-l aud în realitate. Creierul meu se conectează în priza Salcons.

— Zău? mă mir eu intensiv. Zău?

Pentru a-l încuraja să-şi verse năduful fără dureri, şi străbunul dă drumul obidei, subconştientul lui fiind supus voinţei mele.

— Când a venit după Solexul lui, a început să facă gură că nota de plată e prea mare. Mi-a dat cei două sute cinzeci de franci, ţipând că pentru restul o să trebuiască să mai aştept. Numai ce-şi plătise impozitul şi rămăsese lefter. Nu l-am prea crezut; când era vorba de Thomas aş fi schimbat cu ochii închişi chiverniseala mea cu a lui.

— Şi pe urmă, domnule Salcons? îl îndemn eu, compunându-mi o voce caldă de tânăr confesor pe care o păcătoasă neruşinată vine să-i perturbe îndatoririle sacerdotale cu jongleriile ei de alcov.

— Atunci i-am zis aşa: „Păcat că nu ştii numele omului, i-ai fi putut scrie ca să-i spui că suma dată de el nu acoperă nici pe departe cheltuielile; ba, chiar că suferi serios din pricina accidentului şi chestii din astea!” Ah! băieţi, dacă aţi fi văzut cum s-a aprins afurisitul de Thomas! Îi deschideam perspective la care nu se gândise. „Aşa-i! a mormăit el nemulţumit. Aici ai dreptate, Léonce”. Şi uite-l că adaugă: „Numele, dreptu-i, nu-l ştiu, dar am ţinut minte numărul de înmatriculare al maşinii. Cât timp mi-a vorbit, eu m-am uitat la el şi l-am recitat în minte, iar acum îl ştiu pe de rost. Crezi că după numărul unei maşini străine s-ar putea da de proprietarul ei?” „Bineînțeles, cap pătrat”. „Mai întâi, face el, era o plăcuţă albă cu numerele scrise în negru, sus. Deasupra erau nişte ecusoane, unul la stânga şi unul la dreapta. Ăl de la stânga reprezenta drapelul elveţian, ăl din stânga, era alb şi albastru. Numărul pot să ţi-l scriu…”

Miraculosul Léonce Salcons mă înhaţă de o aripă şi mă trage în boxa

„expoziţiei”. În zid, se vede încrustată o policioară pe care stă telefonul, prevăzută cu un sertar.

— Închipuiţi-vă că maimuţoiul l-a scris pe zid, de parcă mâzgălea pereţii unui pisoar. Uite că se mai vede şi în ziua de azi!

Când ţi-am spus că presimţeam eu ceva! Unchiul a reprodus din minte întreaga plăcuţă de înmatriculare. O plăcuţă elveţiană din cantonul Zürich. Dar destinată turiştilor străini, şi care se termina printr-un „Z” mare cu anul „1973” scris în alb într-un mic dreptunghi roşu, plasat vertical, înaintea lui „Z”.

Scumpul de Léonce Salcons! Oh! respectabil bătrân, mândria acestei minunate Savoie, pe care bine am făcut că am anexat-o[1], fir-ar să fie! Pe dragii ei locuitori „Inima îi trăgea încotro le curgeau râurile!”.

— De ce a reprodus el plăcuţa pe zidul dumitale, domnule Salcons?

— Vă daţi seama că nu l-am văzut când a făcut-o! Taman atunci, Coindet ăl mic, fiul lui Jules Coindet, din Barnière, şchiopul ăla înalt care s-a însurat cu una de prin Bonprantoux, a venit după bicicleta lui, căreia îi sudasem furca. Până să mă întorc la blestematul de Thomas, el mi-a şi făcut cadoul ăsta pe perete. „Nu ţi-e ruşine, l-am luat la ceartă, pe cuvântul meu, ai fi în stare să-mi scrii şi pe popou!”

„Şi-a cerut iertare, continuă bătrânul meşter. Şi pe urmă m-a rugat frumos să fac eu cercetările în locul lui, pentru că el nu prea era tare la scris şi la discuţii telefonice. „Am să te despăgubesc, Léonce”. Da de unde! Toate convorbirile au rămas în cârca mea.

— Să înţeleg că aţi făcut cercetări, aşa cum v-a rugat el?

— Nu eu, Adélaïde, fiică-mea, care era pe atunci chelneriţă într-o cafenea din Montmélian. Venise la mine într-un concediu de două zile şi, cum e tare descurcăreaţă, am pus-o pe ea să se ocupe de afacerea Iui Thomas. Am dat o groază de bani pe telefoane, dar avarul ăla bătrân nu mi-a plătit nici un şfanţ, sub pretext că treaba n-a dat rezultate.

— Fiica dumneavoastră a obţinut coordonatele tipului cu maşina americană?

— Bineînţeles. Isteaţă ca Adélaïde nu găseşti cu una cu două! S-a dus chiar cu bicicleta până la Dugadin să-i ducă informaţiile. Şi drept mulţumire, i-a băgat mâna pe sub fuste, stricatul ăla bătrân. Lui nu-i scăpa nimic din tot ce mişcă. I se dusese buful că-şi călărea mai des capra decât nevasta! (Începe să râdă). În sfârşit, adaugă el, după cum şi-a încheiat zilele, înseamnă că Bunul Dumnezeu l-a iertat de păcate, aşa cum îl ştiu eu de îndurător.

— Adélaïde v-a pus la curent cu rezultatele demersurilor ei?

— Ca la un de ce? Nu era treaba mea!

Îşi scoate din buzunar otreapa plină de unsoare de care îşi curăţa labele năclăite şi, de data asta, o utilizează pentru a-şi şterge fruntea plină de

[1] Regiune din sud-estul Franţei la frontiera cu Italia – veche provincie a Statelor sarde. În 1947, prin tratatul de la Paris, i se modifică graniţa în avantajul Franţei (n. tr.).

sudoare.

Domnul Blanc, natural, a notat numărul de înmatriculare care orna peretele imaculat al negustorului (şi meşterului) de velocipede. Straşnicul băiat e fericit nevoie mare în sinea lui. Din spatele bătrânului greoi, mă ameninţă cu degetul lui enorm de negru superdotat.

Am descoperit lucruri interesante, iar amicul Bavochard habar n-are că noi am şi pornit la treabă. El ne aşteaptă, dând pe gât cinzeacă după cinzeacă!

Simulacru... şase mulatri... şase mii de acri... şase mure acre... şi un aborigen arboricol!

Proprietatea pusese stăpânire pe întreaga colină. La poalele acesteia, o barieră înaltă electrică, la rândul ei înconjurată de un gard de sârmă ghimpată, închidea ansamblul. Urma apoi un fel de *no man's land*[1], plantat cu arbuşti spinoşi, pe unde bântuiau în permanenţă o duzină de dingo feroci, acei câini sălbatici din Australia, pe care doar doi dresori specializaţi aveau puterea să-i neutralizeze. Urma un zid obişnuit, spoit cu var, care strălucea în soare. În interiorul acestei a doua incinte, se ridica proprietatea „omului în negru". O imensă grădină tropicală, străbătută de un pârâiaş artificial, un teren de tenis şi o vastă şi foarte frumoasă construcţie cu un singur etaj, acoperită cu ţiglă italiană în tonuri de pâine coaptă. Casa, în stil andaluz, cuprindea mai multe patio şi patru aripi ca doi de „U" lipiţi. O piscină enormă, îmbrăcată în marmură, ocupa toată partea din spate.

Omul tocmai îşi admira colecţia de monede vechi, când interfonul îşi zbârnâi semnalul modulat. Apăsă pe tasta receptorului. Un glas de femeie susură:

— A sosit chiar acum Stephen Black (Negru), domnule.

— Să fie introdus! răspunse omul.

Atinse un buton plasat sub biroul lui. Planşeul gros al mobilei culisă şi draga lui colecţie dispăru în inima amintitului planșeu, fiecare piesă ocupând un lăcaş pătrat, pe mărimea ei, amenajat în interiorul lemnului. Mapa şi diversele hârtii aşezate pe partea amovibilă a planşeului se apropiară rapid. Biroul îşi recăpătase aspectul normal, când se auzi soneria de la uşă.

Timbrul ei era în acelaşi timp grav şi suav, estompat, dar foarte prezent. O nouă tastă apăsată le acordă noilor sosiţi permisiunea de a intra şi, de asemeni elibera deschiderea uşii duble.

O tânără asiatică, asemănătoare celor care pot fi admirate în grădinile chinezeşti (ochi migdalaţi, ten de piersică, buze senzuale de un roşu delicat, rochie de mătase cu desene în culori vii) escorta un tip înalt, cu chip de actor pentru filmele de acţiune. Stephen Black era de un blond închis, cu părul

[1] Țara nimănui (limba engleză în original) (n. tr.).

cârlionţat, cum se poate vedea pe efigiile greceşti din antichitate, şi ochii negri atinşi de un uşor strabism convergent. Prima impresie era mai curând plăcută, dar când te uitai la el mai atent, ajungea să te stânjenească expresia lui de duritate deliberată care-i marca chipul viril. Avea mâini mici ca pentru statura lui şi era în permanenţă preocupat să şi le ascundă, aşa cum alţii îşi feresc privirea. Costumul price-de-Galles, bej, bine croit, trebuie că-l costase mii de dolari. Omul în negru notă că nici o umflătură insolită nu-l deforma în regiunea pieptului. De altfel, detectorul plasat în poarta de la intrare ar fi semnalat imediat prezenţa unei arme.

Chinezoaica murmură:

— Domnul Black.

Apoi se retrase.

Omul în negru îl privi calm pe noul venit prin lentilele fumurii ale ochelarilor, apoi articulă cu vocea lui domoală, uşor cântată:

— Luaţi loc!

Nici o formulă de salut sau de simplă politeţe. Pentru el ar fi însemnat timp pierdut.

Stephen Black putea alege între trei scaune dispuse în arc de cerc în faţa biroului. Optă pentru cel din mijloc, se aşeză picior peste picior, îşi împreună mâinile peste genunchiul superior şi aşteptă. Copiind comportamentul vizaviului său, nici măcar nu-l salutase, ceea ce îi plăcu celuilalt.

Stăpânul casei îl întrebă:

— Vorbiţi franceza?

— Nu suficient de bine pentru a-l traduce pe Flaubert în engleză, dar destul ca să-mi comand o friptură cu cartofi prăjiţi într-un restaurant din Paris, răspunse noul venit în franceză.

Avea un accent, dar foarte slab; omul cu ochelari fumurii îşi spuse că nu era un accent american, aduce mai mult a Europa Centrală.

— Perfect, aprobă el tot în franceză.

Şi, cum era şi firesc, conversaţia continuă în această limbă. Nu era vorba de un test, şi nici de un exerciţiu de antrenament, ci mai curând, de un gen de rivalitate confuză, fiecare dintre cei doi bărbaţi dorind să se asigure că stăpânea mai bine limba lui Montaigne decât interlocutorul său.

— Nu ştiu despre dumneata decât ceea ce mi s-a spus, îl preveni omul în negru.

Stephen Black surâse impecabil.

— Încântat să constat că a fost suficient pentru a mă convoca aci.

Se observau cu asprime, cu îndrăzneală, de parcă s-ar fi provocat la luptă, ca doi cocoşi gata să se încaiere.

— Te previn că-i vorba de o afacere delicată şi în special bizară.

— Îmi lasă gura apă.

— Mai înaintea dumitale, un băiat, în care avusesem o mare încredere, şi-a rupt colţii.

— Colţii şi gâtul, făcu Black.

Interlocutorul lui tresări.

— Ce vrei să spui cu asta?

— Ştiu că omul la care faceţi aluzie a murit străpuns de câteva ori cu un baston-sabie. Corpul lui a fost pescuit la Calamitybeach. În legătură cu asta, am în portbagajul maşinii mele teaca bastonului-sabie în chestiune; dacă binevoiţi să trimiteţi pe cineva să o caute, mi-ar face plăcere să v-o ofer în semn de mulţumire că aţi apelat la mine. Cheia portbagajului e în broască, domnule Silvertown.

Amatorul de monede antice încercă un sentiment neplăcut, cel de a fi dominat. Aşa ceva nu i se mai întâmplase niciodată. El era cel care zdrobea mereu sub autoritatea lui şi avea ascendent asupra celorlalţi. Un al doilea sentiment succedă primului, cel al fricii. Convocase un individ a cărui reputaţie de eficacitate se extinsese în lumea crimei, încercase din capul locului să-l impresioneze şi iată că celălalt scotea la lumina zilei cadavrul ţinut ascuns la secret.

— Ce fel de om eşti dumneata, Black? întrebă Silvertown.

Interpelatul ridică din umeri.

— Un om care vrea să fie bine plătit şi care nu uită să-şi pună cizmele când intră în mlaştină.

— De unde provine teaca la care faci aluzie?

— Din biroul poliţiei din Calamitybeach. De fapt, n-a fost greu s-o recuperez; s-a dovedit a fi destul puţină îndrăzneală.

— Şi acest… cadou, ce reprezintă în mintea dumitale?

— Un mod de a vă determina să nu-mi discutaţi condiţiile, domnule Silvertown.

— Şi care sunt acelea?

— O sută de mii de dolari, dacă nu se lasă cu vărsare de sânge, cinci sute de mii de dolari în caz contrar. Plătiţi în avans. Plus cheltuielile mele în cazul unor deplasări la mare distanţă, bineînţeles.

— Foarte scump! sări în sus Silvertown.

— Foarte, conveni musafirul: eu sunt Rolls-ul profesioniştilor.

— Şi în caz de eşec?

— Eu muncesc să reuşesc nu să dau greş. Dacă nu ajung la bun sfârşit, înseamnă că-i cu adevărat imposibil, ceea ce nu modifică întru nimic condiţiile. Şi fiţi atent, refuz întâlnirile nocturne pe pontonul de la Calamitybeach.

— Să presupun că socotesc preţul dumitale prea ridicat?

— O presupunere care nici nu mi-ar trece prin minte, şi nici dumneavoastră n-ar trebui s-o gândiţi, acum când ne aflăm reuniţi în acest birou.

Silvertown apasă cu arătătorul pe rama ochelarilor de parcă i-ar fi alunecat de pe nas. Tipul ăsta infect îl depăşea. Niciodată în viaţa lui aventuroasă nu înfruntase un rechin de o asemenea anvergură. Îşi puse în cap să-l omoare

într-o zi cu mâna lui; dar mai târziu, când celălalt îşi va fi îndeplinit contractul.

Ludovic al X-lea Hutin[1] a inventat cea mai bună formă de divorţ care poate să existe.

Taica Salcons exagera când pretindea că fiica lui făcea trotuarul la Grenoble. Interesant de constatat în ce măsură taţii, atât de indulgenţi din fire, se dovedesc răuvoitori dacă fiica lor se mărită cu un bărbat care lor nu le e pe plac. De fapt, Adélaïde ţine un bistrou puţin cam suspect. Câteva dame deocheate, cu fusta prea scurtă şi prea strâmtă vin pe aici să consume între două reprize de amor; dar nici pomeneală să-şi pună şi ea fundul la bătaie! A ajuns în preajma pensionării din acest punct de vedere, moştenitoarea bicicletelor Salcons. O femeie solidă, fără gât, care n-a mai trecut pe la coafor de la nunta de aur a părinţilor. Gâfâie ca pompa pneumatică a tatălui ei, cărând un piept în stare să facă deliciile, respectiv încântarea magrebinului ei, dar de pe urma căruia nu poţi trage nici un profit, decât doar de la anumiţi amatori pe cale de dispariţie. În zilele noastre, de bucătărie modernă, ceea ce era cândva la modă azi nu se mai bucură de succes (şi deci nu mai este la modă). Vorbeam într-o seară cu Maurice Rheims, care-mi spunea că în timpul ultimei vânzări la Drout[2] un tanagra reproducere n-a mers decât după ce i s-a mai adăugat un Mayol ca primă, şi nici aşa n-a spart plafonul.

Ca să te readuc la Adélaïde, e o femeie cumsecade, reciclată (ar spune bătrânul ei tată), rămasă în radă, după ce şi-a târât fesele imense prin baluri şi hoteluri de trei franci şi şase centi. Bună de gură! Se aude din stradă cum vociferează. Se răsteşte la un mitocan rău mirositor, care-şi răspândeşte duhorile în cârciuma ei, sub pretextul unui păhărel de vin alb. Ducă-se la frecat pisoiul, numai să elibereze locul cât mai repede, împuţitul! Nările din *Café de Cimes* nu mai pot respira asemenea putoare.

Celalalt protestează că, ce naiba nu se cuvine să urle aşa, nu tuturor le e dat să miroasă a violete ca Marie-en-Toilette, nevasta lui Ludovic al XVI-lea. Îşi spală şi el curul, labele, socoteala în fiecare dimineaţă, sau mă rog, aproape, ce i s-ar putea pretinde mai mult?

Ajungem în toiul pledoariei lui. Ţine să precizeze că mirosul ăsta i se trage de la faptul că era roşcovan mai înainte de a cheli. Miroase a bărbat, ce-aţi vrea! Dacă damele nu-şi dau seama despre ce-i vorba, cauza e că mănâncă friptură de berbec cu usturoi! Dar Adélaïde îl întrerupse:

— Valea!

Atras de scandal, omul ei răsare din adâncuri. Un chelbos cu mustaţă otomană, cămaşă verde, foarte magrebină. Un drăguţ balon de rugby în nădragi, contractat la tejghea. Deformaţie profesională! Fiecare meserie

[1] Ludovic al X-lea le Hutin (1289-l306) – rege al Franţei şi Navarei şi-a executat soţia, Marguerite de Bourgogne, acuzată de adulter (n. tr.).

[2] Casă de licitaţii de pe strada Drout – Paris, unde au loc cele mai multe vânzări (n. tr.).

comportă riscurile ei. Chiar şi un mare scriitor ca mine, nu-i scutit de un dicţionar voluminos, care i se lăbărţează peste gioale, făcându-l indisponibil fecundării.

Vrea să-l dea afară pe amicul puchinos.

În acel moment intervine inspectorul Blanc, întotdeauna gata să apere minorităţile oprimate. Ar putea să-l coste cariera într-o zi dacă prea se ambalează să-l facă pe Bayard[1]. E biutiful curajul, dar cauza pentru care lupţi trebuie selectată. Nu merită să-ţi frângi gâtul şi lancea fără rost, fiindcă rişti să-i crăpi ochiul lui Henri II[2] (un rege tare-n burtă).

— Să avem iertare, ia cuvântul Jérémie, mirosul corporal nu-i un delict şi deci nu justifică alungarea acestui domn (îl arată pe taica Scărpinici) din localul dumneavoastră.

Asta-i bună, protectorului Adélaïdei nu-i vine a crede. Cu ce drept, urlă el, se amestecă cimpanzeul ăsta? Să facă bine şi să lase lumea în pace, căţărându-se de urgenţă în vârful cocotierului din care abia a coborât, ar degaja locul pentru serviciu!

Domnul Blanc devine mai palid decât i-a permis Domnul. Ripostează că n-a ajuns să fie tratat de maimuţă de către un dovleac plin de rahat. În această clipă, cârciumarul trage un sertar şi scoate o vână de bou cu care-şi loveşte palma mâinii stângi.

— Şterge-o de aici, muscă de bălegar, dacă nu vrei să-ţi înfund intrările de metrou care-ţi servesc de nări.

Trebuie să-l vezi pe inspectorul Blanc desfăşurându-se! De o violenţă, că ai face pe tine, draga mea! Un gest, unul singur şi i-a apucat biciul. Începe să cânte cu el la xilofon pe paharele de pe tejghea. Do, re, mi, fa, sol. Un Ricard, o cafea, un vin alb, un Suze şi un Orangina se răspândesc printre cioburile de sticlă. După care, Jérémie se sprijină în coate de bar.

— Vrei să-ţi arăt ce fac eu acum cu vâna ta de bou, tipule? Priveşte!

Ştii ce? Nu, n-ai cum să ştii, nici să ghiceşti, nici măcar să pre-supui. *O mănâncă*!

Ai mai citit aşa ceva, imbecilule, deşi eşti mai analfabet ca o maşină de calculat? Duce biciul la gură, îşi deschide larg panoplia cu 32 de piese şi crronţ! Retează o bucată mare cât degetul meu şi începe s-o mestece. O mişcare a glotei ca să expedieze îmbucătura şi o ia de la capăt. Începe să devină teribil de atractiv. Paraşutele prezente, cârciumarul şi consoarta lui, clientul rău mirositor, toată lumea cască ochii la spectacolul fascinant.

Blanc se hrăneşte fără a-l pierde din ochi pe patron.

— Tot aşa de bine te-aş putea clămpăni şi pe tine, neghiobule! îl asigură pe mustăcios. În familia noastră suntem antropofagi din tată în fiu.

Spunându-i acestea, îi aruncă în faţă ce-a mai rămas din vâna de bou. Apoi

---

[1] Pietre Terrail, senior de Bayard (1476-1524) – războinic francez, celebru pentru actele lui de vitejie (n. tr.).

[2] Henri II (1512-1559) – rege al Franţei – îşi pierde viaţa într-un turnir (n. tr.).

îşi scoate legitimaţia de poliţist.

— Bun, am glumit destul: poliţia! Cu dumneata. Adélaïde Salcons, dorim să stăm de vorbă; vino pe aici.

Fără să se jeneze, împinge uşa cu geamuri care dă în camera din spate şi intră, convins sută la sută că grasa îl va urma. Femeia se supune, după o privire lungă, plină de spaimă, aruncată omului ei. Cât despre Mahomed, el înghite în sec. Negrul ăsta înalt, care-i face praf sticlăria, îi mănâncă biciul şi sfârşeşte prin a scoate la iveală o legitimaţie de sticlete, îl bagă-n boale. Face eforturi să se liniştească. Ajunge chiar să-i servească vinul alb împuţitului, cu gesturi de automat.

Mă iau după grăsană şi ne regăsim cu toţii într-un soi de magazie, care n-arată prea bine, şi unde sunt depozitate cutiile de la spirtoase.

Jérémie şi-a băgat degetele groase în buzunare. Examinează un afiş de reclamă, care glorifică meritele licorii Suze, şi-l arată pe un tip cu braţe noduroase căznindu-se să smulgă din pământul ermetic rădăcini de genţiană pentru a fabrica acest nectar.

— Vorbeşte tu cu ea, îmi aruncă peste umăr. Neisprăvitul de bărbatu-su m-a scos din sărite! Am nervii făcuţi ghem. La plecare, poate n-ar strica să-l fac pe arabul ăsta scârbos să-şi înghită dinţii cariaţi!

— Hai, calmează-te! Dacă cei din lumea a treia încep să se sfâşie între ei ar fi o distracţie de gală pentru Occident şi pentru tipii din Est!

Îţi poţi da seama că Adélaïde e depăşită de tot acest circ. Obişnuită să se asculte îngrăşându-se după tejghea, acest gen de năvală poliţienească îi dă peste cap liniştea.

— Ce vreţi de la mine? întreabă ea.

— Doar un efort de memorie, puicuţo, îi răspund. Acum vreo cincisprezece anişori, dragul dumitale tătic ţi-a cerut într-o zi să faci un serviciu unuia dintre amicii lui. Era vorba să afli identitatea şi adresa cuiva care locuia în Elveţia, uzând de numărul plăcuţelor de înmatriculare ale maşinii. Îţi aminteşti?

Viaţa câteodată, crede-mă, merită s-o trăieşti. „Mereu apare ceva neaşteptat”, a spus Cutărică sau poate Cutărescu? Şi ce dreptate avea! Îţi dau ca exemplu vizita noastră la Grenoble, în cârciuma grăsanei. Mobilul a fost să scuturăm amintirile fiicei lui Salcons, pentru a încerca să dăm peste adresa turistului grăbit, care-l acoperise de bănet pe bătrânul Tom. Sincer, n-am avut nici o idee preconceptă.

Şi, deodată, rămân uluit de comportamentul negustoresei de vinuri albe. Să fi fost din cauza preambulului nostru zgomotos? A numărului de music-holl interpretat de Jérémie Blanc? Întrebarea mea inocentă o izbeşte în moalele capului, ca racheta Ariane pe rampa de lansare, după un scurt salt în spaţiu.

Mă aşteptam, pur şi simplu, s-o văd concentrându-se pentru a scotoci printre amintirile ei o informaţie mai curând poznaşă, or, grasa îşi pierde cumpătul. Eu ştiu să-mi cântăresc bine cuvintele! Privesc la cadranul balanţei: arată o sută de kile! Ai zice că am pus dinaintea Adélaïdei o mortăciune în

chip de fruct. Că i-am amintit de un eveniment extrem de periculos al vieţii ei. Femeia îmbătrâneşte instantaneu. O cuprind colici frenetice! I se inflamează ganglionii peste tot. O apucă groaza.

Primul fenomen vizibil: paloarea. Ai zice că-i o banană verde atât e de albă! Al doilea indiciu doveditor: tremuriciul. Totul vibrează în ea: buzele, ţâţele, burta, carnea de la şolduri; ai crede că-i regulată pe la spate de un tip care acţionează în acelaşi timp cu un ciocan pneumatic. Nu poate articula nici un cuvânt. Privirea ei naufragiază. Are greţuri. E capabilă să verse peste mine. I se întoarce înapoi mâncarea ingerată pe fugă. Încearcă să-şi domolească spasmele, să le domesticească. Înghite o parte, dar restul trebuie să-l îngrămădească în vagoanele ataşate.

Eu, parcă mi-aş fi turnat un jet de L.S.D.[1] pe un cub de zahăr. Zidurile se dau la o parte. Am vedenii. E soare peste tot, norişori fermecători, amoraşi dolofani şi nimfe care scarpină gura lăutei. Straşnic! Mica mea întrebare e un curent de înaltă tensiune! Am lăsat-o rece, i-am administrat fără să vreau o estocadă fatală. Ole!

Se scurge o vreme. Jérémie îl părăseşte pe tipul din reclamă pentru a se interesa de madam Salcons. Apoi, se uită la mine. E dat naibii, negroteiul. Descopăr în ochii lui mari şi negri tot ceea ce bântuia şi prin dovleacul meu. Pentru Marghioliţa s-a strâns funia la par. Bun, deschide gura, ceea ce nu-i grav, dar sper să nu fie un simptom premergător al unei crize cardiace!

— Nu te simţi bine, dragă doamnă? mă neliniştesc eu, pe un ton ipocrit.

— S-ar putea să mi se tragă de la ardeii umpluţi de la prânz, se bâlbâie ea. Îmi fac rău ardeii umpluţi.

— În acest caz, de ce-i mănânci, căprioaro?

— Păi, da… Păi, aşa-i… Ştiu. Am să beau un gât de rachiu.

Se îndreaptă spre cârciumă. Cu graţia lui felină, Jérémie i se aşează în cale. Îi barează drumul şi-şi aproprie zâmbetul lui carnasier de jugulara femeii. Grasa începe să clănţăne din dinţi.

— Răspunzi mai întâi la întrebare şi pe urmă mergi să bei porcăria aia de alcool! declară negrul peremptoriu.

— Dar mi-e greaţă! protestează cucoana.

— Poţi să verşi, nu mă deranjează, fiindcă nu-s eu acela care o să curețe.

Politicos, împing sub popoul ei imens de bucătăreasă unicul scaun din încăpere. Cam scârţâie din încheieturi, şi-i desfundat, totuşi matroana îşi obstruează orificiile cu ajutorul lui.

În acest moment, mustăciosul ei antipatic întredeschide uşa.

Cu o lovitură de picior în josul uşii, inspectorul Blanc o propulsează în botul protectorului.

Celălalt începe să protesteze:

— N-aveţi dreptul!

Atunci, Jérémie trece în cârciumă.

[1] Halucinogen care acţionează în special modificând senzaţiile vizuale şi auditive (n. tr.).

— N-ai vrea să mai spui o dată, nenorocitule? îl întreabă cu o voce aproape amabilă.

Mustaţa depune armele.

— Chiar aşa zău. Cu ce v-a greşit femeia?

— Am să-ţi spun peste zece minute, îi promite Jérémie.

Şi se întoarce la noi.

— Am impresia, drăguţă doamnă, că nu mai sunteţi chiar aşa de balonată şi acum aţi putea răspunde la întrebarea mea, îi spun cârciumăresei.

Ea respiră o dată adânc.

— Nu-mi amintesc nimic din ce mă întrebaţi.

— Asta-i bună! De aia ţi s-a declanşat o criză de ficat aşa de violentă? Ardeii umpluţi nu suportă întrebările de genul ăsta. Bun, te ascult!

O nouă tăcere. Sânii ei trebuie că-s greu de cărat, fiindcă ea îi susţine cu amândouă mâinile.

— M-aţi întrebat…

— Exact.

— Am… am telefonat în Elveţia la o prietenă care lucra într-un cabaret din Geneva.

— Şi pe urmă, draga mea?

— Ea… N-am putut rezolva nimic.

— Ce vorbeşti? Nimic?

— Nimic.

— Tăticul dumitale ne-a asigurat de contrariul. Pretinde că eşti atât de descurcăreaţă (expresia îi aparţine) încât ai obţinut rapid informaţia şi ai mers cu amabilitate până a-i duce veştile personal lui moş Dugadin.

— Trebuie că se înşeală.

— Nu.

Domnul Blanc se întinde şi cască.

— Ei, face el, am început să ne plictisim. Trebuie să-i dăm afară pe clienţi şi să închidem localul. Eşti de acord, bătrâne?

Îi dau încuviinţarea:

— Înţeleaptă decizie, inspectore.

Amicul meu se întoarce iar în cârciumă.

— Afară toată lumea, se închide, anunţă el. Doamnelor şi domnilor, plătiţi consumaţia şi ieşiţi cu toţii.

○

Încă o dată îţi repet, că ancheta noastră capătă o altă orientare. Să dau peste numele proprietarului maşinii ar fi fost pentru mine floare la ureche. Dacă mă pun în legătură cu colegii de la Siguranţa genoveză, ei mi-ar furniza informaţia cât ai zice peşte. Am venit să stau de vorbă cu Adélaïde pentru a afla care a fost reacţia unchiului Tom când i-a spus veştile. Investigaţiile noastre se concentrau asupra unchiului Tom. Dar iată că matroana leşină când atac subiectul. În loc să-mi răspundă, îmi restituie ardeii umpluţi. Şi atunci,

dintr-o dată faptul deviază unghiul tirului, pricepi?

— Bistroul e *closed*[1]? îl întreb pe domnul Blanc.

— Da.

— Atunci, ocupă-te de patron, eu îmi continuu discuţia cu dumneaei.

— De acord, bătrâne.

Într-un sens, îi convine. N-ar fi dispus să plece în vacanţă cu tipul care l-a tratat de cimpanzeu. Jéjé îmi şopteşte în cornetul acustic:

— Crezi că o mică chelfăneală n-ar fi tolerată de confraţii de pe-aici?

— În zilele noastre, te afli mereu la cheremul vreunui fan al Drepturilor omului. Pe piaţa crimei nu găseşti decât briganzi şi idealişti.

Jérémie ridică din umeri.

— Bun, am să încerc să mă descurc cât mai bine.

Conexiunile mele rezolvă întotdeauna grosul problemelor. Judecata mă precede, mergând de-a-ndăratelea şi dictându-mi treptat conduita pe care trebuie s-o adopt, cuvintele pe care trebuie să le rostesc.

— Adélaïde, îi spun eu, tatăl dumitale e un bătrân formidabil. Un savoyard autentic, cinstit. La optzeci de ani trecuţi, continuă să repare roţi de bicicletă în atelierul lui prăpădit. Ştiai asta?

— Sigur.

— Atunci, încearcă să fii puţin demnă de el, înainte să moară.

— De ce-mi spuneţi aşa ceva?

— Fiindcă vreau să aflu de la tine adevărul în legătură cu plăcuţele de înmatriculare elveţiene. N-ai să negi acum tot ce-a afirmat el, ca un om de bună credinţă ce-i!

— Nu mai are mintea pe care a avut-o odată.

Ticăloasa! Degeaba am încercat să-i ating coarda sensibilă: ea n-are aşa ceva. Te-ai umflat, te-ai ghiftuit, te-ai tâmpit şi nu mai ai inimă. Inerţia existenţei, cupiditatea, dependenţa de televizor au gâtuit totul.

— Bine, bine, dacă trebuie să vorbim altfel… cârciuma e pe numele tău?

— Bineînţeles.

— În ce an ai cumpărat-o?

— 1974.

— Cu ce bani?

— Am avut şi eu economiile mele!

— Înainte de a lucra pe cont propriu, ai fost chelneriţă într-un restaurant, mi-a spus părintele tău sau ramolismentul l-a făcut să deraieze?

— Nu, aşa-i.

— Ai contractat un împrumut de la o bancă pentru achiziţia asta?

— Am avut eu cât mi-a trebuit.

— Din fericire, pentru că, potrivit informaţiilor noastre, orice bancă de credit ţi-ar fi refuzat probabil dosarul.

— De unde ştiţi?

[1] Închis (lb. engleză în original) (n. tr.).

Asta-i: îşi scoate ghearele ca un avion trenul de aterizare. Acum, mi-am asigurat scaunul, cum zicea prietenul meu Poirot-Delpech în seara când a câştigat alegerile. Sunt gata să pariez pe testiculul meu drept contra dintelui tău cariat că ăştia doi au pus la cale o escrocherie pe seama Elveţiei în 1973. Întâmplarea lui moş Dugadin cu turistul străin trebuie că i-a conectat pe o mină de aur.

— Cât te-a costat bodega asta cu vad aşa de bun?

— Treizeci de milioane, la vremea aia.

— Şi tu, o simplă chelneriţă, ai avut atâta bănet la ciorap? Eşti o furnicuţă tare vrednică.

— Moktar m-a ajutat şi el.

— Bineînţeles: furnica şi veveriţa au făcut casă bună, fabulă!

Interpretarea mea o deconectează puţin. Adélaïde nu-i foarte pricepută în privinţa efectelor exprimării. Însă afacerea ei începe să se cristalizeze în mintea mea ca un desen misterios alcătuit din cifre pe care trebuie să le uneşti printr-o trăsătură de creion pe pagina de „jocuri" a ziarelor. De fapt, ce urmărea să obţină unchiul Tom prin informaţiile căpătate din Elveţia? Bani! Voia să încerce să-şi sporească veniturile, ţăranul ăsta nesătul de avere! Salcons şi-a dat seama, a pus-o în temă pe fata lui mare, care a repetat totul concubinului ei mic. Şi mă rog, de ce să nu le fi venit ideea celor doi să tragă spuza pe turta lor din afacerea asta?

Asamblez întregul şi-l servesc grăsanei în şoaptă: ca vrăjitorul Perlimpinpin în descântecele lui. Femeia mă ascultă, scutură negativ din cap, pentru a respinge evidenţa care-i paralizează mintea.

— Cine era străinul din Elveţia? Cu ce se ocupa? Cum de te-ai cramponat de el?

— Nu, nu. N-am făcut nimic. Nu ştiu ce tot vorbiţi acolo!

— Eşti chiar bătută în cap dacă negi, fiindcă totul va ieşi la lumina zilei, ca la o licitaţie. Ceea ce mă intrigă, şi probabil că şi pe tine, e raţiunea pentru care proprietarul maşinii americane s-a lăsat fraierit cu treizeci de milioane. Mai ales că nu fusese decât un accident banal fără consecinţe grave şi deja îl despăgubise copios pe Thomas. Chiar şi prin circuitul clasic al asigurărilor n-ar fi obţinut mai mult falsul meu unchi.

Ni se prezintă două modalităţi: fie să forţăm nota, încercând să evităm consecinţele supărătoare, ca să-i determinăm să vorbească cu orice preţ, fie să pregătim un dosar substanţial care să ne ofere o rampă solidă de lansare şi posibilitatea confruntării. Imagini recurente mă determină să înclin spre a doua alternativă, deşi temperamentul meu incendiar mă îndeamnă spre prima. Deocamdată, pentru ei e destul să nege, să se înverşuneze, să mintă cu neruşinare, nu putem face nimic împotriva lor. NIMIC! Om avea noi ideile noastre, dar nu-i indicat să băgăm mâna în foc că-i neapărat ceva suspect în afacerea Adélaïdei. Dacă n-ar fi intrat în panică atunci când i-am pus întrebarea mea de milioane, nu m-aș fi prins de nimic. Ar fi fost destul să-şi

păstreze calmul şi să răspundă ceva evaziv… Dar acum, va fi în gardă şi susţinătorul ei o va… susţine. Vor pune la punct o versiune pe care ne va fi greu s-o demontăm. Furios, reiau:

— Te apucase diareea, simpatico, adineaori când ţi-am fluturat pe sub nas bucata asta din trecutul tău. Ştii ce cred eu? Că afacerea asta arde. Dovada? Thomas Dugadin a murit din cauza ei. După paisprezece ani! Şi în ce condiţii! Am să-ţi arăt zilele astea fotografiile lui luate de reprezentanţii legii: faţa hăcuită, membrul tăiat în două, maţele scoase afară… Acum, când a plesnit abcesul, te joci cu pielea ta dacă nu cedezi. Îmi şi imaginez ţâţele tale mari atârnând ca nişte lilieci peste burtă şi socoteala-ţi surmenată, despicată până la buric! Ăsta-i stilul asasinilor care s-au ocupat de bătrân. Nişte sadici, fata mea: profesionişti pe care nu-i opreşte nimic şi care nu respectă nici bătrâni, nici femei.

Adélaïde e palidă sub începutul ei de cuperoză. Am făcut-o să trăiască o zi neagră.

Mă apucă brusc nervii.

— Hei, *tchao*[1], cucoană!

O părăsesc fără să-i mai arunc nici o privire.

În bodegă, domnul Blanc nu pare să fi obţinut rezultate pozitive cu arabul. Îmi dau seama după expresia lui încruntată. Moktar e mult mai stăpân pe sine decât consoarta lui. Ereditatea, înţelegi? Lasă lucrurile să-şi urmeze cursul. E obişnuit. A trecut el printr-o groază de alte interogatorii, şi atunci: „Nu ştiu”, „Nu ştiu de unde aţi scos-o”? „N-am făcut niciodată nimic rău”. Domnul Blanc s-a străduit din răsputeri să nu depăşească măsura, rezumându-se la lovituri de genunchi la foale, palme peste urechi şi degete mari strivite cu călcâiul, fără nici un efect.

— Să mergem, îi spun. Îi lăsăm pe domnul şi pe doamna să se mai gândească şi trecem mâine pentru o discuţie mai serioasă. Până atunci, dragul meu Moktar, să nu-ţi treacă prin cap să pleci în concediu, m-ai înţeles?

○

Mergem cu paşi mari pe bitumul grenoblez. Jérémie e furios foc, din care cauză încerc să-i mai ung cu vaselină moralul.

— De ce-ţi ieşi din pepeni, Cioroiule? Sunt la mâna noastră! Gândacii ăştia nu ne scapă! Pur şi simplu, trebuie să adunăm argumente şi să-i lăsăm să se macereze în groaza lor. Fiindcă sunt îngroziţi!

— E clar că au dat lovitura în Elveţia, nu?

— Evident, inspectore.

Fostul măturător din arondismentul şase rupe o rămurică de lemn câinesc de pe terasa unei cafenele şi începe s-o mestece. Să ştii că e superb, diavolul ăsta negru. Înalt, bine croit, cum se spunea în cărţile proaste de odinioară, la fel de suplu ca un dansator. Te aştepţi în orice moment să execute un număr de step pe trotuar. Şi simpatic băiatul. Până într-atât încât îţi vine să-ţi aduci

[1] Se poate scrie tot aşa de bine *ciao*, ne asigură contesa de Paris (n. a.).

un scaun pliant şi să te aşezi în faţa lui ca să-l admiri, cum te uiţi la o horă de copii la focul din cămin sau la apusul soarelui.

— Şi acum? mă întreabă el.

— Asta nu, inspector Blanc, să nu-mi ceri directive şi nici sfaturi: ancheta e a TA. Tu conduci şi eu sunt cel care ia notiţe.

Începe să râdă.

— Eşti teribil, bătrâne. Zău aşa, e o mană cerească să întâlnească omul unul ca tine. (Apoi, devenind grav:) De acord eu decid şi tu iei notiţe. La ce notă am drept până acum?

— Opt, băiete.

Se bosumflă.

— Eşti sigur că nu merit mai mult?

— Ţi-aş fi dat zece dacă ai fi început prin a cere poliţiei elveţiene numele proprietarului maşinii americane.

Jérémie se opreşte în faţa autoturismului meu.

— Ai dreptate, admite el. În cazul ăsta nu mai protestez. Eşti de comitet, iar eu nu chiar aşa de prost cum credeam. În fond, după ce am comis o asemenea greşeală opt nu-i o notă tocmai rea. Îţi mulţumesc, bătrâne.

Cu cât mă gândesc mai mult, cu atât îmi spun că nu există nici un temei ca pătratul ipotenuzei să fie egal cu suma pătratelor celorlalte două catete.

Când sosești în Montmélian, treci prin faţa căşeriei şi ajungi la postul de jandarmi. Dar, dacă eşti caşcavalofob, ai putea veni la postul de jandarmi fără să treci prin faţa căşeriei; ţin la dispoziţia ta o alternativă de itinerar.

Suntem primiţi de un brigadier de vreo patruzeci şi opt de ani, cu freza sare şi piper, bărbia energică, privirea limpede, reflectând piscurile care se profilează în depărtare şi care pot fi zărite de pe fereastra biroului. Când intrăm, se uită la noi cu un ochi interesat. Şi, deodată mă recunoaşte, pentru că m-a văzut prin revistele unde figurează şi alte funduri mai interesante.

— Comisarul San-Antonio! Sper că nu visez!?

Îl opresc să mi se prosterneze, cu toată delicateţea pe care o manifestă bunul rege Hassan al II-lea[1] când supuşii i se aruncă la picioare, fără să deschidă trenul de aterizare.

— Pe loc repaos, îi recomand. Da, eu sunt în carne şi oase, poţi să mă atingi! Dar să ne comportăm firesc şi să nu mi te adresezi cu majestate când suntem între noi.

Şi-a umplut pantalonii de prea mare fericire inopinată. Deoarece, pentru ca

[1] Hassan al II-lea (1929) – rege al Marocului – mobilizează în 1975-1976 întreaga naţiune pentru împădurirea Saharei occidentale (n. tr.).

fericirea să fie cu adevărat fericire, ea trebuie să apară pe nepusă masă.

— Dar prin ce concurs de împrejurări vă aflaţi aici, domnule comisar? se bâlbâie Jean-Baptist Lechibré.

— Îl însoţesc pe inspectorul Blanc, aici de faţă, care e însărcinat cu un supliment de anchetă asupra unei crime comise în Saint-Joice-en-Valdingue. Jérémie Blanc e nou în poliţie, dar are stofă, un superdotat care a elucidat până acum afacerea Poştalionului Lyonez, cea a Măştii de Fier şi pregăteşte concluzii uluitoare cu privire la Ludovic al XVII-lea[1].

— Foarte onorat, face brigadierul Lechibré, şi pe deasupra negru ca tăciunele! La început n-am băgat de seamă.

— Probabil pentru că se numeşte Blanc! sugerez eu.

— Da, nu-i exclus.

O dată terminat acest capriciu de scriitor, Jérémie preia iniţiativa, în termeni precişi, povesteşte accidentul de elicopter survenit în Saint-Joice-en-Valdingue pe 14 septembrie 1973. Jandarmul nostru e dezolat.

— Domnii mei! Dar pe vremea aia nu eram aici. Am demarat la Fouzydon-Danloc, acum Vilain; scuzaţi: Vilaine; prezenţa dumneavoastră mă intimidează.

— Vino-ţi în fire, băiete. Dacă stăm să ne gândim bine, nu suntem cu toţii decât nişte mamifere; urinăm reziduurile băuturilor fermentate şi defecăm resturile hranei ingurgitate în restaurante de trei stele, asta-i singura diferenţă care ne deosebeşte de boi. Plus câteva fleacuri cum ar fi *Romeo şi Julieta*, *Gioconda* şi penicilina.

Numărul meu începe să-i perturbe prostata inspectorului Blanc.

— Mi-ar place să rezervi pentru altă dată bancurile tale, bombăne el. N-am deprins încă stilul de a munci prostindu-mă.

Revine la elicopterul lui, şi, arătând spre fişetele metalice, repertoriate, sugerează că respectivele ar trebui să fie înţesate de dosare şi că în ele am putea spera să mai găsim raportul asupra accidentului.

Jean Baptist Lechibré e de-a dreptul uluit de atâta perspicacitate. Ne face părtaşii stupori lui. Consideră că encefalul omenesc, capabil de asemenea găselniţe, trebuie conservat în formol pentru instruirea generaţiilor viitoare. Ca ele să poată admira lobii pedunculari şi protuberanţele. Oricum, nu trebuit lăsat să se piardă! Cel puţin să se facă nişte macrofotografii!

Un nou jet de extaz în nădragii lui. Precis va trebui să-şi schimbe pampersul. Sub îndrumarea competentă a domnului Blanc, totuşi puţin familiarizat cu hârţoagele (ex-măturătorul, ce părere-ţi faci!), porneşte în căutarea anului 1973, care se depărtează de noi bătând viguros din aripi şi fluierând. Îl găseşte înghesuit săracul între 72 şi 74 (care l-a văzut murind pe bietul nostru Pompidou). Un dosar gros din pânză grej, scorojit pe dos şi legat cu o curea. Îl

[1] Ludovic al XVII-lea (1785-l795) – fiul regelui ghilotinat – e închis cu întreaga familie în Temple. Moartea lui şi înhumarea în mare secret au provocat multe suspiciuni şi au stârnit numeroase ipoteze (n. tr.).

aduce la biroul lui ca pe un copil rănit şi, mereu călăuzit de Jérémie, îl deschide şi-l inventariază (nu lavatorizează[1], cum am citit mai deunăzi într-un subsol de gară). Nu durează mult găsirea raportului cu data de 14 septembrie (în engleză *september*). Radiind, ridică spre mine o privire emoţionată, plină de mândrie.

— Am pus mâna pe el! anunţă brigadierul.

Vrea să-mi întindă documentul, dar inspectorul, Blanc pune grăbit laba pe el. Iată-l că se despică precum un pepene şi începe să-şi scarpine energic testiculele, jubilând.

— Ăsta-i! Ah! asta-i, teribil, bătrâne! Şi când e teribil, e teribil!

— Vă tutuieşte? se alarmează jandarmul cu vocea joasă. Pe dumneavoastră! El un negru!

— Din punct de vedere gramatical, n-a ajuns decât la persoana a doua singular; dar, după ce o va studia şi pe a treia, lucrurile vor intra în normal, liniştește-te, îi răspund eu (exasperat).

— Ah! bun. Eu credeam că…

Trebuie să-ţi mărturisesc că sunt de comitet şi că mă comport indulgent faţă de domnul Blanc. Pentru că, în fine, ar fi trebuit să iau cunoştinţă de acest document înaintea lui. Dar m-am prins în joc. Încă o dată: e ancheta lui. Iar eu doar supervizez.

— Cred că-mi vei creşte nota după ce ai să-l citeşti, bătrâne! declară Jérémie cu o uşoară suficienţă care-mi calcă pe bătături, pentru că nu-i indicat să-l împingi prea mult pe Sana în urzici.

Dacă tipul începe să şi-o ia în cap, aşa tapat cum e, o să semene în curând cu pilota bunicii.

Arunc o privire pe document şi declar sec:

— Oricare ar fi conţinutului, îţi pun nota şapte!

— Dar mai adineaori mi-ai dat opt, protestează discipolul meu, după duşul rece.

— Îţi scad un punct pentru că nu te-ai gândit să consulţi colecţia ziarului *Dauphiné* de când suntem aici. Accidentul fusese relatat cu lux de amănunte, nici n-am nevoie să citesc raportul ăsta fiindcă îi cunosc din capul locului conţinutul; am s-o fac totuşi din probitate profesională, s-ar putea să se fi strecurat o precizare omisă de presă.

Negrul meu îşi lasă nasul în jos. Bun, am pus contorul la zero.

— Iartă-mă că te fac să-ţi pierzi timpul, brigadier.

Jean Baptist Lechibré strigă cât îl ţine gura că vizita mea reprezintă evenimentul vieţii lui şi că din seara asta îşi va cumpăra un caiet legat ca să înceapă să-şi scrie jurnalul.

○

Purta un costum din cel care nu se șifonează, încât poţi să-l faci ghem şi să-l bagi în buzunar, dacă mai dispui de încă unul. Cu toate acestea era bine

[1] *Lavatory* (cuvânt englezesc) – lavabou, closet public (n. tr.).

croit. Albastru în dunguliţe roz, punea în valoare bronzul lui Stephen Black.

Pe aeroportul Kennedy reperase o femeie tânără, blondă şi zveltă cu păr aspru, tăiat scurt, exact cum îi plăcea lui. Femeia îşi impunea un regim draconian ca să aibă sâni frumoşi. Stephen Black nu s-ar fi dat înapoi să se joace cu ei. Taiorul, coajă de ou, al femeii era opera unui mare croitor francez. Stephen, care era la curent cu evoluţia modei, eleganţa făcând parte dintre preocupările lui, ezita între două nume celebre. Îi plăcea linia gulerului şi pliseul fustei. Întotdeauna fustele plisate îl excitaseră. Remarcă faptul că femeia ţine în mână un talon de îmbarcare pentru clasa întâi, ca şi el. Deşi rareori stătea de vorbă cu Dumnezeu, de data asta îl rugă să o aşeze pe această creatură rafinată alături de el, iar Domnul, care se dovedeşte adesea indulgent cu canaliile, îi îndeplini dorinţa.

Chiar înainte de decolare, intră în vorbă cu ea. Înţelese imediat că farmecul lui rece opera asupra pasagerei şi profită de acest atu pentru a-şi spori avantajul. Află că era franţuzoaică şi că reprezenta o agenţie pentru confecţii de-a gata la New York. Venea adesea la Paris, unde soţul ei lucra în publicitate. Viaţa lor actuală nu era favorabilă unei împliniri a căminului, din care cauză ea amâna momentul venirii pe lume a unui copil.

Stewardesa le propuse şampanie şi ei închinară un toast mut plin de subînţelegeri. Privirea lui elocventă suplinea cuvintele, iar anumite manifestări valorau cât nişte tirade.

Le fu servită o masă delicată, de care tânăra femeie aproape că nici nu se atinse. Black nu se jenă să savureze toate felurile cu obişnuitul lui apetit sănătos. Ca un atlet de mare clasă, consuma întotdeauna mari cantităţi de mâncare, evitând totuşi hidrocarburile.

După ce li se strânseră farfuriile, Stephen Black îşi lăsă pe spate scaunul cu câteva grade. Amândoi stăteau în ultimul rând de la clasa întâi şi nu aveau în urma lor decât peretele care-i despărţea de clasa Y.

— Nu citiţi? întrebă el.

— Nu, răspunse tânăra franţuzoaică.

Fără a-i cere permisiunea, Black stinse luminile ale căror fascicole slabe cădeau pe ei. Se cufundară într-o penumbră discretă, propice somnului. Curând stewardesele îşi încetară agitaţia, iluminatul general al aparatului scăzu cu câteva nivele şi se lăsă o toropeală dulce, accentuată de torsul mătăsos al reactoarelor, undeva în spatele fotoliilor. Stephen murmură ceva greu de auzit. Femeia îl rugă să repete.

— Mă simt bine, suspină el. E un moment marginal, de reală fericire, nu găsiţi?

Ea spuse „da” şi el îi luă mâna. Femeia făcu o mişcare să şi-o retragă. Black îşi accentuă presiunea, punând în ea o mare parte din energia lui. Tânăra nu-i mai opuse rezistenţă. El începuţ să-i mângâie degetele uşor. Apoi le duse la gură şi începu să le sugă unul după altul. Subjugată de ciudata mângâiere, pieptul tinerei fremăta. Încerca o senzaţie indescriptibilă, de parcă bărbatul i-

ar fi lins tot corpul. Îl dorea cu intensitate pe acest mascul frumos, terorizant, căruia era imposibil să-i reziste.

Începu să viseze că se afla într-o cameră de hotel, încuiată cu acest necunoscut, care o antrena într-un vârtej de nebunii. Ceea ce o fascina mai mult la tovarăşul ei de drum, era dezinvoltura lui, autoritatea şi calmul studiat. Contrar majorităţii bărbaţilor, mânaţi parcă din urmă ca să-şi atingă ţinta, el nu se grăbea şi savura partea introductivă.

După ce i-a supt degetele îndelung, i le lăsă şi-şi puse mâna pe piciorul vecinei. Şi nu mai mişcă. Căldura lui, undele lui pătrundeau carnea femeii, iradiind în tot corpul. Se gândea că nu mai cunoscuse voluptate mai mare ca cea simţită în clipa aceea în care el îşi ţinea mâna pe pulpa ei. Foarte firesc, ea fu aceea care, după o lungă şi intolerabilă aşteptare de animal prins în cursă, începu să se frământe, cerşind astfel mângâieri mai intime. Inexorabil, Black se încăpăţâna în imobilismul lui, deşi mâna îi fremăta.

În cele din urmă, tânăra i se lăsa pe umăr şi scoase un geamăt care aducea a chemare. Acesta fu ca un declic care-l determină să se hotărască. Mâna lui alunecă sub fusta plisată şi încercă o mare bucurie şi un mare sentiment de victorie, fiindcă nimic nu-i mai decisiv şi mai copleşitor pentru un mascul ca atingerea sexului unei femei pentru prima oară.

Nu se luptă cu slipul fin şi strâmt. Mica lui mână magică îl sfâşie, fără să-şi vatăme partenera şi ea se lăsă pe scaun atingând cu genunchii spătarul din faţă, cu picioarele desfăcute, oferită generos.

În acelaşi rând de scaune, pe partea opusă cărării, un bărbat gras, apoplectic, care îi urmărea de un moment, protestă printr-un mormăit indignat.

Black îşi retrase mâna, se aplecă spre cărarea centrală în direcţia vecinului şi-l întrebă cu privirea înfiptă în ochii celuilalt:

— Vă deranjează ceva?

Expresia lui trebuie că fusese greu de suportat, pentru că omul răspunse încurcat:

— Nu, nu, totul e în regulă.

— Sper! spuse Black.

Şi continuă să-l fixeze o vreme, până când bărbatul cel gras, pierit, sfârşi prin a-şi încrucişa mâinile pe burtă şi a închide ochii.

○

Era devreme când avionul ateriză pe Charles de Gaulle. Femeia îşi luă rămas bun de la Black, în timp ce străbăteau culoarul mobil, servind la debarcarea pasagerilor.

— Păi cum, ne despărţim aşa? protestă Stephen.

— Trebuie, mă aşteaptă soţul meu. Dar mâine…

— Mâine n-am să mai fiu la Paris, rosti tranşant Black.

Femeia afişă un surâs nostalgic şi recunoscător, după care grăbi pasul pentru a se îndepărta de el.

Puţină lume aştepta sosirea zborului. Stephen Black zări un bărbat încă somnoros, gen dandy îngâmfat şi care trebuie că se credea irezistibil. Fu imediat convins că era vorba de soţ şi-l cuprinse o furie fulgurantă. Se supunea adesea unor impulsuri irezistibile, care-l determinau să comită acte iresponsabile. Grăbind pasul, o ajunse din urmă pe tovarăşa lui de călătorie şi o luă de braţ în clipa în care soţul se apropia de ea cu inima la gură. Tânăra femeie, distrusă de stupoare şi de teamă, încercă fără vlagă să scape de strânsoarea hotărâtă a lui Black.

Acesta din urmă se adresă soţului pe un ton curtenitor.

— Iată, v-o predau. Am făcut un voiaj de milioane: numai franţuzoaicele sunt în stare să sugă aşa de bine. Iar parfumul sexului ei e o încântare.

Întinse degetele sub nasul tipului năucit.

— Nu vi se pare? Sunteţi un norocos că puteţi dispune de o cameră pentru a face amor cu această splendoare!

Îşi mirosi la rândul lui degetele cu ochii închişi. Tânăra femeie plângea, zdrobită de atâta cruzime imprevizibilă.

— Ce păcat că trebuie să fac o baie! oftă Stephen Black, lăsându-şi mâna în jos.

Apoi se îndepărtă.

Înnebunit, soţul ultragiat se luă după el, îl ajunse din urmă şi-l înşfăca brutal de braţ:

— Ia ascultă! Crezi că ai să scapi aşa simplu? urlă el.

Black se întoarse fără grabă şi-l privi pe încornorat cum îl privise şi pe tipul gras din rândul lui, în timpul zborului.

— Valea, imbecilule, că-ţi smulg ouăle! articulă el.

Adversarul lui virtual simţi că-i fuge pământul de sub picioare şi coborî primul ochii.

Stephen Black îşi văzu de drum. Cum nu avea decât un bagaj de mână nu mai fură nevoiţi să se înfrunte şi la banda rulantă care aducea geamantanele. Se îndreptă spre informaţii ca să intre în posesia maşinii comandate: un Volvo galben deschis, asemănător unui taxi newyorkez.

O oră mai târziu, gonea pe Autostrada Sudului.

Ce poate fi mai frumos ca un fier de călcat când doarme?

— Ce gândeşti despre toate astea, bătrâne?

— Nu gândesc *nimic*, *mă* gândesc.

În curtea jandarmeriei, brigadierul Lechibré a rămas în poziţie de drepţi, cu mâna la chipiu, de parcă aş fi fost fantoma generalului de Gaulle în turneu de inspecţie. În seara asta am să mai trec pe acolo ca să-i ordon „pe loc repaos”.

Ne îndreptăm cu paşi măsuraţi spre un bistrou, să dăm pe gât un pahar de

Roussette. Mor după vinul ăsta alb de Savoie, cu aromă de poamă şi uşor acru. Jérémie nu suflă o vorbă, ştiind că meditaţia unui superior e lucru sfânt.

Ne abatem într-o cârciumioară cu mese ceruite. Ideile mele scot un soi de fum, care-mi învăluie creierul. Asta-i confortul intelectual: o lâncezeală a spiritului cu băşicuţe care se nasc, urcă, plesnesc, se reînnoiesc.

— Ce-au dorit domnii? ne întreabă un tip într-un jerseu de lână găurit în coate.

— Două pahare de Roussette!

— Ce-i ăsta? se nelinişteşte domnul Blanc.

— Un vin alb.

— Îmi scoţi sufletul cu vinul tău alb! Nu puteţi sta nici măcar o oră fără să vă alcoolizaţi, fir-ar al naibii! Nu-i de mirare că sunteţi cu toţii nişte debili mintal! Chelner! Pentru mine o limonadă!

Dar comentariile lui se estompează în urechile mele. Încep să-mi alcătuiesc o vedere panoramică asupra afacerii unchiului Tom.

Pe 14 septembrie 1973, un elicopter Giroupette 118, aparţinând companiei elveţiene Pale-Air-Lemaniqué, fusese închiriat de trei ziarişti de naţionalitate americană, doritori să realizeze un reportaj artistic asupra Alpilor savoyarzi. Unul dintre ei poseda brevet de pilot, aşa că persoanele în cauză au putut decola după ce au achitat cauţiunea respectivă şi au depus planul de zbor. Cincizeci de minute mai târziu, după survolarea regiunii Annency, trecând pe la est de Chambéry, pilotul percuta linia de înaltă tensiune şi elicopterul exploda. Erau descoperite rămăşiţele celor trei pasageri sfârtecaţi înspăimântător.

Depoziţia unui ţăran pe nume Thomas Dugadin, pe pământul căruia se produsese accidentul:

„Tocmai mă pregăteam să instalez o barieră electrificată ca să-mi duc vaca la păscut, când am auzit un elicopter. Parcă ar fi vrut să se lase pe păşunea mea. Poate că avea necazuri cu motorul; cel puţin asta am gândit. Ceva mai târziu, s-a produs o explozie puternică, au izbucnit flăcări din motor şi parcă s-ar fi dezintegrat. Am zărit chiar şi pasageri cuprinşi de foc, răsucindu-se în aer mai înainte de a se zdrobi de ogoarele mele. La început mi-a fost frică să nu mă lovească vreo schijă şi m-am culcat la pământ. Pe urmă s-a făcut linişte şi atunci m-am ridicat şi am dat fuga la faţa locului. Era ceva îngrozitor, trupurile continuau să ardă. Am alergat să dau alarma. Sper că E.D.P.[1] o să repare repede linia, fiindcă un stâlp e răsucit chiar deasupra terenului meu şi tare mă tem pentru vacă.”

Un gât de Roussette. Straşnic. Negrul meu îşi savurează limonada. Fiecare cu gusturile lui.

○

Răsar din visările mele, cum se înfiripă din ceaţa aurie a dimineţii un vapor.

— Inspector Blanc, fac eu, vreau să văd dacă eşti într-adevăr inteligent sau

[1] E.D.P. = RENEL (n. tr.).

nu tocmai prost. Te-a frapat ceva în depoziţia bătrânului?

Mă fulgeră cu ochii lui enormi, bulbucaţi.

— Eşti teribil, bătrâne, cu întrebările tale aiuristice. Evident că ceva te frapează în ce-a spus unchiul Tom. Ar trebui să fii un tâmpit, ca prietenul tău Béru, ca să nu bagi de seamă.

— Să nu vorbim de cei care nu sunt de faţă. Ţi-aş dori să ajungi într-o zi la jumătatea calităţilor profesionale ale lui Alexandre-Benoit. Acestea fiind spuse, îţi aştept răspunsul.

— Păi, bătrâne, ceea ce frapează e că moşul afirmă, vorbind de elicopter, că parcă ar fi intenţionat să se lase pe păşunea lui.

— Foarte bine.

— Părea c-ar fi vrut să se lase pe păşunea lui, *pentru că era chiar pe punctul de a ateriza pe păşunea moşului*, nici mai mult mai puţin! Eşti teribil! Ei comedie, aşa ceva sare în ochi!

— Dacă ţi-aş cere punctul tău de vedere în afacerea Unchiul, ajunsă în acest stadiu al anchetei, ce mi-ai spune?

Se gândeşte, execută cu gura un zgomot pe care Bérurier îl produce în general cu ajutorul curului, şi începe:

— Cam prematur, domnule comisar. Totuşi, să spunem că presimt în toate astea opţiuni fundamentale.

Ce zici? Are vocabular măturătorul excrementelor de câine.

— Pentru început, presupun că toate au o legătură între ele: accidentul de maşină şi accidentul elicopterului. Ca dovadă, protagoniştii lor sunt străini veniţi din Elveţia.

Înghite o gură de limonadă.

— Şi pe urmă, e clar şi sigur că magrebinul cu fiica lui Salcons au jucat un rol determinant. Sunt convins că ticăloşii au stors bani de la individul cu maşina americană; şi nu o nimica toată: cel puţin treizeci de milioane, bătrâne! Fără ca unchiul să afle ceva, bineînţeles. E la mintea cocoşului că ponoasele le-au aruncat în cârca bătrânului avar, îţi dai seama. Ei au pus mâna pe parale şi moş Thomas a dat de belea.

„Toate astea se leagă în timp. Între accidentul de maşină şi cel de elicopter nici n-au trecut două luni. Şi mai puţin de un an între primul accident şi testamentul bătrânului. După întâmplarea cu elicopterul trebuie că a suferit şi alte agresiuni, şi alte ameninţări, dar nu avem de unde le şti, pentru că mătuşa Mathilde e moartă, şi ea era aceea care asigura reportajul asupra vieţii lui moş Dugadin. Mulţumită scrisorilor ei, am putut pune cap la cap aceste câteva informaţii şi indicii. Dacă unchiul a mai fost hărţuit şi mai târziu, n-avem de unde şti.”

— Eşti un poliţist admirabil şi de mare viitor, domnule Blanc. Sunt mândru că am un elev de talia ta.

Râde încântat.

— Eşti teribil, să ştii, bătrâne! Crede-mă, n-am mai întâlnit până acum un

tip aşa formidabil ca tine!

— Deci, pentru a trage concluzia, dragă Sherlock Holmes, unde se situează misterul în toată această situaţie confuză?

— Timpul e misterul, tipule. Timpul. *De ce au trebuit să treacă doisprezece ani mai înainte ca unchiul Tom să fie măcelărit*?

— Într-adevăr, îl aprob eu, *that is the questions*[1].

— Şi ce mai facem acum, domnule comisar?

— Până primim răspunsul de la confraţii noştri elveţieni, am putea da o roaită pe la locul crimei, nu?

— Chiar voiam să-ţi propun, mă asigură Jérémie.

Şi-l cred.

○

Când ajunse în sat, Stephen Black surprinse priviri curioase şi regretă că acceptase să închirieze o maşină aşa de bătătoare la ochi ca acest Volvo galben-canar. Străbătu satul Saint-Joice-en-Valdingue fără să se oprească, încetinind doar pentru a respecta restricţiile de viteză. Ştia că drumul, care ducea la gospodăria defunctului Dugadin, era al doilea la stânga, după biserică şi că trebuia să urce aproape un kilometru o colină plantată cu viţă de vie. După care se întindea câmpia cu păşuni, hăţişuri, ogoare semănate cu secară sau cartofi. În planul lui era precizat că va da pe stânga peste un nuc bătrân, urmat de o palmă de pajişte cu forma insulei Corsica. La extremitatea ei se înălţa un pâlc de castani, iar casa bătrânului asasinat se cuibărea într-o vâlcea, dincolo de pădurice.

Reperă locurile cu cotul stâng scos prin geamul portierei. Stephen avea o privire de vultur şi o memorie spontană care înregistra totul, pe măsura derulării, ca o cameră de luat vederi.

Ajunse în dreptul nucului rotat şi-şi continuă drumul drept înainte. După ce depăşi pădurica de castani, zări casa veche din piatră, al cărei acoperiş, după obiceiul savoyard, se lăsa mult în jos peste faţadă. Dar nu opri, şi continuă să meargă în direcţia satului Conivance-le-Vieux, aflat la vreo cinci kilometri depărtare.

Ajuns în câmp deschis, zări un drumeag de pământ care ducea spre o gârlă şi, fără să stea pe gânduri, porni pe el. În ciuda noroiului, drumul era bătut cu un strat serios de pietriş, astfel încât nu se împotmoli.

Ajunse până la o apă limpede. În josul drumeagului se afla un luminiş, unde putrezeau buşteni de copaci. Black manevră astfel încât să plaseze maşina pe direcţia de întoarcere. În locul acela, ferigi înalte ascundeau maşina şi ar fi trebuit să te apropii de rarişte ca să poţi da cu ochii de ea. Înserarea începea să pună stăpânire pe adâncul vâlcelei. Black îşi spuse că nici un plimbăreţ n-ar risca să se aventureze prin aceste locuri virgiliene. Scoase din cutia de mănuşi un mic magnetofon roşu, îşi puse casca fragilă pe urechi, şi-i dădu drumul. Aşezat la volan, într-o poză destinsă, aştepta căderea nopţii, ascultând

[1] Asta-i întrebarea (limba engleză în original) – Celebra replică shakespeariană (n. tr).

concertul preferat de Rahmaninov.

La ce-ţi serveşte să ai nasul borcănat dacă nu prizezi tabac?

— Nu crezi că ar fi mai bine să aşteptăm până mâine ca să trecem la treabă? mă consultă Jérémie în momentul în care îmi opream maşina sub şopronul unchiului.

— De ce?

— Pentru că-i întuneric beznă, bătrâne.

Stopez hotărât în lumina lunii, atât de dragă poeţilor din secolul trecut, pe care i-am frecventat intensiv.

— Mă obligi să-ţi scad o jumătate de punct, inspector Blanc; repet: un sticlete nu trebuie să se simtă timorat în nici un caz, indiferent de circumstanţe.

Jérémie izbucneşte:

— Eşti teribil, domnule comisar! Am spus asta pentru că mă gândeam că noaptea nu poţi face o treabă de explorare la fel de bine ca în timpul zilei!

— Nu realizezi, deci, inspector Blanc, că unchiul Tom a fost torturat şi asasinat noaptea, că noaptea i-a fost răscolită casă şi că în felul ăsta sunt reunite condiţiile pentru o reconstituire eficace?

Jérémie muşcă; ştii ce? Nu, nu frâna pentru că am coborât din maşină: îşi muşcă unghiile. Îl aud bodogănind în limba lui senegaleză nişte cuvinte în care foarte probabil mă aflu implicat, şi care, în mod evident, sunt lipsite de bunăvoinţă la adresa mea.

Inima mi se ofileşte, cum scria doamna Yourcenar[1] în superbul foileton închinat pentru *Noi Doi*, anul trecut, când privesc tabloul acesta din copilăria mea. Ograda gospodăriei noroioasă, plină de bălegar, şopronul sub care mi-am aciuit maşina, lângă o şaretă veche cu loitrele rugătoare ridicate spre pânzele de păianjen ale acoperişului, şi pe urmă casa pătrată, cu pălăria ei grea de ţiglă cafenie, neagră sub *moon*[2]. Storurile sunt trase şi faţada pare să doarmă.

O revăd pe tanti Mathilde pe pragul de ciment, cu un surâs larg de fericire, ştergându-şi mâinile de bucătăreasă de şorţul din doc. Pe atunci mai trăia tata; nu foarte încântat că-i vizita pe alde Dugadin, dar purtându-se cuviincios ca să n-o întristeze pe mama. Bătrânul Tom nu era niciodată acasă. Ai fi zis că nici nu mai locuia la fermă, întotdeauna răsărea de pe undeva: de prin grajd, de sub şopron, dintre bălării şi urzici.

Voi regăsi mirosul de pivniţă, şi de lemn vechi, şi de clor, pentru că tanti Mathilde, înainte de a mătura, uda pe jos cu o stropitoare mare, conţinând o

[1] Marguerite Yourcenar (1903-1987) – scriitoare de naţionalitate franceză şi americană, scrie poeme, eseuri, piese de teatru, romane istorice (*Amintirile lui Adrian*). E prima femeie aleasă în Academia Franceză (1989) (n. tr.).

[2] Lună (limba engleză în original) (n. tr.).

soluţie clorurată. Descria opturi la nesfârşit, care se suprapuneau şi se vedeau multă vreme pe duşumelele grosolane. Ah! umbrele mele! Personaje ale copilăriei cărora le port doliul pe cărările vieţii ca o bătrână bretonă rămasă văduvă, dar încăpăţânându-se să privească în largul mării, sperând mereu.

Inspectorul Blanc, supărat, se îndreaptă spre uşă. Ajuns aici se cabrează. Un uşor fluierat îi porneşte de pe buze sau din nas, fiindcă trompa lui ar putea imita chiar şi sunetul de goarnă.

— Ce s-a întâmplat? îl chestionez eu.

— Priveşte!

Justiţia pusese sigilii, pe uşă, dar cineva le violase cu o sfidare desăvârşită. Mai mult: uşa nu-i complet închisă şi o simplă atingere o dă în lături.

Regăsesc exact mirosurile la care mă aşteptam, asociate cu o miasmă de mort, fiindcă unchiul Tom a agonizat aici şi cadavrul lui spânzurat începuse binişor să intre în putrefacţie.

Funia folosită la suspendarea lui atârnă încă de enormul cârlig bătut într-o grindă, şi la care mă uitam mereu, fascinat. Mătuşa Mathilde îmi explicase că de el se agăţa balanţa cu talere când se cântărea porcul, după ce fusese înjunghiat afară. Parcă-l văd pe unchiul Tom, atârnând de plafonul jos, cu braţele târâindu-se pe scânduri: fotografia arătată de Bavochard.

Lumina pe care o aprind vine de la un bec slab (cel mult 25 watts) înnegrit de puchiţeii muştelor. Într-adevăr, totul e distrus: mobila, coşul mare al vetrei. A rămas un singur scaun valid. Mă aşez pe el şi mă sprijin în coate de masa grosolană, patinată de murdărie, purtând urmele a peste o sută de ani de uzură peizană.

— Şi acum? mă întreabă domnul Blanc.

— Păi, treci la treabă! îi spun eu cu lehamite.

○

Îmi amintesc că întotdeauna se începea cu cafea. Tanti Mathilde, ca şi mama, avea ibricul în colţul sobei.

„— Să-i dau băieţelului o picătură?” întreba ea.

„— Foarte puţin şi cu lapte!” răspundea Félicie.

Eh, asta-i, totul e doar trecut, totul s-a sfârşit. Din oamenii de altădată, atât de efemer reuniţi, n-am mai rămas decât eu şi mama.

Jérémie mă întreabă:

— Unde-i dormitorul lui?

Ciudat lucru, aproape caraghios, pentru a aminti de unchiul, îmi arată funia de capătul căreia îşi dăduse sufletul.

— Sus!

Îl îndrum spre scara de lemn din fundul odăii comune.

Casa are doar patru încăperi mari: bucătăria-sufragerie şi în acelaşi timp salon, în care ne aflăm, alături de ea alta, denumită cămară, unde se află albia de rufe, materialele pentru pregătitul brânzei, diverse produse şi ustensile, lăzi goale, bidoane pline… La etaj: dormitorul, mobilat cu un pat pe picioare

înalte, un dulap în perete cu uşile lucrate din lemn de nuc, o comodă tot de nuc, un fotoliu Voltaire şi o ladă cu capacul bombat. Camera asta n-am văzut-o decât o singură dată, dar aş fi în stare să ţi-o desenez fără să omit nici cea mai neînsemnată ramă de fotografie, nici crucifixul negru „agrementat" cu o rămurică de cimişir îngălbenit. Cea de a doua odaie de la etaj e de fapt podul pentru grâne.

Pasul suplu al lui Jérémie abia face să geamă treptele. Îţi spun, o felină, artistul. Ce carieră va face? Să reprezinte oare pentru el un handicap faptul că e negru? Colegii lui se vor face luntre şi punte ca să-i pună beţe-n roate; segregaţia e departe de a fi lichidată, fraţilor! Nu mai înainte de a ajunge toţi mulatri (pentru că aşa vom ajunge într-o zi, inexorabil). Nu, nu mai înainte! Chiar şi pe urmă, oamenii vor scorni diferenţe pentru a se ierarhiza! Teoria cromozomilor!

Se aude un zgomot puternic deasupra capului meu. Praf şi firicele mici, gen fetus de pai, se cern pe umerii mei ca mătreaţa unui păduchios care n-a auzit niciodată pomenindu-se de Pétrole Hahn[1] (draga mea Hahn, nu vezi nimic venind?).

Zgomotul, despre care-ţi vorbesc, e ca cel produs de un căţeluş Sahara Bernard care se trânteşte pe jos, epuizat după efortul depus pentru perpetuarea speciei. Individul trebuie că a răsturnat fotoliul voltaire, pariez. Paşii lui continuă să se audă. Şi apoi se lasă o acalmie generală. Cred că o fi găsit ceva interesant, şmecherul.

Curios, rolul ăsta de profesor pe care-l joc. Mai exact de monitor. Mă văd interpretându-l bine într-un serial de televiziune. Sana ghidând primii paşi ai unui tânăr talentat din poliţie. Punându-i note, sfătuindu-l, mustrându-l când trage prost cu pistolul.

Oare am început să am veleităţi de boşorog? Aşa o fi începând alunecarea pe tobogan. Setea de onoruri. Să iluminezi lumea întreagă cu propriile-ţi raze! Să-ţi vezi prestigiul recunoscut. Să te ştie o lume, nu-i rău; dar să nu te arate cu degetul, asta nu, ar fi din cale afară, prietene!

Cu coatele pe masă, mă uit la funia sinistră care atârnă rectiliniu, scămoşată la un capăt de cuţitul care a tăiat-o. Revăd, în răbufniri şocante de memorie, vizitele noastre de altădată, când unchiul Tom îşi făcea apariţia, el ştia de pe unde, după ce ne instalaserăm, iar mama şi surioara ei îşi spuseseră esenţialul. Şchiopăta puţin, unchiul. Purta o şapcă, un şorţ albastru al cărui buzunar central atârna ca un pântec hidropic, atât era de plin cu unelte: foarfecele de grădină, şurubelniţă, ghem de sârmă, ciocan cu cap mare. Rămânea o clipă în prag să se uite la noi, apoi, mimând surpriza, deşi maşina noastră era sub şopron, exact pe locul unde l-am parcat azi pe Maserati al meu, rostea fără nici o urmă de bucurie: „Oh! ce plăcere îmi faceţi!" Mereu aceleaşi cuvinte. Apoi intra morocănos. Tata şi el îşi strângeau dreapta, pe urmă o pupa pe mama pe amândoi obrajii, iar mie îmi acorda un sărut pe

[1] Şampon cu proprietăţi deosebite pentru întreţinerea părului (n. tr.).

frunte. Afurisitul de zgârcit! La vârsta lui să păţească una ca asta, zău aşa!

Deodată, simt că ceva mă gâdilă pe mână. Mă uit, şi n-ai să ghiceşti niciodată peste ce am dat cu ochii, doar dacă n-ai vizionat nişte filme clasice de groază. O pată de sânge! Mare cât o monedă de doi franci. Un sânge roşu, strălucitor, gros. Sigiliul de ceară Cartier! S-a prelins printre două scânduri ale plafonului.

Până să-mi vin eu în fire, şi alte picături încep să curgă pe masă. Măi comedie! Mă ridic şi o rup la fugă spre scară. Şaptesprezece trepte, pe care le urc din patru în patru, din care rezultă trei paşi mari şi unul normal.

Uşa dormitorului e deschisă şi Jérémie zace la piciorul patului rufos al unchiului Tom. Mânerul unui cuţit se vede deasupra tricoului său, iar sângele gâlgâie din rană. Zgomotul surd nu-l produsese fotoliul voltaire, ci chiar el.

În capul meu – un caleidoscop fulgurant. Mă gândesc la sigiliile rupte de la intrare, la uşa prost închisă, la neglijenţa mea. Am ajuns aici când cineva pătrunsese deja în odaia bătrânului. Şi acest cineva n-a stat pe gânduri să-l înjunghie pe Jérémie când acesta a intrat.

Fereastra deschisă e o dovadă. Mă apropii de ea. Nu-i decât la patru metri de pământ: o glumă pentru un om de acţiune…

Calculez timpul scurs din clipa în care am auzit bufnitura. Idiotul de Sana! Teribilul supervizor! Visa, artistul! Făcea broderii mentale, netotul. Sângelui i-au trebuit două trei minute să se prelingă prin plafon. Ceea ce înseamnă că agresorul e departe.

Îngenunchiat alături de bietul negru, îi iau pulsul. Bate, dar neregulat. Un horcăit aspru îi răzbeşte din gâtlej. E complet inconştient. Anticamera morţii. Oh! idiotul de Sana! Băiatul ăsta fericit cu draga lui Ramadé şi puradeii gălăgioşi, măturând pavajul Parisului şi visând la malurile fluviului Senegal… Pe care eu l-am smuls de la umila lui misiune ca să fac din el un superpoliţist…

Pariul nebun al unui neisprăvit. Un negru poliţist de elită datorită faimosului San-Antonio, care a ştiut să-l detecteze, etc. şi care, etc. Basme! Basme!

Nu îndrăznesc să smulg cuţitul din rană. Întotdeauna mi s-a spus că aşa ceva ar risca să-i fie fatal victimei. Ca şi cum lovitura de pumnal din pieptul lui n-ar fi fatală. Jérémie moare! Chestiune de minute.

Alerg la Maserati al meu care, toată lumea o ştie, este echipat cu telefon. Trebuie să obţin rapid spitalul din Chambéry. Am legătura. Poliţia! Urgent! O ambulanţă cu echipamentul de terapie intensivă şi un doctor la bord pentru Saint-Joice-en-Valdingue. În casa unde a fost torturat şi ucis un bătrân acum câteva zile. Şi să nu-şi facă probleme dacă depăşeşte viteza reglementară!

Cămaşa mea e udă leoarcă, fiindcă sunt lac de sudoare. Am ajuns la vârsta comiterii celor mai grave erori! Închid şi mă pregătesc să ies, când îmi aduc aminte că, de câteva luni, m-am dotat cu un echipament care permite acordarea primului ajutor unui rănit. Cunoştinţele mele medicale sunt mediocre, totuşi nevoia te învaţă. Scot cutia de culoare crem, decorată cu

drapelul elveţian în negativ (dragă Dunant[1] câtă recunoştinţă îţi datorăm) şi mă întorc la căpătâiul (dacă mă pot exprima astfel à propos de un om care zace pe jos) inspectorului de elită Jérémie Blanc.

Deschid cutia şi încerc să-mi înving perplexitatea. Ce contează dacă greşesc, esenţialul e să acţionezi. Să acţionezi cu orice preţ. Să tentezi imposibilul, chiar inutilul, dar „să faci ceva”.

Aleg un tonicardiac gata pregătit într-o seringă aseptică plasată într-un ambalaj din plastic transparent. O intravenoasă. Nu-i pentru prima oară când o practic. Garoul de cauciuc strânge braţul negroteiului deasupra cotului, după ce i-am sumecat mâneca bluzonului. Găsesc o venă bună. Nu tocmai uşor pe bezna pielii lui. E într-adevăr ca ebenul, amicul meu. Ştii ce-i aia o operă de artă? Ştii că Leonard de Vin Fiert, Raphael Geminiani şi alţii n-au făcut decât să copie frumuseţea. Capodopera este aici cu un cuţit înfipt în piept, amice! Admirabil modelat, armonios peste poate!

Introduc încet acul în conductă. Apăs imperceptibil pe piston. Şi durează… Nu se mai sfârşeşte.

○

Când, în cele din urma, seringa se goleşte, caut să văd ce-aş mai putea face pentru el. Dar, oricât mi-aş sparge capul, zău, nu mai găsesc nimic. Nu mai ţine de competenţa mea.

Atunci, mă întorc la maşină ca să telefonez la Securitatea din Chambéry. Ar fi trebuit s-o fac imediat după ce-am telefonat la spital.

Trebuie să-mi scad un punct, bătrâne. Deşi sunt un tip „teribil” fac şi eu prostii ca toată lumea.

[1] Henri Dunant (1828-l910) – filantrop elveţian, principal fondator al societății de Cruce Roşie. Premiul Nobel pentru pace în 1901 (n. tr.).

PARTEA A DOUA

VÂNĂTOAREA DE FIARE SĂLBATICE

E o tradiţie, toţi marinarii din lume trag la măsea, fiindcă în navigaţia de pe vremuri era bine să ai mereu vântul în pânze[1] (A).[A]

— Berea-i de vină, îmi explică Béru, care urinează pe un copac de pe Grossbrakstrasse. Berea-i de vină, nu mai căuta.

Eu nu „căutam”, cu toate, astea, confidenţa îmi stârneşte interesul.

O damă germano-elveţiancă, având o pălărie verde cu pene, ieşită la plimbare cu potaia, începe să scoată ţipete ascuţite în faţa micţiunii beruriene, suicide. Ne apostrofează pe swissdeuche în termeni plini de indignare şi adâncă reprobare, pe care cu regret nu-i înţelegem decât pe un plan foarte general.

— Vorbiţi franţuzeşte? o întreabă Béru fără a se opri din operaţiunea de vidare a vezicii.

Dama încearcă în dialectul nostru, cu mai mult sau mai puţin succes, folosindu-şi bruma de vocabular, ca să condamne şi să înfiereze apucăturile Hexagonului.

Excelenţa sa o opreşte:

— Ia spune, cucoană, cuţulache al dumitale dacă vrea să facă pipi îl laşi să urineze pe un copac, nu? Atunci, dragă madam, ai putea să-mi explici de ce pişatul de om ar fi mai puţin igienic decât cel al unei javre?

Baba continuă să-l ponegrească, ceea ce-l scoate din sărite pe amicul meu. Dându-şi seama că nu va reuşi să stăvilească furia acestui excelent cetăţean al urbei Zürich decât făcând uz de mijloace forte, se întoarce cu spatele la copac, pentru a-i expune corpul delict.

— Cât mi-ai da în cazul în care te-aş lăsa să mângâi frumuseţea asta iubita mea? o întreabă el ingenuu.

Cucoana cu pălărie verde e uluită de supradimensiunea obiectului care i se prezintă! Nici un tratat de anatomie, din cele pe care a avut ocazia să le frunzărească, nu menţionase un asemenea fenomen.

— Înţelegi, drăguţă doamnă, că atunci când scoţi la plimbare un stindard de calibrul ăsta eşti obligat să-i dai ascultare, conchide Enormu.

Şi, după ce şi-a scuturat furtunul de incidente sau de incendii, îl introduce în cuibul de barză al Eminenţei sale cenuşii. Ne continuăm drumul, întrerupt din motive diuretice, către numărul 88 al vastei artere liniştite care este Grossbrakstrasse din cartierul rezidenţial (o maică!) al Zürich-ului.

— Mai ştii ceva de cioroi? mă întreabă Alexandre-Benoit.

---

[1] *Avoir le vent dans les voile* – a fi beat. Joc de cuvinte intraductibil (n. tr.).

[A](A) Am uitat să-ţi spun chiar de la începutul acestei opere, care va marca o cotitură în literatura franceză, că titlurile capitolelor n-au nici o legătură cu textul care le urmează. Se află aici doar pentru satisfacţia mea personală. Dar dacă te deranjează prea tare, poţi să le acoperi cu o guaşă sau să le tai cu o cariocă groasă (n. a.).

— Numai ce am sunat la spital: e tot în comă şi nu mi-au dat nici o speranţă.

— Când am adus-o cu mine pe nevastă-sa, de la Paris, îmi spunea pe drum că ea o să-l vindece cu leacuri contra tăieturilor, ştiute de pe la ei.

— Vorbeşti de tăieturi! oftez eu. O lamă de optsprezece centimetri înfiptă în regiunea inimii, te cam supără la tuşit! Ai dus hoarda de negrişori la mine acasă?

— Natürlich, cum se zice pe aici. Maică-ta, vrei să-ţi zic ceva? E o sfântă! Să suporte turma asta de maimuţe arboricole la tine în casă! Nici n-am ajuns bine şi au şi început să scoată mobilele din salon ca să-şi construiască o colibă! Ce să le pretinzi: nişte sălbatici, tipule, nişte sălbatici! La ei acolo trăiesc în copaci.

Îmi ascult amicul cu delectare. Mă dau în vânt după muzica lui. Solo la helion bas! Sonoritatea prostului în stare brută! După drama trăită, am simţit nevoia să mă agăţ de viaţă.

Spiritul de conservare e la originea tuturor laşităţilor. În vreme ce Jérémie îl pierdea pe al lui, eu mă ocupam de confortul meu. Mă deznădăjduieşte înjunghierea domnului Blanc? Repede, să ne ridicăm moralul mulţumită tonusului bérurian! „Alo, Grasule? Am nevoie de tine, vino imediat!” A bombănit „Acuma” dar Dolofanu s-a prezentat pus pe răzbunare. Îi căzuse rău trădarea mea. Îmi spune că l-am înşelat cu un smintit de cioroi. Că m-am ataşat de un senegalez împuţit, tocmai bun să plimbe cu vârful măturii murdăriile de pe trotuare. Ţine să se pună în valoare. Întoarcerea lui Eliot Ness! Mă vrei din nou? Lată-mă, dar trebuie să te porţi cum trebuie, amice! Faptul că Jérémie e în agonie îi atenuează un pic ranchiuna. Unui muribund nu-i poţi declara vendetă, trebuie să admitem.

○

Iată şi numărul 88. E un *bilding*[1] în sticlă cenuşie de vreo douăsprezece etaje. O intrare magistrală în marmură neagră. Decoraţii din oţel. Plante cărora pare să le meargă din plin. Un fronton cu litere elaborate, design, pricepi? „American Bank Company”. În holul de recepţie, ghişee sofisticate în sticlă şi oţel. Iluminat discret. Ambianţă silenţioasă. Moale, dulce, aproape patologică, precum un *funeral hause*[2].

Mă înfiinţez la informaţii, acolo unde o demoazelă apetisantă, care a pozat sau va poza pentru coperta revistei *Play-boy*, citeşte un articol pasionant despre avortul spontan al unui melc din Nebraska.

Tuşesc cu intenţia de a-i atrage atenţia, dar ea citeşte până la capăt paragraful mai înainte de a-şi ridica spre mine ochii feerici.

— Ce doriţi?

— Am o întrevedere cu domnul Murchinston.

— Pe cine să anunţ?

---

[1] Clădire (limba engleză în original) (n. tr.).

[2] Pompe funebre (idem) (n. tr.).

— Comisarul San-Antonio?
— Ca denumirea oraşului?
— Cu singura deosebire că între San şi Antonio e o liniuţă de unire.
— Ia uite, şi pentru ce această liniuţă de unire? întreabă ea.
— Pentru că am pus-o eu, îi explic doct.
— Interesant, e de părere fata.
— Foarte. N-a existat nimic mai senzaţional de la sinuciderea lui Adolf Hitler în buncherul cancelariei.

Îmi adresează un surâs fermecător, care contractează nu ştiu ce muşchi sedentar din slipul meu. Iat-o că manipulează un telefon atât de modern şi de sofisticat că aş muri de foame mai înainte de a reuşi să găsesc un mijloc de a-l utiliza ca să-mi comand un sandwich cu pâine, jambon şi unt.

Vorbeşte cu cineva, care-i face legătura cu cineva, care vorbeşte cu altcineva, care o sfătuieşte să mai aştepte. Douăzeci şi una de secunde mai târziu, ni se permite să urcăm la etajul al paisprezecelea, ceea ce nu-ţi demonstrează că aveam degetele băgate în ochi mai să-mi scarpin anusul prin interior, când te-am anunţat, prea pripit, că imobilul măsura douăsprezece etaje.

○

Domnul Peter Murchinston, chiar dacă l-ai vedea doar din spate pe cale de a-şi face nevoile, ai şti că-i yankeu. Mai american ca el nu-i decât haleala de la Mc-Donald. Pătrat de peste tot, păr cărunt strălucitor, tuns scurt, nas mare, ten roşcovan, haine boţite, tipul reprezintă culorile patriei. Drapelul înstelat, înfipt alături de biroul lui, ca o umbrelă a unui hotel de lux în suportul ei, e superflu. O mutră ca a lui e sinceritatea însăşi! Predestinat să fie yankeu ca Dullin[1] pentru rolul Avarului. Reţine, anume pentru faptul că-i yankeu are mutra pe care o are. Domnul Murchinston tatăl poate dormi liniştit, scumpa lui nevastă i-a adus pe lume un moştenitor fără concursul portoricanului care le spăla geamurile.

Şi cum e o persoană care ştie să facă conversaţie, la intrarea noastră ne strigă un „Hello”.

Ca să nu rămân mai prejos îi declar că: „Apreciez amabilitatea de a-şi rupe o fărâmă din preţiosul lui timp pentru a ne primi şi că-mi permit să-i prezint pe ofiţerul de poliţie, fost ministru, Alexandre-Benoit Bérurier”.

Repetă un „Hello” semnificând că a înţeles cum stau lucrurile, ne indică două fotolii, şi se aşează.

Atunci îmi depun problema pe colţul biroului său (din sticlă neagră, bineînţeles).

— În acest minunat organism, care aduce Europei ceea ce are mai spiritual marea Americă, adică sistemul ei bancar, beneficiaţi de maşini de serviciu, nu-i aşa?

[1] Charles Dullin (1885-1949) – actor francez, celebru pentru interpretarea repertoriului clasic şi modern (n. tr.).

— Ya! comentează directorul adjunct al American Bank Company.

— Ceea ce vreau să vă întreb eu, dragă domnule Murchinston, e în acelaşi timp simplu şi complicat: în 1973, dispuneaţi în parcul dumneavoastră de automobile de un Cadillac cu acest număr de înmatriculare.

Depun o hârtie dactilografiată în faţa lui şi continuu:

— Deşi au trecut vreo cincisprezece ani de atunci, e primordial, repet, primordial să aflu numele persoanei care a folosit acest Cadillac pe data de 23 iulie ’73.

Trece un timp.

Murchinston îşi pune pe nas nişte ochelari mari de baga pentru a citi literele şi numerele faimoasei plăcuţe. Dar trebuie că nu-i spun mare lucru, fiindcă îşi lasă bicicletele ca un chirurg care întrerupe admisia de oxigen unui bolnav în curs de reanimare având electrocardiograma la fel de plată ca Olanda.

Eu, pentru a-l stimula, îi injectez câţiva centimetri cubi cu sirop de vanitate.

— Ştiu că cercetările nu vor fi comode, domnule Murchinston, dar ştiu tot aşa de bine că dumneavoastră, americanii, nu vă daţi niciodată bătuţi în faţa dificultăţilor.

Nu reacţionează. Gândeşte, şi, pentru a efectua acest lucru, s-a oprit din mestecatul gumei care-i umflă obrazul drept. Să-i respectăm meditaţia. Şi pe urmă, iată că se decide să apese un buton.

— Anita? întreabă el. Vino aici.

Fotoliul lui e pivotant, iar domnul director adjunct se răsuceşte de la dreapta la stânga, ceea ce produce un scârţâit agasant. De data aceasta, spiritul lui fiind eliberat, îşi poate mastica ejacularea de hevea[1] în tihnă. Soneria uşii lui seamănă cu anumite râgâieli ale lui Bérurier, când acesta le face cu discreţie. Murchinston deblochează intrarea şi atunci vai! scuzaţi, doctore: căscaţi ochii! Tipa care îşi face apariţia trebuie că a provocat mai multe infarcte decât s-au semnalat de la inventarea colesterolului.

Lui Bérurier îi cade pălăria din mâini, iar eu am brusc impresia prezenţei unui şobolan în nădragi, dar e o simplă reacţie a amicului meu erect, care-i hipersensibil.

O gagică cum e asta reprezintă un adevărat spectacol! Plete lungi care-i coboară până la brâu, cu cărare pe mijloc. Un ten de caisă. Pometi proeminenţi, o gură mai frumoasă ca păsărica nevesti-tii. Dar mai ales, vai: ochii! După o culoare ca asta orice cameleon şi-ar da duhul: de un verde limpede, cu stropi azurii şi o aureolă gri-perle. Genele sunt lungi, în schimb, sprâncenele subţiri şi oblice…

Pentru a completa extazul, mă văd obligat să te informez că-i înaltă, cu nişte picioare fabuloase. Dar îţi opresc pentru sfârşit gemenii ei daţi naibii. Nişte balcoane de o asemenea amploare şi totuşi bine formate, în ciuda dimensiunilor, n-am văzut decât o singură dată, şi atunci în vis, într-o noapte

[1] Arbore exotic din regiunile tropicale din care se extrage cauciuc (n. tr.).

după ce trăsesem prea mult la măsea. Pentru a profita de aşa splendori, aş fi în stare să plec din gulag! Mi-aş părăsi submarinul prin trapa de serviciu, pe şest, în timpul imersiunii! Mi-aş petrece concediul cu Le Pen[1]! Aş spăla vase! Aş face dragoste cu regina Fabiola[2]! Aş citi întreaga operă a lui Robbe-Grillet[3]! Şi multe alte suplicii!

O ocazie ca asta se înhaţă cu amândouă mâinile. Cânţi la cimpoi cu un asemenea instrument! Între nişte sâni atât de prodigioşi poţi pleca şi în voiaj.

Ia spune, cum de poate lucra Murchinston cu această somptuozitate deambulatorie? Ar mai putea face şi altceva decât să se instaleze între picioarele Anitei? Păi, atunci e un eunuc şi în plus unul american, bietul om!

— Aceşti doi domni au o mică problemă. Fii drăguţă şi ajută-i s-o rezolve.

Asta-i tot ce-i spune prinţesei. E îmbrăcată în piele viitoarea mea metresă (deoarece să trăiesc fără ea ar însemna un interminabil purgatoriu). Piele neagră cu motive încrustate din antilopă bej deschis. Pe madame Thatcher ar arăta bizar, dar ei îi vine admirabil.

Bérurier, care n-a scăpat-o din ochi de cum a intrat în birou, nu se mai opreşte din bolborosit pe un ton de rugăciune:

— Doamne Dumnezeule mare şi tare, Doamne Dumnezeule!

Murchinston ne concediază într-o stare total anormală, în ceea ce mă priveşte. Îmi întinde foaia de hârtie, eu cred că-i mâna lui şi i-o mototolesc în palmă. Răstorn scaunul. Calc pe pălăria lui Béru, care-mi şopteşte la ureche, ridicând-o de pe jos:

— Să-mi laşi şi mie o bucăţică, tipule, după ce-o încaleci.

I-au lăcrimat ochii de poftă. Totul e atât de intens, înţelegi?

Trebuie să trăieşti un asemenea moment ca să te prinzi.

Anita merge înaintea noastră şi fabulosul ei poponeţ descrie opt miliarde opt sute optzeci şi opt de milioane opt sute optzeci şi opt de mii opt sute optzeci şi opt de la biroul lui Murchinston până la al ei care, altminteri, e destul de aproape. Mă întreb cum de a putut ajunge femeia asta fără dificultăţi până la ziua de azi, frumoasă şi excitantă cum e! Au dispărut bărbaţii de pe planeta noastră, sau ce s-a întâmplat?

Nu ne pofteşte să luăm loc şi se propteşte în mijlocul încăperii cu braţele încrucişate sub cele zece kile de superglande şi ne anunţă că ne ascultă.

Pun placa şi încep să povestesc de la capăt: maşina, numerele de înmatriculare, notate aici, 23 iulie, anul de graţie, etc. şi etc.

Ceea ce are fascinant această persoana e fizicul, fără îndoială! Dar el e transcedat de o formidabilă inteligenţă. Ochii, care te orbesc cu lumina şi culorile lor, se înfig în ai tăi, captându-ţi gândurile cele mai secrete.

De îndată ce mi-am terminat expozeul, îmi spune:

---

[1] Le Pen – lider al partidului naţionalist de extremă dreaptă din Franţa (n. tr.).

[2] Fabiola de Mora y de Aragon (1928) – regină a Belgiei, căsătorită cu Baudouin I în 1960 (n. tr.).

[3] Robbe-Grillet (1922) – scriitor şi scenarist francez (n. tr.).

— În primul rând, dintre maşinile de serviciu, Cadillac-urile sunt rezervate directorilor societăţii noastre, aceştia, sunt în număr de trei. Banca a fost creată în 1971. Pot să vă dau numele celor trei şefi plasaţi în fruntea celor trei diviziuni.

Ia un registru legat bogat, cum numai elveţienii şi americanii ştiu să confecţioneze pentru a celebra gloria şi prestigiul unei întreprinderi, hârtie ultravelină, fotografii în culori, iniţiale artistice.

După prefaţa destinată Preşedintelui Richard Nixon, după profesiunea de credinţă a unui anume Archibald H.G.V. Greenpeace, se etalează medalioanele unor trei fotografii dispuse în triunghi. Cea de sus îl reprezintă pe Stanislas John Leczinsky, preşedintele-director-general, un tip frumos, cu privire de boxer ciacâr, grăsuţ şi blondişor. Dedesubt, la stânga, ţi-l prezint pe Steve Hooverhufermer, directorul serviciului de privatizare, un bărbat cu moacă de crescător de cai, care trebuie că joacă golf şi mănâncă corn-flasc la micul dejun. Seamănă cu Lee Marvin, flămând. La dreapta, Diego de la Puente, un arivist brunet, cu privire incisivă, care ocupă funcţia de director al serviciului de detergenţi.

— Aceşti trei directori s-au mai schimbat între timp, iar posturile lor au fost ocupate succesiv de mai multe personalităţi, mă anunţă miss Anita.

— Nu vorbeşti franţuzeşte, puicuţo? o întreabă Béru fără menajamente (te saturi să te simţi mereu încorsetat).

— Foarte prost, răspunde fermecătoarea zână cu un accent adorabil.

— E very păcat, my love, biscot aş fi avut many lucruri să-ţi zic, regretă Umflatul – de peste tot.

Dar tânăra pare puţin receptivă la madrigaluri, cel puţin la ale Grasului.

— În orice caz, fac eu, presupuneţi că a fost una dintre aceste trei persoane care a folosit Cadillac-ul pe 23 iulie 1973.

— Fără nici o îndoială. Staţi puţin, aş putea chiar să vă precizez cine anume a fost.

— Într-adevăr?

— În iulie şi august e vacanţă. Efectivele sunt aici oarecum reduse şi în iulie mai mult ca în august din cauza *Independance Day* de pe 4 iulie pe care toată lumea ar vrea s-o petreacă printre ai săi. În această perioadă nu rămâne decât un director de serviciu pentru asigurarea bunului mers ai companiei.

— Ura! exclam eu, deci veţi putea verifica, consultând arhivele, care dintre domnii directori se afla de permanenţă la Zürich?

— Exact. Dar toate acestea vor forma obiectul unei mici anchete şi trebuie să-mi lăsaţi puţin timp.

— Ce înţelegeţi prin puţin timp, domnişoară Anita?

— Până la sfârşitul zilei.

— Dacă e nevoie…

Ne uităm unul la altul. Domnişoara Miss şi-a compus o faţă impenetrabilă, dar care îmi spune că n-o las indiferentă. O simt eu din luminiţa capătului de

fitil aprins în fundul ochilor ei, ca o candelă de tabernacol.

— Gândesc că ar fi indiscret dacă v-aş întreba, domnule comisar, care-i mobilul acestei anchete, nu?

Ah! femeile! Toate, nişte creaturi curioase! Pe toate le mănâncă să afle de ce şi pentru ce.

— Aş putea să mă prevalez de secretul profesional, *dear* Anita, dar ţi-aş face o propunere cinstită: hai să luăm masa împreună diseară. Dumneata îmi aduci informaţia pe care o aştept, iar eu în chip de mulţumire, îţi voi povesti esenţialul acestei istorii.

Ea nu zâmbeşte, reflectează cel puţin două secunde şi declară:

— De acord.

— Nu prea cunosc Zürich-ul; mărturisesc eu, mi-ai putea recomanda un restaurant demn să ne alimenteze?

— Ei bine, există un local italian foarte bun, pe Lekrustrasse: *Tupeutla*, ţinut de Pietro Dacco de Roma.

— Ora opt îţi convine?

— Perfect.

Mă înclin uşor ceremonios. Perioada de domesticire, te prinzi? Câştigarea încrederii: chestia cu mâna pe sub fuste rămâne pentru mai târziu. Pentru început, îţi dau un sfat gratuit: umor fin, politeţe distinsă, vocabular ales, socoteala ţinută din scurt, în lesă. Nimic nu-i ca eleganţa şi distincţia când ataci o tipesă. Pe urmă, după ce o calci, poţi să schimbi macazul. S-o faci cocotă, purcea în călduri, ticăloasă de ultimă speţă, şi câte şi mai câte, n-ar reprezenta decât o poezie delicată…

Spune-mi, frumosule grenadier, la ce-ţi serveşte membrul acesta?

Moktar şi Adélaïde locuiau la etajul doi, deasupra bodegii lor, într-un apartament de două camere şi bucătărie, care nu se remarca printr-un exces de curăţenie. Locuinţa lor infectă era mobilată ca vai de lume şi plină de rufe murdare, atârnând pe toate scaunele, nu numai în dormitor, dar şi în sufragerie şi bucătărie. Când voiau să se aşeze, ridicau un braţ de cămăşi murdare, de izmene pătate, de şosete împuţite şi-l depuneau deasupra altei grămezi, care zăcea pe un alt scaun.

De măturat, se mătura numai de zile mari, când li se întâmpla să invite prieteni la vreo petrecere. Menajul nu le mobiliza prea multă energie. Simţeau, fără a fi conștienţi, o confuză voluptate să trăiască în mizerie, delectându-se cu propriile lor miasme.

După ce-au închis cafeneaua, către miezul nopţii, urcară la ei cu banii câştigaţi în ziua aceea închişi într-o servietă veche de piele. Îşi pregăteau o cină în stil magrebin, fiindcă Moktar, în ciuda moralităţii lui îndoielnice, respecta legile Coranului şi în plus nu bea alcool, decât whisky, fiind făcut din

cereale şi nu din diabolicii struguri.

În seara aceea „urcaseră” ceva mai târziu ca de obicei, pentru că la o masă, nişte beţivani nu se mai îndurau să plece şi cheltuiau cu largheţe, ceea ce îi incită la răbdare pe negustori.

Moktar băgă banii din servieta de piele într-o casetă goală, care le servea de puşculiţă până îi depuneau la bancă. Apoi, îşi turnă un whisky a cărui marcă o vom trece sub tăcere pentru că noi nu introducem niciodată publicitate, zis „redacţională” în proza[1] noastră care poate fi închiriată uneori, dar niciodată scoasă la vânzare.

În acest timp, Adélaïde se încinsese cu un şorţ ca să pregătească de mâncare. Fredona *La Bohème* de Charles Aznavour, cântec pentru care avea o slăbiciune (amplu justificată).

Ajunsese la strofa „Motmartre îşi înălţa pe vremea aceea liliacul la fereastra mea”, când se petrecu ceva straniu. Uşa camerei se deschise şi apăru un bărbat teribil de tăcut, ba chiar mai mult de atât. Făcea aşa de puţin zgomot, ca într-un film căruia i s-a tăiat banda sonoră.

Moktar stătea cu spatele spre el şi-şi degusta băutura (nu, nu-i vom spune numele) cu satisfacţie. Dar din bucătărie, cârciumăreasa îl vedea, iar bărbatul se uita la ea surâzător. Era un băiat foarte frumos cu păr blond, creţ, tăiat scurt, de parcă purta pe cap un soi de cască. Era într-un pantalon bleumarin, o scurtă de piele gri, cămaşă de mătase albă cu dunguliţe fine bleu. Adélaïde, în ciuda spaimei, gândi că era frumos dar înfricoşător, din pricina privirii lui care te făcea să te duci cu mintea la moarte, dar bineînţeles şi din pricina puştii-harpon pentru pescuitul submarin, ţinută sub braţ, cu degetul pe trăgaci şi săgeata indicatoare spre spatele lui Moktar.

Adélaïde încremeni. Ar fi vrut să-şi prevină soţul, dar gâtlejul îi era ştrangulat ca de un şiret din piele care n-o lăsa nici să înghită.

Se scurse astfel un timp infinit de lung. Nu se scăpau din ochi. Moktar, tâmpitul, îşi bea scotchul (fiindcă whisky-ul era scotch) visător. Gândurile lui erau indecise, cam vagi, se compuneau din dorinţi mai mult sau mai puţin formulate. Îi era foame, avea chef să facă dragoste şi pe urmă să tragă un pui de somn feroce. Oare ce aveau în menu? Grăsana parcă îi spusese ceva. Ah! da: tabule[2] şi chifteluţe de berbec. Bun! Are s-o reguleze înainte de a strânge masa. Adélaïde era ea cam trecută, dar dădea din fund formidabil. Când o muiere ca ea e iubeaţă, „darul” îi rămâne până la adânci bătrâneţi. Fără această calitate, bărbatul nu simte cu adevărat plăcerea. Când o puneai la treabă, Grasa le dădea clase târfelor de prin magazinele „artistice”. Cânta la melesteu ca Yehudi Menuhin la vioară, şi poate chiar mai bine. Deci, cum va înghiţi ultima îmbucătură, o va pune jos, pe duşumele, în genunchi, pe ritmul valsului vienez. După care: la nani, în timp ce cucoana se va ocupa de vase.

---

[1] Joc de cuvinte: Frédéric Dard acorda cuvântului *prose* şi sens de fese (n. tr.).

[2] Fel de mâncare libanez din grâu, roşii, ceapă, foi de mentă, toate stropite cu ulei şi zeamă de lămâie (n. tr.).

Ridică privirea pentru a-şi privi vita şi a contempla tenderul asupra căruia îşi va îndrepta estocada. Fu stupefiat s-o vadă încremenită, cu braţele moarte şi ochii ca sub hipnoză. Se uita la ceva pe deasupra lui. Maşinal, se întoarse şi se cutremură descoperindu-l pe omul cu puşca-harpon. Se azvârli ca un nebun pe un fotoliu pentru a apuca revolverul ascuns acolo.

Tipul blond, cu părul cârlionţat ca sârma, parcă nici nu clinti, şi totuşi, săgeata din arma lui se înfipse în pulpa lui Moktar, care scoase un urlet, străduindu-se în continuare să caute pistolul.

— Nu mai e acolo! îl avertiză intrusul cu o voce joasă.

Îşi deschide haina, bagă mâna în pantalon şi trase dintr-o teacă de piele legată de picior încă o săgeată. O introduse în puşcă.

Se mişca fără grabă, cu precizie, tot aşa cum vorbea. Ceva inuman emana din fiinţa lui şi teroriza.

— Mişcă şi tu acolo! îi aruncă Adélaïdei.

Femeia se supuse. Respira sacadat, ca atunci când atingea orgasmul cu arabul ei. Trecu din bucătărie în odaie şi riscă o întrebare:

— Cu ce v-am supărat ?

Omul ei rămăsese îngenunchiat sau aproape, sprijinit de fotoliu şi ţinând întins piciorul în care săgeata se înfipsese adânc. O durere intensă, arzătoare îl desfigura.

Bărbatul blond apucă un colţ al feţei de masă, murdare, pe care erau aşezate farfuriile şi îşi făcu loc înainte de a se aşeza deasupra.

Ochii lui cruzi se plimbau de la Moktar la concubina lui. Îşi legăna un picior.

— Zürich, 1973, anunţă el. E vremea scadenţei!

Ducele de Bordeaux era leit frate-su.

Plăcută ambianţă la *Tupeutla*. Pe zidurile pictate cu fresce, ai parte să vezi Vezuviul, grota Capri, turnul din Pisa, Podul Suspinelor şi Coliseul. Sticle de chianti, salamuri enorme, jamboane de Parma – marcate cu drapelul italian – formează o ghirlandă de jur împrejurul sălii. Ca fundal sonor, evident, toate vechile melodii napolitane. Chelnerii poartă toţi jiletci roşii şi fesuri cu pompon. Simpatic. Te simţi în aşa măsură ca în concediu, încât nu-ţi mai arde să faci turism la broscari.

Abia mă aşez la masă că mă şi văd obligat să mă ridic, fiindcă soseşte Anita. *Mamma mia*! Nu poate trece neobservată. Cefele anchilozate de artrită trosnesc la apariţia ei de parcă ar păşi pe biscuiţi crocanţi.

Poartă un costum bleu ca mările sudului (îmi îmbrac adesea eroinele în această culoare datorită muzicalităţii cuvintelor) având ca unică bijuterie un lănţişor Bulgari, al cărui medalion constă dintr-o tetradrahmă de argint (aversul reprezentând efigia lui Bugnazé al II- lea al Macedoniei şi reversul un cadril de lăncieri). E strălucitoare, sublimă, stupefiantă; stai aşa, ce-aş mai

putea adăuga? N-ai un dicţionar de sinonime? Nu? Bine, cumpără-ţi unul şi fă tu completarea. Să te afişezi cu o zeiţă de calibrul ăsteia, crede-mă, e ceva!

Înainte de a veni, am avut o scenă foarte neplăcută cu Béru, care se aştepta să participe, la dineu şi m-a făcut egoist. A trebuit să uzez de multă autoritate şi diplomaţie pentru a-l convinge că o asemenea aventură nu se împarte, cel puţin la început, şi că eu voi baliza mai întâi terenul, după care îşi va juca şi el cartea. Portăreasa hotelului nostru mă pusese în temă unde-i strada cu prostituate. I-am transmis informaţia amicului meu, plus o bancnotă de cinci sute de franci, recomandându-i să se tocmească şi să-mi aducă restul.

— Îţi mulţumesc că ai venit şi că eşti aşa de frumoasă, îi spun eu pătruns, de parcă aş fi pronunţat discursul funebru pentru mareşalul Pétain.

Îmi surâde. Uite una care ştie să se fardeze! Reţine c-ar fi putut să renunţe la acest artificiu. A te machia, în cazul ei, reprezintă un imperativ al modei.

Dăm comanda. Nu vreau să mi ţi-i imit pe americani, şi să înghit meniul lor. Zănaticii ăştia iau invariabil pui fript, tartă cu fructe şi un burbon dublu ca să-şi blindeze maţul. Noi suntem oameni civilizaţi şi, prin urmare, alegem melon-Parma, macaroane ecologice gratinate şi o sticlă de Barollo.

Mereu galant, să te tăvăleşti de plâns pe mochetă, abia mă abţin să nu intru în miezul problemei. Nu, nu, avem tot timpul, Ferdinand. Trebuie să faci conversaţie, să-ţi rostogoleşti limba, să faci spume.

— Sunteţi americancă?

— După tată, dar mama este elveţiancă.

— Superbă încrucişare, rostesc eu cu toată gura, aveţi grijă să nu pierdeţi formula.

Ei bine, te interesează povestea ei? Aşteaptă, îţi fabric una cât ai zice peşte. Iată: a fost crescută în Statele Unite, dar când avea şaisprezece ani, părinţii au divorţat. Atunci ea s-a stabilit în Elveţia împreună cu mama ei, care, câţiva ani mai târziu, s-a măritat cu un avocat, maestrul Schmeurk, ai să ţii minte? Şi-a făcut studiile gimnaziale la Zürich. Vacanţele la Boston, ca să-şi vadă tatăl, care lucrează într-o bancă. Ce zici? Nu la Boston? Preferi un oraş de pe Coasta de Vest? Atunci, hai să spunem San Francisco, şi nu mă mai plictisi.

În orice caz, est sau vest, taică-su lucrează obligatoriu într-o bancă, fiindcă el a ajutat-o să obţină acest post de secretară principală în direcţia A.B.C. (American Bank Company). Are douăzeci şi şapte de ani – sau, mai exact, îi va împlini peste două luni. Nu, nu-i măritată, deoarece a devenit metresa unui medic specialist în căile respiratorii, tată a şase copii. Povestea lor e pe cale de a se termina. N-o poţi face o viaţă întreagă pe amanta resemnată, regulată pe fugă între două vizite şi pe care o iei o dată pe an la congrese ca s-o laşi să lectureze cărţile de telefon din Roma, Manilla sau Acapulco, în timp ce tu ţii s-o faci pe grozavul în sesiuni ştiinţifice. Nu mai departe de alaltăieri, i-a dat papucii doctorului ei! Cu atât mai mult cu cât a descoperit că o înşela cu asistenta, o blondă nesuferită de origine suedeză, ce părere-ţi faci! Rele de muscă şi cocotele astea din nord!

Pe scurt, frumoasă istorioară, nu? Valabilă, aşa consider eu. Dacă ai una mai bună, aş putea să mi-o însuşesc. În orice caz, ajung la ţanc în viaţa Anitei. Cui pe cui se… înlocuieşte, cum a spus-o dintotdeauna regina Mary a Angliei, cu acel frumos surâs făinos care-i înnebuneşte pe amicii de la *Jour de France*.

Sublima mea Anita se simte cu inima uşurată datorită acestei confesiuni expres. Ce ghinion a mai avut şi ea. Cum de-i cu putinţă ca un bărbat să neglijeze o asemenea frumuseţe, stau şi mă întreb! O fi vreun pervers, specialistul ei în bojoci.

Îi iau mâna, ca să-mi încep fără zăbavă terapia de reconfortare. Nu-i nici o secundă de pierdut; mă aflu doar în tranzit.

Pietro Dacco, patronul, un tip gras şi tenebros, care s-ar fi simţit dezonorat dacă ar fi vorbit altceva decât italiana în localul lui, ne aduce în persoană o farfurie cu rondele de tomate, garnitură la o felie de brânză italienească, totul stropit din belşug cu oţet. Intervenţia lui creează diversiunea salutară.

— A propos, domnule comisar, face Anita, imaginaţi-vă că am obţinut informaţia de care aveţi nevoie.

— Nu se poate?!

— Înainte de a mă pierde în exhumări de fişe şi registre, am coborât în parchingul nostru să-l întreb pe moş Müller, care-i paznic la noi de la înfiinţarea A.B.C.-ului. E un elveţian bătrân, minuţios şi scrupulos, căruia nu-i scapă nimic. Veghează asupra parcului auto al companiei ca asupra propriilor lui economii. A verificat în registru, dar răspunsul îl şi avea în cap. Cadillac-ul care vă interesează a fost pus la dispoziţia unui personaj important venit din SUA în inspecţie: un anume Ron Silvertown.

— Permiteţi? fac eu.

Îmi scot din buzunar un carnet micuţ, prevăzut cu un pix şi mai micuţ din argint vechi; anticarul mi l-a dat pe un preţ de nimic, pretinzând că aparţinuse prinţesei de Clèves sau lui Raymond Poincaré[1], nu mai ţinea minte exact. Rapid, notez numele civilului în chestiune.

— Individul se mai află în sferele înalte ale companiei, draga mea?

— Nu, s-ar părea că şi-a continuat ascensiunea şi în prezent se află în fruntea unui veritabil imperiu din lumea afacerilor.

— Aveţi vreo idee cam pe unde locuieşte?

— Am auzit vorbindu-se că ar trăi la Miami o mare parte a anului, şi că posedă un apartament la New York; dacă vă interesează, v-aş putea obţine informaţii mai precise.

— Aş fi încântat. Cum se face că moş Müller al dumneavoastră îşi aminteşte după atâţia ani că acel domn a utilizat Cadillac-ul de ceremonii?

— Din cauza unei succesiuni de incidente care i-au rămas în minte.

Anita scoate din poşetă o fişă dintr-un carnet de reclame, care ridică în slăvi fabuloasele merite ale A.B.C.-ului.

— Pe 24 iulie 1973, Müller a constatat că o aripă a Cadillac-ului era uşor

[1] Raymond Poincaré (1860-1934) avocat şi om politic francez (n. tr.).

înfundată. A semnalat faptul şefului cu întreţinerea, care i-a recomandat să ducă maşina la un service, fără a-l inoportuna pe Ron Silvertown. Dar, câteva zile mai târziu, Müller a primit un telefon prin care i se cerea numele şi adresa conducătorului auto care a provocat un accident pe o şosea din Savoie, la 23 iulie. Müller a furnizat informaţia respectivă.

— Cine îl sunase?

— O femeie. Pretindea că este fiica unui anume Thomas Dugadin, victima accidentului în chestiune. Müller nu mai auzise vorbindu-se de aşa ceva. În ciuda interdicţiei, a fost nevoit să-i aducă faptul la cunoştinţă lui Silvertown. Ceea ce l-a frapat, a fost personalitatea acestuia din urmă: un om glacial, care nu i-a adresat nici un cuvânt şi părea că nici nu-l vede din spatele ochelarilor lui cu lentile fumurii.

— Ai făcut o treabă excelentă, Anita.

Ni s-a adus melonul-Parma. Melonul e aromat, Parma se topeşte în gură. Chelnerul mi-a dat să gust vinul, aşa cum se cuvine, şi ne-a umplut paharele. Îl ridic pe al meu şi Anita mă imită. Ciocnim.

— Sănătate! urează ea.

— Pentru noaptea de neuitat pe care probabil o vom trăi amândoi, îmi permit eu.

Crezi că protestează? Îmi surâde simplu, un surâs frumos şi liniştit, care acceptă magia vieţii.

○

După gustări şi în aşteptarea felului doi, o întreb:

— Unde crezi că ar fi putut să descindă acest Silvertown în timpul sejurului la Zürich?

— La Reşedinţă, foarte probabil.

Îmi explică detaliat că-i vorba de o casă de oaspeţi luxoasă, din cartierul bogătaşilor din oraş, unde compania lor îi găzduieşte pe clienţii de vază. Asta face parte din standing-ul A.B.C.-ului.

Notez adresa şi pe urmă, gata, destul, lăsăm munca de-o parte ca să ne mai gândim şi la plăcerile cărnii. O informez că am o cameră foarte cochetă la *Kratemela Hotel*, pat cu baldachin şi vedere spre lac; sala de baie în marmură neagră, robinete aurite, reprezentând delfini; ca să-ţi dau o idee asupra luxului! Adaug că am un frigider încărcat cu şampanie. Şi că eu, aşa cum prevăd, voi bea o jumătate de sticlă folosindu-mă de cupa ei intimă. Din capul locului acest limbaj o face visătoare. Înţelege că a dat peste un băiat care nu-şi pierde timpul, dar ştie să creeze ambianţe rare. Va afla într-o oră că mototolul ei, specialist în căi respiratorii, nu făcea nici doi bani. Un neisprăvit al alcovului. Un defavorizat al soartei în amor.

Macaroanele gratinate sunt o splendoare. Patronul, care ne răsfaţă, ţine morţiş să gustăm din *grappa*[1] lui la sfârşit. Fie, ne muiem buzele în pahar ca să nu-l contrariem.

[1] Rachiu renumit, fabricat în Italia (n. tr.).

La drum, Bébert! Am emoţii care-mi provoacă zvâcnituri în pantaloni şi-mi fac mersul rigid. Dar în Elveţia-germanică aşa ceva trece neobservat. În ciuda acestei erecţii prealabile, mă gândesc intens la bietul Jérémie. Oare va scăpa cu viaţă? Oricum, agresorul lui n-are nici o şansă. Faptul că se afla la ferma unchiului Tom probează că în timpul primelor operaţiuni la bătrân, bandiţii n-au descoperit ceea ce căutau, pentru că au revenit la locul crimei.

— La ce te gândeşti, Antoine? gângureşte Anita.

— La noi doi, dragostea mea, mint eu precipitat.

— Nu ţi-ai respectat promisiunea, declară frumoasa.

— Eu?

— Nu trebuia să-mi vorbeşti despre ancheta voastră?

— Am tot timpul după „aia", o asigur eu.

Şi-i înlănţui mijlocul cu un braţ invincibil.

○

Tânăra apreciază teribil gagul cu şampania. Trebuie să recunoaştem că-i plăcut. Singura notă discordantă: cea folosită de mine e înfundată, dar n-ai ce face, à la guerre comme à la guerre, nu? Am citit reţeta asta într-o revistă, e mult de atunci. Nu-mi mai amintesc dacă era în *Le Pèlerin* sau în *Le Chasseur Français*. E nevoie de o anumită agilitate şi a partenerei, pentru că trebuie să stea în chip de furcă. După ce şi-a găsit echilibrul, îi pregăteşti bine comoara şi torni şampania atât cât e în stare să cuprindă. După care bei. În principiu, un sfert de Pommery e suficient. Dar totul e în funcţie de dameză. Evident că, dacă ai de gând să practici figura asta cu Berthe[1], ţi-ar trebui doi litri sau chiar trei.

Termin de băut sfertul de şampanie, când vocea placidă a Grasului ne scurtcircuitează.

— În sănătatea ta, tipule! Dacă miss Demoazela mi-ar permite, aş ciocni un pahar cu tine!

Am uitat cu desăvârşire că aveam camere comunicante, Grasu şi cu mine, iar în frenezia mea senzorială am omis să trag zăvorul.

— Mitocanule! strig eu furios. Tragi cu ochiul, hai?

Grasu nu renunţă la seninătatea lui.

— Permiteţi? bubuie el. Treburi de urgenţă!

Îmi face cu ochiul.

— Vino un moment în cabinetul meu de lucru, trebuie să-ţi vorbesc. Scuză-ne, domnişoară: serviciu-i serviciu, vă terminăm numaidecât.

Şi iată-ne în camera fostului ministru.

— Ce vrei? îl întreb eu.

— După ce-ai plecat, am pus şi eu ochii pe o fetiţă din cartierul curvelor: Lola, o bucăţică fermecătoare, blondă, cu cizmuliţe de piele şi un cur mai mare ca al Berthei mele. După ce mi-am despachetat ustensila, fata a început să strige şi să-şi cheme colegele, s-o vadă şi ele. Ne-am distrat pe cinste: o

[1] Consoarta lui Bérurier (n. tr.).

partidă de golf în toată legea; optsprezece găuri.

— Şi ca să-mi povesteşti aşa ceva mi-ai întrerupt dezbaterile, cizmă ce eşti?

— Nu, ca să-ţi zic că am telefonat la spitalul din Chambéry. Negrul tău nu mă pasionează, dar mi-ar părea rău s-o mierlească.

— Ce-i cu el, a murit?

— Dimpotrivă. S-ar părea că femeia lui i-a preparat o unsoare pe bază de nucă de cocos, seu de oaie, ardei iute măcinat şi banane zdrobite. Pe furiş, să n-o vadă doctorii, i-a uns rana, şi de atunci parcă merge mai bine. Trebuie să-ţi zic că în acelaşi timp ea bolborosea descântece de pe la ei. Tatăl lui Ramadé e vrăjitor de profesie în cătunul lor.

— Îţi mulţumesc pentru tot ce-mi spui, Grasule. Pentru aşa ceva chiar merita să-mi perturbi partida. Cine ţi-a povestit toate chestiile astea reconfortante?

— Comisarul Bavochard. Era la căpătâiul lui Jérémie când am sunat. Vrea să ne ducem de urgenţă acolo, fiindcă sunt pe urmele individului care l-a ajustat pe negrul tău.

— Într-adevăr?

— Banditul e dat naibii de şmecher, dar acum toată poliţia din Savoie şi Haute-Savoie e pe urmele lui!

Încântat să aflu asemenea veşti; mi-ar fi plăcut să mă aflu între trupele de intervenţie care-l vor prinde pe ticălos. O rog pe zeiţa mea să mă ierte încă o clipă, dar trebuie să iau legătura cu un coleg al nostru.

Am parte de o partidă nebună de telefoane. Cer Informaţiile internaţionale pentru a obţine numărul poliţiei din Chambéry, după care începe dansul prin serviciile de gardă, care-ţi răspund puţin binevoitoare şi toată bătaia asta de cap ca să aflu că Bavochard a plecat acasă să tragă pe dreapta. Şi afurisiţii de acolo nu se lasă deloc impresionaţi ca să-mi dea numărul lui privat. E interzis, interzis, pricepi? Dispun de cel mai bun dintre argumente: pretind că nu-l ştiu. Îi doare-n cot de comisarul San-Antonio! Habar n-au de supermanul parizian, netoţii! Nu-s la unison cu brigadierul Lechibré. Pe Zorro îl tratează cu o cinzeacă şi cu un pahar de Roussette şi cu asta basta, la revedere şi-un praz verde! Atunci, le dau naibii de informaţii. Dar Bavochard, tâlharul, nu figurează în cartea de telefon. Ţine prea mult la tihna lui burgheză, cavalerul calamburului.

Chiar în clipa în care renunţ, din camera mea izbucneşte un strigăt mare. Eu, cum era şi firesc, mă reped aşa cum un disperat se aruncă pe fereastră.

Ştii ce s-a întâmplat? Nu-i aşa? Ai înţeles totul? Asta-i viaţa, ce să mai vrei! Bérurier e pe cale s-o penetreze pe miss Anita. Ţinuta acestei domnişoare i-a dat idei şi s-a apucat să-mi definitiveze opera. Monstrul! Poate că la început ea o fi protestat, dar când i-a arătat ciocanul gigant, tipa a cedat.

Una, care-i rea de muscă, atunci când descoperă o asemenea ustensilă, cum ai vrea să-i reziste? La început are impresia că visează, crede că-i vorba de vreo proteză şi-i tentată să verifice. Apoi, constatând că-i autentică, în

întregime din carne de om, nu se mai uită cum arată inseminatorul, îi trece cu vederea burduhanul, moaca, duhorile, lenjeria rufoasă, pentru a-i ceda, prinţesa! Îi dă ghes curiozitatea. Să fie oare cu putinţă? Va reuşi acest enorm mădular să-şi croiască drum? Bineînţeles, la început ar părea imposibil. E dureros. Dar ajungi să te prinzi în joc, putoare cum eşti, iubind la dreapta şi la stânga. Te străduieşti, te lubrefiezi. Monstrul îi dă înainte fără a forţa nota, ştiind bine că victoria finală depinde de răbdarea, de perseverenţa lui. Îşi sporeşte avantajul. Rezistenţa slăbeşte progresiv. Şi clipa triumfului soseşte! Pură apoteoză. Hip, hip, hip, ura! Grasu a câştigat cu rebarbativa lui coadă de măgar. Şi-a cazat o dată în plus mădularul gigant, reţinut cu anticipaţie de toate facultăţile de medicină ale lumii.

Anitei i s-au dilatat toate articulaţiile. În schimb, faţa e într-o revulsie infinită. Toată crispată de violenţa unei asemenea îmbrățișări, aproape tragice, s-a părea. Bérurier dă din pupă, în zguduiri bine organizate, ca un mascul superputernic, care-şi cunoaşte meseria. Abia dacă întoarce capul înspre mine. Îmi face cu ochiul complice. Nu, nu complice, în chip de scuză. Ierarhic, n-ar fi trebuit să procedeze aşa, ştie asta. Face apel la vechea noastră amiciţie. Motivează cu foamea lui insaţiabilă, cu neaşteptata ocazie ivită, cu iarba fragedă (şi creață).

Da, da, foarte bine, O.K., ţi-o repet: Asta-i viaţa. N-am să fac acum scandal pentru această deturnare! Să termine cu bine şi Grasu şi drăgălaşa Anita, în sănătatea doctorului ei care, în cele din urmă, poate că n-a fost chiar aşa prost inspirat când nu şi-a părăsit familia.

Plec.

○

Noaptea e ceţoasă, cum îmi place mie. Felinarele sunt înconjurate de un halou vaporos. Pe stradă, aproape nimeni. Totul respiră bogăţie în Elveţia, până şi tăcerea. Nu-i o tăcere ca prin alte părţi. Ea nu rezultă din absenţa zgomotului, ci dintr-o dorinţă de confort. E prevăzută, organizată, ca tot restul, ca tot ceea ce participă la viaţa curentă.

Mă opresc în faţa „Reşedinţei" şi mă simt impresionat de impozanţa, de luxul construcţiei. În piatră de râu, se ridică opulentă în mijlocul unui mic parc plin de arbuşti. Un grilaj înalt, negru o înconjoară, portalul superb, cu motive decorative, îi face concurenţă porţii Stanislas de Nancy.

Se vede lumină la etajul doi, care-i şi ultimul, şi, în ciuda orei târzii pentru Elveţia, apăs butonul soneriei. Clopoţelul zbârnâie, sunetul lui reverberă... Dar de ce-oi bate câmpii! Aproape imediat, perdelele ferestrei luminate sunt trase, se conturează o siluetă, apoi se deschide geamul şi un bărbat mă întreabă în schweizerdeutsch (germana-elveţiană) ce vreau, presupun, cel puţin, fiindcă nu practic această maladie a laringelui.

Laconic, îi răspund:

— Poliţia!

În general e un vademecum perfect. O dată în plus, cele şapte sunete sunt

suficiente; locatarul din reşedinţă bolboroseşte ceva ca să mă anunţe că are de gând să coboare.

○

Nu te-ai putea aştepta la o asemenea apariţie! Cunoşti faimoasa piesă *Clérambard* a lui Marcel Aymé? Nu, fiindcă sunteţi nişte inculţi din tată în fiu. Cu atât mai rău. Suflec mânecile maşinii mele de scris şi-ţi zugrăvesc personajul care vine să-mi deschidă poarta. Un bătrân foarte înalt, foarte slab, foarte chel, totuşi cu o coroană de păr alb care se zburleşte în jurul capului său, dându-i ocol, de parcă l-ar împacheta. O figură aristocratică. Nasul lung şi sinuos. Privirea neagră. O mustaţă filiformă, cvasichinezească, savant cănită, ceea ce creează un anacronism în raport cu frizura albă ca neaua. Bătrânul poartă un halat de casă care-i cade până în vârful picioarelor încălţate în papuci de lac.

Îmi spun pe loc, de cum l-am văzut, că dacă acest personaj este elveţian, atunci eu sunt cambogian.

Mă întreabă asupra obiectului vizitei mele, cel puţin aşa presupun.

— Vorbiţi un dialect mai accesibil unor urechi latine, domnule? mă adresez eu în franceză.

Chipul lui sever se destinde.

— Dumnezeule mare, sigur, domnule. Şi cu o mare plăcere, fiindcă sunt italian.

— Eu, francez, aşa cum auziţi.

— Aţi afirmat că sunteţi de la poliţie?

— Iată dovada spuselor mele.

Îi întind legitimaţia. O refuză cu distincţie, pentru a-mi dovedi că are încredere. Îi plasez micul cuplet cu regrete că l-am deranjat la o oră atât de tardivă, care, căci, fiindcă, sau…

Un nou gest cavaleresc. Mâna lui diafană îşi termină traiectoria în dreptul ombilicului meu extraordinar.

— Armando Bellazzezzeta (Bellapuţeta), se prezintă el.

Strâng prevenitor cele patru creionaşe.

— Comisar San-Antonio. Acceptaţi, *signore*, să-mi acordaţi câteva minute de conversaţie?

— Cu toată plăcerea.

Mă conduce spre peron şi mă pofteşte în locuinţa particulară, a cărei severitate a fost „corijată” de un decorator american. Rezultă o senzaţie ambiguă, de parcă ai amenaja un submarin nuclear cu mobile Ludovic al XV-lea. Totul e colorat, puţin extravagant, de un confort îndoielnic. În ce priveşte gustul, acesta n-a fost prevăzut în deviz.

Sub iluminaţia *agiorno*, produsă de reflectoare aflate ca în nişte străchini[1], realizez în ce măsură gazda mea este o fiinţă deosebită şi neaşteptată.

— *Signor* Bellazzezzeta, îi spun eu, mai înainte de a vă face cunoscut

[1] Atenţie! Joc de cuvinte: să nu calci în ele! (n. a.).

obiectul vizitei mele, aş putea să vă întreb ce rol jucaţi în această reşedinţă a A.B.C.-ului?

El zâmbeşte trist.

— Cuvântul rol e cât se poate de potrivit, domnule comisar, într-adevăr, joc un rol de mai bine de cincisprezece ani. Joc rolul unui majordom sau ceva similar, eu care sunt conte, iar strămoşii mei posedau o proprietate imensă la Roma, un palat la Veneţia, un castel în Umbria, o casă de vacanţă la Capri, mai înainte ca un imbecil, pe nume Armando Bellazzezzeta, să piardă totul la jocul de cărţi.

Îşi înăbuşă plânsul.

— Un vers din Ruy Blas îmi vine în minte fără încetare, domnule comisar: „Trist ca un leu mâncat de viermi". Acest leu sunt eu: viermii – viciul jocului care mă obligă să-mi sfârşesc zilele într-o livrea de servitor de lux.

O nouă lăcrimare ucisă în faşă, cum scria Maurice Schumann în romanul său intitulat: *Şo pe ea! Nu-i maică-ta!*

— Dacă vă înţeleg bine, dumneavoastră vă ocupaţi de casa aceasta?

— Eu sunt *manager-ul* cum spun nesuferiţii ăştia de yankei, pentru care munca de jos e o demnitate.

— În ce constau, de fapt, responsabilităţile care vă revin?

— Să primesc oaspeţii în trecere, să veghez asupra confortului lor.

Râde strâmb şi arată în jurul lui.

— Ei îşi închipuie că ăsta-i confortul, luxul, distincţia! Vă daţi seama? Dar, domnule, aş prefera Sovietele. Kremlinul e ceva mai nobil ca bazarul ăsta!

Mai plânge niţel, şi o lacrimă se rostogoleşte pe obrazul pergamentos, fiindcă a vărsat-o pe neaşteptate, fără să observe.

— Domnule conte, n-aţi avea obiecţiuni dacă v-aş pune câteva întrebări?

Îmi plesneşte mâinile cum ai prinde o muscă, pleosc! Mi le strânge.

— Domnule comisar! Nimic nu poate fi mai plăcut pentru mine. Să-mi puneţi întrebări? Dar e o fericire la care nu mă mai aşteptam. De ani de zile, de ani şi ani, nimeni nu mă mai ascultă. Drama vârstei, prietene. De la şaizeci de ani în sus, orice ai spune nu mai e luat în seamă. Inutil să mai iei cuvântul! Între ce spui tu şi tăcere nu-i nici o diferenţă! Un om bătrân nu mai atinge timpanele nimănui. Poţi să strigi, nu faci nimic. La începutul acestui simptom, nu puteam să înţeleg. Ridicam tonul, lansam înspăimântat din răsputeri „vă rog să-mi permiteţi!" Dar „ei" nu mă auzeau, nu-mi permiteau nimic. Începe naufragiul. Cumplitul naufragiu în acest ocean care-i indiferenţa. Murim repede, prietene! Suntem terminaţi cu mult înainte de a dispărea. Dumneata îţi faci probleme dacă-mi poţi pune nişte întrebări, iar eu bat din palme de bucurie. Ce-ar putea fi mai important pentru mine, mai dătător de viaţă ca întrebările când, aşa cum presupun, ele nu mă privesc direct? Întreabă-mă, domnule comisar! Întreabă-mă! Îmi administrezi oxigen! Aş fi în stare să cerşesc întrebările. La vârsta mea nu-ţi mai este frică să fii laş!

Bizar personaj, care va îmbogăţi colecţia mea de trăsniţi. Îmi place să fixez

în bolduri pe câte unii dintre tipii scoşi în calea mea de hazard şi aflaţi în afara rutinei şi a monotoniei. Fiinţe care par venite de aiurea, provizorii, adorabil de nebune, întregite de nebunia lor.

— Deci, dumneavoastră sunteţi majordomul acestei reşedinţe de când A.B.C.-ul a dobândit-o pentru a-i servi prestigiului său, dragul meu conte.

— Deci, aşa-i, bravul meu comisar. Această sinecură m-a depanat într-un moment critic al nenorocitei mele existenţe; de atunci, s-ar părea că am fost uitat aici. Îndeplinesc cât pot de bine ceea ce se aşteaptă de la mine şi am parte de un tratament confortabil, care-mi permite îngrijirea neputinţelor inerente vârstei mele.

— Vă mai amintiţi de oaspeţii care au defilat prin această locuinţă?

— Poate nu de toţi, dar cred că-i ţin minte pe majoritatea dintre ei.

— Dacă v-aş spune un nume: Silvertown?

— V-aş răspunde că este cel al unui om deloc comod, rece ca gheaţa, dur ca oţelul şi la fel de simpatic ca o criză de eczemă.

— A stat aici în anul?

Nobilul bătrân se gândeşte foarte puţin timp.

— 1973, declară el.

— Văd că suntem pe aceeaşi lungime de undă, domnule Bellazzezzeta.

Se scurge o clipă.

— M-aţi căutat din proprie iniţiativă? mă întreabă el.

— Domnişoara Anita m-a sfătuit.

— Ah! femeia aceea frumoasă cu ochi ucigători! În ciuda vârstei, mă simt încă destul de verde ca să-i probez ardoarea sentimentelor pe care mi le inspiră.

— Sunt convins, domnule conte. Vârsta nu-i decât un pretext invocat de neputincioşi; ea nu se justifică la bărbaţii cu temperament.

— Bine spus! mă aprobă Bellazzezzeta satisfăcut.

Îmi face cu ochiul.

— Dacă v-aş spune că îmi exercit dreptul suzeranului asupra subretelor pe care le angajez aici! Fiţi liniştit, nu le surmenez, dar îmi place să-mi satisfac pornirile când nu-mi dau pace la un moment dat. În general, fetele sunt docile. Ştiu ce le aşteaptă când vin aici să-şi ofere serviciile. Treburile astea transpiră repede. Când urcă peronul casei, toate sunt la curent că bătrânul conte are să le spună câteva cuvinte în particular. Reputaţia mea îmi pregăteşte terenul, mă scuteşte de bătaia de cap a „cuceririi", aşa de prostească şi degradantă întotdeauna.

Râde desfrânat şi-şi mângâie mustaţa mai înainte de o răsuci între degete.

— Domnule conte, să revenim la Ron Silvertown. Cât a stat aici, aţi avut ocazia să constataţi vreun incident oarecare, în ceea ce-l priveşte?

Interlocutorul meu îşi încrucişează braţele sus, sub bărbie şi încearcă o trecere în revistă.

— Ce înţelegeţi prin incident?

— A primit vizite care să-l deranjeze? S-a plâns că i s-a sustras ceva?

Bellazzezzeta încuviinţează pe măsură ce eu mă explic.

— Sigur, sigur, sigur, dragă domnule.

Inima mea execută un dublu Nelson de bucurie. În fine! Mă apropii de obuz, cum zicea un artilerist!

— Vă ascult, domnule conte, nu-mi ascundeţi nimic, vorbiţi! Vorbiţi! Vă plângeaţi că nu sunteţi ascultat? Fiţi convins că niciodată o pereche de urechi nu vor fi în aşa măsură la dispoziţia dumneavoastră.

Nobilul majordom îmi dă o palmă afectuoasă pe obraz.

— Tinere dragă! murmură el. Ce psiholog eşti! Îmi aduc aminte că, în vara anului 1973, a venit o tipă în casa asta vociferând. O franţuzoaică, să-mi fie cu iertare. Era o caniculă să-ţi dai duhul, destul de neobişnuită pentru o ţară ploioasă ca Elveţia. Zănatica a întors casa cu fundul în sus. Dorea să vorbească zor nevoie cu Silvertown „într-o chestiune gravă" cum pretindea ea. Ai fi putut gândi că oaspetele meu a lăsat-o gravidă şi că fata venea acum să pretindă reparaţii.

— Silvertown a văzut-o?

— După ce l-a aşteptat câteva ore, a primit-o în apartamentul lui de la primul etaj. Întrevederea a fost scurtă pentru că a dat-o imediat afară. Femeia cu pretenţiile urla cât o ţinea gura lucruri penibile. Dar până la urmă, a plecat.

— Asta-i tot?

— Da de unde. Imaginaţi-vă că a doua zi şi-a reluat atacul. Dând peste ea în pragul uşii, mă pregăteam să-i refuz accesul în locuinţă, când Ron Silvertown a intervenit de sus, strigându-mi s-o las să urce. De data asta, conversaţia lor a durat aproape o oră. La plecare, fata părea mulţumită şi râdea pe sub mustaţă. Mă pricep la oameni, domnule comisar, ştiu să le detectez sentimentele intime, chiar dacă ele nu sunt exprimate. Aşa de pildă, văd foarte bine că acum v-am făcut o mare plăcere, aşa-i ori ba?

— Foarte adevărat, domnule Bellazzezzeta. Exult de satisfacţie. Dacă mama mea n-ar fi rupt de la gură să-mi asigure cât de cât o educaţie, ar fi existat pericolul să urinez pe mocheta asta frumoasă, nou nouţă, încă.

Bătrânul începe să râdă.

— Dumnezeu ştie când să ne ajute, mă asigură blajinul bătrân. Să vorbesc cu un băiat ca dumneata în toiul nopţii e pentru mine un semn al milei Sale. Mă simţeam aşa de singur în seara asta. Ar trebui să sărbătorim cu şampanie! Ţin mereu la rece pentru vizitele inopinate. Îmi faci plăcerea să ciocneşti cu mine un pahar?

— M-aş simţi onorat, domnule conte.

Se ridică şi se îndreaptă spre un interfon. Sună îndelung. Apoi, un glas somnoros pe care-l aud vag, îl întreabă ce doreşte.

— Adu şampanie şi două pahare în salonul oranj, Graziella, ordonă contele. N-are rost să te pui la ţinută, fiindcă sunt cu un prieten.

— O bijuterie de fată, mă anunţă el. Originară din Tessin. Tatăl ei trebuie că-i neamţ, fiindcă-i blondă ca un lan de grâu. Tessinul suportă tot mai mult invazia teutonă care, pentru a fi pacific, se accentuează mereu. Neamţul e trandafiriu, dar îi place soarele, şi uite aşa străzile din Lugano se populează cu porcine.

— Fata cea grasă, care-l hărţuia pe Silvertown, a mai reapărut? revin eu la oile mele.

— Niciodată.

— Când au izbucnit vociferările, în decursul primei vizite, aţi auzit ceva fraze sau cuvinte?

Se gândeşte.

— Mai mult sau mai puţin. Americanul vorbea de un şantaj. Îi striga că nu-i vacă de muls…

— Şi în privinţa celei de a doua întrevederi?

— Nimic n-a mai răsuflat din apartamentul lui.

— Vizitatoarea ducea la plecare un pachet ?

— Nu, dar când a venit, căra o geantă mare.

— Ce memorie formidabilă, domnule conte! Un om care-şi aminteşte de cele mai mici detalii ale unor episoade fără importanţă pentru el, e un bărbat viril!

— Aşa să fie?

— Puteţi fi sigur. Sexul şi memoria sunt prieteni intimi. Altceva cu privire la Silvertown?

— Da. La o bucată de vreme, după întâmplarea cu franţuzoaica, s-a mai petrecut un eveniment.

— Un furt?

— Cum de ştiţi?

— De ce vă închipuiţi că mă aflu aici?

Îi place această luptă oratorică în care spiritul rămâne în filigran. Suntem ca doi vechi prieteni care-şi întreţin forma mentală prin puţin footing şi care aleargă alături în trening pe aleile unui crâng.

— Ei bine, da, un furt, dragul meu! Un furt! Cel al unei statuete gotice, pe care Ron Silvertown o aşeza pe şemineul din camera lui, şi la care ţinea ca la ochii din cap. Nu reprezenta un personaj religios, cel puţin aşa cred, contrar statuetelor din epoca aceea; înfăţişa un notabil într-un veşmânt lung, cu pliuri şi cu un chip groaznic. Nu-i cunosc valoarea, dar dacă aţi fi văzut în ce stare l-a adus pe american dispariţia ei! Am crezut că o să înnebunească. Alerga urlând prin toată casa. Bătea din picioare, spărgea bibelouri, scotea uşi din ţâţâni trântindu-le din răsputeri.

— A fost prevenită poliţia?

— El n-a vrut. Totuşi, câteva zile mai târziu au apărut nişte indivizi care se dădeau drept ziarişti, dar care în realitate erau copoi americani.

— Cei care au avut accidentul de elicopter?

Bellazzezzeta îşi ridică braţele în sus.

— De ce, iartă-mă sfântul, ai mai venit la mine, dragă prietene? Am impresia că ştii mai multe decât ţi-aş putea spune eu.

— Am venit să verific şi să completez, domnule conte.

○

În clipa asta (cum mi se întâmplă să spun adesea, dar data viitoare voi spune „în acel moment") numita Graziella soseşte cu o tavă pe care tronează o sticlă de Dom Pérignon într-o frapieră cu gheaţă şi două pahare cizelate. A urmat întocmai directivele şefului şi n-a tras pe ea decât un slip transparent şi un sutien provocator. Blondă colilie! Delicată, aproape fragilă, dar cu un poponeţ foarte convenabil şi merişoare tari. Plete lungi, aurii, ochi luminoşi, nu tocmai strălucitori de inteligenţă, dar când îi închide ca să strige „Mamă" în registru înalt, unde-i diferenţa, răspunde?

La intrarea ei, se lasă o tăcere care ţi-ar permite să auzi cum devine erect un senator în şedinţă. Domnul conte îşi alege admirabil de bine personalul din subordine.

Copila aşează cupele, destupă cu precizie şi forţă şampania, ceea ce nu-i în stare să facă orice fată tânără, ne serveşte.

— Nu-i o încântare? mă întreabă Bellazzezzeta arătând spre ea cu o mişcare a capului.

— Pură! încuviinţez eu.

— Are o piele aşa de satinată! Ia atinge-o!

— Nu îndrăznesc, domnule conte.

— Te rog! Graziella, aşează-te pe genunchii domnului ca să te poată mângâia după pofta inimii.

Docilă, vine şi se caţără în braţele mele. Mai înainte, şi-a descheiat mecanismul sutienului şi iată-mă cu fructele ei primăvăratice sub nas, gură şi obraji şi nu foarte departe de restul: Ia zi, reşedinţa asta a A.B.C.-ului e un bordel sau ce Dumnezeu mai e? Dacă-i tratează pe toţi invitaţii în felul ăsta, ar trebui să se înghesuie lumea la poartă şi să ia numere de ordine ca să poată pătrunde în acest local.

— E drăgălaşă, murmur eu, mângâindu-i puful auriu, imperceptibil care contribuie la catifelarea pulpelor ei.

— Absolut. Am cunoscut nebunatice mai experte ca ea, dar fata asta se comportă onorabil, senzualitatea ei abia acum se trezeşte. Poţi face dragoste cu ea pe o canapea, dragul meu. Eu mă retrag, că nu-s un bătrân vicios care trage cu ochiul.

— Nu-s omul să refuz, domnule conte, totuşi aş vrea să terminăm mai întâi cu Silvertown.

— Bravo, eşti un veritabil bărbat de acţiune, care nu se lasă abătut de la obiectivul lui de farmecele unei lăcuste. Ai simţit ce parfum are micuţa? Adulmec-o, domnule comisar! Miroase bine somnul unei tinerici. Cea mai nobilă mireasmă din lume, după mine. Ce-aş putea să vă mai spun în legătură

cu Silvertown?

— Aş dori să revenim la dispariţia acelei statuete gotice, care l-a consumat aşa de mult. Era mare?

— Da de unde, vreo cincisprezece centimetri.

— Aţi avut ocazia s-o vedeţi de aproape?

— Am ţinut-o chiar în mână. Îmi plac obiectele de artă, or aici suntem într-un bazar american unde se vinde design.

— Avea vreo particularitate?

— Doar că era laică şi nu de inspiraţie religioasă.

— Ar fi putut să disimuleze altceva: vreun document, vreo bijuterie, un flacon sau altceva?

— Imposibil. Era de bună calitate, plină, masivă, sculptată dintr-un lemn tare, care sfida timpul în ciuda câtorva carii. Puteţi să aveţi încredere în ce vă spun: am admirat-o îndelung şi sunt un cunoscător.

— Nu era nimic scris pe ea?

— Pe o statuetă gotică! Glumiţi! Nu, să nu vă pierdeţi în ipoteze vane, domnule comisar. Era vorba, pur şi simplu, de un obiect antic, cum se aflau cu nemiluita în casele strămoşilor mei, mai înainte de a le fi sacrificat în mod dezonorant pe postavul verde.

Simpatica fetiţă, regretând inerţia mea, preia domol iniţiativa şi începe să-l fricţioneze pe mister James, foindu-şi funduleţul. Culege informaţii, e cazul să-ţi zic. O mână de catifea pe un corp sănătos! Sunt convins că-mi va rezerva o delectare pură!

E straşnic să prelucrezi un asemenea material suplu şi mobil. Îl manipulezi ca pe o mănuşă de baie. Ca acont îi administrez o rafală de pupicuri umede pe ceafă şi-i muşc lobul urechii. Nici o femeie nu rezistă unui astfel de limbaj rafinat. Tânăra începe să tremure ca la un început de epilepsie. Fac un efort să nu mă înec în voluptate. Slujba-i slujbă!

— Ron Silvertown era deci disperat din cauza dispariţiei statuetei? reiau eu pe un ton în lichefiere.

— Am crezut că avea să moară. Zbirii lui când au venit, au scotocit toată casa de sus până jos, inclusiv camera mea! I-au interogat pe membrii personalului cu nişte maniere de o extremă duritate.

— Vă formase-ţi o idee în legătură cu furtul?

— Da, şi le-am adus-o la cunoştinţă.

— Aş putea s-o aflu şi eu?

— Era de neconceput să fie suspectat cineva de-al casei. Îmi cunosc personalul şi i-am verificat discret cinstea. Nu angajez decât oameni pentru care pot garanta, chestiune de probitate. Şi apoi, cine oare dintre servitori ar fi râvnit statueta asta respingătoare, chiar oribilă! Aţi vizitat vreodată odaia unei cameriste, domnule comisar?

— Mai des ca pe propriul meu şifonier. E un loc care-ţi procură mari satisfacţii.

— Aţi zărit altceva decât fleacuri de prin bazare? Porcării provenind de prin dughenele pentru turişti străini? Eu, niciodată! Un gotic! Ar fi fost culmea!

— Poate pentru a-l vinde? sugerez eu.

— Nebunie curată! Să vinzi un obiect atât de deosebit? Ar însemna să te arunci cu ochii închişi în braţele poliţiei!

— Atunci, după dumneavoastră, cine a putut subtiliza figurina asta hidoasă de lemn?

— Dragă domnule comisar, doar cineva care cunoştea ataşamentul lui Silvertown faţă de ea. Acest ataşament reprezenta adevărata ei valoare!

— Cum au primit anchetatorii americani sugestia dumneavoastră?

— Printr-o ridicare din umeri. V-am mai spus-o şi înainte: nu sunt ascultat.

Toată lumea urmăreşte un scop în viaţă. Cel al Graziellei în noaptea asta, e de a-l scoate din teacă pe domnul Triquano (Erecţianu). Şi iată că, prin gesturi dibace, reuşeşte. Încerc o jenă acută, fiindcă ea e singurul ecran care maschează gloria mea masculină faţă de bătrânul aşezat vizavi. Cum n-am obiceiul să le arăt moşnegilor, cât de îngăduitori ar fi ei, acest produs al fermei familiale, pentru a-l disimula, mă grăbesc să-l introduc în comoara Graziellei care tresaltă de fericire, ceea ce nu rezolvă deloc situaţia.

Bellazzezzeta îşi goleşte cupa şi se ridică.

— Cred că e timpul să mă urc în camera mea, face el.

Toate aprecierile pentru discreţia lui. Nu-mi întinde mâna, ci mă bate pe umăr.

— Continuare plăcută, dragul meu. Şi mulţumesc că mi-ai dat ocazia să vorbesc.

— Hei! domnule conte! O ultimă întrebare.

— Cu plăcere.

— Pentru a fura această statuetă, cineva a trebuit să se introducă în reşedinţă, nu?

— Quod era demonstrandum[1].

— Ceva bănuieli?

— Mai mult sau mai puţin.

— Vă ascult.

— În ziua furtului, a venit aici cineva în lipsa mea, un om în vârstă, care pretindea că-i unchiul domnului Silvertown. Mergea în cârje şi avea capul bandajat. Purta în spinare un rucsac mare. Camerista l-a condus în apartamentul lui Ron Silvertown, fiindcă inspira o mare încredere. A rămas acolo mai mult de o oră, după care a plecat motivând că s-a înşelat în privinţa orei întâlnirii.

— Ei bine, ăsta-i hoţul!

— Nu-i aşa?

— Oamenii lui Silvertown au urmărit această pistă?

[1] Ceea ce trebuie demonstrat – formulă care încheie expunerea unui punct de vedere (limba latină) (n. tr.).

— Nu mai ştiu nimic, domnule comisar.

Bellazzezzeta se retrage nobil.

Treizeci de secunde mai târziu, eu şi Graziella ne rostogolim pe mochetă!

Viaţa mea e o îndelungă durere şchiopătândă, întreruptă de înseninări!

(Frédéric Dard)

Black nu putea suporta ca soarta să-i fie potrivnică. Pornea de la principiul că norocul este un element permanent al vieţii lui. Dacă-i scăpa din mână, se simţea dezorientat şi-l cuprindea o furie neagră. Ar fi nimicit pământul întreg şi nu şi-ar fi dorit decât să se afle în spatele unei mitraliere grele a cărei bandă de muniţii să fie fără sfârşit, ca să poată trage până ce oboseala, datorată trepidaţiilor, l-ar fi răpus.

Totul se dăduse peste cap într-un mod aşa de stupid!

Autostrada. Un camion care schimbă brusc direcţia. Frânează la disperare. Un şofer de duminică îl loveşte în spate şi capacul port-bagajului îi zboară pe mirişte. Ce ghinion: jandarmul este aici la vreo douăzeci de metri, pentru supravegherea traficului. Black n-are timp să-şi ascundă arsenalul ieşit la vedere, ca în vitrina unui armurier: două pistoale, puşca-harpon, o cutie de gloanţe, o bâtă, un stilet în teacă de piele, altă teacă goală, fiindcă arma rămăsese în pieptul domnului Blanc.

Jandarmul pare atras de aceste obiecte ca o muscă albastră de un rahat proaspăt. Se îndreaptă sfoară spre arsenal, se încruntă, îşi scoate şi el revolverul şi-l invită pe Black să prindă norii.

Black se execută ca să-şi dea timp de gândire. Un val de furie i se urcă în gâtlej. E prea idioată situaţia! Din cale afară!

Cu arma ţintită spre el, jandarmul se îndreaptă spre motocicletă pentru a-şi preveni colegul prin radio. Black e convins că asta-i ocazia. Nu poţi ţinti cum se cuvine când execuţi simultan un număr de fonie. Black face un salt superb pe şosea cu capul înainte, se dă de-a rostogolul şi se ridică în spatele unei femei care căsca gura, curioasă nevoie mare. E vorba de nevasta celui care i-a lovit maşina în spate. Gen concediu prost plătit, într-o rochiţă imprimată cu aureole la subraţ.

Poliţistul n-are timp să reacţioneze. Totul s-a petrecut prea repede! Şi acum, cucoana îi serveşte lui Black drept scut.

Acesta împinge femeia spre portbagaj. Ia cele două pistoale, îşi înfige unul după curea, pe al doilea îl ţine în mână apoi, după o clipă de gândire, apucă şi pumnalul. E momentul în care furia îi răbufneşte, pune stăpânire pe el, îl sufocă. Blestemata de maşină galbenă! Avusese el o presimţire, când o închiriase la aeroport, că purta ghinion! Fusese gata să ceară alta, mai puţin bătătoare la ochi. Şi pe urmă îşi spusese că n-o să se lase pradă superstiţiilor

ca o babă!

Iar acum, uite-l aici, ca eroul sumbru al unor filme de aventuri, cu pistolul în mână şi femeia lipită de el. Să se lase luat prin surprindere ca un pungaş mărunt de periferie, el supercampionul al cărui nume se rosteşte şoptit în lumea interlopă americană!

Nu-i nimic, scapă el, dar ce eveniment neprevăzut! Din fericire, călătorea şi închiriase Volvo-ul sub o identitate falsă. Din fericire, are unde să tragă în Franţa, ca şi prin alte ţări europene. Îşi mobilizează interior spiritul de organizare, procedeele lui metodice. Şi toate astea într-un timp record, ce părere-ţi faci!

Se uită la maşina care l-a izbit, botul zdrobit, saşiul probabil avariat, după felul cum roata din dreapta îi dă cu tifla celeilalte.

— Aruncă revolverul pe câmp, altminteri o lichidez pe doamna! strigă el.

Docil, motociclistul îşi azvârle departe arma, foarte departe. Ar fi ieşit din el un bun aruncător cu greutatea.

— O.K., aprobă Black. Acum, du-te şi caută-l.

Poliţistul şovăie, conştient de privirile îndreptate spre el, fiindcă au mai apărut trei maşini în spatele celor două accidentate. Black se îndreaptă spre cea mai rapidă: un Mercedes 500, metalizat, de culoarea somonului, condusă de un tip important, de vreo treizeci de ani. Deschide portiera din spate şi împinge femeia în maşină. Undeva un soţ protestează, dar făcând pe el de frică, deci, nimic grav. Automobilistul a reperat pistolul de calibru mare şi nu spune nici pâs. Black ia loc alături de femeie, trânteşte portiera şi se adresează şoferului:

— Ce mai stai, mână!

— Încotro? se bâlbâie mutrosul.

— Unde vezi cu ochii, face Black.

Coboară geamul şi trimite un glonţ în roata din faţă a motocicletei poliţistului.

— Apasă acceleraţia! îi ordonă şoferului.

Tipul se supune. Probabil că simte în adâncul lui, beţia de a trăi o asemenea epopee. Femeia, însă, plânge cu sughiţuri; fiecare cu meseria lui! Conducătorul auto articulează cu o voce pierită, dar care încearcă să fie dezinvoltă:

— Vom fi prinşi la punctul de taxare de pe autostradă.

Folosirea acestui plural e menit să obţină clemenţa banditului, prin asocierea deliberată cu soarta lui.

Black, care-i un psiholog, zâmbeşte de milă. Înaintea lor, şoseaua e liberă, pentru că incidentul a creat un ambuteiaj.

— Imediat după viraj, acolo, încetineşti, treci peste tufişurile care separă cele două fire ale circulaţiei şi o apuci în sens contrar. Dacă reuşeşti bine manevra, ai să beneficiezi de o recompensă: poate scapi cu viaţă.

Tânărul nu-i prea încântat.

— Străduieşte-te, îl sfătuieşte rece Stephen Black, altminteri, în caz de accident, s-ar putea lăsa cu morţi şi răniţi.

Femeia face o adevărată criză de nervi. Black îi cârpeşte o palmă formidabilă cu dosul mâinii.

— Ţine-ţi gura, proasto! o apostrofează americanul cu vocea lui glacială.

— Nu pot, e peste puterile mele, credeţi-mă! boceşte ea.

Black o priveşte cu coada ochiului.

— Masturbează-te, asta o să-ţi schimbe dispoziţia.

Biata femeie e siderală, una ca asta nu i-a mai fost dat să trăiască.

Automobilistul încetineşte, ia o curbă largă şi încearcă să treacă peste linia mediană de separaţie a autostrăzii. Pericolul îl constituie circulaţia din sens invers. Vegetaţia, destinată să apere ochii de lumina orbitoare a farurilor pe timpul nopţii, împiedică vederea maşinilor care sosesc din sens invers.

— Angajează-te uşor, să aibă timp să-ţi zărească botul maşinii şi să se ferească! îl dăscăleşte Black cu un calm diabolic.

Tipul îl ascultă. Poartă o scurtă din antilopă bej, provenind dintr-un magazin de lux. Manşetele sunt întoarse, scoţând la iveală pe cele ale unei cămăşi de in bleu. Un ceas Cartier străluceşte la încheietura mâinii. Ceafa lui bronzată e parfumată cu o loţiune scumpă. Părul are o tunsoare frumoasă. Black remarcă toate astea în vreme ce băiatul operează schimbarea direcţiei de mers. Noroc cu carul! Totul se petrece cu bine. Doi sau trei automobilişti, îngheţaţi de o asemenea cutezanţă, îşi epuizează bateriile claxonând, ca să-şi exprime dezaprobarea lor profundă. Iată-i pe celălalt sens.

— Impecabil, aprobă americanul, ai o şansă să mai vezi ziua de mâine.

Apoi, către femeia care nu mai conteneşte din plâns, ca o disperată:

— Ţi-am zis să te masturbezi; ce mai aştepţi? Să mă supăr?

Plimbă ţeava revolverului spre sânii ei care atârnă.

— Scoate-ţi chiloţii şi treci la treabă, cucoană. Mă înnebunesc după genul ăsta de spectacol.

Dar ea nu se decide. Atunci, Black îi plasează pistolul între coapse; orificiul armei îndreptat spre banchetă, dar ţeava lipită de pubisul nefericitei. Apasă pe trăgaci. Femeia urlă.

— E o împuşcătură de avertisment. Următoarea ţi-o trag în plin.

Apoi, către şofer:

— Dacă vrei să-ţi reglezi oglinda retrovizoare ca să profiţi de spectacol, poţi s-o faci. Dar să fii totuşi atent cum conduci.

Distrusă, femeia îşi ridică rochia imprimată şi-şi dă jos cu gesturi groteşti un chilot ca vai de lume.

Dacă participiul trecut e folosit fără auxiliar, el poate fi considerat ca un veritabil adjectiv verbal, care se acordă în gen şi număr cu substantivul pe care-l lămureşte[1].

Când mă întorc la hotel, după conversaţia cu contele Bellazzezzeta şi zburdălniciile ce i-au urmat, îl găsesc pe Bérurier exact în postura în care l-am lăsat, respectiv între fermecătoarele picioare ale Anitei, ocupat s-o mulţumească cu forţa de penetrare şi eficienţa scontată a unei instalaţii de foraj petrolier.

La sosirea mea, îşi întoarce capul. Îmi aruncă:

— Am ajuns la al treilea set. Domnişoara i-a dat de gust.

Formidabilul lui popou păros, plin de striaţii, de crevase, de văgăuni, constelat de vânătăi, de numeroase cicatrice, e o bielă infernală acţionând fenomenalul lui piston.

Fata a găsit o postură ad hoc pentru a profita la maximum de ustensilă. La sfârşitul cursei geme scurt, după care lansează un „iu-huuu" entuziasmat. Ai crede că fiecare „esperenţă" (Béru dixit) îi permite să capitalizeze câte ceva din care să profite mai târziu. Poate nişte amintiri senzoriale, mai ştii? Deşi acestea sunt primele care se şterg din memorie, înlocuite fiind de alte mângâieri. Personal, nu ţin la amintirile sexuale, ci la acelea în care sentimentele cântă la lăută. Amorul fizic e doar pentru o clipă. Inima, ea, este pentru totdeauna.

Admir performanţa Grasului cu un ochi blazat de propriile mele vitejii cu subreta de la reşedinţă. Zău aşa, prea am dat iama în ultimul timp prin servitorime. Pentru început bona mea portugheză şi acum micuţa cameristă (termenul se potriveşte trăsnet) din Tessin. Legea seriei! Ca în cazul accidentelor pe calea ferată. Pe urmă va veni vremea duceselor. Circul pe orice teren, nu-s sectar când e vorba de amor.

Îi las pe cei doi să-şi videze glandele până ce n-or mai putea, total, complet, absolut, triplu zero! Să mă întind pe patul Grasului, fiindcă el copulează pe al meu de mai bine de două ceasuri? Pute a dihanie, deşi încă nu s-a culcat în el. Cocina nespălată!

Cu mâinile sub cap, picior peste picior (dintre care unul bate nu ştiu ce măsură bizară) trec în revistă revelaţiile contelui Bellazzezzeta. Ciudat individ acest Ron Silvertown. Dispariţia statuetei lui gotice, care l-a catastrofat în asemenea măsură, ce putea reprezenta pentru el? Cu mult mai mult decât valoarea în bani a obiectului, asta e sigur! Şi totuşi, isteţul de conte a precizat fără echivoc: statueta nu era trucată. Bellazzezzeta e un cunoscător. Trebuie

[1] Manifest cele mai mari rezerve în legătură cu această definiţie care ne este propusă de domnii Sève şi Perrot în dicţionarul lor ortografic (n. a.).

că a risipit atâtea încât ar fi putut umple zece muzee, bătrânul cartofor. Un obiect de artă de aşa natură n-are secrete pentru el.

Atunci? Cum se face că Silvertown a mobilizat specialişti de mare clasă pentru a-şi recupera bucata lui de lemn? Într-adevăr, în afacerea asta nu pot să judec coerent. Ce rol au jucat unchiul Tom şi Adélaïde în toată această poveste încurcată?

Altă întrebare care mă arde: de ce cu ocazia primei vizite la american, târfa lui Moktar a fost dată pe uşă afară, ca un om de nimic, şi de ce s-a bucurat de o întrevedere de un ceas a doua zi? Întrevedere în urma căreia părea să încerce o vie satisfacţie? Ce anume motiva acest reviriment în comportamentul lui Silvertown?

Fără a înceta să-mi storc creierii, trag spre mine telefonul, formez zero zero pentru „a ieşi din hotel" (aşa scrie în franceză pe o notiţă informativă) şi, cu un deget de automat, rotesc numărul pe care îl vreau.

Cine era omul în cârje cu capul bandajat, presupusul unchi al lui Silvertown? Cel care, în mod sigur, a pus mâna pe statuetă? De ce zbirii americanului au închiriat un elicopter ca să ajungă la unchiul Tom? Cum se explică această perioadă de linişte care a durat doisprezece ani, înainte de a-l supune la cazne pe moş Dugadin? De ce?… De ce?… De ce?…

La celălalt capăt al firului se ridică telefonul. O voce năclăită articulează un „Alo, aici Mathias, vă ascult" care seamănă cu bălăceala unui întreg cârd de raţe în noroiul unei mlaştini. În acelaşi timp, cu un imens strigăt de triumf pătimaş care-mi ajunge la urechi din camera învecinată.

— Ah! termiiin!

— Şi eu, căprioara mea, răspunde liniştit Grasu, dar n-are rost să strigi în halul ăsta: ai să trezeşti tot hotelul!

— Ascult! insistă Roşcovanu.

— Şi eu, îi spun, Béru tocmai a fericit o creatură superbă şi strigătul ei a fost frumos ca un „si" de jos al Mariei Callas, în epoca ei de glorie.

— Oh! dumneavoastră eraţi, domnule comisar!

— Cine ai fi vrut să fie la ora asta târzie? Ai la îndemână cu ce să scrii?

— Oarecum.

— Adică?

— Am un pix, dar hârtie nu.

— Notează pe fesele nevesti-tii, ai să copiezi pe urmă.

— Spuneţi!

— Vreau biografia completă, detaliată, în culori şi stereo a unui cetăţean american pe nume Ron Silvertown. Singurul punct de reper: în 1973 era un personaj foarte important al societăţii bancare American Bank Company. Treci la treabă, am nevoie de un raport de cel puţin două sute de pagini în legătură cu tipul, cu viaţa lui, cu opera şi culoarea izmenelor.

— Încep chiar de mâine.

— Nu, iubitule: de imediat, pentru că trebuie să ţii seama de fusul orar: la

New York nu-i încă şase seara. Te sun din nou în zori. Salutări doamnei şi sărutări celor optsprezece puradei ai tăi.

Béru îşi face apariţia stors de vlagă din pricina actelor lui de vitejie, cu chinezul în bernă. Are ochii de două ori mai mari decât rozeta catedralei din Chartres. Se opreşte în pragul uşii, se agaţă de chenarul ei, se apleacă într-o parte, ridică piciorul stâng şi trage un vânt care se rostogoleşte îndelung sub plafonul înalt al camerei.

— În aceşti termeni galanţi închei tu socotelile? îl ironizez.

— Nu te formaliza, tipule. I-am explicat eu lu' Nini (de la Anita) că amorul îmi produce întotdeauna şocul ăsta postum. Dacă te forţezi, gazul din tine o ia razna şi ai încurcat-o. Uite încă unul pentru regina Angliei.

O nouă deflagraţie mai considerabilă decât prima.

— Să ştii că am avut o partidă de lustruit straşnică, jubilează Infamu. Iartă-mă că ţi-am călărit iapa pe nepusă masă, şefule, dar prea îmi răscolea simţurile femeia asta. Ai să-mi zici că dulceaţa nu se aruncă la porci, fiindcă pot să mă împerechez tot aşa de bine şi cu o ţaţă din Berry sau cu o supraveghetoare plină de varice; de acord, tipule. Doamne, da' ce poamă! Un adevărat aspirator! Am crezut că o să-mi smulgă fuduliile! Cu o tipă aşa focoasă, stai să-ţi numeri boaşele la sfârşit, să te asiguri că e la locul lor. Straşnică şi Nini asta! Ce hangar mi-ai pus la dispoziţie, puicuţo! Da' unde s-a dus? La baie să-şi ogoiască nesătula? Niiiniii! Nu răspunde! Nini, fir-ar al naibii! Hait, să vezi c-a şters putina. Mda, uşa a rămas deschisă. Ştii ceva Tonio? Fata s-o fi ruşinat din cauza ta. Asta-i situaţia. Tu o începi, tu îi clăteşti comoara cu Dom Pérignon şi pe urmă vin eu să termin treaba cu maşina mea babană de ceremonii; s-o fi ruşinat din cauza primelor voastre contacte. Tu o aprinzi şi eu o sting. S-a confuzionat ca o persoană bine crescută ce-i.

— Fă-ţi valiza, Grasule, ne luăm valea! i-o retez eu sec.

— Încotro?

— Grenoble. Am acolo o pereche de amici cărora vreau să le aduc cornuri (cu atât mai mult cu cât el e arab) la micul dejun. O să fie o surpriză pentru ei.

Béru se uită în jurul lui.

— Valiza mea, ştii că eşti bine, nici măcar n-am desfăcut-o.

— Perfect.

— Cum s-o fi desfăcut, răule: n-am mai apucat!

○

Când ajungem înaintea cârciumii Adélaïdei şi a lui Moktar bate trei fără zece în turla unei biserici, care merge înainte cu zece minute. O noapte cu lună plină ridiculizează iluminatul municipal, cam leşinat în acest cartier.

Mă apropii de bodegă şi zăresc un anunţ lipit cu scotch pe geam, din exterior. Un scris tremurat anunţă în caractere discontinue, jalnice:

„Închis din cauză de deces".

— Asta-i bună! strig eu, pe franţuzeşte în text.

Evaluez situaţia în rafale. Unul dintre cei doi „asociaţi" o fi dat de bucluc?

Numai de n-o fi moş Salcons, să nu-i fi plesnit vreo venă printre bicicletele lui?

— Am pus-o de mămăligă! constată epuizatul, fatalist.

— O clipă, să verificăm dacă mai e cineva acasă.

Deschid uşa aleii (cum se spune prin partea locului) şi acţionez mica mea lanternă pentru a trece în revistă cutiile de scrisori din culoar. Găsesc într-adevăr numele de Salcons Adélaïde (etajul doi). Totul e pe numele grasei, probabil că Moktar trage după el un cazier juridic căcăcios care nu-i permite să scoată mutra în lume din considerente sociale.

O luăm pe scară ca să ajungem la doi. O carte de vizită meschină, prinsă pe uşă în piuneze ne indică faptul că acolo locuieşte Adélaïde Salcons.

— Nu suni? mă întreabă storsul.

— Eşti încă plin de idei împământenite, grasule, oftez eu forţând încuietoarea cu faimosul meu sezam.

„A deschide" este exact o rubrică din pagina „jocuri de vacanţă" a unei reviste. Cric-crac, mă bucur că aţi venit!

Înăuntru, murdăria te trăsneşte la cap. Un chimist care ar lucra la un nou deodorant, ar trebui neapărat să procedeze la nişte experienţe în casa Adélaïdei. Dacă testul se anunţă pozitiv, şi-ar putea comercializa descoperirea cu capul sus. O palmă de vestibul în care două umeraşe, unul peste altul, suportă un munte de haine. Putoarea e dezastruoasă: izuri de bucătărie rece, murdărie, rahat, urină, colecţie de Tampax-uri utilizate. Şi alte duhori intense, greţoase, care-ţi provoacă vomă şi ameţeli.

Iată bucătăria şi alături salonul-sufragerie ca întotdeauna. Toate casele din lume sunt alcătuite pe acelaşi principiu, în fond, palatele ca şi cocioabele, ceea ce dovedeşte că oamenii, puternici sau mizerabili, au aceleaşi necesităţi pentru trai.

Ne oprim să tragem cu urechea. Tăcere deplină.

— Nu-i nimeni, decretează Béru.

— Nu ştiu, îi răspund.

Al şaptelea sau al optulea simţ al meu mă informează asupra unei prezenţe. „Simt" că e cineva. Fasciculul lanternei mele stilou (o invenţie a lui Mathias, pe care ar trebui s-o breveteze dacă ar vrea să facă rost de parale, prostul: baterie sedimentară cu performanţe circumstanţiale, fascicul îngust, ca o rază laser, dar de o intensitate nebună, nu difuzează, ci iluminează punctiform zona asupra căreia e îndreptat) se plimbă prin cameră. Descopăr o masă pe care domneşte o harababură heteroclită, cu o parte ceva mai liberă, unde sunt pregătite două farfurii. Pâine tăiată într-un coşuleţ mizerabil, muştar, solniţă, piper extra-dry, de Cayenne!

Raza de lumină zugrăveşte noaptea. Face să răsară din beznă elemente de viaţă: un scaun, un dulap şchiop, un afiş care glorifică insulele Seychelles, prins în piuneze de perete. Cu nişte fese în prim plan.

Travellingul panoramic continuă să baleieze, dar brusc, fasciculul începe să tremure, fiindcă tremură, mâna mea. Trebuie să recunosc, ceea ce se iveşte în

focalul nostru e cumplit de înspăimântător.

Tu mă cunoşti prea bine, nu? M-ai citit de-a fir a păr de la subraţ! Ştii totul despre mine, cum şi eu ştiu totul despre tine, nu-i aşa, draga mea? Îţi mai aminteşti când mi-ai acordat virginitatea, iar eu ţi-am procurat alta imediat după aia, înnodându-ţi părul comorii: unul de la stânga cu unul de la dreapta, şi aşa mai departe? Toate aceste noduri mici creează nişte legături mari, nu? Bun, să lăsăm asta; ai reuşit să mă cunoşti, să mă recunoşti, să mă supracunoşti, dar n-ai să poţi ghici nici în ruptul capului! Atunci, hai să-ţi zic eu. Un tip bronzat e aşezat calare pe un scaun lipit de perete. Nu-i altul decât mister Moktar, omul Adélaïdei Salcons. Tâmpla lui e sprijinită de peretele subţire din cauza unei săgeţi de metal, care-i străbate capul dintr-o parte în alta. S-a tras în el de aproape cu o puşcă de pescuit submarin. Omul are ochii deschişi, chiar ieşiţi din orbite, pot să spun. Sângele, relativ puţin, a curs din rană şi s-a prelins pe gât înainte de a-i dispărea pe sub haină.

Béru acţionează comutatorul şi lumina convenţională ne lămureşte asupra scenei. De un mare tragism! Acest om ţintuit ca o insectă în cutia unui entomolog, îţi inspiră frică. Observ că o altă săgeată îi este înfiptă în pulpa piciorului. Presupun că aceasta a fost lovitura de avertisment, destinată să-l neutralizeze din capul locului.

Nu-i asta şi părerea ta? Ah! aşa! Tu ştiai dinainte? Da? Fiindcă ai lecturat începutul scenei acestei crime? Ai şansa să fii cititorul. Eu nu-s decât autorul, înţelegi?

— Nu-şi prea pierde timpul, observ.

— Cine, mă rog? mă întreabă Patapouf.

— Individul care l-a junghiat pe Jérémie.

— Crezi că el e?

— Dacă nu eşti tu, atunci e frate-su. Tipul şi echipa lui progresează. Se mişcă mai repede ca mine!

Mă îndrept spre camera învecinată: dormitorul cuplului. Locul unde dezordinea culminează. Rufele murdare sunt îngrămădite peste tot, pe scaune, pe comodă, chiar şi pe jos!

Adélaïde zace pe pat, întinsă pe burtă, cu rochia sumecată până la brâu. Moartea i-a învineţit tenderul enorm. O baltă brună se întinde sub ea şi fesele îi sunt mânjite de sânge. Mă apropii de femeie cu inima în gât de dezgust, căutând să aflu cauza sfârşitului ei. Îmi scapă un strigăt. Şi cu toate astea sunt un om trecut prin ciur şi prin dârmol. Braţ puternic, ce naiba! Sânge rece! Antonio e departe de a fi depreciat prin uzura morală.

Şi totuşi, faţă de ceea ce văd!…

Vârful unei săgeţi iese printre două coaste din spatele grăsanei. Asasinul a pus-o în genunchi pe pat şi i-a băgat ţeava puştii în fund. Un sadic! Apoi a tras. Harponul i-a sfâşiat tot înăuntrul ei mai înainte de a ieşi sub omoplatul stâng (sau drept, dacă eşti din Frontul Naţional).

Comentez pentru Béru. Acesta păleşte. O lacrimă i se anină de genele lui

porceşti. Îşi duce laba spre ochi.

Pe un ton frânt, murmură:

— Trebuie să fii ultimul dintre ultimii! Ar fi putut mai degrabă să se culce cu ea decât să-i facă felul aşa! Promite-mi ceva, Sana: punem noi mâna pe el, este?

— Da, îi răspund cu dinţii încleştaţi, da, Grasule, punem noi mâna pe el.

— Şi atunci îi arătăm noi, îmi promiţi?

— Îţi jur, prietene!

— Trebuie s-o încaseze gunoiul ăsta!

— Îi pregătim noi o serbare de adio, promit.

Şi întind mâna deasupra corpului Adélaïdei pentru a ratifica jurământul.

○

Ne ducem amândoi în bucătărie să tragem o duşcă de alcool. Béru ca un veritabil mistreţ, care adulmecă trufele, descoperă o sticlă de scotch. O destupă şi mi-o întinde. Gâl-gâl! Dau peste cap douăzeci de centilitri fără să respir. Grasul goleşte restul.

În vreme ce el îşi udă calea regală, eu reflectez stereofonic.

— Curios înscrisul de pe uşa bodegii, mă aud vorbind.

Mă întorc să caut prin dormitor şi dau peste ceea ce presupuneam: un bloc de corespondenţă şi o cariocă.

— A pus-o pe grăsană să scrie după ce i-a lichidat bărbatu, nu? articulează Béru care a venit după mine.

— Probabil că da. A vrut să câştige timp înainte de a fi descoperit acest dublu asasinat.

— Nu se dă înapoi de la nimic gândacul ăsta! Sper că fraţii din Savoie au reuşit să pună laba pe el.

— În orice caz, solilochez eu, a găsit ceea ce căuta.

— De ce?

— Nimic n-a fost scotocit.

— Cum poţi să-ţi dai seama în harababura asta?

— Dezordine, dar nu devastare, Grasule. Utilizând metode forte, a determinat-o pe Adélaïde să verse tot ce ştia. Femeia i-a dat satisfacţie, sunt convins. Pe urmă a lichidat-o ca să neutralizeze un martor, în cazul lui, a fost forţat s-o facă.

— Totuşi ar fi putut s-o omoare altfel!

Îmi rotesc pentru ultima oară periscopul peste această dezolare fără precedent. Dură meserie şi asta a noastră. Sunt momente când ai prefera să fii cioban şi să asiguri transhumanţa în păşunile alpine.

Eu sunt acela care îi transport nugaua la Montélimar şi cârnăciorii la Frankfurt.

Nu-i mai arde de calambururi amicului Bavochard. Neras, cu privirea

posomorâtă, în gură cu un gust rău lăsat de cinzeaca pilită, îţi face puţin milă în dimineaţa asta mohorâtă.

Am sosit în acelaşi timp la Curcănaria centrală din Chambéry. Eu venind dinspre Grenoble, el de la urmărirea iniţiată în regiunea Dauphin unde se dusese să dea un ajutor consistent colegilor din Isère. Bodogăne. E furios foc şi uită de bancurile lui, atât de haioase într-o conversaţie.

În plus, vezica lui suprasolicitată de casa Pernod (alcool Pernod-fiul, cum îi place să spună) îşi varsă din abundenţă conţinutul sacului membranos, contribuind la realitatea dură a zorilor.

— Noutăţi? îl chestionez.

— Individul s-a strecurat ca prin ochiurile năvodului! mă informează el, lamentabil.

— Cine l-a lăsat să scape, năvodul sau netotul? propun eu cu intenţia de a-i angrena mecanismul de prostioare, dezamorsat.

Dar nu trezesc nici un ecou în deprimarea lui. Bavochard e amorf ca puţa unui eunuc privind la fotografia unei târfe.

Îmi povesteşte că ucigaşul a avut un accident pe autostradă. Dar ceva îmi spune că ai şi citit anecdota mai înainte şi atunci mă opresc. Nu ţin să mă repet, consumând hârtie, impresia pe care o fac şi toate celelalte. Ceea ce însă s-ar părea că nu ştii e că omul cu Volvo-ul galben a reuşit să scape luând un ostatec o femeie şi obligând un automobilist să-i servească de şofer. L-a forţat să traverseze linia mediană a autostrăzii şi s-o ia înapoi.

Da? Eşti la curent şi cu asta? Ei comedie! Atunci ce mi-a mai rămas să-ţi povestesc? Am impresia că sună a dublon, formula asta. Ştii şi că pe urmă criminalul i-a cerut conducătorului auto să tragă într-un loc ferit de staţionare? Că i-a adormit pe pasageri cu ajutorul unui flacon de gaz şi i-a părăsit după ce a închis geamurile maşinii şi a răspândit restul de gaz în habitaclu? Asta nu mai ştiai! Ai văzut? Amănuntele acestea s-au aflat de la proprietarul maşinii care şi-a recăpătat luciditatea abia peste o oră.

Fugarul a trecut peste gardul care separa terenul de staţionare de restul câmpului. Un cultivator a oprit la semnele lui şi l-a lăsat în Saint-André-le-Gaz, de unde a luat trenul spre Lyon.

Sfârşitul episodului.

— O să iasă scandal pe sus, mă avertizează Bavochard. Precis că o luăm pe coajă! Te asigur eu, fir-ar al naibii!

— Ce te face să crezi că ăsta-i tipul care l-a înjunghiat pe inspectorul Blanc?

— Volvo-ul lui galben a fost observat de puştimea din Saint-Joice-en-Valdingue. Dar mai ales faptul că s-a găsit în portbagajul lui o teacă de pumnal în care se potriveşte perfect cel de care s-a folosit pentru a-l aranja pe negrul tău. A propos, ai veşti despre el?

— Proaspete-prospeţele: scapă cu viaţă.

— Cu atât mai bine, medicina face minuni, fiindcă atunci când l-am văzut eu

la reanimare era pierit.

— Nu medicina, nevastă-sa, bătrâne. Ea îl doftoriceşte cu nu ştiu ce porcării şi rosteşte cuvinte cabalistice în jurul patului său ca să bage în sperieţi spiritele rele; tatăl ei e vrăjitor de profesie din meleagurile lor senegaleze.

— E bine de reţinut. Dacă într-o zi o încurc, am să ştiu cui să mă adresez.

Mă invită în biroul lui şi se duce puşcă la un dulap în perete pentru a extrage două păhărele şi o sticlă neîncepută de anason. După care, deşurubează capacul unui răcitor portabil şi trage un strigăt gen vapor în primejdie pierdut în ceţurile boreale.

— Cantosoy, nenorocitule!

Un ăla pipernicit, care seamănă cu un smoc de păr smuls din fund şi lipit pe un băţ, soseşte prestibus.

— Domnule comisar?

Bavochard îi arată răcitorul gol.

— Ţi-a crescut o tumoare pe creier sau ce te-a apucat? Unde sunt cuburile *mele* de gheaţă?

Scheletul de sperietoare se tulbură ca anasonul când îşi schimbă culoarea, prin adăugarea de apă potabilă, în cinzeacă.

— N-am crezut că o să vă întoarceţi aşa de repede, domnule comisar, se bâlbâie numitul Cantosoy.

Bavochard aruncă în el cu recipientul. Mulţumită unui reflex de o înaltă calitate, inspectorul se fereşte.

— Îţi dau cinci minute, îl avertizează colegul meu.

Cantosoy dispare într-o tornadă albă.

— Ia spune, în Savoie e mereu ca la curtea ţarilor? glumesc eu. Îţi biciuieşti oamenii sau îi tragi în ţeapă când fac greşeli de ortografie în rapoarte?

Începe să râdă.

— Cuburile mele de gheaţă – e lucru sfânt. Nu glumesc. Dar tu, „moştenitorule" ai ceva noutăţi?

Asta-i culmea, iar mă zgândără cu testamentul unchiului! Nu i-a ajuns ieşirea mea de acum câteva zile. Ce-ar trebui să-i sparg ca să priceapă? Sticla cu anason sau maxilarul? Mă scoate din sărite, mister Bavochard! În viaţă, trebuie să fii mereu în gardă. Prietenii sunt mai veninoşi ca ceilalţi, ai remarcat? Jalnic! Fiindcă eşti mai mare în grad, mai bine dotat, mai puţin tâmpit. Diferenţa se plăteşte. Nu se iartă. Ca să treci prăpastia, trebuie să strângi bine funia, crede-mă. Să faci un slalom vecin cu moartea. Să te prefaci afabil.

— Mda, îi răspund, am noutăţi: două cadavre. Dar în Isère, nu-i de competenţa ta, deşi, mai mult ca sigur, e supermanul tău cu Volvo, care a efectuat această operaţiune de ecarisaj.

Vestea îl afectează teribil pe Bavochard.

— Încă doi morţi? exclamă el.

— Şi probabil că nu-s ultimii, adaug. Presimt că partea cea mai frumoasă abia acum începe.

— E cam albastră situaţia, nu? e de părere Cinzeacă.

— Am cam încurcat-o, amice. Ne aşteaptă zile grele, o simt: bătăturile de la picioare îmi dau de veste.

Dacă aş fi ştiut atunci în ce măsura realitatea avea să depăşească presentimentele mele!

Spune-mi cu cine umbli, ca să-ţi spun pe cine urăşti.

În patul lui cu cearşafuri alb-clinic, Jérémie seamănă cu o muscă mare neagră, făcând surfing într-o ceaşcă cu lapte. Ceea ce frapează, e slăbiciunea lui accentuată. Trebuie că a dat vreo zece livre jos în trei zile, bravul inspector. I-au rămas doar ochii şi buzele enorme, care te fac să te gândeşti la nişte limacşi roşii absorbind aerul.

Respiră cu dificultate, lovitura de pumnal i-a ferfeniţit urât pleura. La căpătâiul lui: Ramadé, imperturbabilă, discretă în rochia ei mov, ale cărei motive în roşu şi negru reprezintă scufundarea Titanicului într-o mare de apocalips.

Ochii lui Jérémie, ca două camee prespapier, îmi zâmbesc. Ar vrea să articuleze ceva, dar l-ar costa prea mult. Îl liniştesc cu o palmă afectuoasă pe obraz.

— Ne-ai cam speriat, Cioroiule! Ai avut timp să-l zăreşti pe agresor?

— Ki kuyu baraha! şopteşte el.

Durerea şi slăbiciunea sunt aşa de mari încât nu mai e în stare să se exprime decât în dialectul lui originar.

Mă întorc spre Ramadé:

— Ce spune?

— Că s-a petrecut prea repede; a fost luat prin surprindere. Înainte de a-şi pierde cunoştinţa, ca prin ceaţă, i s-a părut că vede un bărbat înalt, blond, cu părul foarte creţ, traduce ea fidel.

— Kiwi barabo, reia domnul Blanc.

— Ce spune?

— Ar vrea să-i povestiţi cum se desfăşoară ancheta. E dezolat că n-o mai poate continua, dar doreşte să fie ţinut la curent.

— Mă tem să nu-l obosesc! obiectez.

— Babue noye go, murmură inspectorul Blanc.

— Ce spune?

— Că sunteţi un curcan ramolit, bun numai să complicaţi lucrurile întotdeauna şi dacă el vrea să ştie, înseamnă că poate asculta. Îl supără faptul că-l trataţi ca pe o domnişoară bătrână!

— Foarte bine, dragă Ramadé, am să-i prezint raportul.

Mă aşez la căpătâiul lui Uşchială-Moarte şi-i narez în lung şi în lat, de-a curmezişul şi în gevacolor evenimentele, faptele, incidentele care s-au produs după reducerea lui la orizontală. Mă ascultă, ochii lui larg deschişi fixând tavanul. După ce-mi termin povestirea minuţioasă, continuă să se uite la ghipsul alb pe care două muşte lubrice fac dragoste. Doarme? E inconştient? Sunt gata să-i iau pulsul, când îl aud şoptind:

— Zicono Silvertown kalubure?

— Ce spune?

— Întreabă dacă aţi cerut să se stabilească biografia lui Silvertown.

— Naturel. Se ocupă Mathias.

— Butabu Lyon hullal! intervine rănitul.

— Ce spune?

— Întreabă dacă poliţia lyoneză a primit semnalmentele tipului blond şi dacă va supraveghea gările, aeroportul şi hotelele?

— Nici nu mai încape discuţie!

— Zibzob nakue? insistă Jérémie.

— Ce spune?

— Întreabă dacă v-aţi luat pe cineva pentru continuarea anchetei.

— L-am chemat pe Bérurier, aşa cum ştiţi, îl informez eu după o ezitare, ştiind că-i voi zgândări gelozia.

— Hubongu salo krado Béru! suspină într-adevăr amicul meu negru.

— Ce spune?

— Spune că pentru stadiul actual al anchetei vă dă nota 6, dar vă scade două puncte pentru că l-aţi ales pe Béru, aşa că nu primiţi decât 4. Şi acum, ar cam trebui să-l lăsaţi în pace, domnule comisar, n-am deloc chef ca omul meu să se scufunde în văgăuna morţii din care abia l-am scos. N-am chef deloc!

○

Rulând în direcţia Lyonului, compun din maşină numărul de acasă, să văd ce mai face Félicie a mea. În clipa în care ridică receptorul, aud o puternică detonaţie care mă alarmează (gratuit!).

— O bombă, mami? mugesc eu.

— Nu, negrişorii lui Blanc au răsturnat dulapul mare de haine din camera mea.

— Cum te descurci cu tribul?

— Trăim clipe grele, mărturiseşte draga mea mamă, fiindcă sunt foarte turbulenţi. Dar au inimă bună.

— A mai rămas ceva întreg în casă?

— Mare lucru, nu, mărturiseşte ea, le vom repara pe toate cu ajutorul lui moş Baguenaude (Târâie-Brâu), bătrânul tâmplar de pe strada Sifoanelor. Dar e mai bine să aşteptăm până ce copiii se vor întoarce la ei acasă. (Îmi spune şoptit:) Nu ştii noutatea? Maria e, îndrăgostită…

Îmi înghit mărul lui Adam în trei exemplare; mi s-a ridicat până-n gât.

— Ce spui?

— Imaginează-ţi că face treaba în rochie de seară. Toată leafa şi-a cheltuit-o pe toalete. S-a hotărât să nu-i mai trimită nici un ban bătrânului ei tată paralizat, din Portugalia. Am întrebat-o care-i cauza acestei revoluţii şi mi-a răspuns că s-a îndrăgostit de cineva din lumea mare.

Acel cineva din „lumea mare" tuşeşte jenat. Ştiam eu că nu-i bine să ai de-a face cu servitoarele. Iată în ce a degenerat intempestiva mea gimnastică din şale. I-a declanşat furia grandorii domnişoarei Picioarepăroase.

— Dacă o ia prea rău razna, dă-o afară, mami, o sfătuiesc eu cu o superbă laşitate. N-are rost să păstrezi pe cineva care începe să delireze.

— Oh! nici nu se pune problema! protestează Félicie. Îşi face treaba în continuare foarte bine.

Un pupic miorlăit. Închid în clipa în care se produce vacarmul unor crătiţi date de-a rostogolul din capul scărilor noastre.

○

Béru pare că moţăie, dar eu ştiu că gândeşte. Puţin, dar gândeşte. I se întâmplă numai pe plan profesional. A dat pe spate rezemătoarea scaunului, şi-a întins picioarele cât a putut şi şi-a tras pălăria pe faţă.

— Chiar speri să pui mâna pe tipul ăsta la Lyon, Tonio? mă întreabă el cu atâta scepticism în glas că ar trebui să-i scriu replica pe de-a-ndoaselea.

— Am să încerc. Fiindcă el deţine obiectul căutat, iar eu doresc să-l recuperez cel puţin tot atât ca şi el.

— Nu-i treabă uşoară. Tipul ăsta e un profesionist. Are minte să mai dea şi la alţii. Şi posibilităţi.

— Jandarmul ameninţat de el pe autostradă, împreună cu alţi martori contribuie la întocmirea portretului său robot, care va apărea din seara asta la jurnalul televiziunii pe trei canale, iar de mâine se va etala în toate ziarele. Avem identitatea lui, cel puţin cea declarată în momentul închirierii maşinii. Amprentele lui au fost relevate de pe volanul acesteia; pe scurt, se scaldă într-un rahat cât toate zilele, aşa diabolic cum e el.

— De acord, dar individul ştie toate astea! Clocește el ceva. Ăsta nu-i om ca toţi oamenii, îţi dai seama?

Ce-i asta? Nu-i nimic. Atunci, dacă nu-i nimic, de ce-i aici? Uite aşa.

Stephen Black, am mai menţionat într-un loc, (nu ne mai amintim unde, dar am făcut-o şi e inutil să ne căutaţi pricină, nu ne vom da bătuţi) avea oameni de legătură aproape în toată lumea. Memorizase o mie, dacă nu cumva mai mult. Aceştia erau de un gen cu totul particular; nu-l cunoşteau şi nu ştiau nici măcar că există. Totuşi, erau disponibili din cauza unor mici secrete pe care Black le ştia despre fiecare dintre ei. Informatori răspândiţi pe toată planeta recoltau date pentru el şi-i transmiteau „dosare" arzătoare. În numeroşii lui timpi morţi, ucigaşul le răsfoia şi le învăţa pe de rost, fiind dotat cu o memorie

de calculator.

Cât a durat drumul cu trenul, în compartimentul lui de clasa întâi, şi-a explorat „fişierul mental”. La Lyon, dispunea de două potenţiale persoane de legătură. Debarcat în gara Perroche, consultă un plan al oraşului şi optă pentru cea al cărei domiciliu era mai apropiat.

Era vorba de un anume doctor Vagiturne, care locuia în piaţa Carnot, practic, chiar lângă gară.

Se înnopta. Acest nobil oraş, numit cândva „Cetatea Mătăsii”, şi pe care dragul meu Francisque Collombe îl administrează cu o mână forte, se înfiora în ceţuri albastre. Black părăsi groaznicul blochaus prin care se efectuează traficul Paris-Sud şi care-şi păstrează neştirbite toate ororile arhitecturale, deşi a fost zugrăvit într-un rozaliu de şerbet. Odinioară, un bulevard larg, denumit drumul Verdun-ului, găzduia serbări populare, iar cârciumioarele serveau vinuri Beaujolais, côte-du-Rhône şi Maconnais alb oamenilor ieşiţi la plimbare şi care abia îşi mai cărau ficatul surmenat. Dar etrava existenţei despică valuri din ce în ce mai negre şi mai poluate. Oraşele şi peisajele, tot mai desfigurate, mai pângărite, mai devastate, sfârşesc prin a contracta această maladie ruşinoasă care-i mareea umană. Omul se multiplică într-o isterie de urâciune şi se scufundă în abisuri, distrugând tot ce Dumnezeu i-a oferit mai armonios.

Ceea ce ne permite să afirmăm solemn, încă o dată, cu toată certitudinea, noi, autor cu vechime, că omul este un idiot mizerabil, un idiot demn de dispreţ, un idiot disperant care crapă în fiecare secundă şi renaşte în fiecare secundă ca să facă numai prostii, prostii, prostii, de-ţi vine rău. Amin!

Trăiască revenirea modei jartierelor!

○

Stephen Black urcă la etajul doi al unui imobil cu miesme burgheze şi se opri dinaintea unei uşi cu două canate, pe unul dintre care o plăcuţă de aramă, uşor coclită, anunţa: „Dr. Joanès VAGITURNE – fost şef de clinică al spitalului din Lyon. Ginecolog, boli de femei.”

Noul sosit acţionă soneria şi o jăvruță se auzi lătrând isteric în apartament. O femeie bătrână, gen madam Pipi, veni să deschidă, îmbrăcată într-un pulover de lână, prea mare pentru ea, tras pe deasupra unui halat alb, maculat de pete vechi. Purta ochelari cu lentile aşa de groase, încât o ghiceai pe punctul de a-şi pierde vederea.

Îşi ridică sus capul alb pentru a încerca să distingă cine se afla pe palierul cel mare.

— Cine-i acolo? întrebă ea.

Vocea părea să fie mai bătrână decât ea. Ai fi zis că-i imitată de un hâtru care povesteşte păţania bunicii întrebată de nepoţica ei de când n-a mai făcut… bezele.

— Aş vrea să-l văd de urgenţă pe doctorul Vagiturne, îi spune Black. Presupun că-i închis cabinetul de consultaţii, dar e vorba de ceva deosebit de

important pentru dumnealui.

Stephen Black avea darul convingerii. Vocea lui se făcuse dulce, dar fără drept de replică, şi nimeni nu i-ar fi putut rezista.

Bătrânica îi spuse că avea să-l anunţe pe doctor. Black făcu un pas şi intră în holul care avea mare nevoie să fie zugrăvit din nou. „Şi tablourile de pe pereţi ar avea nevoie" gândi Black, care nu putea suferi pânzele proaste, reprezentând peisaje marine şi crânguri. Apartamentul murea de bătrâneţe. Totul era acoperit cu un strat de murdărie, totul era crăpat şi prăfuit. Mobile grele, negre, îngrămădite, făceau neplăcuta impresie a unei dughene cu vechituri. Covoarele uzate scoteau la iveală mai mult decât urzeala: parchetul. Totul, în ciuda dimensiunilor, nu era luminat decât de o lampă mică, ridicolă, ai cărei pereţi de sticlă colorată adăposteau un bec de cel mult patruzeci de waţi.

În hol, îşi făcu apariţia un bărbat de vreo cincizeci de ani, corpolent, aproape chel, cu un ten cenuşiu şi cearcăne sub ochi. Încă mai mesteca, ceea ce dovedea că fusese deranjat de la masă. Îl măsură pe Black cu o curiozitate nuanţată de surpriză.

— Domnul?

„O voce de preot bătrân", gândi Black.

— Regret că vă deranjez, domnule doctor, dar trebuie neapărat să stăm de vorbă.

— Cine sunteţi dumneavoastră?

Stephen Black ridică din umeri.

— Numele meu n-are să vă spună nimic: mă numesc William de Sotto şi sunt american. Am putea vorbi într-o încăpere mai… discretă?

Curiozităţii doctorului începu să i se adauge o neliniște obscură. Sosirea inopinată a acestui străin, la el și la o oră improprie vizitelor, îl tulbura.

— Să trecem în cabinetul meu.

Deschise o uşă şi se trase într-o parte pentru a-l lăsa să intre pe vizitator.

Black regăsi mirosul de antiseptice şi eter, propriu acestui gen de locuri. Cabinetul părea totuşi mai puţin părăginit ca restul apartamentului.

Era zugrăvit în verde pal, iar cărţile de medicină, care garniseau rafturile unei vaste biblioteci, îl înveseleau oarecum. Doctorul luă loc în spatele biroului său; Black se aşeză pe partea opusă. Un stetoscop odihnea pe placa de sticlă a mesei de lucru ca două reptile încolăcite.

— În câteva cuvinte, iată ce mă aduce aici, începu Black fără tergiversări. Sunt un agent american şi am neplăceri serioase cu poliţia franceză. Trebuie neapărat să mă ascund câtva timp; am venit să vă solicit ospitalitatea, domnule Vagiturne.

Medicul rămase fără glas.

— Sunteţi nebun! exclamă el.

— Oh! nicidecum, doctore!

— Ce idee năstruşnică să vă prezentaţi la mine!

— Calmaţi-vă, făcu Stephen Black, întinzând spre ginecolog o mână desfăcută în evantai. Demersul meu e logic: sunt un criminal care are necazuri şi vin să cer ajutor de la un criminal care încă nu le are.

Bărbatul voinic sări în sus. Se făcu roşu ca racul.

— Ieşi afară imediat, că altminteri chem poliţia, urlă el.

— Modul în care reacţionaţi mi-e cunoscut, îi spuse Black. E acelaşi şi propriu tuturor. Fiecare stropeşte două trei fraze de genul ăsta până-i vine mintea la cap. După indignare, vor urma proteste de om ultragiat. Şi pe urmă, după ce vă voi servi câteva detalii asupra morţii primei soţii şi a mamei acesteia, care i-a precedat la câteva luni, şi despre cea a profesorului Alex Burtini, veţi deveni conciliant. Suntem între noi criminalii, ne datorăm ajutor şi asistenţă.

Zâmbi trist, neliniştitor. Doctorul Vagiturne simţi că i se oprește inima. Deschise un sertar. Black avea un al şaselea simţ care-l avertiza asupra unui pericol, dar acum el ştia că interlocutorul lui nu căuta o armă. Într-adevăr, doctorul luă un tub albastru care conţinea pilule şi înghiţi două, fără să mai aibă nevoie de apă.

— Să nu ne lansăm în atacuri neplăcute, doctore, reluă musafirul. Deţin un dosar foarte complet în ceea ce vă priveşte. Nu vă cer bani şi n-am să vă cer niciodată. Doar ospitalitatea şi tăcerea dumneavoastră mă interesează. Mă găzduiţi câteva zile, după care voi dispărea şi nu veţi mai auzi pomenindu-se despre aceste amintiri supărătoare.

Pe şemineul cabinetului se afla o pendulă a cărei mişcare producea un zgomot abia perceptibil. Totuşi, tăcerea care succedă spuselor lui Stephen Black fu atât de intensă încât tic-tacul discret deveni un vacarm de cataractă.

Americanul aştepta cu mâinile încrucişate pe birou şi privirea ancorată în cea a vizaviului său.

— Aici nu-i posibil, se bâlbâi doctorul. E Marthe, bătrâna noastră bonă, asistenta mea în timpul zilei şi, mai ales soţia. În seara asta e la un concert, dar…

Black nu clinti. Continua să-l privească pe Vagiturne de parcă l-ar fi hipnotizat.

— Ar fi preferabil să vă conduc la proprietatea noastră din Charbonnières, undeva la ţară, pe aproape.

Black făcu o mimică care voia să însemne că n-avea preferinţe.

— Nu locuim acolo înainte de luna iunie, continuă doctorul.

— E destul, îl asigură Black. Aveți maşină?

— Natural.

— Mergeţi s-o aduceţi. Aveţi provizii în casă?

— Nu sunt prea sigur. Vin, asta da, şi poate câteva conserve.

— Trebuie să faceţi rost de alimente, doctore. Mi-e foame.

Se ridicară. Alături de pendula cu ticăit aşa de discret, se afla fotografia unei tinere femei, puţin cam demodată, dar plăcută.

— Actuala soţie? întrebă Black, arătând-o cu degetul.
— Da, făcu medicul după o ezitare.
— Felicitări, e foarte romantică şi efectiv, merita o slujbă… funebră.

Întotdeauna se întâmplă ceva la Galeriile Lafayette.

— E ca şi cum ai căuta un ac în carul cu fân, bombăne Alexandre-Benoit, zis Preafericitul, zis Marele Nătâng, zis Coadă de Măgar (şi mă opresc aici). Cum ai vrea să-şi amintească cineva de unul care a coborât ieri din trenul ăsta?

Declaraţia are loc a doua zi după vizita noastră inopinată la Lyon, 69 (ştergeţi mustăţile, cum spune de fiecare dată bătrânul meu Lulu). În privinţa poliţiei de aici, nici o mişcare. Calm pe toată linia. Televiziunea şi ziarele şi-au făcut datoria, dar deocamdată fără rezultate. Câteva suflete binevoitoare telefonează la poliţie că parcă au văzut un bărbat blond, dar aceste informaţii trebuie verificate şi, ca întotdeauna, e foarte dificil!

Ideea mea, de a mă duce la Perroche, de a aştepta acelaşi tren pe care l-a luat ieri numitul de Sotto William, şi de a-i interoga pe toţi oamenii aflaţi în gară la sosirea trenului Grenoble-Lyon, nu-i chiar straşnică, recunosc, dar e de preferat decât să te culci cu o târfă într-un hotel de rendez-vous sau să dai peste cap pahare peste pahare de beaujolais prin cârciumile Crucii-Ruseşti.

Valul călătorilor se revarsă din tren şi se îndreaptă spre ieşire. Am dat (fără să sărăcesc, linişteşte-te) peste un controlor burduhănos, amărât foc din cauza hainei care nu-l mai cuprinde. Coboară din vagonul de la capătul trenului, cum ar face o damă gravidă cu gemeni în luna a opta. Îl înhaţ. Mai întâi, legitimaţia. Poliţia!

— Ce doriţi? întreabă el respirând ca o vacă, după efortul supraomenesc depus întru prosperitatea S.N.C.F.-ului.

Foarte calm. Oameni serioşi din tată în fiu la alde Flatulance[1], nu se lasă ei intimidaţi de un fitecine.

— Mergeţi pe linia asta regulat?
— Uneori o mai schimb.
— Ieri aţi fost în acest tren?
— Da.

Scot din buzunar portretul robot al numitului William de Sotto.

— Aţi controlat un individ care să aducă cu acesta?

Fără să se tulbure, declară:

— Ah! asasinul din Grenoble?

A citit *Progresul* şi figura îi e cunoscută. Simpatic Gonzague Flatulance. O mustaţă gen perie, un nas gros, cu una dintre nări blocată de un neg enorm. Mai are o tufă de alţi trei negi pe gât, un neg-tată imens pe bărbie şi un neg-

[1] Flatulanţă – acumulare excesivă de gaze în stomac şi intestine (n. tr.).

prunc alături, care nu vrea decât să crească şi să se urâţească. După mine, aceste papile dermice se înmulţesc prea din cale afară (cum se zice în popor) şi în curând voluminosul controlor are să ajungă la rebuturi.

— Deci, care-i situaţia?

— Într-adevăr, domnule comisar (a avut timp să-mi citească gradul), l-am văzut în trenul de ieri. Dar trebuie să vă zic: părul lui e creţ dar mai mărunt şi n-are nasul aşa coroiat cum l-au făcut în portretul ăsta.

— N-aţi remarcat nimic în atitudinea lui?

— Călătorea la clasa întâi şi părea că doarme.

— După sosirea aici, l-aţi mai văzut?

— Nu, dar l-am zărit ceva mai târziu traversând calea Verdun-ului în direcţia pieţii Carnot. Eram în autobuzul meu. El mergea uitându-se la denumirea străzilor...

— Şi pe urmă?

— Asta-i tot, nimic altceva.

Îmi las mâna peste aceste trei sute de livre de carne, oase, sânge şi grăsime, din care ai fi putut face doi indivizi, rezervate însă pentru unul singur. Păcătoasa societate de consum!

— Mulţumesc, domnule controlor, îi spun cu un glas emoţionat, sunt mulţumit de dumneata. Poansonează! Poansonează mai departe! Întotdeauna mai pică ceva.

Şi îl las pe seama proastei lui circulaţii sanguine (noroc că cea pe calea ferată e profitabilă pentru familia lui).

○

Bérurieria Sa, plantat în hol, mă priveşte într-o dungă. Ochii mai să vorbească, moacă promiţătoare. Melesteul i se frământă ca lava unui vulcan înaintea erupţiei. Fără nici cel mai mic dubiu, dragul de el are ceva să-mi comunice.

— Am pălăvrăgit cu vânzătoarea de ziare, acolo, la dreapta, îmi explică Făinosu. L-a zărit pe omul nostru uitându-se la planul Lyon-ului. L-a remarcat datorită frizurii lui cârlionţate şi blonde. Deci, urmează el, dacă viziona planul, înseamnă că avea o adresă precisă unde să tragă, zi că n-am dreptate?

— Bine ţintit, băiete! Iar eu aş putea, la rândul meu, să-ţi precizez că s-a dus pe jos spre locul în chestiune.

○

Nu văd nici aurul apusului, nici autobuzele din depărtare, mânând spre Montplaisir. Merg cufundat în gândurile mele, fără să mă las furat de peisaj. Mă aflu pe calea Verdun-ului, colţ cu piaţa Carnot. O hotărâre imensă şi sălbatică mă călăuzeşte, mă poartă, dă aripi răzbunării mele! Vreau să-l găsesc pe Sotto! E un criminal sadic de cea mai cumplită speţă. Mi-a înjunghiat prietenul, a silit o femeie să-l urmeze și să se masturbeze. A străpuns cu o săgeată capul lui Moktar şi cu alta curul Adélaïdei. Nu-s îndreptăţit oare să-l consider un monstru? Voinţa mea este atât de intensă,

încât îmi dă încredere. E binevoitoare faţă de mine. Voi reuşi. Voi pune mâna pe ticălosul ăsta venit din Lumea Nouă pentru a semăna moarte în ţara mea tihnită. Îl pun eu să-şi plătească toate datoriile, să spună şi ce lapte a supt de la mă-să! Lasă că dezleg eu misterul unchiului Tom.

— Ştiai că abia se mai poate ţine omul după tine? protestează Alexandre-Benoît. Mergi şi bombăni. Te rogi sau baţi câmpii, şefule?

— Îmi fac promisiuni, Grasule.

— Încearcă să le mai şi ţii!

— Nici o grijă.

În centrul pieţii Carnot, se vede un scuar cu bănci. Mă îndrept într-acolo şi mă prăvălesc pe una dintre ele. Majestatea Sa mă imită.

Cu picioarele lungite şi umerii odihnind pe spătarul rotunjit, privesc piaţa. Cel puţin partea ei estică. Aşadar, ieri exact la aceeaşi oră, de Sotto se afla în acest punct al oraşului. Citea plăcuţele cu numele străzilor, fixate pe colţul clădirilor. Dovada că el se ducea undeva pe aproape, *în acest cartier*! Cine l-o fi putut remarca? Băiatul ăla de cafenea, care serveşte pe terasă? Vânzătoarea de ziare care îşi expune publicaţiile pe un panou exterior? Portăreasa de colo, care târăşte prin uşa de serviciu o pubelă mai voluminoasă ca ea? Ucenicul patiser în haina lui cu pătrate mici?

— Va trebui să plonjăm, murmur eu.

— Unde, în ce? se interesează Pantigradu.

— Hai la cules, amice! Să trecem totul printr-un pieptene des. Eu încep cu capătul ăsta al pieţii, tu cu celălalt. Luăm la întrebări tot ce are două picioare, două mâni, un cap, doi ochi şi o gură. Ne recităm poezioara: „Poliţia. Ieri, la aceeaşi oră, aţi remarcat un om care să semene cu acest portret?

— Tu îţi închipui că oamenii îi bagă în seamă pe oameni?

— Numai asta fac, mai mult sau mai puţin conştient. Mai ales că, în acest caz anume, avem norocul să căutăm un bărbat posedând un semn distinctiv, care sare în ochi; e blond ca aurul şi are părul cârlionţat. Nu-i ceva comun. Şi pe deasupra, când ciripeşte, are un accent străin. Crede-mă, ţapule, dacă ne suflecăm mânecile, punem laba pe el.

— Dacă o mai fi pe aici. Omul tău poate a şi şters-o în America.

— Ce vorbeşti? Cu tot dispozitivul poliţienesc pe urmele lui, e un lux care nu şi-l poate oferi deocamdată. A dat de un bucluc imprevizibil, şi acum trebuie să lase lucrurile să se aşeze cât de cât, înainte de a risca să se arate într-un aeroport.

— Şi dacă s-a vopsit în negru şi şi-a lins chica?

— Aşa ceva nu se poate face pe stradă şi nici chiar într-o cameră de hotel. Are nevoie de ajutor. Dispunem de câteva zile ca să dăm de el. Curaj!

○

— Vă rog să mă scuzaţi: Poliţia. Ieri, exact la ora aceasta, nu cumva aţi observat…

De douăzeci de ori de când tot cerşesc cu mâna întinsă. De douăzeci de ori

interlocuitorii mei (sau-toarele) privesc portretul robot clătinând din cap cu un aer când îndărătnic, când dezolat. Sunt şi din cei cărora le repugnă să-i ajute pe sticleţi, şi din cei care ar vrea dar nu pot. Ca să nu-i mai punem la socoteală pe cei indiferenţi, pe prudenţi, stil „O, la, la, nu mă bag eu în chestii de astea!”

Cel de-al douăzecilea client, nu-i altul decât chelnerul la care mă uitam mai adineaori de pe bancă. Unul uscăţiv, negricios, urâcios din fire. El munceşte şi prin urmare, pe plan social şi-a făcut datoria. N-are rost să-l baţi la cap. E destul de supărat şi aşa că a fost nevoit să-şi lase maşina Suzuki pe butuci la Veneţia, în ultimul concediu, îmi dai voie!

— Nu: n-am văzut!

Rosteşte aceste cuvinte aproape cu subînţeles: „Şi chiar dacă l-aş fi văzut, ai putea să stai şi în cap că tot nu ţi l-aş denunţa, copoi greţos!”

După care, se depărtează cu tava ridicată pe trei degete, grozav, trebuie să încerci şi tu!

Îmi înghit decepţia. Şi, exact atunci, sfântul Antoine de Padova, căruia totuşi nu-i cerusem nimic, mă trage de mânecă. Mă întorc. Sfântul Antoine de Padova vine călărind pe cele optzeci de mături ale lui. Poartă o şepcuţă deschisă la culoare cu un moţ în creştet, o coroană de păr alb, un nas acoperit de un prapur violaceu şi ochelari metalici, un pulover pe gât şi ţine un baston între picioare.

— Sunteţi de la poliţie? mă întreabă.

Privirea lui zbanghie e plină de bunăvoinţă.

— Da.

— Şi căutaţi pe cineva?

— Cu ardoare.

— Cineva care era aici ieri la aceeaşi oră, ziceaţi?

— Şi o repet.

— Ieri, şi eu eram aici la aceeaşi oră. Vin în fiecare zi, mai puţin duminica, declară moşneagul, nu fără o legitimă mândrie.

— Îmi permiteţi? întreb eu, aşezându-mă în faţa lui.

Apoi, îi prezint dovada. Face un lucru destul de frecvent la ochelarişti, dar în stare să mă descumpănească de fiecare dată: pentru a privi, îşi ridică bicicleta. Strabismul lui apare uluitor. Privirea îi aduce cu o clepsidră ştrangulată pe centru. Mijloc de viespe, te prinzi?

Îşi lipeşte nasul de poză. Trompa lui roşie, numai vene, lucind de grăsime, se plimbă în lungul portretului.

— Da, da, l-am văzut! declară el încântat. Unul foarte blond. Cu părul creţ. *A intrat pe aleea de acolo*!

O, sfinte Antoane, câtă recunoştinţă îţi datorez! Ce muzică inefabilă îmi cânţi cu lăuta-ţi în chip de baston, tu şi artroza ta! Aproape orb, dar cu toate astea, decelând esenţialul! Ah! numele tău fie lăudat! De fapt, în afara poreclei de sfânt, cum te numeşti?

— Victorien Cottivet, mă lămureşte acest beatificat de excepţie.

Cum aş vrea să îngenunchez pe această terasă şi să-i sărut galoşii butucănoşi, care-şi răspândesc duhoarea pe o rază de zece metri! Dar ştii cât e de meschin şi ingrat respectul omenesc? Cât e de zgârcit? De lasă-mă să te las? Mă mulţumesc să-i ofer un pahar cu beaujolais. Ciocnim. Îl iubesc. Ar trebui să-mi continuu viaţa alături de el. Să-l iau cu mine! Să-i servesc o pensiune completă.

— Voi ăştia de la poliţie sunteţi tare drăguţi! N-aş fi crezut!

Hâtru, scumpul de sfânt (de zece ori sfânt, sfânt!)

Vinul de aici e excelent! N-are nimic de-a face cu cel servit sub alt cer, pe alte meridiane sau paralele. Îl degust de parcă ar fi împărtăşanie: cu o rară devoţiune.

— Pe aleea de acolo? repet eu.

— Da, da.

— L-aţi văzut plecând?

Şi ştii ce-mi răspunde iubiţelul?

— Nu.

Îmi răspunde „Nu”. Ceea ce vrea să însemne că s-ar putea, insist asupra condiţionalului, ca bestia să mai fie încă acolo.

○

— Asta-i bună, în vreme ce eu îmi extenuez temperamentul, domnul stă la taclaie cu boşorogi din cartier! exclamă Grasu, sufocat de furie.

Stă înfipt în faţa terasei cu mâinile în şolduri şi pălăria pe ceafă.

— Se spune „taclale”, îl corectez eu, nu taclaie!

— Fiecare vorbeşte cum ştie, scoate flăcări Sublimu, esenţialul e să te faci înţeles.

Vine la masa noastră şi, dându-şi seama de vârsta tovarăşului meu de pahar, îl salută.

— Bună seara, strămoşule, cum merge cu sănătatea? Rhônul şi Garonul mai curge prin Lyon? îl interpelează el.

Saşiul meu cu şepcuţă, crezând că-i o butadă, se cocoşează şi mai mult sub efectul ilarităţii.

— Nimic şi iar nimic! mă informează Bérurier. Am dat ocol la piaţa asta împuţită, plus străzile învecinate, dar nimeni nu l-a văzut pe blondin.

— Norocul nostru că domnul poartă ochelari, ripostez eu.

Îl pun la curent pe coechipierul meu. Acesta se trage înapoi pentru a măsura imobilul.

— Şi crezi că mai e acolo?

Reacţionează la fel ca mine.

— Cine ştie?

— Nu putem lansa nimic numai noi doi la abordaj, riscăm să derapăm la viraje, mă asigură el.

— Nu-mi place să-i mobilizez pe confraţi, şi totuşi va trebui să ne adresăm

lor dacă vrem să întreprindem o acţiune convenabilă.

— Nu mişca, mă duc să arunc un ochi pe acolo.

— Hei! Vezi să nu spargi ceva, e fragil.

Un gest nepăsător, dar care se vrea sigur de el. E absorbit de poarta imobilului.

Domnul Victorien Cottivet se ridică la rândul lui. Îşi cere scuze, dar e ora când îşi ia supa preparată zilnic de vecina lui, madam Beauminoud. O supă ca a ei, e un fel de mâncare. O bucăţică de brânză la sfârşit şi la culcare! Televizorul nu i-a plăcut niciodată domnului Victorien. Prea scump! Ca să nu mai punem la socoteală costul abonamentului! Şi programele pulverulente care reduc viaţa la zero.

O ia spre cuşca lui, târşindu-şi tălpile de pâslă pe trotuar. Îl aşteaptă coşciugul: s-a făcut târziu. I-am adus suflul unei aventuri. Plăcut la respirat! „Viaţa lui a devenit cumplit de monotonă! Acum doar cinci şase ani de la moartea soţiei, încă mai făcea dragoste; nu cine ştie ce, cocoşelul lui fiind încă de pe atunci în preajma pensionării. Masturbări afectuoase, ca între vecini. Ba chiar a încercat să-l molfăie dar, faţă de inerţia lui Victorien Cottivet, a trebuit să renunţe la marile fantezii ale cărnii. Şi el a încercat să practice excitaţia bucală, pentru a reînvia timpurile bune de odinioară. Dar i s-a făcut greaţă. Vecina avea un gust sărat. Existenţa e plină de capcane perfide, când te aştepţi mai puţin. Vine o zi când nu mai ai chef de nimic, nici măcar să mai trăieşti.

Îl privesc dispărând pe cele trei picioare ale lui, cu moţul şepcuţei iţit ca un boboc de dalie. Nins şi gârbovit. Şi-mi dă prin minte să fug după el, să-l pun să-mi povestească viaţa lui cenuşie şi mototolită ca o bucată de hârtie igienică. Ar fi bine să scriu despre Victorien Cottivet. O operă à la Flaubert! Adevărata misiune terestră a lui San-Antonio. Şi pe urmă, mă răzgândesc, ciao, bătrâne; îl las să-şi mănânce supa.

Asta-i, renunţăm, prea repede şi de aia nu ajungem la nimic.

○

Majestatea Sa Umflatu lipseşte mai mult de un sfert de oră. Când revine, pe faţă i se poate citi strălucirea triumfului.

Inima mea nu-şi crede ochilor, cum spune Sainte-Beuve[1] în corespondenţa lui secretă către doamna Hugo.

— Am pus mâna pe un fir, mă anunţă el. Comandă ceva de băut.

— Vorbeşte mai întâi!

— I-am luat un interviu unei puştoaice care are părinţii divorţaţi, iar maică-sa lucrează la spital. Cum îi e urât singură, se joacă pe scară. Ieri a văzut un tip blond sunând la doctorul din imobil. Tipul a stat acolo vreo jumătate de oră şi pe urmă a plecat cu doctorul.

Fără să mă manifest îl strig pe chelnerul antipatic:

[1] Charles Augustin Sainte-Beuve (1804-1869) – poet şi romancier francez, care se consacră mai târziu criticii şi istoriei literare (n .tr).

— Încă o cană de vin, garson!

Testele nu ajută la nimic, trebuie să ştii să mori când îţi vine vremea.

Unul dintre restaurantele mari şi bune din Lyon este *Vettard*, din piaţa Bellecour. Poţi să te duci acolo ca din partea mea şi vei fi la fel de bine servit ca şi ceilalţi clienţi, te asigur! Acolo ne prezentăm, Majestatea Sa şi cu mine, într-o delicată ambianţă rafinată, unde vezi servind chelneri simpatici, purtând farfurii acoperite cu clopote de argint. Şi sub aceste clopote, o haleală grozavă, plăcută la vedere delicioasă, aromată.

— Ce-ar fi să mâncăm şi noi puţin mai înainte de a trece la probleme delicate? sugerează Béru. Omul are nevoie să se mai şi refacă înainte de a întreprinde ceva. Dacă Napoleon ar fi avut burta goală, n-ar fi câştigat bătălia de la Ouaterlo[1].

— Şi ce-ai mai vrea încă? Să faci dragoste în loc să munceşti, sub pretext că eşti mai disponibil cu glandele stoarse?

Îşi închide gura, gata desfăşurată ca un stindard. Iar eu pornesc în linie dreaptă spre casierie unde frumoasa patroană cântă o sonată de Mozart la maşina de calculat Song.

Ne salutăm, schimbăm politeţuri: „Ce mai faceţi, bine mersi. Şi eu la fel”. Cum se obişnuieşte.

— Dacă nu mă înşel, îi spun eu, aveţi în seara asta aici un dineu dat de medici, nu?

— Într-adevăr, în salonul cel mare de la primul etaj.

— N-ar putea fi prevenit discret doctorul Vagiturne, care participă la agapă, că cineva ar dori să-i vorbească?

— Foarte simplu.

Patroana îl strigă pe unul dintre pălmaşi şi iată-ne urcând scara dreaptă care duce la primul etaj, de unde răzbate larma discuţiilor. Chiar în clipa în care ajungem în anticamera confortabilă, cu o canapea tapisată în pluş grena, conversaţiile amuţesc în favoarea unui singur idiot însărcinat cu discursul.

— Grăbeşte-te! îi recomand băiatului dacă nu vrei să te scuipe din cap până-n picioare.

Băiatul intră înăuntru în vârful degetelor. Prin uşa întredeschisă se zăreşte o masă imensă, numai cu notabili îmbrăcaţi de excepţie: bărbaţi în smochinguri, femei în rochii lungi. Toată lumea preocupată să râgâie cu eleganţă în căuşul palmei, când le dă şampania pe gât.

— Dragi confraţi, atacă oratorul, cunoaşteţi cu toţii glorioasa noastră deviză care este „A servi”!

[1] Bătălia de la Waterloo (18 iunie 1815) – victorie decisivă a englezilor şi prusacilor împotriva lui Napoleon (n. tr.).

Chelnerul se întoarce repede pentru că şi el are aceeaşi deviză de „a servi” ba chiar e plătit pentru asta şi trebuie să-şi mişte fundul vioi, fiindcă arde şi clienţilor nu le place să aştepte.

Un tip voinic, palid, cu ochi subliniaţi de cearcăne, îl urmează îndeaproape. Pare neliniştit. Când dă cu ochii de noi, de mine şi de Béru, buzele i se decolorează, în timp ce, dimpotrivă, chipul lui cenuşiu se înroşeşte puţin. Pun pariu pe o noapte de amor cu nevastă-sa contra unor perversităţi cu soră-sa, că omul ăsta cară o Himalaye de chestii nu tocmai proaspete în cazierul lui judiciar.

Sunt sigur că are să se bâlbâie când îmi va vorbi. Şi chiar aşa se întâmplă.

— Doc… tor… Joa… nès… Vagi… turne, face el punând puncte de suspensie între silabe. Despre ce-i vorba?

Câţiva centimetri pătraţi de carton băgat în plastic, cu diagonala tricoloră şi omul e pe cale să facă un edem pulmonar.

— Nu… nuu înnţeleg nnimic.

Scot portretul robot din alt buzunar şi i-l bag sub nas fără un cuvânt. Dacă aş vorbi, poate şi-ar mai veni în fire. Dar mutismul meu şi privirea îl zdrobesc.

Clipa se prelungeşte la infinit. În salonul de festivităţi, oratorul povesteşte că vor pregăti o mare serbare în beneficiul copiilor constipaţi din Puy-de-Dôme: un spectacol de mare clasă cu vedete de răsunet: Lisette Remoulin (Piţigăiata) de la opera din Mâcon; baritonul Aristide Bruyant (Zgomotosul), violoncelistul Jean-Clément Laracle (Scârţâitul) şi alţii…

Mâna mea nu tremură mai mult ca cea a lui Adolf Hitler când îşi saluta trupele defilând.

Béru trage un vânt din cauza foamei (pe urmă emite şi altele datorate ghiftuielii). Încearcă să-l înăbuşe, dar nu poţi scoate un sunet de flaut cu un contrabas. Solo-ul lui umple anticamera cu ecouri bogate în duhori nocive.

Medicul fixează portretul robot. Obrajii îi tremură ca lustrele la începutul unui cutremur de pământ la San-Francisco. Fixitatea privirii îi umple ochii de lacrimi.

— Nu prea seamănă, hai? sfârşesc prin a-i spune.

Doctorul înghite în sec. Bag documentul în buzunar.

— Urmaţi-mă!

— Dar eu… soţia mea e aici…

— Va fi înştiinţată că aţi fost chemat pentru o urgenţă. Haideţi!

Pentru a-l convinge îi fac un semn Grasului şi pârţomanul scoate din buzunar o pereche de cătuşe, cu care ocazie ies la iveală: elastice, tirbuşoane, agrafe stricate, o şosetă găurită, un cuţit ştirb, bani mărunţi, o bucăţică de cârnat mucegăit, o bujie, plus câţiva dinţi de om, dintre care unii îi aparţin.

Scoate faimoasele brăţări nichelate, care ne asigură reputaţia, dintre toate acele mărunţişuri heteroclite.

— Văăă rrog, se bâlbâie medicul.

Dar trebuie să mergem până la capăt. Şi ce dacă n-avem mandat de

arestare. Clic-clic. N-are rost să mulţumeşti, nu-i un cadou Kodak.

N-am mai văzut un client aşa de docil ca doctorul ăsta! E pierit. Pasiv ca o sclavă nubilă din *O mie şi una de nopţi* când sultanul îşi trăgea iataganul monstru pentru execuţiile de primăvară. Caritabil cum sunt, părăsesc localul pe uşa din dos, ca să-l scutesc de a traversa restaurantul. La fiecare pas, mă tem să nu-mi leşine. Picioarele lui par telescopice ca ghidonul unei motociclete.

Îi fac vânt în maşina mea şi Grasu se lăbărţează alături de el pe pielea somptuoasă a banchetei. O dată instalat la volan, mă uit la genicolog prin oglinda retrovizoare.

— Încotro o luăm, doctore?

Nu trage de timp, iar noi ne prindem fără zăbavă. O monosilabă ne-ar ajunge.

— Charbonnières!

Cunosc perfect această agreabilă staţiune termală din împrejurimile Lyonului, pentru că aici am pierdut nişte bancnote şi am câştigat inima unei ticăloase. Fără a mai adăuga ceva, demarez.

○

Casa e cam dărăpănată. Zugrăveala, cândva albă, se scorojeşte, obloanele par leproase, micul parc care înconjoară clădirea s-a reîntors la starea de sălbăticie.

Opresc pe un drum mărginit de garduri îmbrăcate în glicine parfumate, a căror mireasmă e sporită de noapte. A sosit clipa să aflăm câte ceva.

— „El” e aici? îl întreb pe medic.

Acesta încuviinţează.

— Singur?

Răspuns afirmativ.

— Nu i-ar trezi bănuieli o vizită a dumitale?

— Eu trebuie să-i aduc de-ale gurii, se bâlbâie omul, dar era prevăzut abia pentru mâine.

Mă duc să-mi iau sacul de voiaj din portbagaj.

— Scoate-i cătuşele, Grasule!

Majestatea Sa se conformează.

— Coboară, doctore! Aţi stabilit vreun cod în privinţa ciocănitului?

— Trebuie să bat de şase ori în uşa de la intrare.

— Exact aşa să faceţi!

Îi adresez un gest grăitor amicului meu şi amândoi o rupem la fugă pe peluza năpădită de buruieni în direcţia unui mic peron cu patru trepte dând spre o uşă cu geamlâc. Înainte de a ne ascunde de o parte şi de alta a intrării, îi şoptesc lui Béru:

— Ai grijă ce faci, Grasule. Tipul ăsta, ţine minte, e dinamită curată!

— N-am să uit! ripostează cu o anumită emfază valorosul meu colaborator.

Şi atunci, tremurând ca varga, apare medicul cu sacul meu de piele în

mână, ca să pară cât mai firesc.

Cu paşi din ce în ce mai frânţi, urcă treptele năpădite de un muşchi urât. Cioc! cioc! cioc! cioc! cioc! cioc!

Zgomotul falangelor lui în geamul părăduit răsună în liniştea nocturnă.

Şi apoi, nimic. Se scurge multă vreme.

Proprietarul vilei bate din nou.

Nimic.

Nehotărât, doctorul se întoarce de parcă ar fi aşteptat noi instrucţiuni din partea mea. Iar eu, ascuns în spatele unor tufişuri de lemn-câinesc, nu mişc. Suntem pe cale să vânăm vulpea. Acest William de Sotto, ţi-aş duce mădularul la tăiere, e prea inventiv şi viclean ca să deschidă fără a-şi lua măsuri de prevedere. Ascuns în cocioabă, el observă. Numai de n-ar scăpa vreo vorbă prostul ăsta de doctor! Şi aşa, în postura lui bizară de aşteptare, dă de gândit că nu-i singur, tâmpitul!

Cum nu mă manifest deloc, ciocăne pentru a treia oară.

Încep să mă întreb dacă nu cumva fiara şi-o fi luat tălpăşiţa înaintea sosirii noastre! Dar celebrul meu simţ al patruzeci şi cincilea mă avertizează că banditul e aici. Îl adulmec, cum detectează un câine nişte răufăcători insesizabili.

Dar ce Dumnezeu? N-o să ascultăm acum un disc întreg al lui Placido Domingo, aşteptând să se manifeste! Reţine că-l ador pe Placido în „Trageţi apa”, dar şi mai mult în „Ea mă face poet, poet”, însă toate la timpul lor, nu?

Situaţia începe să ne uzeze nervii. Colac peste pupăză, Béru al meu dă drumul intens la gaze, ca restaurantele în sezonul de vânat. O pârţâitură în episoade, cvasiarmonioasă, cu modulaţii nesfârşite, acorduri răsunătoare şi mişcări andante.

Un alt zgomot îi succede. Un şuierat uşor, punctat de un şoc surd, apoi de un ţipăt. Din nou tăcere. Pe urmă se aude un gâlgâit ciudat care te face să te gândeşti la un copil care se gargarisește.

Pitit pe răzorul meu lăsat pârloagă, îmi pun o serie de întrebări asupra cărora voi încerca să-ţi dau o vagă idee, utilizând semnele de punctuaţie:

„????? ! ????? ! ????? ! ?????? !, etc.”

M-ai înţeles? Spune!

Noaptea rămâne senină în ciuda gâlgâitului acela neplăcut.

Se produce un al doilea şuierat, terminat cu acelaşi şoc. De data asta, nici un strigăt, nici un gâlgâit, dar doctorul Vagiturne cade pe spate de pe scări şi rămâne neînsufleţit pe opus incertum[1] al aleii.

De data asta am priceput. Tot! Stă scris cu litere de neon în obscuritatea parcului. Ştiu, pentru că de Sotto a ţinut morţiş să fie vizitat de gazda lui pe uşa din spate, ea aflându-se la cel mult zece metri de o magazioară pentru unelte de grădinărit. Iar eu, Antonio, pun pariu pe o carieră de marmură

[1] Blocuri de piatră de mărime variabilă și formă neregulată care se intersectează fără a lăsa spaţii goale (limba latină) (n. tr.).

contra calculilor tăi renali, că Fugarul şi-a ales domiciliul în magazie şi nu în vilă, ca s-o poată şterge în caz de pericol.

Din acel adăpost putea observa cine vine şi cine pleacă, te prinzi? Tu îl crezi în casă, iar el e în afara ei. Sosirea noastră nu l-a luat prin surprindere. Poate nu ne-a văzut apropiindu-ne, pe mine şi pe Béru, pentru că am mers în umbră, pe peluză. Doar când doctorul a început să bată în geam, trebuie că l-a zărit imediat pe Gras, lipit de zid, el aflându-se într-adevăr spre partea magaziei. Deci, Grasu emite acele gâlgâieli! De Sotto o fi tras în cei doi cu un revolver echipat cu amortizor? Nu cred. Cunosc prea bine zgomotul unui pistol cu amortizor. Aici e vorba de altceva. Bănui că i-a neutralizat pe cei doi cu un pumnal. Ce mânuitor de elită!

Trebuie să-i dau primul ajutor Grasului! Quickly[1]! Numai că, dacă mă mişc, mă lichidează şi pe mine pe loc. Am sentimentul că nu ştie de prezenţa mea. Se gândeşte probabil că Vagiturne a venit cu un om de încredere în intenţia de a-l lichida. Îşi spune că, dacă poliţia ar fi dat asaltul, operaţiunea ar fi fost de anvergură; cartier încercuit, proiectoare, trăgători de elită în toţi copacii.

Iată-mă confruntat cu un teribil caz de conştiinţă. Să dau fuga spre victime sau, stând ascuns, să aştept ca individul să se manifeste. Fiindcă mizerabilul nu se arată. Vrea să se asigure că nici o altă persoană nu mai făcea parte din serata dansantă. Pregătit pentru a treia „intervenţie", stă la pândă. Atunci eu, cu inima turbată, cu sângele clocotind de furie şi nervii sub înaltă tensiune, mă hotărăsc să aştept. Fără zgomot, îmi scot amicul Bum-Bum din teacă (echipament pus cu amabilitate la dispoziţia mea de colegii lyonezi). Cu degetul mare ridic piedica. Nu-mi rămâne decât să mă rog pentru Alexandre-Benoit şi să-mi stăpânesc anchilozarea dacă vreau să-i vin de hac ticălosului.

Continuu să percep gemetele lui Béru de pe cealaltă parte a treptelor. Semn că el încă mai trăieşte, ceea ce nu-i cazul doctorului, fulgerat la piciorul scării. Ciulesc urechea cât pot, dar nu aud decât tânguirea obsedantă a prietenului meu şi foşnetul blând al ramurilor prin care hoinăreşte o adiere; plus, din când în când, miorlăitul unei pisici.

Minutele se torc interminabile. Aruncătorul de cuţite să fi plecat? Am unele îndoieli. I-aş fi auzit pasul peste ramurile uscate adunate de la an la an sub copaci.

Îmi reprim o tresărire la căderea unei bucăţi de lemn pe peron. Aceasta loveşte în uşa cu geamuri, provocând un zgomot infernal. Uf! omul meu se află aici, convins că nu mai e nimeni în afară de Béru, dar ţinând totuşi să testeze calmul ambiant.

Nimic nu clinteşte. Minutele se scurg anevoie... Timpul, care ne mână aşa de repede spre abis, uneori ni se pare interminabil. Nu-mi mai simt picioarele amorţite de nemişcare şi străbătute de miliarde de furnici, fiindcă până şi la cel mai slab foşnet din partea mea „el" ar putea interveni.

„Hai, îl îndemn eu în gând, arată-te, banditule, vino încoace puţin. Nu mai

[1] Repede (limba engleză în original) (n. tr.).

ai curaj? Ţi s-a domesticit prudenţa? Omul e de un optimism nebun, care întotdeauna are ultimul cuvânt. Mai şovăi, ştiind bine că a alege înseamnă a renunţa, indiferent de opţiune. Hai, amice! Apropie-te! Aerul e curat, tăcerea deplină, noaptea blândă. Arată-te, nenorocitule!"

Îi transmit toate gândurile mele în unde peremptorii. Voinţa mea e atât de puternică încât, în mod fatal, trebuie s-o influenţeze pe a lui.

„Nimic nu mai mişcă, nene! Două cadavre zac acolo sub clarul de lună: fiindcă Bérurier a încetat să mai geamă. Controlezi absolut situaţia. Vino să-ţi admiri tabloul de vânătoare!"

Şi atunci, ramurile încep să foşnească, ferigile se dau la o parte. Omul îşi face apariţia; mi s-a supus. Îl găsesc mai înalt decât ducele de Guise, pe care l-am cunoscut îndeaproape. Frumos. Părul blond, foarte creţ, atrage lumina lunară care-l învăluie într-un nimb (nu mă întrerupeţi!) ireal.

Încă mai aştept, stăpânindu-mă din răsputeri. Ţine puşca-harpon strânsă sub braţ, unealta de şoc a acestui ucigaş sălbatic! Ai crede că-i repugnă folosirea armelor de foc. Pentru el a omorî înseamnă a străpunge cu o fierotanie trupul victimei.

Aşa cum stă acum, cu cadavrul doctorului la picioare, aş putea să-i expediez un plumb în patru zecimi de secundă. Să-mi golesc încărcătura în pieptul lui. Un tir susţinut: vrrran! Şi inima i-ar ajunge ferfeniţă! Dar Antonio, nu-i cunoşti tu sensibilitatea, ca cea a unui boboc de fată? Se înfurie, disperă, tună şi fulgeră, promite crimă şi pedeapsă, iar la o adică nu mai face nimic. Dă înapoi! Se uită la acea creatură odioasă, spunându-şi că-i totuşi un om. Că a fost nevoie de o sumă extraordinară de hazarduri ca el să fie aici: că este alcătuit din miliarde de elemente fabuloase, îmbinate de natură. Şi chestii de astea… Şi totuşi, tremur de ură dincolo de filozofia mea somnabulistică.

Îl iau la ochi. Trebuie că am făcut o mişcare greşită în clipa în care am apăsat pe trăgaci. Simt în piept un şoc să-ţi vină să urli. Îmi piere suflul, sudori abundente şi îngheţate îmi ies prin porturile transparente[1]. Mă prăjesc[2].

Nu-mi pierd cunoştinţa. Dar când nu mai poţi respira, ce zici? Închide gura, strânge-te de nas şi numără până la zece mii şi atunci ai să-ţi dai, seama.

Încerc să mă compensez. Nu găsesc nici o soluţie. Mă simt de parcă aş refuza să respir, plămânii mei lacomi simt lipsa oxigenului şi sunt avizi după el. Ce porcărie!

Ochii înnebuniţi îl zăresc pe ucigaş îngenunchiat lângă doctor, nu pentru a-l buzunări sau examina, ci pentru că glonţul meu l-a atins şi impactul l-a dărâmat. Trebuie că am ochit bine, fiindcă umărul stâng pare rupt. În haina lui, puţin sub omoplat, e o gaură largă cât un suport pentru un ou de struţ.

---

[1] San Antonio vrea să vorbească despre porii lui de transpiraţie. Probabil că a suferit o comoţie foarte violentă ca să comită o asemenea confuzie (n. a.).

[2] Aici a vrut să spună „Mă prăbuşesc"; e clar că nu mai trebuie să luăm în seamă greşelile lui de vorbire (n. a.).

Omul face un efort şi îşi recapătă poziţia verticală, care, în mod cert, nu-i ideală, dar stă aşa de bine celor în viaţă!

Gâfâi, dovadă că puţin aer tot se mai strecoară în plămânii mei. Hai, Antoine, gândeşte-te la mămica ta! Doar n-ai să-l laşi pe gândacul ăsta blond să te smulgă de lângă ea!

Găsesc puterea să-mi ridic revolverul. De data asta l-am prins bine în cadru pe pretinsul de Sotto. Chiar atunci el avansează spre mine, ţinându-şi puşca de capătul ţevii.

Brum, um um um! se aude revolverul meu în parc. Prima dată când am tras, n-am perceput ecoul atât eram de zguduit.

Ucigaşul face un salt înapoi. Pentru o clipă îi zăresc faţa poleită de astrul nopţii, cum scriau camarazii lui Alfred[1]. În realitate, băiatul ăsta frumos are o figură de reptilă. Cel de-al doilea glonţ al meu i s-a înfipt în şold. Îşi duce mâna dreaptă la coapsă pentru a-şi palpa a doua rană? Aşa crezi tu? Nu: pentru a apuca un revolver cu butoiaş, nichelat ca un rât de buldog periculos.

Mă întind pe pământul umed, gazonul fiind ros de un lichen veninos. Tufe de urzici îmi băşică faţa. Mă doare rău, dar respir. Îmi pipăi pieptul. Săgeata e înfiptă în el dar, ai să râzi (n-ai decât să râzi de unul singur, eu nu pot deocamdată): îngerul meu păzitor, care nu-i un neisprăvit, a făcut în aşa fel ca ea să-mi străpungă portofelul şi numai vârful blestemat ca un cârlig, să-mi pătrundă în sfârcul stâng. Impactul a fost de o asemenea violenţă că mi-a tăiat respiraţia. Orice s-ar spune, am câţiva centimetri de oţel între două coaste şi cangea lui mă doare de-mi vine rău.

Eu îţi povestesc toată situaţia asta încurcată, dar între timp, de Sotto nu-şi pierde vremea şi-şi descarcă arma în boschetul unde mă aflu eu. Compostează ca pentru a închipui un 5 de zar: o împuşcătură pe centru şi celelalte patru ca un omagiu adus punctelor cardinale.

Dacă nu m-aş fi culcat la pământ, i-aş fi încasat din plin măslinele. De altfel, una dintre ele îmi loveşte vârful pantofului.

Un clic! mă avertizează că a rămas fără gloanţe. E rândul meu în baletul final. Porcăria de săgeată îmi stânjeneşte mişcările. Nici chip s-o fac pe zmeul cu oţelul ăsta pătruns în trupul meu. Bun, lasă că ne aranjăm noi altfel, Armand! Îmi ridic trunchiul (care nu refuză niciodată să îndeplinească acest gen de performanţe). Îmi încordez ceafa pentru a-mi sălta capul ca să pot privi în spate. Buffalo Bill[2]!

Braum um um um! Braum um um um! Braum um um um! Braum um um um! Toată încărcătura. Fain frumos. Marile manevre de primăvară.

Omul a căzut pe spate. Am văzut sângele ţâşnind din el. Oare şi pe gură? De peste tot, ce mai! Ca dintr-o strecurătoare!

Acum, va trebui să supravieţuiesc, băieţi! Nu-i tocmai simplu după o asemenea noapte. Să mă aşez în fund, cu săgeata care-mi atârnă înainte,

[1] San-A. vrea să vorbească despre duelişti Musset-Vigny, fără îndoială (n. a.).

[2] Buffalo Bill (1846-1917) – pioner american, pistolar celebru, ajuns director de circ (n. tr.).

sfâşiindu-mi carnea din cauza greutăţii ei, iată ceva care implică un efort colosal.

Până la urmă reuşesc. Puterea voinţei. Prima staţie: în şezut. A doua: în picioare! Ajutor mamă! Asta era. Arăt bizar cu comedia asta înfiptă în piept. Parcă aş fi un cadran solar! Ce să fac? S-o smulg? Prea periculos. Treaba asta necesită o intervenţie chirurgicală. N-am chef să-mi sfâşii o livră de carne din mine! Atunci, susţin săgeata cu mâna stângă şi mă pun în mişcare.

Doctorul a fost lovit urât de tot, chiar în gât. Carotida secţionată. Cuţitul fusese aruncat cu o asemenea violenţă încât are capul pe jumătate desprins de trup. În ceea ce-l priveşte, totul s-a terminat. Cu inima bubuind mă apropii de Béru. Zace într-o poziţie bizară, Umflatu. Ai zice că-i o sărmană îngrămădită sub portalul unei biserici, ca în gravurile secolului trecut, din *Petite Illustration*.

Încă mai respiră, sacadat. Capul e sprijinit de cimentul peronului. Cuţitul i s-a înfipt între omoplaţi. Pare aşa de nenorocit, aşa de redus la zero bietul meu Béru că mi se chirceşte sufletul ca labele tale într-o pereche de pantofi din lac cu trei numere mai mici. Aduce cu un enorm copilaş părăsit.

— Mă auzi, Alexandre-Benoit?

Îmi răspunde un horcăit slab.

— Rezistă, băiete, chem salvarea. Cruţă-te cât poţi!

Mă uit în jur să văd în ce stare se află ucigaşul de Sotto, dar nu descopăr decât o baltă de sânge şi o dâră roşie care merge în direcţia gardului. Doamne, tipul ăsta e Rasputin, zău aşa! Ce să-i mai faci ca să-l dai absent? Să tragi în el cu o rachetă sol-sol?

Aş vrea să mă iau pe urmele lui. N-a putut ajunge prea departe, împănat cu plumbi în halul în care e, trebuie că agonizează puţin mai departe în ferigile crescute spontan.

Ajutor! Repede! I-am promis lui Bérurier. Până şi eu aş avea mare nevoie. Atunci, mă îndrept spre vilă. Trebuie să aibă un telefon: locuinţă de doctor, ce Dumnezeu! Introduc cu greu un nou încărcător în pistol şi arunc în aer încuietoarea cu două gloanţe. N-am vreme să mă joc cu sezamul meu. Nu mă mai ţin de fineţuri, timpul presează!

E grav, doctore? Cea mai mică emoţie vă poate fi fatală! Bum!

— E grav, doctore?

Un tânăr secund, negru – pana corbului, cu sprâncene de astrahan şi ochi în stare să străpungă pe oricine, respectiv orice, mai rău ca un laser.

Întrebarea se referă la Béru, evident. Doctorul îmi face două găuri în frunte cu privirea lui, apoi altele două în obraji, prin acelaşi procedeu, şi în cele din

urmă, mă enucleazăă[1] (prefer să fiu enucleat decât castrat).

— Foarte! îmi răspunde el.

— Are şanse să scape?

— Puţin probabil!

Crezi că are de gând să-mi ţină o prelegere asupra rănii lui Béru? Aş! E obosit, zelosul. Două ore de operaţie în toiul nopţii, cu o echipă restrânsă. Nu-i de joacă!

Încerc să-mi înghit saliva. Nu, n-are de gând să treacă: am vată hidrofilă în fundul gâtului. Mă mulţumesc cu o încuviinţare confuză, care înseamnă exact că am auzit şi am luat notă.

Şeful poliţiei, aflat la căpătâiul meu, rămâne tăcut până ce secundul iese afară din salon. Apoi îmi şopteşte cu compasiune:

— Aţi ţinut mult la el, nu-i aşa?

Acest timp trecut mă flagelează până la os.

— Ţin la el! îl corectez. Vreau să vă cer o favoare…

— Tot ce doreşti, San-Antonio.

— Soţia unui confrate, inspectorul Blanc, stă la căpătâiul acestuia în spitalul din Chambéry. Aş vrea să-i rugaţi pe omologii dumneavoastră savoyarzi s-o trimită de urgenţă aici. Chiar în noaptea asta, cu precizarea că Bérurier suferă de acelaşi gen de rană ca şi Jérémie.

Monin îşi reduce la tăcere surpriza, şi-i dă instrucţiuni şoferului său, care-l aşteaptă pe culoar. După care, revine lângă mine.

— Şi dumneata, San-Antonio, cum te simţi?

— Am dureri mari, mulţumesc, dar o să-mi treacă. Cât să-mi mai revin puţin după mica intervenţie chirurgicală, şi-mi reiau vânătoarea.

Şeful poliţiei clatină din cap.

— Nu reuşim să înţelegem cum de-a putut omul ăsta să dispară după ce a pierdut o asemenea cantitate de sânge. De pe peronul vilei, până la maşina dumitale, i-a curs cel puţin un litru, după aprecierile oamenilor mei.

— Un tip supertenace, suspin. Dar pun eu mâna pe el. Aţi difuzat semnalmentele maşinii mele şi numărul de înmatriculare?

— Chiar acum se face. Înainte de prânz vom avea obligatoriu informaţii, fiindcă un Maserati alb nu se găseşte pe toate drumurile.

— Asta ştie şi el, murmur eu, din care cauză nu se va folosi multă vreme de maşina mea. În eventualitatea că nu-i pe moarte, bineînţeles.

○

Stephen Black coborî oglinda retrovizoare din interior pentru a se privi. Găsi că arată înspăimântător. Era livid şi plin de sânge din pricina rănii de la cap. Un glonţ îl atinsese deasupra urechii stângi, fără a-i leza temporalul, dar plaga era urâtă şi continua să sângereze.

Black închise contactul şi se relaxă pe scaunul îmbrăcat în piele suplă,

[1] A enuclea – a explica, a lămuri, dar şi a extirpa, sens exploatat de autor pentru jocul de cuvinte (n. tr.).

sprijinindu-şi capul de rezemătoare. Corpul îi era în flăcări şi febra creştea. Făcu bilanţul rănilor primite: un glonţ la cap, unul în umăr, altul în şold, plus câteva zgârieturi pe coapse şi burtă.

Pentru prima oară în viaţa lui, căpăta răni aşa de importante. Şi culmea, el a fost nevoit să părăsească „poziţiile" şi să fugă ca un recrut. Actele de serviciu, găsite în cutia de mănuşi, i-au dezvăluit faptul că acest somptuos vehicul aparţinea unui poliţist francez, ceea ce-l turba. Ticălosul ăla de comisar San-Antonio l-a forţat să scape cu fuga! Ţinea morţiş să-i facă felul, fiind convins că avea să iasă cu bine din acest impas. Până acum, Stephen Black avusese întotdeauna parte de noroc şi continua să creadă în el. Simţea că rănile lui erau grave, dar nu mortale. Asistând la maşinaţia perfidă a doctorului Vagiturne, gândise că medicul asasin intenţiona să se descotorosească de el pe şest, nici o clipă nu-i trecuse prin minte că era vorba de o intervenţie a poliţiei.

Închise ochii, încercând să-şi domine suferinţa. Trebuia să întocmească un plan de acţiune, cât încă mai dispunea de luciditate şi de o oarecare energie. Black ştia că starea lui proastă avea să câştige teren încet încet, sfârşind prin a-l neutraliza. Dacă nu primea îngrijiri energice va ajunge o zdreanţă buimacă. Dar unde să găsească refugiu. Să se întoarcă la Lyon pentru a-şi „exploata" a doua adresă? Prea riscant! Probabil că s-au şi întreprins cercetări legate de nenorocita aia de maşină italienească, aşa de uşor reperabilă.

Oprise într-o parcare aproape pustie de pe autostrada Lyon-Chambéry-Geneva, în apropierea unei mici construcţii care oferea automobiliştilor toalete, chiuvete şi telefon. La vreo sută de metri înaintea lui, staţiona un camion semiremorcă, italian. Fără îndoială, şoferul trăgea un pui de somn. Ucigaşul fu tentat să-l „rechiziţioneze" pe conducătorul auto. Dar renunţă, gândind că probabil erau doi şoferi, iar el nu se simţea în stare să execute o acţiune de comando, aşa ciuruit de gloanţe cum era.

Răsuci cheia de contact pentru a putea acţiona geamurile electrice. Îi era prea cald. În clipa în care termină manevra, habitaclul lui Maserati fu iluminat de faruri. Stephen Black crezu că-i vorba de o intervenţie a poliţiei, şi-şi scoase revolverul. Dar nu era decât un automobilist obişnuit, care oprise în faţa pavilionului de toalete. La bord, se afla o pereche; femeia coborî şi pătrunse în interiorul clădirii. Black ezită. Un val arzător îl îneca. Scoase din buzunar un tub cu medicamente, conţinând nişte tablete de culoare roz. Îşi puse două în gură şi le ronţăi cu voracitatea unui câine hămesit. Erau nişte vitamine cu o mare putere de refacere care, în situaţii dificile, îi biciuiau decisiv organismul.

Îmbunătăţirea stării lui nu întârzie să se opereze. Închise ochii. Nici nu-i trecuse prin cap că ar putea muri din cauza rănilor lui. Acest om se simţea în asemenea măsură sigur pe el, încât îşi menţinea un moral de învingător. Avea să urmeze o perioadă grea; trebuia să se îngrijească şi acest lucru, în situaţia lui, nu era uşor de rezolvat; dar nu-şi pierdea încrederea. Totul avea să se

decidă în următoarele două ore. Trebuia să reziste cu orice preţ. O sută douăzeci de minute de energie. O sută douăzeci de minute de păstrare a lucidităţii şi a puterii de luptă. După asta, se va putea retrage câtva timp din activităţile lui, fiindcă „misiunea” era foarte avansată.

Deschise din nou ochii. Lucrurile din faţa lui păreau stabile. Nimic nu se „învârtea”, totul rămânând la nivelul banalităţii cotidianului.

Stephen acţionă portiera din stânga cu mâna dreaptă. Cu o încetineală fantomatică, alunecă jos din maşină şi, clătinându-se, se apropie de cea oprită în spatele lui: un BMW mare, bleu metalizat. Şoferul îşi aştepta soaţa, făcând o pauză de odihnă cu capul răsturnat pe spate şi mâinile încrucişate pe burtă.

Stephen înregistra că maşina era înmatriculată în Belgia. Un copil învelit în pled, dormea pe bancheta din spate.

Americanul se deplasa fără zgomot, şi totuşi, când ajunse în dreptul automobilistului, acesta din urmă tresări şi-şi îndreptă spatele. Un felinar răspândea în această zonă a parchingului o lumină palidă. Belgianul observă că cel care se apropia era plin de sânge şi se alarmă.

— Un accident? întrebă el.

— Nu, am fost agresat, răspunse Black. Mă puteţi duce la spital?

Şoferul se uită la hainele îmbibate de sânge ale rănitului.

— Ar fi mai bine să chem o ambulanţă, făcu el. Merg să telefonez la poliţie şi ea se va ocupa de toate.

Coborî pe jumătate din maşină. Picioarele lui atinseseră asfaltul, când Stephen Black îi propti revolverul între ochi.

— Las-o mai moale! făcu el sec. Şi adăugă: Pot ucide cu uşurinţă.

Turistul belgian nu se îndoi nici o secundă de adevărul spuselor, lui. Privirea omului însângerat îi dădea frisoane pe şira spinării.

Black făcu un efort suplimentar să intre pe uşa din spate a automobilului spaţios. Dintr-o mişcare îndoi picioarele copilului adormit, se aşeză şi-l avertiză pe şoferul rămas în profil, pe jumătate ieşit din maşină.

— Ucid şi copii când e nevoie. Aşează-te la volan.

Celălalt se supuse, năucit de această lovitură a soartei. Între timp, apăru şi soţia lui. Era o femeie încă tânără, durdulie, plină de bijuterii. Urcă în BMW fără să-l observe pe Black. Abia după ce trânti portiera avu impresia unei prezenţe insolite şi se întoarse. Tresări uşor, şi-şi privi soţul.

— Ai început să iei autostopişti, Aloïs?

Glasul ei vibra de reproş. Bărbatul rămase mut.

— Da, interveni Stephen Black, ia autostopişti, foarte amabil din partea lui.

Uşile deschise acţionaseră lumina din interiorul maşinii. Femeia realiza că pasagerul lor era plin de sânge!

— Sunteţi rănit! strigă ea, fără îndoioşare. O să ne murdăriţi pernele!

— Se vor murdări şi mai mult când am să vă găuresc burţile scârboase! ripostă bărbatul hăituit. Hai, la drum, direcţia Geneva!

— Dar noi mergeam în Italia! articulă femeia.

— Toate drumurile duc la Roma! oftă Stephen Black. Să mâni repede, dar fără a depăşi viteza legală. La frontieră, am să-mi ascund rănile cu pledul şi am să vă ţin plodul pe genunchi. Nu vă faceţi griji, am acte în regulă.

Îşi băgă mâna într-un buzunar amenajat anormal, în căptuşeala hainei, şi scoase un paşaport britanic, pe numele Quentin Brink. Acest simplu gest îl epuiză, şi fu năpădit de sudori reci. Încercă să-şi găsească o poziţie suportabilă, dar corpul lui ardea ca în flăcări, de parcă l-ar fi cuprins vâlvătaia unui foc încins.

Cel al iadului?

○

Mă trezeşte durerea. Un rău obsedant, scormonitor. Am impresia că pieptul îmi este sfâşiat cu o furculiţă încinsă la roşu.

O infirmieră dulce intră şi se apropie de patul meu. Exact cum îmi place mie: zveltă, bine proporţionată, şaten deschis cu meşe cenuşii, o gură teribil de cărnoasă şi o privire de un albastru intens care vrea să ştie tot.

— Vă doare? mă întreabă ea.

— Destul, mulţumesc. N-aţi avea o injecţie micuţă în panoplia dumneavoastră?

— Profesorul e împotriva acestor remedii. Durerea trebuie să înveţi s-o suporţi.

Uşor de zis. Totuşi, îmi smulg un surâs, aşa cum îşi smulge cântecul din el amicul meu Aznavour. Infirmiera e goală pe sub halat, doar un chiloţel (îi disting elasticul). Un gabarit ca al ei e un modul de giruetă, cum am afirmat dintotdeauna. O introduci unde ştiu eu şi o învârteşti. Când s-a înşurubat bine până jos, execuţi rotaţia în sens invers.

— Ce păcat, îngân eu.

— Ce-i aşa de păcat? se neliniştеşte tinerica.

— Adesea în *my books*[1] fac dragoste cu câte o infirmieră, îi explic. Dacă o iau de la capăt şi de data asta, cititorii mei vor pretinde că nu mai schimb placa.

E năucită micuţa! Are impresia că delirez. Vine să-mi ia pulsul şi, cum mâna mea se află la doi centimetri de halatul ei, îmi termin călătoria pe jos, renunţând la bicicletă, degetul meu impetuos strecurându-se prin deschizătura veşmântului ei. Iată-mă în contact cu o piele proaspătă şi caldă. Din clipa asta, durerea îşi închide clonţul pentru a le da o şansă simţurilor.

De obicei, un pacient scos din blocul operator, are mădularul plat ca encefalograma lui Napoleon. Dar în tribul meu, vena groasă, albastră, nu se irigă bine decât la verticală.

— Optzeci şi patru de pulsaţii pe minut! anunţă infirmiera.

— Nu-i decât un început, o previn. Priveşte puţin la cearşaful meu, care se ridică acolo! Nu ghiceşti care ar fi cauza?

Nu-i deloc ipocrită, fetiţa. Face mai mult decât să privească: îşi petrece pe

[1] Cărţile mele (limba engleză în original) (n. tr.).

deasupra cearşafului o mână uşoară, cu experienţă în asemenea palpări.

— Sunteţi sigur că nu-i o proteză? mă întreabă.

— Gustaţi, să vă convingeţi.

Roşeşte puţin, de formă.

— Sunteţi un pistolar cam bizar!

— Arma mea de foc e cu repetiţie, dragă, ceea ce nu-i de lepădat. Când mă ocup de o fată frumoasă, n-o las decât după terminarea lucrărilor şi obţinerea certificatului de bună execuţie al comisiei de urbanistică.

— Când veţi ieşi din spital, mai stăm de vorbă, promite zeiţa.

— De ce n-am vorbi imediat, pentru că am intenţia să plec peste douăzeci de minute.

— Nici să nu vă gândiţi! Domnu' profesor zice…

— Profesorul zice şi eu fac, asta-i deosebirea dintre un om de acţiune şi un intelectual. Sărută-mă, iubito, sunt grăbit.

Acest sfârşit de replică, împrumutat din filmografia lui Marcel Carné[1], o subjugă pe fâşneaţă. Se apleacă spre mine, după o privire temătoare în direcţia uşii.

O ventuză cu prolongaţie. În acest moment, într-un film, realizatorul asociază o muzică dulce pentru a sublinia efectul. În loc de aşa ceva, noi avem drept la o tuse discretă. Ne despărţim spontan. Un inspector lyonez stă în cadrul uşii, mai curând stânjenit şi o idee înveselit.

— Scuzaţi, domnule comisar, nu ştiam că e ora când primiţi îngrijiri, declară el pus pe şagă.

— Ai nimerit cum nu se poate mai bine Hapique, îl asigur eu. Te rog să-mi fii nu numai confrate, ci şi frate: ieşi un moment pe culoar şi nu lăsa pe nimeni să intre, absolut pe nimeni, nici măcar pe directorul spitalului, dacă manifestă intenţia: trebuie să rezolv o problemă delicată.

Îmi face cu ochiul.

— Procedaţi pe îndelete, domnule comisar.

Se retrage fizic, dar aş putea să pariez că a rămas cu gândul la noi.

— Exageraţi! murmură micuţa.

— Ştii ce ne rămâne de făcut? o întreb dând la o parte cearşaful de peste triumful meu.

— Cred că da, mă asigură ea, scoţându-şi saboţii de lemn cu tălpi cauciucate, pentru a se căţăra în patul meu.

Galant, îi deschei halatul. Amazoană înnăscută, mă încalecă imediat. Să ştii că-i frumos.

○

De regulă, pistonul e cel care se deplasează în interiorul cilindrului. Dar în cazul de faţă, cu totul ieşit din comun, cilindrul e cel care se pune în mişcare în vreme ce pistonul se rezumă în a-i oferi inerţia masei sale. Dar ce masă!

Frumoasa escaladează şi coboară alternativ catargul meu cu o viteză în

[1] Marcel Carné (1906) cineast francez (n. tr.).

creştere. Frenezia ei îmi dă ameţeli. Închid ochii şi mă las pradă unor gânduri care n-au nici o legătură cu activitatea noastră prezentă. Consider că trebuie să fiu exagerat de iubeţ, un păcătos incurabil, un vier permanent în călduri ca să practic acest sport fermecător, câtă vreme „monstrul" mi-a scăpat după ce mi-a mai terminat un coechipier la fel ca şi pe primul; ba, şi-a mai bătut joc şi de moaca mea, furându-mi superbul Maserati. Ucigaşul cu puşcă subacvatică rămâne periculos. N-ar fi exclus să ni se strecoare printre degete şi s-o şteargă în *States* pentru a-i preda lui Silvertown ceea ce acesta îşi dorea. Fiindcă, nu încape nici o îndoială că a obţinut ce urmărea.

Mathias mi-a făcut un raport nesfârşit, ca declaraţia de impozit a domnului Doumeng, asupra misteriosului american: un magnat suspect, care ar controla sindicate, s-ar bate pe burtă cu cei mai mari caizi din mafia, s-ar afla la conducerea câtorva dintre cele mai mari şi importante bănci din Statele Unite. Putred de bogat. Păzit de profesionişti şi de mijloace de protecţie sofisticate, ar duce o viaţă misterioasă, când la proprietatea din Florida, când într-un imens apartament de pe Park Avenue din New York. Fără femei, fără gusturi homosexuale. O singură pasiune: afacerile. Omului ăstuia îi spală picioarele politicieni de vază şi grangurii îi mănâncă din palmă. Inspiră frică, pentru el moartea cuiva rezolvându-se printr-un simplu telefon.

— Oh! Oh! Oh! Da da da da! strigă deodată micuţa infirmieră.

Mă smulge din meditaţiile mele. A devenit un mecanism sub presiune! Ei comedie, dacă n-ar lubrifia precum carterul unei maşini, mi-ar deteriora o bielă în zece secunde. N-o văd prea bine aşa cum stau, lipsindu-mi distanţa necesară pentru a putea aprecia tabloul, dar ceea ce descopăr mă dinamizează. Ce superbă figură de Proust! Gură căscată, hăpăind vântul, ochi supraexpuşi, nări lipite, îşi ţine sânii cu amândouă mâinile, îi frământă, îi ascute.

Nu mai stă îngenunchiată, ci doar ghemuită peste obiectul delirului. Cum de-şi poate menţine echilibrul, draga de ea? Ăsta e mister! O asemenea viteză fără un punct de sprijin, merită să te hazardezi! Tu eşti sultanul, vezi, îţi place, cumperi. O avansezi şefa haremului; cu al treisprezecelea salariu plătit şi autorizaţia de a utiliza falusul[1] sacru pentru masarea feselor!

Formidabilă fetiţa! Făcută să vindece toate suferinţele, dar în special erecţia cu evoluţie rapidă. Iat-o strigând lumii întregi că se apropie de al nouălea cer.

Uşa se deschide şi inspectorul Hapique intră pe furiş înăuntru.

— M-am văzut obligat să dau drumul televizorului la maximum pentru a acoperi strigătele, îmi spune el, altminteri îmi declin orice răspundere, dar vă rog, continuaţi.

Mi-a ales „E mai bine după-amiaza" cântec în care, foarte oportun, formaţia *Branlett' Song* îi dă drumul cu toată hărmălaia necesară. Când iese pe uşă, ne aruncă o privire admirativă şi murmură:

[1] Falus – reprezentarea membrului viril, simbol al fecundităţii naturii (n. tr.).

— Doamne! Trebuie cu adevărat să vezi ca să crezi!

Abia a tras uşa după el că amazoana mea începe să urle: „Gataaaa”. Vociferatorul grupului *Branlett’ Song*, la rândul lui, afirmă, gâdilând burtica unui bajo că *Here is the love.*[1]

Sfârşitul capitolului marginalo-greţos.

Mai bine moşteneşti un om econom decât unul bogat. Eu

— Puteţi merge? se interesează Hapique, arcuindu-şi galant braţul drept ca să mă agăţ de el.

— Nu, îi răspund, dar am să mă prefac.

Efectiv, nu-i chiar aşa de simplu, câteva ore după ce ai suferit o intervenţie chirurgicală, însoţită de anestezice, să pui un picior înaintea celuilalt şi s-o iei de la capăt. Cu atât mai mult cu cât fantastica partidă de echitaţie în care eu am fost calul (dar prin asta nu mai puţin eroic) nu s-a dovedit deloc dintre cele mai reconfortante.

Şontâc, şontâc, înaintez în lungul largului culoar unde bătrâni decrepiţi mucegăiesc ca nişte plante de apartament nestropite în scaunele lor pe rotile.

— Hapique, l-ai văzut pe Bérurier?

— E la reanimare.

— Ai putut să intri?

— A trebuit s-o introduc pe negresa dumneavoastră, aşa cum aţi cerut. A cam ieşit tărăboi!

Hapique are accentul de prin partea locului. Încă un poliţist care nu aduce a golan. Dimpotrivă, e genul băiatului îngrijit, deşi costumul lui cam bate în verde Nil, lustruit la gât şi pe la coate, iar cravata se răsuceşte în tirbuşon. Patruzeci de ani încheiaţi, zâmbet grăsos, ochi cufundaţi în umflături hepatice; şi cu toate astea, mai curând simpatic. Ghiceşti că-i place să mănânce şi să facă dragoste. Actul meu de vitejie cu infirmiera l-a umplut de admiraţie: prevăd că se va vorbi îndelung pe această temă între Rhône şi Saône.

— Şi cum l-ai găsit pe Grasu meu?

— Nu tocmai proaspăt. Dar negresa vrăjitoare a declarat că o să-l pună pe picioare cât ai zice peşte! Începuse să psalmodieze nişte descântece de parcă era în transă şi să-l ungă cu o porcărie care mirosea a rahat.

— Bravo!

— Dumneavoastră credeţi în magia neagră?

— Nu, dar îi apreciez rezultatele.

Începe să râdă.

— Datorită ei reuşiţi să daţi gata o puicuţă mai înainte de a ieşi de sub anestezic?

[1] Aici e dragostea (limba engleză în original) (n. tr.).

— Nu, ăsta-i un dar din familie.

— Regret că nu sunt văr cu dumneavoastră, domnule comisar, oftează confratele meu.

— Eşti cumva impotent, Hapique? încerc eu o indiscreţie.

— Nu tocmai, domnule comisar, dar sunt departe, de a încinge damele, cum am văzut că aţi făcut cu infirmiera. Sfinte, ce împreunare gigant!

Mimez modestia, reacţia tuturor oamenilor flataţi.

— Fleacuri, pe umerii ei a căzut tot greul!

— Parcă era un titirez.

Iată-ne în holul pavilionului unde am fost reparat.

— Încotro o luaţi? mă chestionează Hapique.

— Dar dumneata? îi întorc întrebarea.

— Să vă cercetez maşina care tocmai a fost găsită într-un parching de pe autostrada Lyon-Chambéry.

— De ce n-ai spus nimic până acum?

— Eraţi ocupat, domnule comisar, mă ia peste picior mentorul meu (care-i fiert bine, pentru că un mentor nu-i niciodată crud).[1]

Inspectorul posedă un Citroën CX negru comercial care seamănă cu un dric (dacă ar fi fost alb ar fi semănat cu o ambulanţă). Mă instalez cât pot mai bine pe locul mortului. E moale şi convine de minune unui individ proaspăt ieşit din blocul operator.

— Jandarmeria naţională ne-a reperat bolidul, începe Hapique (omul care cade întruna). M-au anunţat puţin înainte de a veni la spital şi am dat dispoziţii să fie lăsat pe loc ca să pot efectua primele constatări.

O greaţă oribilă îmi frământă măruntaiele.

— Te-ar deranja dacă aş vărsa din mers? îl întreb coborând geamul de pe partea mea.

○

Doi motociclişti se află la faţa locului. Unul destul de voinic şi altul destul de înalt, aşezaţi călare pe o bancă din parcare, în spatele maşinăriilor puse în cârje. Mănuşile albe (pe care le-au dezbrăcat) sunt aşezate pe ghidon, iar căştile pe şea, ca nişte bostani albi. Vremea e frumoasă, păsărelele ciripesc în jur fără să se sinchisească de poluarea autostrăzii.

Jandarmii naţionali se ridică la sosirea noastră, recunoscând în noi din instinct poliţia. Un salut rapid milităresc. Strângeri de mână. Hapique le spune că e ofiţerul de poliţie Hapique iar eu comisarul San-Tantonio. Motocicliştii se declară „încântaţi” ceea ce nu mă împiedică să vărs peste cizmele lor.

— Domnul comisar a suferit o operaţie, mă scuză Hapique.

Jandarmii nu-i răspund nimic şi se duc să-şi şteargă picioarele într-o tufă de coacăze sălbatice.

Mă apropii de maşina mea. Uşa de pe stânga faţă nu-i complet închisă şi

[1] Se vede că San-A. se externează din spital. Un cititor anonim.

semnalul discret de alarmă, care indică „portiere neîncuiate”, palpită ca un dement.

Scumpa mea! Ce de stricăciuni! Sânge peste tot! O baltă de vreo jumătate de litru în adâncitura scaunului îmbrăcat în piele. Dâre groase pe spătar şi interiorul uşii. Sânge pe volanul năclăit. Sânge pe mochetă. Stropi pe geamuri! Cum de a putut un om cu o asemenea hemoragie să conducă o maşină ca asta, care nu-i o bicicletă?

Descopăr o urmă roşie pe gudronul parchingului. Se întinde de la scaunul şoferului maşinii mele şi se continuă aproape fără intermitenţă pe vreo trei patru metri. Aici, o baltă. Şi pe urmă, nimic.

— L-a părăsit pe Maserati al meu ca să someze un automobilist, oprit să se uşureze, le spun eu. Stă scris cu roşu pe jos.

Unul dintre motociclişti, voinicul, exclamă:

— Asta de aici e maşina dumneavoastră, domnule comisar?

— Da, brigadier, vrei să-ţi arăt talonul de înmatriculare?

Omul ridică din umeri.

— Spuneţi-mi şi mie, sunteţi chiar aşa de bine plătiţi acolo la Paris?

Îi adresez un surâs inefabil.

— Avere personală, dragul meu! Tata era industriaş, iar mama – una dintre fetele Kennedy.

Epuizat, clătinându-mă pe picioare, cu privirea tulbure ca nişte ochiuri moldoveneşti, mă prăbuşesc pe banca ocupată mai înainte de poliţiştii noştri.

— Am o fiolă de Bourgogne la oblânc, îmi propune brigadierul, băiat de comitet.

— Ad-o încoace! Fac un abonament.

○

Hapique, în exerciţiul funcţiunii, aduce cu o muieruşcă. Uite-l îngenunchiat pentru a examina planşeul maşinii mele. Un poem! Nu scapă nimic din vedere. Un adevărat pălmaş format la şcoala lui Sherlock Holmes. După un timp, trece la cercetarea scaunelor şi atunci se uită la noi cu popoul lui mare de împărat roman din epoca decadentă.

Am dat pe gât o gură zdravănă de birjar, şi simt cum îmi învinge slăbiciunea.

Întind sticla înapoi motociclistului. O refuză cu un gest.

— Păstraţi-o, domnule comisar. O să mai aveţi nevoie, aşa cum arătaţi.

— Trusa dumitale de prim ajutor va rămâne goală, îl avertizez eu.

Saltă din umerii lui de plăpumar.

— Mai am una.

— Aţi recepţionat anunţul că maşina mea e dată în căutare?

— Imaginaţi-vă că nu. Azi dimineaţă, am trecut pe aici prima dată şi am văzut maşina. Un autoturism ca ăsta se remarcă. Ne-am făcut circuitul şi, când am trecut a doua oară, după-amiază, ne-am prins că e ceva suspect. Am pus piciorul jos şi am văzut sânge…

O grimasă convulsionează fizicul meu, seducător de subrete; nu-i motivată

de durere, ci de decepţie.

Presupusul de Sotto are un serios avans înaintea mea. Cel puţin opt ore!

Îmi las braţul pe spătarul băncii și apoi, capul greu pe braţ. În obscuritatea mânecii, încerc să văd limpede. Ambuscada de azi noapte l-a gonit pe ucigaş din ascunzătoarea lui. Sare în maşina mea pentru a scăpa cu fuga. Logic, ar fi trebuit să se îndrepte spre Paris, singura lui grijă, potrivit evidenţelor, fiind să se reîntoarcă în America. Dar nu: el o apucă pe această autostradă ce duce în Alpi. Ca să meargă unde? Să se întoarcă în Savoie, la bojdeuca unchiului Tom? Sau să ajungă în Elveţia, care-i aproape, pentru a lua un avion?

Una din două: ori grasa Adélaïde şi Moktar al ei i-au dat ceea ce căuta, şi atunci s-a decis s-o şteargă prin Elveţia. Ori i-au furnizat doar nişte informaţii care să-i permită recuperarea „obiectului" şi a plecat să-l caute în Saint-Joice-en-Valdingue.

Elveţia sau Savoie? Amândouă sunt vecine.

Vom avea curând răspunsul la această întrebare. Datorită automobilistului constrâns să-l transporte. Dacă-l omoară înainte de a se despărţi, îi va fi găsit cadavrul şi maşina. Dacă-l iartă, tipul se va prezenta la poliţie. În cazul în care de Sotto nu-l va sechestra, evident. Dar situaţia lui de om urmărit şi grav rănit nu-i va permite un asemenea lux.

Hapique trânteşte portiera şi vine lângă mine, pe bancă.

— N-am găsit nimic, îmi spune el. Mai rămân amprentele. Am să vă trimit maşina la garajul de poliţie, pentru ca experţii să-şi poată face treaba.

— Spune-le să cureţe, între timp, sângele ticălosului ăstuia.

— Nu voi pierde din vedere.

Se îndreaptă spre maşina lui echipată cu telefon, transmite instrucţiunile şi se aşează din nou alături de mine. Opresc nişte olandezi. Un transport de blondişori cu ochi de iepure. Tot acest puhoi mărunt se revarsă spre closete sub comanda unei mămici dolofane; şunci, cărnuri albe, privire de bovină tristă.

Olandezii ăştia nu ne dau nici o atenţie. Se uită curioşi doar la cei doi motociclişti.

Mai trag un gât.

— Dumneata nu bei, Hapique?

— Nu beau alcool, domnule comisar, numai vin.

Trece un timp. Inspectorul articulează indecis:

— Şi acum, ce facem?

— Deocamdată gândesc.

— Ah, bun, face el, derutat.

Nu poate pricepe gravitatea momentului, nu poate pricepe că subconştientul meu e în plină gestaţie şi că, dintr-o clipă în alta, va făta o idee straşnică. Atât doar că nu trebuie să-i pun sula în coaste. S-o las să-şi urmeze evoluţia lentă. Să se coacă. Ciudat proces mental. Simt că devine iminent. Aşa cum cauţi un nume care-ţi scapă şi care, deodată, îţi apare în cap în momentul

când ai renunţat să-ţi mai storci meningele…

— Ia spune, Hapique…

— Da, domnule comisar?

— Ciudat criminal, nu? Ciuruit de gloanţe, doi litri de sânge pierduţi şi el îşi continuă numărul.

— Are şapte vieţi!

— O versiune demonică a lui Superman, nu? Alertează te rog poliţia genoveză şi roagă-i pe bravii noştri omologi să supravegheze aeroportul Cointrin şi să facă investigaţii pe la diferitele ghişee. Să afle dacă un individ, răspunzând semnalmentelor nebunului nostru, nu şi-a luat cumva zborul, de preferinţă spre America de Nord!

Hapique se întoarce la maşina lui să-mi execute ordinele. N-am mai trăit un asemenea moment. Eu, stând în apropierea closetelor dintr-un parching de pe autostradă, încercând să prind o rază de soare cu gura pusă la cale, şi dând directive unui confrate, în vreme ce doi motociclişti îşi clatină ouăle prin apropiere, fără a îndrăzni să vorbească cu voce tare. Mă simt năclăit, lipsit de dinamism. Mă încearcă o vomă latentă. Mi-e rău în tot corpul. Doar distincţia mi-a rămas nealterată.

Soarele e călduţ. Nu-mi place când e călduţ. Ori frig, ori cald! Dar călduţ, ajungi flasc, cu voinţa pe butuci.

— S-a făcut, domnule comisar. Aflaţi că şeful poliţiei, domnul Monin, a dat de dimineaţă ordin să se întreprindă cercetări, inclusiv în Geneva. Lumea e mobilizată de la ora şase, şi până acum nimic.

Olandezii pornesc la drum, după ce capul familiei şi-a numărat descendenţii, ca să nu uite vreun ştrengar la tanti-roza. Muştele s-au adunat pe sângele lui de Sotto. În meniul lor de azi: sângerete.

— Hapique…

— Da, domnule comisar?

— De la Charbonnières până aici, pe vreme de noapte, cât s-ar face cu maşina mea?

— Oh! o jumătate de oră.

— Deci, o jumătate de oră după bătălia de la vila Vagiturne, rănile lui continuau să sângereze.

— Şi nu puţin.

— Dacă tipul n-a primit îngrijiri de urgenţă, la ora actuală ar trebui să fie mort.

— Sau aproape.

— Fii drăguţ, telefonează-i comisarului Bavochard, la Chambéry, şi spune-i să dea o roaită pe la Saint-Joice-en-Valdingue, de urgenţă… S-ar putea să dea acolo peste Rasputin al nostru…

Tropăitul lui Hapique… Portiera… Două maşini trag în parcare: un Renault 25 din Oise şi un Mercedes vechi, dezarticulat, de un verde păşune… O fetiţă, cu un păr nefiresc de roşu, dă năvală din ultima maşină. Taică-su îi strigă pe

geam cu un puternic accent transalpin:

— Tita! Vezi să nu calci în murdărie ca data trecută, că a puţit maşina opt zile încheiate.

Zâmbesc. Şi pe urmă nu mai zâmbesc.

Ideea mult aşteptată a sosit! Un declic! Şi altele după el pentru cazul când primul n-a fost înregistrat. Poate că, dacă această hiperoşcovană de Tita n-ar fi călcat într-o zi în rahat, nu s-ar fi produs niciodată.

Apare maşina depanării ca să se înhame la Maserati al meu. Hapique rezolvă problemele cu cei doi însoţitori ai ei, şi-mi văd frumuseţea albă dispărând, profund umilită că trebuie să meargă numai pe labele dinapoi.

— Hapique, ai putea să-mi consacri ceva timp?

— Natural, domnule comisar, cât doriţi.

— Atunci, du-mă la Zürich şi am să-ţi cumpăr pe drum brânză topită la ceaun.

Ronsard m-a cântat în versuri pe vremea când eram frumoasă.

(Ronsard)[1]

— Ştii, iubire divină că m-am întors din Franţa special ca să te văd?

Ea roşeşte. Şi cu toate astea, a cunoscut plăceri deloc banale, delicii rare şi anumite extravaganţe ale cărnii care i-ar determina pe toţi institutorii ieşiţi la pensie să nu se mai aboneze la *Matin*, dacă m-aş apuca să scriu foiletoane în paginile lui.

În mai puţin de o oră, i-am interpretat în camera mea de hotel: „Cocoşatul fantomă", „Sadicul din Bois de Boulogne", „Cuplatul la înaltă tensiune" şi „Darul cazacului". Toate, figuri de excepţie, pe care le practic doar în perioadele de intensă frenezie glandulară sau când urmăresc cu orice preţ să fac praf o tipesă.

Graziella, frumoasa din Tessin, abia mai gâfâie pe patul meu din *Kratzemela Hôtel*, unde am tras în compania inspectorului Hapique.

Sfârşită de oboseală. Noroc că-i ziua ei liberă, altfel nu prea văd cum ar fi putut să-şi îndeplinească serviciul după această încăierare monstruoasă.

Sătulă de dragoste, îmi stă la dispoziţie pentru a face conversaţie. Îi mai muşc puţin sfârcul sânilor, pentru a-i exprima perenitatea sentimentelor mele şi după consumarea amorului, lucru rarisim – tu ştii prea bine, fetiţo – pentru că o dată testiculele stoarse, majoritatea masculilor sar mai întâi în nădragi şi în maşină mai pe urmă, după care, „*Bye-bye*" şi pe curând. Cu boaşele golite, isteţii sunt complet desensibilizaţi. Nu se gândesc decât s-o şteargă de la locul crimei, pentru a-şi reface undeva aiurea demnitatea şi sperma.

[1] Pierre de Ronsard (1524-1585) – poet francez de la curtea lui Carol al IX-lea, dedicat literelor în urma unei surzenii precoce, care l-a determinat să renunţe la cariera armelor (n. tr.).

— Ar trebui să luăm un coctail ca să ne revenim puţin din atâtea emoţii, draga mea.

Mă asigură că nu bea niciodată alcool. Eu îi răspund că „să nu-şi facă probleme: o să fie dulce şi întru nimic mai tare ca discursul unui general în retragere la o nuntă”. Pentru a-i câştiga încrederea, torn ceva mai mult suc de portocale pentru ca să diluez votca.

Bea două pahare, urmare a cărora, ochilor ei nu le lipsesc decât nişte felioare de trufe ca să aducă a omletă. Iat-o pregătită să cuvânteze. Axez conversaţia de subiectul care mă preocupă şi ea îşi goleşte sacul fără a opune nici cea mai mică rezistenţă. O plăcere.

○

Ceea ce-i mai neplăcut în sărmanul nostru *job*[1] (sărman ca Jov) şi mai frustrant destul de des, e de a te ascunde. Stai pitit ca un prost, încercând să devii invizibil, pândind o casă în speranţa că cineva anume are să intre (sau să iasă). Orele abia se târâie, adesea reci. Ţi se face foame, vrei să te uşurezi, te ia cu furnicături prin picioare şi mintea ţi-e plină de fluturi negri. Te încăpăţânezi, te strădui, dar descurajarea pune stăpânire pe tine lent, inexorabil.

În general, pentru aşa ceva există specialişti la noi. De obicei poliţişti bătrâni şi resemnaţi care fac varice, cuperoză sau arsuri la stomac de prea multă aşteptare. Câini de profesie!

Amândoi, eu şi Hapique, stăm la pândă pe Krakzibum strasse, o alee discretă, unde nu-i prea dificil să parchezi, cu ochii aţintiţi asupra numărului 84.

— Sunteţi sigur că are să vină? mă întreabă inspectorul lyonez.

— Subreta m-a asigurat că nu lipseşte în nici o vineri.

— Şi cu ce se ocupă în această garsonieră?

— Cu jocul de cărţi.

— Ce anume?

— Pocher. Are mereu acelaşi partener: un libanez putred de bogat retras la Zürich. Fac partide pasionante, punând în joc sume foarte mari. Când i se întâmplă să piardă (fiindcă de cele mai multe ori câştigă) şi nu-i solvabil, o oferă pe Graziella câştigătorului, ca să-şi achite datoria, dacă mă pot exprima astfel.

— Ăsta-i proxenetism! se înfurie colegul meu.

— Sută-n sută, îl aprob eu. *Achtung*[2]**,** ecce homo[3].

Efectiv, contele Bellazzezzeta îşi face apariţia pe jos, biutiful[4] în costumul lui albastru fanat şi mantoul cu guler de astrahan. Îşi oferă luxul unui baston cu măciulie de aur (dragă, te iubesc, dragă, te ador) de care se serveşte cu

---

[1] Slujbă, serviciu (limba engleză în original) (n. tr.).

[2] Atenţie (limba germană în original) (n. tr.).

[3] Ăsta-i omul. (limba latină în original) (n. tr.).

[4] De la englezescul *beautiful* – frumos (n. tr.).

graţie de parcă ar fi o prelungire a trupului său.

Intră la numărul 84, care oblitereză un imobil bogat ca şeful lui Edgard.

— Ce intenţii aveţi, domnule comisar? mă întreabă Hapique.

— Să-l aştept şi pe libanez, să-l interceptez, şi să-i aduc la cunoştinţă că întâlnirea de azi a fost anulată. Apoi, să urc, să dau de conte în bârlogul lui şi să avem o explicaţie de forţa 7 pe scara Richter.

— Cum îl veţi recunoaşte pe partenerul contelui?

— Micuţa Graziella mi-a furnizat o descriere detaliată; nu uita că-l întâlneşte uneori cum nu se poate mai îndeaproape!

Atunci, îţi dai seama: continuăm să aşteptăm, ascultând casetele inspectorului Hapique, toate consacrate celebrelor arii de operă.

Mai trece un sfert de oră. Biata madam Buterfly tocmai ne povesteşte despre vaporul ei cu aburi, când cobor brusc din maşină.

În faţa numărului 84, s-a oprit un taxi şi libanezul aşteptat descinde din el. E un bătrân manierat, cu tenul gălbejit, părul alb şi un umăr cu mult mai ridicat decât celălalt în ciuda artificiilor utilizate de croitorul său. Poartă ochelari cu ramă de baga şi fumează un trabuc pe care dragul meu Davidoff trebuie că i l-a vândut la preţul unei mese în restaurantul *Tour d'Argent*.

Intervin mai înainte de a apuca să-l plătească pe şofer.

— Scuzaţi-mă dacă vă cer iertare, domnule, trebuia să vă întâlniţi cu contele Bellazzezzeta?

Se încruntă. Ia te uită, mai e şi saşiu pe deasupra.

— Într-adevăr. De ce?

— A intervenit ceva de ultimă oră în programul lui şi m-a rugat să-l scuz în faţa dumneavoastră. Vă veţi întâlni vinerea viitoare.

— Foarte bine, răspunde bătrânul elegant şi cocoşat, reintroducându-şi strabismul în taxi.

N-a fost chiar aşa de greu, ca un faimos eseu!

Când vehiculul a dispărut, îi fac semn lui Hapique să vină la mine şi plecăm amândoi să-l luăm cu asalt pe conte.

Ajuns în momentul crucial al acestei povestiri exemplare, te întrebi, fără îndoială, pentru ce mă interesez brusc de Bellazzezzeta, cu care mi-am intersectat existenţa de curând, nu fără o oarecare plăcere, nu-i aşa? La această întrebare logică, îţi voi răspunde printr-un ilogism: instinctul. De Sotto, grav rănit, se târâie până în Elveţia, dar nu pentru a lua de aici avionul. Atunci? Atunci, pentru a întâlni pe *cineva* tânărul meu prieten. Cineva a cărui identitate i-a fost furnizată de cuplul Adélaïde–Moktar, logic, altminteri s-ar fi dus să-l vadă pe acel cineva imediat după debarcarea în Europa, în loc să scotocească prin Savoie şi Grenoble. Or, ia gândeşte-te niţel, cine i-a cunoscut pe toţi protagoniştii acestei afaceri misterioase? Nu mai căuta: Bellazzezzeta! El s-a aflat la intersecţia Adélaïde-Silvertown. El a ştiut primul de furtul statuetei gotice! Personaj pitoresc, cu darul vorbirii, mi-a dat cu praf în ochi. Iar acest praf era aşa de fin că la început n-am simţit nimic. Abia mai târziu a

început să mă usture.

— Aici e! fac eu, arătând o uşă fără nici un nume pe ea; Graziella mi-a precizat: la patru, pe stânga.

Liniştit ca un paşă, sun. Moşul trebuie că-i pe tron, fiindcă nu răspunde.

Mai aştept puţin şi sun din nou cu şi mai multă vehementţă, recitându-mi celebrele versuri ale lui Clément Marot[1]: „Napoleon al III-lea, cedând Sedanul[2], a dat de belele, pierzând din măsele". Dar răsună doar liniştea cum scria Beethoven.

— Nu găsiţi că-i bizar sau cel puţin ciudat, respectiv surprinzător? propune Hapique.

Cobor tonul, ceea ce-i de preferat decât să cobori stindardul.

— Poate că libanezul meu suna într-un anumit fel stabilit dinainte?

— Şi atunci, ce facem? Intrăm cu forţa sau stăm ca viţeii la poarta nouă?

— Nici una, nici alta.

Îmi extrag sezamul din buzunar (l-am rupt mai deunăzi într-o broască îndărătnică, dar mi-am făcut acum unul din piridium, la presiunea înaltă în Oţelăriile Longwy) şi mă apuc să scotocesc în încuietoare. Cea mai mare parte a acestor demoazele fac nazuri la început. Protestează că nu-s de alea, aşa cum crezi, că cât că măr, lalala, lalala, dar sfârşesc prin a ceda insistenţelor mele. Fiindcă orice bărbat obţine tot ce doreşte de la broaşte ca şi de la femei, numai să vrea cu adevărat. Şi e foarte bine aşa, bravo!

Cât i-ar trebui unui calculator perfecţionat să numere până la o sută şaisprezece miliarde opt sute nouăzeci şi cinci de milioane şase sute trei mii nouă sute treizeci şi doi şi uşa se predă.

Să-ţi vorbesc mai înainte de orice thing[3] (lucru) despre decor. Închipuie-ţi un soi de antreu, cu o bucătărioară la stânga, sala de baie la dreapta, dar fără uşi care să le separe de garsoniera propriu-zisă. Aceasta îmi pare din capul locului destul de mare (să zicem opt metri pe cinci, şi nu mă mai plictisi). Un pat scund la dreapta, o masă cu scaune la mijloc, o canapea la stânga în faţa unui şemineu.

Ţi-ai băgat în cap topografia? Jockey![4] Acestea fiind spuse, să ne referim la ocupanţi, fiindcă sunt mai numeroşi decât aş fi scontat. Mă aşteptam la un conte vetust şi mă aflu în faţa a cinci persoane.

Pe patul cel mare şi scund, cu mâinile şi picioarele legate fedeleş, se află un cuplu şi copilul lor, toţi cu chipuri descompuse. Pe masă, zace întins contele, cu fiecare membru legat de câte un picior al mobilei. Burta lui e despicată ca o pernă după o percheziţie a gestapoului; a cincea persoană nu-i nimeni altul

[1] Clément Marot (1496-1455) – poet francez, fidel formelor literare tradiţionale Evului Mediu: rondou, baladă, elegie. (Departe de a fi contemporanul lui Napoleon al III-lea) (n. tr.).

[2] Bătălia de la Sedan (1 septembrie 1870) soldată cu înfrângerea şi capitularea lui Napoleon III. Are ca efect detronarea şi exilarea lui (n. tr.).

[3] În limba franceză, dar în traducere engleză (n. a.). Aluzie la avalanşa cuvintelor englezeşti pătrunse în limba franceză (n. tr.).

[4] Jokey – O.K. în exprimarea caracteristică autorului (n. tr.).

decât numitul de Sotto.

Ceea ce-ţi narez succint, amice, eu înregistrez în bloc, cum ai încasa o căldare de apă turnată în cap. În urechi îmi răsună un vââj! Şi prima mea grijă e să mă arunc pe burtă, fără să mă mai sinchisesc de rana din piept.

Îmi prinde bine, dar e mare păcat pentru bravul meu camarad, care se prăbuşeşte cu un cuţit înfipt drept în gât de către emeritul jongler.

În asemenea împrejurări, nu mai ai răgazul să te gândeşti de ce, cum şi ce-i asta? Dacă eşti un veritabil Nantonio, acţionezi fulgerător. Nu mai am când să-mi scot din teacă amicul Bum-bum, în postura idioată în care mă aflu. Îmi uit de răni, de cocoaşe şi de dureri şi mă rostogolesc până la de Sotto, care stă sprijinit de speteaza canapelei. Nu-i tocmai proaspăt! Dar veninos, mai ceva ca oricând, asta da! E topit, cu ochii înfundaţi în orbite, tras la faţă, de un bronz murdar. Blestematul poartă masca suferinţei şi a urii. E bandajat din cap până-n picioare.

Soneria noastră l-a pus în gardă şi rapid s-a înarmat cu unul dintre îndrăgitele lui cuţite. Probabil sperase ca, neobţinând nici un răspuns, musafirul avea să-şi vadă de drum, dar când m-a auzit meşterind la broască, s-a pregătit pentru tot ce putea fi mai rău. Şi cel care a tras ponosul a fost camaradul meu. Hapique a căzut. Căzut pentru totdeauna. Căzut pe câmpul de onoare. Încă un poliţist radiat din registre.

Dar eu, în situaţia asta hmmm? Eu, fiul unic şi preferat al Féliciei, hmmm?

Mă învârtesc ca un titirez. Cu viteză maximă. Ştii cum l-am luat? Da, prin surprindere! Ai câştigat un kil de zahăr. Numărul executat de mine e atât de fulgurant încât ar putea să mă creadă rănit, sau mai ştiu eu cum. Ajuns la picioarele lui, mă ridic dintr-un salt, care i-ar da colici comandantului de pompieri din Paris. O lovitură de pumn în moaca lui descompusă. Se răstoarnă peste speteaza canapelei şi cade pe spate dar, în pofida stării lui jalnice, are reflexul unei lovituri de copită, pe care o încasez în fraţii Goncourt, Edmond fiind cel mai afectat. Încep să vărs pe mochetă.

Ucigaşul profită pentru a-şi restabili echilibrul. Se caţără pe canapea şi face un salt până la masă. Un cuţit e înfipt în partea inghinală a burţii contelui. Îl smulge şi se ridică. Ochii lui sunt dementi, acolo, în fundul capului. Rezistă doar mulţumită energiei lui. Ah, puşlamaua, ce are de gând? Încet, îşi ridică braţul valid să mă înjunghie. Cum a mai făcut-o şi cu alţii. Am puterea să-mi duc mâna la revolver. Numai că el îşi va lansa lama mai înainte ca eu să-mi pot scoate archebuza. Totul se va decide într-o străfulgerare, într-o fărâmă de secundă. În ciuda sfârşelii lui, e prea versat şi prea antrenat în acest gen de execuţii ca să rateze lovitura. Mâna mi-a rămas pe crosa pistolului. Îmi tremură, şi a lui la fel.

Şi atunci, se aude o detonaţie. Un buum! dintr-o armă dată naibii. De Sotto e scuturat de o teribilă zdruncinătură şi se prăvăleşte în faţă. Căzând, îmi eliberează câmpul vizual, ceea ce-mi permite să-l zăresc pe bravul Hapique, înecat în sânge, cu privirea lugubră şi revolverul în mână. El a tras, cu pumnul

sprijinit de pardoseală, de jos în sus şi ucigaşul a primit un glonţ în fund. Un calibru serios, baban. I-a zdrobit coccisul şi a urcat pe coloana vertebrală fărâmată definitiv. Iată-l complet paralizat. Ţeapăn ca un butuc, lipsit de toate facultăţile, inclusiv de cea a vorbirii; din fiinţa lui mai subzistă doar nişte zdrenţe de viaţă.

În ceea ce-l priveşte, e terminat. Chestiune de minute. Dar ce spun eu: de secunde! În sfârşit şi-a încheiat socotelile.

Păşesc peste el pentru a mă apleca asupra lui Hapique. Se aude gâlgâind urât de tot sub mărul lui Adam. Muşcate roşii înfloresc în jurul rănii. Prin acest buchet se vede cum ţâşneşte un jet puternic de sânge, ca din ţâţa unei vaci.

— Nu mişca, dragul meu, îi şoptesc. Chem imediat o ambulanţă. Bine că nu ţi-a atins carotida, restul se repară.

Dar trebuie că-şi dă seama de minciuna mea, bietul băiat! Chiar când eşti pe punctul de a intra în comă, sesizezi balivernele amicilor. În ochii lui de brav slujbaş sălăşluieşte o expresie neîncrezătoare, cvasi-ironică, mai înainte de a se scufunda în marele mister. Devin cumplit de inexpresivi: două muşte moarte în Chatilly! Salut, inspectore! Şi mulţumesc!

Dacă ţi-a intrat un fir de nisip în ochi, şi nu poţi să-l scoţi, aşteaptă să se depună, şi atunci, orizontul ţi se va limpezi.

(Proverb saharian)

Cele trei persoane legate de pat sunt nişte belgieni. Dar asta ai aflat-o mai înainte, într-una dintre părţile acestei cărţi, care-mi scapă de sub control, şmecherul ăsta de romancier luând decizii fără ştirea mea, în mod cu totul arbitrar.

Trei belgieni, deci: tata, mama şi un băieţel. Toţi trei durdulii, roziori, cu privirea limpede şi binevoitoare, dotaţi cu un accent să te prăpădeşti de râs, chiar dacă nu povestesc ceva hazliu.

Dama trece printr-o criză de nervi, ca întotdeauna când vede trei persoane ucise sub ochii ei. Domnul, siderat, dar curajos (tatăl lui a luptat în primul război şi străbunicul la Waterloo) scoate nişte exclamaţii cum îşi scuipă o maşină de fasonat metal piesele la intervale regulate: „Nu-i cu putinţă! Nu-i cu putinţă aşa ceva! Oh! nu, e absolut imposibil!”

Şi cu toate astea e posibil, adevărat, exact, comis, prezent, incontestabil. În încăpere sunt doi morţi! Nu, trei, fiindcă de Sotto a depus în fine armele! Chiar în clipa în care-ţi vorbeam! Pff… ultimul lui suspin, monstrul! Iar eu, bine mersi, cu un mister în cârcă rămas intact ca un cal de curse după concurs, comedia naibii! N-am înnegrit atâtea pagini ca să nimeresc într-un

impas, nu? N-am să mă întorc *at home*[1] (în Savoie) cu morţii şi răniţii aventurii, fără să cunosc geneza şi partenogeneza afacerii Unchiuleţul, ce Dumnezeu!

Cine o să mai vorbească acum când Adélaïde şi jumătatea ei sunt asasinaţi? Când bătrânul conte Bellazzezzeta şi-a dat duhul ca şi ucigaşul venit de aiurea, as în azvârlirea cuţitelor? Cui să-i mai cerşesc afurisitul ăsta de adevăr?

Până una alta, îi întreb pe belgieni raţiunea pentru care se află aici. Părinţii fiind prea comoţionaţi, îmi răspunse puştiul, Leopold. Un mucos de opt ani: pistrui în jurul nasului cârn, dinţi noi, ciuf rebel. Simpatic.

Îmi povesteşte că de Sotto a intrat cu forţa în maşina lor pe când mămica făcea pipi, în parching. Ameninţându-i, i-a forţat să-l aducă la Zürich.

Ajunşi în Elveţia, a fost îngrijit de cei doi belgieni, păstrând ca ostateci băiatul şi mama, în vreme ce bătrânul cumpăra medicamente şi de-ale gurii. Coana Tartemolle (Băleguţă) din Bruxelles s-a nimerit să fie moaşă. Ştia o grămadă de lucruri pe plan medical şi ea l-a pansat pe ticălos cu multă pricepere, deşi avea un glonte în carne imposibil de extras. Tot ce-a putut face a fost să dezinfecteze rănile cât de cât. Individul rezista datorită vitaminelor şi a bourbonului. Ajunşi la Zürich, au venit direct aici. De Sotto nu avea cheia, dar pentru el a fost o jucărie să forţeze încuietoarea. Deci, cunoştea adresa garsonierei. De la cine o obţinuse[2]?

I-a legat pe toţi trei, iar el s-a culcat pe jos în faţa uşii, învelit într-o cuvertură. Delira, gemea, striga. Belgienii credeau că avea să moară, dar dimineaţă era din nou gata de atac, invincibil!

Invincibil? Chiar aşa? Uite-l că zace pe parchetul prăfuit; străpuns dintr-o parte în alta, cu carnea sfâşiată, cu trupul zdrenţuit. Să-şi fi plătit astfel datoriile? Oare moartea ne purifică?

Încerc să discut cu părinţii, dar ei au fost prea traumatizaţi şi continuă să delireze. Deşi se ştiu salvaţi, spaima lor îşi face mendrele mai departe, înţelegi? „E de necrezut! zice tăticul, zău aşa, e de necrezut! Oh! e absolut inimaginabil!”

Cât despre mămică, ea plânge cu sughiţuri. Se ridică şi loveşte cu picioarele în cadavrul lui de Sotto, blestemându-l pe bandit că voia să-l omoare pe fiul lor şi o forţase la nişte lucruri groaznice de faţă cu soţul şi copilul ei! Niciodată nu avea să uite! I-ar face plăcere să-l ardă. „Spuneţi, domnu’, e posibil să dăm foc la mortăciunea asta?” Îşi întreabă soţul dacă are chibrituri.

E timpul să mă ocup de bieţii oameni. Telefonez la poliţie.

○

— Eu nu vreau să merg la spital! declară hotărât micul Leopold.

— Ai prefera să-ţi cumpăr ciocolată şi prăjituri?

---

[1] Acasă (limba engleză în original) (n. tr.).

[2] Gândeşte fecundul autor cu voce tare (n. a.).

— Da, domnule!

Copiii nu privesc viaţa în acelaşi fel cu adulţii. O consideră oarecum ca pe o aventură. Băiatului i s-a părut că a trăit un film. N-a crezut în existenţa unui pericol real; a făcut haz. Şi chiar în final, când de Sotto l-a măcelărit pe conte, l-a înjunghiat pe inspector şi a fost răpus de acesta din urmă, chiar în mijlocul acestei tragedii sângeroase, el continua să perceapă hecatomba ca pe un episod violent dintr-un foileton de televiziune.

Salonul de ceai şi patiserie Branlmann ne întâmpină superb, numai marmură blondă şi banchete capitonate în pluş de culoarea somonului. Chelneriţele sunt nostime, îmbrăcate cochet, cu surâsuri îmbietoare şi fese şi mai îmbietoare.

Leo selecţionează un munte foarte apetisant de delicatese, dominate de ecleruri cu ciocolată şi tarte cu zmeură de pădure. Frişca untoasă i-a şi făcut mustăţi de bunic.

— Eşti un bărbat adevărat, Leopold, îl asigur. Ia spune, ţie nu ţi-e frică de nimic?

— Ba da, îmi răspunde cu gura plină, îmi era frică de tata, dar acum, când l-am văzut făcând pe el, mă distrează!

Şi adaugă după un râgâit de bonton, prost înăbuşit cu dosul palmei:

— Dar tu ai venit la ţanc!

— Da, aşa gândesc, ce te face să crezi asta?

— Pentru că, după ce moşul i-a spus tot ce vrea să ştie, n-ar mai fi avut nevoie de noi, pricepi? Şi atunci, îţi dai seama că ne-ar fi omorât!

O deducţie foarte logică pentru un mucos, nu? Noroc că viitorul aparţine tinerilor. Ei n-au ajuns în halul nostru de stupizenie!

— Ce înţelegi tu prin: „moşul îi spusese tot ce vrea să ştie”?

— I-a pus o sumedenie de întrebări, ce mai!

— Mi le-ai putea repeta precum şi răspunsurile date de bătrân?

— Păi sigur că da, crezi că-s prost!? Dar fii drăguţ: lasă-mă mai întâi să-mi termin gustarea; tata nu-mi dă voie să vorbesc cu gura plină, fricosul ăla!

○

Dacă în loc de SUA aş fi vorbit cu Asmière[1] legătura n-ar fi fost mai limpede. Ai jura că faimosul Ron Silvertown e căţărat pe umărul meu şi-mi ciripeşte pe ţeava urechilor, pe amândouă.

Ca să-l obţin, crede-mă (dacă nu vrei să mă crezi, eşti liber, n-am să fac din cauza asta tuse măgărească) n-a fost prea simplu. A trebuit s-o iau de pe sus. Nici mai mult nici mai puţin, am trecut în prealabil pe la directorul cel mare, să-l previn că telefonez din Zürich. M-a costat o groază de bani, te anunţ. Pe ăştia „inabordabili” îi tratez ca pe nişte vase de W.C. Acum, când îl am la mână pe Imensul, Superputernicul, Naşul Naşilor, mă simt în largul meu. Vocea rece, marcată totuşi de adieri latine, puţin compatibile cu blazonul tipic anglo-saxon, mă întreabă ce doresc.

[1] Localitate din Franţa – pe cursul superior al Senei (n. tr.).

— Să vă anunţ două veşti, domnule Silvertown: una rea şi una bună.

— Am fost informat că sunteţi ofiţer de poliţie, mă întrerupe interlocutorul meu, fără să se emoţioneze.

— Exact, dar Serviciul meu este special, foarte, foarte special. Dispun de puteri şi libertăţi care, în general, nu sunt tolerate confraţilor mei.

— Interesant.

— Veţi vedea în ce măsură!

Tăcere. N-o să-mi mai pună nici o întrebare. O înfruntare silenţioasă. Cine va ceda, acela va lua iniţiativa conversaţiei. Ca la cursele de pe velodromuri: cine demarează primul se află în cea mai proastă poziţie… Şi atunci, ne observăm.

Se aude micul semnal sonor punctând unităţile telefonice. Cum eu sunt cel care a cerut convorbirea, sunt pe cale să mă zvânt plătind. N-am încotro, n-am să stau aici până la Sfântul Aşteaptă, care cade în ziua ta de naştere, şi reiau convorbirea.

— Bun, n-aş vrea să vă pierdeţi cu mine timpul, despre care am auzit că-i nepreţuit pentru dumneavoastră, domnule Silvertown, aşa încât voi începe cu vestea proastă: trimisul domniei voastre, numitul de Sotto, e mort, după ce a provocat un masacru în toată regula prin Elveţia şi în regiunea Rhône-Alpi, una dintre cele mai frumoase din Franţa.

El, polar:

— Nu ştiu despre cine şi despre ce vorbiţi.

— Posibil, pentru că individul în chestiune dispunea de atâtea identităţi, ca o vedetă de cinema de toalete. După ultimele informaţii obţinute, în realitate se numea Stephen Black.

— Nu-l cunosc.

— Un blond cârlionţat cu privirea de şarpe.

— Vă repet, nu-l cunosc. Altceva?

— Ajung la vestea bună: am în posesia mea statueta care vă aparţine.

Aici, în ciuda tăcerii, simt că am reuşit să trag de veriga grenadei. Fiindcă tăcerea e atât de deplină, încât pentru a ajunge la ea trebuie că şi-a oprit suflul, cum ar zice Béru. De data asta el va fi cel care va demara. Eu aş putea să dau şi ortul popii în cabina asta şi tot n-aş scoate o silabă înaintea lui.

Nu aştept prea mult.

— Ce statuetă?

— Ştiţi prea bine, domnule Silvertown. Trei oameni au pierit în accident de elicopter încercând s-o recupereze. De altfel, chiar dacă pilotul nu s-ar fi băgat ca un prost între cablurile de înaltă tensiune, tot n-ar fi putut-o găsi. Aţi fost frumuşel indus în eroare, domnule Silvertown: nu v-a furat-o bătrânul Dugadin, ci celălalt, majordomul italian. În ziua lui liberă, s-a deghizat în mare mutilat pentru a se întoarce la reşedinţă să-şi îndeplinească potlogăria. Nici proprii lui angajaţi nu l-au recunoscut, atât era de abil în arta grimării. Voia, justificându-se prin absenţa lui, să arunce bănuiala asupra celui care, cu

câteva zile mai înainte, suferise un eşec în afacerea carnetului roşu, prin interpunerea unei false fiice.

Aceeaşi tăcere integrală. E destul de plăcut să-l fierbi pe un bandit de o asemenea anvergură.

Aştept. Tipul nu mai scoate o vorbă.

— Bun, oftez eu, am impresia că povestea mea nu vă interesează. În acest caz, ştiţi ce voi face, domnule Silvertown? Am să închid telefonul şi am să arunc în foc statueta. Fără îndoială e păcat să sacrifici un obiect aparţinând unui gotic atât de rar, dar simt că ea trebuie să dispară mistuită de flăcări. Scuzaţi că v-am inoportunat.

— Nuuu!!!!!

Strigătele disperate sunt strigătele infirmilor, cum scria Prévert (dacă nu cumva era vărul lui, Marcel).

Acest urlet de protest reprezenta o abdicare totală. Nesfârşitul refuz al unei mame al cărei copil urmează a fi sugrumat. E ceva patetic în acest „nu" imens, ca un tunet rostogolit în munţi. Ori conduci ori alegi trasul la măsea! avertizează prevenţia rutieră, mereu plină de solicitudine. Eu aleg să pun capăt.

— Silvertown, eşti un gunoi fără pereche! Un senior al crimei, dar te am la mână. Dumneata ai ordonat să fie ucis unchiul meu, Thomas Dugadin, în circumstanţe atroce. Cel de-al doilea ucigaş i-a rănit grav pe cei mai buni inspectori ai mei. M-a rănit serios chiar şi pe mine. A masacrat în mod bestial o jumătate de duzină de oameni cu nişte metode a căror barbarie i-ar face să verse până şi pe torţionarii cambodgieni. În drumul lui a semănat groaza, umilinţa, terorizând femei şi copii. Acum însă, toate s-au terminat. Eşti în puterea mea. Îţi ţin destinul cu amândouă mâinile. Inutil să mai expediezi un nou înger al morţii: statueta nu-i în posesia unui singur individ, ci a unei întregi instituţii, compuse din mii de poliţişti. Pregăteşte-te să-mi urmezi directivele. Am să mai telefonez când voi considera util să ţi le transmit! Salut!

Să nu regreţi banii cheltuiţi pentru cumpărarea acestei cărţi. O cocotă te-ar fi costat cu mult mai scump, plăcerea ar fi fost infinit mai scurtă şi, ghinionist cum te ştiu, te-ai fi căptuşit cu un sifilis sau cu sida; aşa că, îngenunchează şi strigă: „Mulţumesc, San-Antonio"!

Ramadé e adorabilă. Cam grăsulinuţă, cu un tender cât un contor de gaz de dinainte de război, dar partea ei dezastruoasă e mirosul. Paciuli, nu alta,

amice! Trage adânc în plămâni să-ţi ajungă pentru un week-end întreg! Eu, care sunt alergic la parfumuri, mă sufoc în ambulanţa asta care-i transportă la Paris pe iubiţii mei prieteni răniţi.

Am închiriat o maşină mare, americană. La stânga, targa domnului Blanc, la dreapta, cea a lui Bérurier. Pe mijloc două scaune, unul în spatele celuilalt. Ramadé stă în faţa mea. Mă uit, fără să râvnesc, la fesele ei debordante. Nu numai contor de gaze model vechi, arată mai degrabă ca un rucsac tirolez alunecat de pe spate. Principalul e că fiica marelui vrăjitor guru, cu leacurile ei chisnovate, mi ţi-a salvat întâia coechipierii. Iată-i ieşiţi la liman, isteţii! Pe cale de cicatrizare, seva lor neîntrecută operând restul.

Când e vorba de Ramadé, nu-i numai mirosul: pe deasupra mai şi cântă! O melopee foarte nazală. Intonează interminabil cam aşa:

— Okule okulala, okule okulala, preşedinte Mitterrand, flagada. Okule okulala, okule okulala Jack Chirac tagada.

De unde deduc că-i o melopee politică.

Bérurier deschide un ochi încărcat de maioneză şi mă vizionează. Cam palid fârtatul. Din mutra lui congestionată n-a mai rămas decât o urzeală albăstrie ca o pânză de păianjen întinsă pe faţa lăbărţată.

Îmi zâmbeşte.

— Îi datorez o lumânare serioasă lui Ramadé, murmură el. Ce noroc cu ea. Nu ştiu cum să mă răsplătesc. I-aş face cadou o poşetă de la Ernest, dar pielea de crocodili n-are cum s-o epateze: a crescut cu de-alde ăştia. Cred că ar prefera o cutie de pateu de la Mans.

— Mai mult ca sigur, admit eu, nu se prea obişnuieşte, dar e mai digerabil.

Grasu clipeşte des, ceea ce produce efectul a două girofaruri gemene.

— Mda: pateu de ficat, e cu mult mai indicat. O cutie de un kil! Sau, mai bine, de o livră[1] în caz că nu i-o plăcea.

Satisfăcut de cum a rezolvat dilema, adoarme la loc. E rândul domnului Black să-i ia locul, pe un ton abia şoptit:

— Eşti aici, poliţistule?

Mă aplec înainte, ceea ce-mi apropie periculos simţul olfactiv de madam Ramadé. Mă apucă ameţelile. N-am să rezist multă vreme cu respiraţia oprită.

— Prezent, băiete!

— Ai descurcat iţele?

— În linii mari, da.

— Ce păcat că am fost scos din joc, altminteri eu aş fi fost cel care…

— Tu ai făcut ce-a fost mai greu, Jérémie, îl reconfortez eu.

— A făcut pe naiba! bombăne Umflatu, din cerurile lui. Să nu exagerăm! Atât i-ar trebui prostului ăsta de cioroi. Ce-o fi făcut chiar aşa de nemaipomenit, mă rog?

— Ia ascultă, sac de rahat, ai început să te goleşti? oftează domnul Blanc. Gelos ca un păduche lat, neghiobul ăsta.

[1] O livră = 0,453 kg. (n. tr.).

Cei doi par s-o fi pornit bine. Ramadé e cea care-i reduce la tăcere. Îşi întrerupe imnul patriotic pentru a declara că nu le-a reparat inimile celor doi ca să se asmuţă unul la altul, mai înainte de a fi vindecaţi.

Din moment ce salvatoarea lor se supără, cei doi se cuminţesc. Dar după o clipă, Jérémie o ia de la capăt, nu se poate stăpâni:

— De fapt în ce a constat toată povestea asta?

— E vorba de două potlogării care au căpătat proporţii gigantice. Viitorul magnat al crimei din America ţinea la două obiecte. Primul era un mic carnet roşu în care figurau numele clienţilor dispunând de un cont ultrasecret în banca din Zürich controlată de el. Al doilea, cel mai important pentru el, era o statuetă gotică transmisă din tată în fiu în familia lui (de origină siciliană, în pofida numelui american). Această figurină de lemn deţinea puteri magice, cel puţin aşa credea el. De mai multe secole servise unor experimente de magie neagră.

Probabil că tonul meu căpătase o nuanţă sarcastică, pentru că Ramadé mă cheamă la ordine:

— Nu-i de glumit, musiu Antonio! Treburile astea sunt serios de serioase. Eu ştiu! Faci o vrajă, bătrâne, şi pe urmă oh! la! la! Fir-ar să fie: i se întâmplă numai belele ăluia de i-ai pus gând rău! Pe cuvânt, bătrâne, pe cuvânt! Dacă insişti: poate să şi moară. Magia nu înseamnă numai lucruri bune, să ştii de la mine!

— Nu te obosi, femeie! intervine soţul ei. Albii sunt proşti, făcuţi grămadă! Cred orbeşte în ce le spun saltimbancii lor de oameni politici, dar când e vorba de aşa ceva, ridică din umeri. N-ai cum să-i schimbi, Ramadé! Şi dacă ai putea, ar trebui să-i faci negri, ca să fie mai puţin nătângi.

Îşi trece limba mai încărcată decât un *boat people*[1] peste buzele negre.

— Hai, poliţistule, povesteşti sau nu povesteşti?

— Am s-o fac în ordine cronologică. Să începem cu accidentul de motoretă al unchiului Tom. Silvertown îl despăgubeşte, dar lui Dugadin îi cresc dinţi şi vrea să-şi sporească veniturile. Operaţiunea e încredinţată Adélaïdei Salcons, care întreprinde o mică anchetă şi, dirijată de Moktar, decide să-l stoarcă de bani pe autorul accidentului. Iat-o la Zürich. Forţează uşa lui Silvertown, îi expune revendicările, dar el nu se lasă jumulit şi o dă afară fără menajamente. Aici trebuie să pomenesc de un foarte ciudat personaj demn de Renaşterea italiană: contele Bellazzezzeta, nobil bătrân, decavat, jucător înrăit, a cărui existenţă constă în a descoperi zilnic expediente în măsură să-i permită cheltuieli serioase. A găsit o modalitate de a se aciuia: majordom la o reşedinţă particulară, unde banca americană A.B.C. îşi primeşte oaspeţii de marcă. Altminteri, prezentabil, discret, eficace, conduce casa cu graţie. Dar e un escroc de mare clasă. Un şarlatan monden, stilat. Omniprezent şi invizibil, observă totul, scotoceşte peste tot, întocmeşte planuri, întinde capcane,

[1] Ambarcaţiune populară (limba engleză în original) (n. tr.).

pregăteşte în secret combinaţii florentine[2]. În ziua în care Adélaïde e gonită de Silvertown, aleargă după ea şi-i fixează o întâlnire. Tipa se nimereşte cum nu se poate mai bine pentru planurile lui. A auzit discuţia dintre ea şi american. Şi atunci, Bellazzezzeta se va servi de grăsană pentru a-l uşura pe siciloamerican de o mare sumă de bani. El i-a subtilizat carneţelul roşu, Adélaïde urmând să-şi asume tranzacţia pentru a-l restitui cu condiţia răscumpărării. O dăscăleşte bine. Ticăloasă cât cuprinde, grasa se dovedeşte o elevă bună, cu atât mai mult cu cât arabul e şi el prezent pentru a-i servi de corepetitor. El e cel care-l sună pe Silvertown pentru a obţine o a doua întrevedere. Primul reflex al lui Ron e de a-i trânti telefonul. Dar Moktar îşi reia inexorabil atacul. Face aluzie la carnetul roşu şi dintr-o dată, porţile se deschid larg. Silvertown, îngrozit de consecinţele pe care le-ar putea avea acest furt e la discreţia şantajiştilor. Îşi răscumpără carnetul. O sută de milioane! Ce sursă de bogăţie! Bellazzezzeta îi remite o treime complicei lui de o zi. Iar păcătoasa nu-i va da nici o leţcaie unchiului Tom.

— Frumoasă treabă, apreciază Bérurier. Mi-ai trezit setea cu istorioare de felul ăsta. N-ai putea să-i zici şoferului de la ambulanţă să oprească la un restaurant de pe autostradă?

— Bea de aici! îi ordonă Ramadé, scoţând din sacoşa ei, imitaţie de piele, un flacon plin cu un lichid galben.

E atât de categorică, încât Grasu ia o înghiţitură. Tuşeşte mai să-i sară ochii din cap şi protestează:

— Parcă ar fi pişat de măgar!

— Asta şi este, răspunde Ramadé, punând flaconul la loc.

— Şi pe urmă? întreabă Jérémie, a cărui vocaţie poliţistă n-a fost anihilată de pumnalul ucigaşului plătit.

— Aici se situează o pată albă în informaţiile mele, continuu eu. Presupun că Silvertown nu era omul să se lase jumulit de o sută de milioane fără să clipească. Precis şi-a mobilizat oamenii pentru a da de Adélaïde ca s-o determine să-i piară gustul de caltaboşi şi tobă. Probabil că a avut ceva contacte cu bătrânul Dugadin pentru a da de „fiica” lui, dar o a doua lovitură vine să-l secе până-n străfundul inimii.

— Furtul blestematei lui de statuete, bătrâne, pariez? sugerează domnul Blanc.

— Exact, Sherlock.

— Şi probabil, tot bătrânul italian a dat lovitura, intervine Béru, ca să nu se lase mai prejos şi să demonstreze că meningele lui sunt în stare de funcţionare.

— Ultraexact! îl copleşesc eu. Bătrânul coţcar, mereu la pândă, ascultaţi ce vă spun, nu era el degeaba italian. A surprins „riturile” practicate de locatarul lui şi a înţeles cum se folosea el de statuetă. Unii şi alţii se vor mira că un

[2] Referire la Niccolo Machiavelli (1469-l527) originar din Florenţa al cărui nume a devenit sinonim cu diabolic (n. tr).

magnat al industriei de un asemenea calibru, un om atât de implacabil ca Silvertown, avea slăbiciunea practicării magiei negre…

— Unii şi alţii, dar nu şi noi! rectifică Jérémie. Fără comentarii inutile, poliţistule! Relatează faptele, te rog, eşti prea cartezian[1] ca să poţi pricepe aşa ceva.

Aici, îmi sare muştarul.

— Asta-i bună, ia ascultă, măi Coşarule, cine-i comisar aici, tu sau eu?

— Individul ăsta, în curând, o să ţi se pişe în gură, profetizează Grasu. E o rasă căreia dacă-i dai nas are impresia că totul îi e permis.

— Trebuie să-l scuzaţi, pledează Ramadé, încă mai deliurează puţin. L-am îndopat cu praf de ciuperci pentru visat.

— Of, Doamne, nu mai trăncăni atâta, Ramadé! strigă Jérémie. Te ascult, poliţistule!

— Nu-i mai spune nimic! mă sfătuieşte Alexandre-Benoit, perfid, ciuperci, neciuperci, te asigur eu că o să se pişe pe tine într-o bună zi.

Dar San-Antonio ştie să se arate mărinimos şi să ierte ofensele.

— De ce să fi furat statueta? reiau eu.

— Chiar aşa, de ce? mă întreabă Jérémie.

— Nu pentru a stoarce bani de la Silvertown, fiindcă ar fi fost prea riscant ci… pentru a o poseda el, pur şi simplu. Bătrânul conte dorea probabil s-o folosească şi el în intenţia de a-şi transforma viaţa, cel puţin aşa presupun. Broscarii ăştia bătrâni au un fond de superstiţii pe care noi, verii lor latini, nu-l înţelegem. Pentru a opera furtul în deplină securitate, a avut o idee diabolică.

Mă opresc ca să-mi trag sufletul.

— Dacă ai avea bunătatea să-mi zici şi mie care a fost aia? mă imploră Majestatea Sa.

— Înţelegând că furtul statuetei ar îndrepta bănuielile asupra celor din casă, a hotărât să inventeze un hoţ venit din exterior.

— Cine? întreabă domnul Blanc.

— Chiar el! În ziua lui liberă, s-a deghizat în mare mutilat, deci faţa bandajată! Actor din fire, a interpretat cu delectare rolul unui musafir, şi a tras astfel sforile, încât Silvertown să-l bănuiască de comiterea furtului pe „bătrânul nesătul”, adică pe unchiul Tom. Un vicleşug de mare clasă! Încă sub imperiul şantajului cu carneţelul roşu, Ron trebuie că se considera prada favorită a unei bizare bande de escroci.

— Ca urmare, şi-a adus specialişti şi a organizat operaţiunea de la unchiu-tu! continuă Umflatu cu o voce nonşalantă de Sherlock care-şi ţine prelegerea în faţa idiotului de Watson. Cu elicopterul, hmm?

— Însă cucul şi-a prins lăbuţele în firele electrice la doi paşi de fermă şi ocupanţii au fost ucişi. Acest accident a modificat conduita lui Ron Silvertown.

[1] Cartezianism – doctrina filozofului francez Descartes, care consideră raţiunea ca unic izvor al cunoaşterii (n. tr.).

A văzut în el o manifestare a statuetei: ea îi neutraliza pe cei plecaţi s-o recucerească, urmăreşti raţionamentul?

— Puţin cam aiuristic! mă ia la mişto Grasu.

— Gura, cap sec! ţipă la el Jérémie.

Doi răniţi, care se iau la harţă într-o ambulanţă, e ceva cu totul ieşit din comun. Aduce a café-teatru. Urgent, reiau istorisirea:

— Acest accident de elicopter l-a băgat în sperieţi pe unchiuleţ, şi ştiţi de ce? Pentru că în apropierea aparatului zdrobit a găsit arme şi un plan pe care figura numele lui şi poziţia fermei. Din clipa aceea a înţeles că viaţa lui e în primejdie. Cu atât mai mult cu cât Silvertown trebuie că luase legătura cu bătrânul într-un fel sau altul pentru a-şi recupera bunul. Nu-i el omul să se dea bătut. Nu se va şti niciodată cu exactitate ce s-a întâmplat în perioada aceea; suntem reduşi doar la ipoteze. Frica unchiului Tom, renunţarea lui Ron sunt două mistere pe care nu le putem decât interpreta în lumina faptelor reale pe care le cunoaştem. Ceva îmi spune că Dugadin i-a buzunărit pe morţii din elicopter. Să fi subtilizat bani ori bijuterii, şi îşi simţea conştiinţa încărcată? Ceea ce ştiu e că timpul a trecut. Silvertown a ajuns un mare bandit, dar îi rămăsese în gât, ca un vârf de lance, pierderea statuetei magice, moştenite din familie. Într-un fel, ca o mamă căreia i-a dispărut copilul dar ea continuă să-l aştepte şi să spere.

Jérémie geme când se întoarce pe o parte. Maşina aleargă impecabil pe autostradă. Ramadé şi-a reluat litania: „Okule, okulala, okule okulala preşedintele Mitterrand flagada…”

După ce şi-a găsit o poziţie suportabilă pentru rana lui cumplită, Jérémie mă întreabă:

— Cum se face că după treisprezece ani…

Închide ochii epuizat de efort. Nu-i încă în formă, dar vine şi asta.

— Afacerea a reizbucnit?

— Da!

— Tot Bellazzezzeta şi-a băgat coada. Eterna nevoie de bani a acestui jucător ahtiat! Cred că l-am înţeles, când era lefter ar fi fost în stare de orice ca să facă rost de combustibil. Mai ceva ca un drogat, într-o zi, când a fost strâns cu uşa, a încercat să vândă statueta lui Silvertown. Dar, prudent ca întotdeauna şi fidel liniei lui de conduită, i-a scris americanului ca din partea unchiului Tom, mergând până într-acolo încât a pus scrisoarea la poşta din Saint-Joice-en-Valdingue.

Din clipa aceea Silvertown a preluat iniţiativa, ca să nu se mai lase păcălit. A angajat primul ucigaş plătit şi l-a trimis în Savoie, unde ticălosul a comis ororile pe care le cunoaştem. Asta-i tot, dragii mei. Regret din suflet că ancheta a fost aşa de sângeroasă pentru voi, dar mă simt cu conştiinţa împăcată că aţi scăpat cu viaţă!

— De fapt, protestează Béru, din cauza împuţitului tău de conte a mierlit-o unchiul Tom! I-a aruncat în cârcă o tâlhărie pe care n-o comisese, bietul om. În

fond, contele Beaupah[1] a căpătat ce i se cuvenea. Adélaïde a fost cea care l-a turnat, oeuf corse[2]?

— Evident. Sub tortură a povestit istoria carnetului roşu. A fost destul ca de Sotto să înţeleagă faptul că Bellazzezzeta era nodul problemei.

— Capul nodului, mda! mă rectifică Infamu.

— Tot ea a fost cea care i-a dat adresa garsonierei contelui, unde puseseră la cale amândoi micile lor potlogării mari.

Şi mergem, mergem…

Se lasă noaptea dincolo de geamurile prea mate ale maşinii ca să fie curate. Vastul vehicul rulează suplu. În interior te trăsnește la cap din ce în ce mai tare: parfumul lui Ramadé, vânturile spitaliceşti ale lui Béru, mirosurile de sălbăticiune puternică emanate de domnul Blanc, şi, de asemeni, apa mea din flori de chitră, dar aşa de modestă, încât n-o amintesc decât în treacăt, atât e de slabă participarea ei în acest concert dezgustător.

— Şi din tot circul ăsta, bombăne Jérémie, ce s-a ales de statueta magică?

— Când eşti cu mine, e suficient să ceri pentru a fi servit, îi spun eu, scoţând-o din buzunarul pe care-l deforma.

Trei mâini se întind spre mine. Din galanterie o depun în cea a lui Ramadé. Chipul personajului fusese policromat. E de un galben spălăcit, iar ochii negri minusculi sunt conturaţi cu roşu. Creştetul capului fusese scobit şi din această cavitate se răspândește o miasmă veninoasă.

Madam Blanc o miroase.

— I-au pus rabita kukye, ne asigură ea în perfectă cunoștință de cauză; asta-i iarba blestemaţilor.

Toţi examinează obiectul barbar, faţă de care, undeva în *States*, un om puternic şi malefic manifestă un cult anormal.

Le explic:

— Se afla în garsoniera contelui, într-o cutie de fier, plină de căţei de usturoi, cu menirea, cred, s-o devampirizeze.

Ramadé murmură:

— Ce ai de gând să faci cu ea, bătrâne?

— Nu ştiu încă.

— Te-ar supăra dacă mi-ai da-o mie?

— M-ar supăra numai dacă mă gândesc că ar putea să vă aducă ghinion, altminteri, cu plăcere.

Ramadé izbucneşte în râs.

— Să-mi aducă ghinion mie, fiica lui Takatla, ultimul mare vrăjitor din Senegal! Îţi baţi joc de mine, comisarule!

Îşi ia bărbatul de martor:

— Ce zici, îşi bate joc de mine, aşa-i? Nu mie, blestematului ăla din America o să înceapă să-i curgă belelele.

---

[1] O variantă a lui Bellazzezzeta, fără rezonanţe italienizate, dar cu acelaşi sens (n. tr.).

[2] De la englezescul: of corse (bineînţeles) – în pronunţie berurieană (n. tr.).

Leagănă statueta pe braţ, aşa cum trebuie că-şi leagănă pruncii, ajungând chiar să mângâie chipul acela hidos şi neliniştitor.

— Explică-i tu, Jérémie că-şi bate joc de mine, murmură Ramadé, Misterioasa. Explică-i!

Dar rănitul, pe jumătate buimăcit de recentele eforturi de concentrare, se întoarce pe partea ailaltă şi-i spune:

— Lasă-l în pace, Ramadé femeie, lasă-l în pace. Albii sunt prea bătuţi în cap să poată pricepe.

SFÂRŞIT

Post-roman

Scrisoarea Maestrului Aldebert Taimoudus
Notar la Chambéry, Savoie
către
Dl. Comisar San-Antonio,
Poliţia Judiciară, Paris.

Domnule Comisar,

Serviciile de securitate din Savoie, în persoana Comisarului Bavochard Gaston, mi-au predat testamentul olograf al numitului Thomas Dugadin, decedat, document prin care, numitul Dugadin vă lasă moştenire totalitatea bunurilor sale, dacă va fi asasinat, iar dumneavoastră îi veţi descoperi asasinul. Numitul Dugadin, fiind într-adevăr asasinat, iar Serviciile de Poliţie savoyarde furnizându-mi o atestare care certifică faptul că dumneavoastră aţi elucidat misterul acestei crime, deveniţi legatarul numitului Dugadin şi v-aş rămâne recunoscător dacă aţi binevoi să luaţi contact cu mine în cel mai scurt timp.

Primiţi, vă rog, Domnule Comisar…

Scrisoarea Comisarului San-Antonio
Poliţia Judiciară, Paris
către
Maestrul Aldebert Taimoudus,
Notar în Chambéry, Savoie.

Maestre,

După o gândire matură, am hotărât să accept moştenirea lui Thomas Dugadin. Domeniul lui va deveni un cămin pentru copii, graţie generozităţii unui bogat american, numit Ron Silvertown, care acceptă să finanţeze această operaţiune.

Căminul va purta numele „Fundaţia Unchiului Tom”. Vă voi transmite proiectul spre studiu în curând şi, anul acesta vă rog să acceptaţi…

SFÂRŞIT FINAL

Atenţiune!

Acesta e un eveniment!

Cel mai copios San-Antonio de la „Comedia umană” a lui Balzac încoace!

Vacarmul, pe care-l auzi dinspre stradă, îl produc Metro Goldwin şi Paramount. S-au luat la bătaie care să fie prima deţinătoare a drepturilor de cineautor.

După ce vei citi opera, n-ai să mai poţi dormi până la următoarea conferinţă de presă a preşedintelui.

Ai să tremuri tot şi n-ai să uiţi niciodată această operă magistrală, respectiv excepţională. Cumpărând această carte, crede-mă, nu faci o cheltuială ci o investiţie.

Dacă o laşi moştenire urmaşilor tăi, poţi s-o mierleşti cu capul sus: în această lume va rămâne o urmă să-ţi marcheze trecerea.

FORUM

SAN-ANTONIO

Le casse de l'oncle Tom

ISBN 973-584-263-7